

Gemeente Alkmaar
Programmabegroting 2024
Meerjarenraming 2025-2027

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Alkmaar

Foto omslag: Ed van de Pol

Informatie gemeente Alkmaar:

Financiën

Telefoon: 14 072

september 2023

www.alkmaar.nl

Begroting 2024-2027

Inhoudsopgave

I. Inleiding	5
<i>Aanbieding</i>	5
<i>Leeswijzer</i>	7
<i>Financieel kader</i>	8
II. Beleidsbegroting	9
Programma 1 Inwoner en Bestuur	10
<i>Thema 1.1 Algemeen bestuur</i>	12
<i>Thema 1.2 Dienstverlening</i>	13
<i>Thema 1.3 Regionale samenwerking</i>	15
Programma 2 Vitaliteit	18
<i>Thema 2.1 Onderwijs</i>	20
<i>Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed</i>	25
<i>Thema 2.3 Sport</i>	30
<i>Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning</i>	36
<i>Thema 2.5 Jeugd</i>	44
<i>Thema 2.6 Iedereen doet mee</i>	50
<i>Thema 2.7 Diversiteit</i>	57
Programma 3 Bedrijvigheid	60
<i>Thema 3.1 Economie en toerisme</i>	61
<i>Thema 3.2 Citymarketing en evenementen</i>	68
Programma 4 Leefbaarheid	71
<i>Thema 4.1 Veiligheid</i>	72
<i>Thema 4.2 Bereikbaarheid</i>	77
<i>Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling</i>	83
<i>Thema 4.4 Wonen</i>	90
<i>Thema 4.5 Parkeren</i>	93
<i>Thema 4.6 Alkmaars kanaal</i>	96
Programma 5 Duurzaamheid	99
<i>Thema 5.1 Leefomgeving</i>	100
Programma 6 Financiën	113
<i>Thema 6.1 Overzicht Overhead</i>	116
<i>Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen</i>	116
<i>Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien</i>	119
<i>Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting</i>	120

Paragraaf Lokale heffingen	121
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	126
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	134
Paragraaf Financiering	140
Paragraaf Bedrijfsvoering	145
Paragraaf Verbonden Partijen	148
Paragraaf Grondbeleid	168
Paragraaf Openbaarheid	172
 III. Financiële begroting	 174
III.1 Financiële beleidskaders	175
III.2 Diverse overzichten	177
III.2.1 Begroting 2024 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren	178
III.2.2 Toelichting per programmaoverzicht	179
III.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma	209
III.2.4 Incidentele baten en lasten	210
III.2.5 EMU-saldo	220
III.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	221
III.2.7 Gepronosticeerde balans 2024-2027	222
IV. Bijlagen	223
IV.1 Investeringsplan 2024-2027	224
IV.2 Overzicht reserves en voorzieningen	228
IV.3 Transponeertabel taakvelden	232
IV.4 Begrotingssubsidies	234
IV.5 Subsidieplafonds	236
IV.6 Overzicht stelposten	237
IV.7 Lijst met afkortingen	238

I. Inleiding

Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Op het moment dat wij de laatste hand legden aan de Programmabegroting 2024 werd in Den Haag de traditionele Miljoenennota gepresenteerd. In deze Miljoenennota houdt het rijk vast aan een bezuiniging op het gemeentefonds vanaf 2026 van drie miljard euro. In gemeenteland wordt dit “het ravijn” genoemd. In Binnenlands Bestuur (d.d. 01-09-2023) werd hierop gereageerd met “Rijk sloopt eigen ambities met korten gemeentefonds”. Door de bezuiniging van drie miljard euro schiet zoals BB terecht stelt het rijk zichzelf in de voet. Het realiseren van belangrijke rijksdoelstellingen op het gebied van klimaat, woningbouw, mobiliteit en zorg, die mede door lokale overheden uitgevoerd moeten worden, komt hierdoor serieus in het gedrang.

Een gezond financieel beleid vormt dan ook een belangrijk uitgangspunt van het Coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn”; een sluitende begroting, kostendekkende tarieven en gemeentelijke belastingen die enkel de reguliere inflatie volgen. Hierin zijn wij geslaagd.

Wij zagen ons gesteld voor een opgave van een kleine € 30 miljoen, als gevolg van autonome ontwikkelingen en nieuw beleid uit het coalitieakkoord. Daarin hebben wij keuzes moeten maken, waarbij de ambities van het Coalitieakkoord leidend waren.

Wij hebben kans gezien in deze tijden van steeds maar stijgende kosten voor het levensonderhoud de OZB voor onze inwoners nog altijd zo laag mogelijk te houden. Voor gemeentelijke diensten als afvalinzameling en riool worden de tarieven overeenkomstig het uitgangspunt van kostendekkendheid verhoogd. Ook op andere gemeentelijke taken is de kostendekkendheid versterkt. Hierover zullen wij u bij het raadsvoorstel over gemeentelijke belastingen, tarieven en leges voor 2024 concrete voorstellen voorleggen.

Ongeacht dit doembeeld van “het ravijn” houden wij vast aan de ambities uit het Coalitieakkoord. Op lokaal niveau horen wij dagelijks van onze inwoners en ondernemers waar zij behoefte aan hebben en hoe de gemeente ze kan faciliteren. Wij willen dit contact nog verder versterken en willen een toegankelijke gemeente zijn die ‘dichtbij’ voelt en meedenkt.

Denk bijvoorbeeld alleen al aan de enorme maatschappelijke opgave voor de woningbouw. Veel Alkmaarders zijn op zoek naar betaalbare en duurzame woonruimte. Het Alkmaars Kanaal is de uitgelezen plek hiervoor en stroomt met mogelijkheden. Daarbij brengen wij wel meer focus aan, wij prioriteren kansrijke en maatschappelijk relevante projecten. Hierbij gaan wij voor kwaliteit boven kwantiteit. Een mooi groen stadspark, voor de leefbaarheid, het klimaat en met ruimte voor voorzieningen op het gebied van cultuur en sport. Dat versterkt de kwaliteit van onze stad en schept de kracht voor een aantrekkelijke woon- en werkgemeente, nu en in de toekomst.

De ontwikkeling van Alkmaar is niet voorbehouden aan de stad. Met het oog op het vitaal en krachtig houden van onze mooie dorpen gaan we in een intensief traject met de bewoners bespreken wat nodig is voor het toekomstbestendigheid houden van het landelijk gebied. De Dorpenagenda is ook een goed voorbeeld van een andere ambitie uit het Coalitieakkoord. Een open bestuursstijl, dicht bij de Alkmaarders om wie het gaat. Juist zo’n Dorpenagenda biedt inwoners de gelegenheid concreet mee te denken en mee te praten over wat ze willen en waar men belang aan hecht in hun eigen directe woonomgeving.

We vinden het belangrijk dat iedereen in Alkmaar, in stad of dorpen, zoveel mogelijk mee kan doen in de samenleving. Daartoe zetten wij bijvoorbeeld extra in op een Rijke Schooldag en bevorderen wij een actieve leefstijl en sporten, ook voor mensen met een kleine of beperkte beurs.

In het huidige tijdsgewricht is vaak de focus op diversiteit en inclusie. Belangrijke thema's die we wat ons betreft breed moeten zien. Ook de Alkmaarse senioren verdienen onze aandacht. Daarom stellen we samen met vertegenwoordigers van deze groep de Seniorenagenda op. Zodat senioren zo lang mogelijk volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Een ideale manier om actief deel te nemen aan de samenleving is natuurlijk door te werken. Met Zaffier zetten we extra in op bemiddeling naar werk, met speciale aandacht voor jongeren (Jongerenpunt Check-in) en statushouders.

Wij koesteren onze historische en bruisende binnenstad met een compact en gemengd kernwinkelgebied. Daarin is plaats voor een gevarieerd winkelaanbod met bloeiende bedrijvigheid en met aangenaam verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers. Vanuit economisch perspectief en vanuit het vestigingsklimaat zijn dit belangrijke kwaliteiten.

Wij zetten in op meer eigen ambtelijke capaciteit en minder inhuur. Hierbij snijdt het mes aan twee kanten. Enerzijds is eigen ambtelijke capaciteit kostenbesparend. Verder verwachten wij dat projecten hiermee meer een Alkmaarse "feeling" krijgen. Beter afgestemd zijn op wensen en behoeften van onze eigen inwoners omdat je als vaste medewerker nog meer verbonden bent met de gemeente en de lokale samenleving. Alkmaar begeeft zich op het gebied van jeugdbeleid beduidend aan de bovenkant van het uitgavenniveau vergeleken met het landelijke beeld. De komende periode gaan wij ons inzetten om dit op een meer evenwichtig niveau te brengen.

Alles overziend menen wij u een evenwichtige begroting aan te kunnen bieden. Een begroting waarin we verder uitvoering geven aan uw ambities. Tegelijkertijd wijzen wij op het risico van het Rijksbeleid. Mocht de korting op het gemeentefonds van kracht blijven vanaf 2026 dan zullen echt alle zeilen moeten worden bijgezet.

Voor nu gaan wij door op de koers van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn". Wij hebben de OZB met slechts een beperkt inflatiepercentage van 4,2% in 2024 bijgesteld. En tegelijkertijd houden wij het voorzieningenniveau van culturele en sportvoorzieningen op een hoog niveau waar jong en oud, meer of minder bedeed allemaal aan deel kunnen nemen.

Want daarvoor staan wij; samen en vanuit ieders eigen kracht deelnemen aan Alkmaar.

Namens het college van B&W,

Christian Schouten
wethouder Financiën

Leeswijzer

De begroting bestaat uit twee delen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft deze tweedeling voor. In het eerste deel - de Beleidsbegroting - hebben we het beleid per programma uitgewerkt naar gewenste effecten, doelstellingen, acties en benodigde middelen. De beleidsbegroting bevat verder algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, heffing vennootschapsbelasting en paragrafen. Wanneer de voorgenomen acties niet binnen de bestaande budgetten van de begroting gerealiseerd kunnen worden, wordt aangegeven welke extra middelen nodig zijn. Wanneer de gevraagde inzet binnen de bestaande begroting kan worden geleverd, blijft dit veld leeg.

In de beleidsbegroting zijn verschillende onderwerpen opgenomen die samenhangen met diverse programma's. Hierdoor komt het voor dat onderwerpen op meerdere plaatsen worden toegelicht, maar dan wel vanuit de invalshoek van het betreffende programma. Als uitgangspunt hanteren wij: daar waar het budget is ondergebracht worden de doelstellingen, resultaten en acties opgenomen, op andere plaatsen wordt verwezen, dit is aangeduid met "cross-over".

In de beleidsbegroting is ook een financieel meerjarenoverzicht per programma opgenomen. De toelichting vindt plaats in de financiële begroting per thema. In het onderdeel Paragrafen rapporteren wij over onderwerpen die een dwarsdoorsnede van de begroting geven. Voorbeelden zijn bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. De wetgever stelt in het Besluit Begroting en Verantwoording deze zeven paragrafen verplicht. Op grond van de Wet Open Overheid is de paragraaf Openbaarheid toegevoegd.

Deel twee van de begroting - de Financiële begroting - bestaat uit het overzicht van baten en lasten, de uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht per taakveld:

- Het overzicht van baten en lasten bevat de begrotingscijfers per programma. Op programmaniveau wordt het budgetrecht van uw raad ingevuld. Hier wordt in beeld gebracht of de begroting 2024, respectievelijk de meerjarenraming 2025-2027, structureel en reëel in evenwicht is.
- Per thema wordt toegelicht wat de wijzigingen zijn van de programmabegroting 2024 ten opzichte van de programmabegroting 2023.
- De uiteenzetting van de financiële positie geeft inzicht in de ontwikkeling van de balans, het investeringsplan en het overzicht van reserves en voorzieningen.
- In het overzicht per taakveld zijn de baten en lasten ingedeeld naar de taakvelden uit het BBV.

Financieel kader

Bedragen x € 1.000

	2024			2025			2026			2027		
	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	13.096	2.447	-10.649	10.733	2.447	-8.287	10.619	2.447	-8.172	10.625	2.447	-8.179
2 Vitaliteit	254.975	51.346	-203.629	252.422	51.327	-201.096	250.534	52.227	-198.307	248.085	50.394	-197.691
3 Bedrijvigheid	8.313	599	-7.714	8.223	599	-7.624	8.215	599	-7.616	8.165	599	-7.566
4 Leefbaarheid	106.379	45.535	-60.843	102.013	41.753	-60.261	99.299	40.202	-59.097	98.266	39.425	-58.841
5 Duurzaamheid	50.327	32.466	-17.861	50.802	32.410	-18.392	48.891	30.609	-18.281	49.265	30.832	-18.433
Programma's	433.089	132.392	-300.697	424.194	128.535	-295.659	417.557	126.083	-291.474	414.406	123.696	-290.710
Overhead	29.498	1.427	-28.071	28.970	1.427	-27.543	28.862	1.427	-27.434	28.880	1.427	-27.453
Algemene dekkingsmiddelen	1.561	319.449	317.888	1.606	322.480	320.874	1.424	302.381	300.957	1.074	298.631	297.557
Onvoorzien	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voor resultaatbestemming	464.199	453.268	-10.930	454.820	452.443	-2.377	447.893	429.892	-18.001	444.410	423.755	-20.655
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.491	15.442	10.950	8.612	11.015	2.403	3.334	14.278	10.944	3.334	7.661	4.326
Totaal na resultaatbestemming	468.690	468.710	20	463.432	463.458	25	451.227	444.170	-7.057	447.744	431.415	-16.329

II. Beleidsbegroting

Programmaplan

1. Inwoner en bestuur
 - 1.1 Algemeen bestuur
 - 1.2 Dienstverlening
 - 1.3 Regionale samenwerking
2. Vitaliteit
 - 2.1 Onderwijs
 - 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed
 - 2.3 Sport
 - 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
 - 2.5 Jeugd
 - 2.6 Iedereen doet mee
 - 2.7 Diversiteit
3. Bedrijvigheid
 - 3.1 Economie en toerisme
 - 3.2 Citymarketing en evenementen
4. Leefbaarheid
 - 4.1 Veiligheid
 - 4.2 Bereikbaarheid
 - 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling
 - 4.4 Wonen
 - 4.5 Parkeren
 - 4.6 Alkmaars Kanaal
5. Duurzaamheid
 - 5.1 Leefomgeving
6. Financiën
 - 6.1 Overzicht Overhead
 - 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen
 - 6.3 Onvoorzien
 - 6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Paragrafen

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Openbaarheid

Programma 1 Inwoner en Bestuur

Onze inwoners mogen rekenen op een betrouwbare gemeente, die klaar staat voor zijn inwoners en behulpzaam is in contacten. Als bestuur zijn wij zichtbaar, benaderbaar en oplossingsgericht. Wij staan voor het vergroten van zeggenschap van inwoners, organisaties en ondernemers. Zeker daar waar het gaat om plannen en projecten die invloed hebben op de eigen leefomgeving. Wij zien daarin een rol voor een gemeentelijk ombudsman, een gemeentelijk referendum en het (digitaal) raadplegen van inwoners. Raadplegen is voortaan de onderste treden van de participatieladder in plaats van informeren. Duidelijke en transparante informatie, ook over de gemeentelijke financiën is al een plicht die voortvloeit uit de WOO. Onze dienstverlening is oplossingsgericht, medewerkers zijn fysiek en digitaal bereikbaar, staan open voor initiatieven, ondersteunen deze zoveel mogelijk en helpen inwoners bij het vinden van hun weg door de bureaucratie.

Regionale samenwerking is belangrijk. We zetten in op versterken regionale samenwerking op diverse thema's, denk aan de woondeal, mobiliteit, duurzame energie, convenant werklocaties en toerisme.

Maatschappelijk effect (algemeen)

Onze gemeente is een moderne en toegankelijke gemeente die dicht bij de inwoners en bedrijven staat en van meerwaarde is voor regionale partners.

Doelstellingen

1. De wensen en behoeften van inwoners, ondernemers, en instellingen staan centraal. Wij vergroten zeggenschap over de eigen omgeving (fysiek en sociaal)
2. De dienstverlening is oplossingsgericht en klantvriendelijker.
3. Wij halen initiatieven op en bieden ruimte aan initiatieven van inwoners.
4. Samenwerking in de regio wordt versterkt

Wat mag het kosten?

Programma 1 Inwoner en bestuur						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algemeen bestuur	5.771	20.547	5.517	3.229	3.123	3.123
Dienstverlening	5.767	6.374	6.705	6.632	6.623	6.630
Regionale samenwerking	791	810	873	873	873	873
Totaal lasten	12.329	27.731	13.096	10.733	10.619	10.625
Algemeen bestuur	26	0	0	0	0	0
Dienstverlening	2.258	1.948	1.942	1.942	1.942	1.942
Regionale samenwerking	526	463	504	504	504	504
Totaal baten	2.810	2.411	2.447	2.447	2.447	2.447
Totaal saldo voor bestemming	-9.518	-25.321	-10.649	-8.287	-8.172	-8.179
Algemeen bestuur	17.848	0	0	4.800	0	0
Totaal dotaties reserves	17.848	0	0	4.800	0	0
Algemeen bestuur	17.981	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal onttrekkingen reserves	17.981	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal mutaties reserves	133	10.500	3.904	-3.199	5.862	0
Totaal saldo na bestemming	-9.385	-14.821	-6.745	-11.486	-2.310	-8.179

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 1.1 Algemeen bestuur

Onder het thema Algemeen bestuur worden de lasten en baten van de bestuursorganen (raad, raadscommissies en college) en ondersteuning (o.a. griffie) geraamd.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Een breed gedragen uitvoeringsplan m.b.t. het raadplegen/betrekken en meer zeggenschap van inwoners/ondernemers.	Organisatie van digitale raadpleging/burgerpanel, ontwerp- en denkfestivals en andere vormen van zeggenschap. Het aanstellen van een gemeentelijke ombudsman/vrouw.	€ 125.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1.b	Een Participatieverordening.	Het opstellen van een participatie-/zeggenschapsverordening waarbij ook de raad en inwoners en ondernemers betrokken worden bij het ontwikkelproces.	
-	Transparante en toekomstbestendige beoordeling/afhandeling van subsidies op het gebied van inhoud en proces.	Door in te zetten op een programmatische aanpak en uitrol van een nieuw subsidiesysteem, een nieuwe en vereenvoudigde algemene subsidieverordening én houding en gedrag, werken we naar het omschreven gewenste resultaat.	€ 150.000 incidenteel in 2024. € 80.000 structureel m.i.v. 2024.
-	Na incidentele invulling van de stelpost subsidies in de jaren 2021 en 2022 was het college voornemens om de stelpost subsidies van € 1,2 miljoen met het besluit van 12 april 2022 voor de jaren 2023 (50%) en 2024 (50%) structureel af te boeken. Bij vaststelling van de begroting heeft het college besloten: "in deze inflatoire tijd achten wij handhaving van deze taakstelling onwenselijke en onuitvoerbaar."	Het restant van de stelpost van € 630.000 structureel af te boeken.	€ 630.000 structureel m.i.v. 2024.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Strategische Verkenning 2017 en Oplegnotitie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 31-10-2017.
- Gedragscode bestuurlijke integriteit, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.
- Inspraakverordening, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Participatiebeleidsnota, vastgesteld in de raadsvergadering op 10-11-2016.
- Beleidsplan public affairs, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-6-2016.
- Verordening op de behandeling van klachten (klachtenregeling), vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening bezwaarschriften, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.

Thema 1.2 Dienstverlening

Submaatschappelijk effect (algemeen)

De gemeentelijke dienstverlening is oplossingsgericht en toegankelijk, voor iedereen. We zijn zowel digitaal als persoonlijk bereikbaar.

Subdoelstellingen

1. De wensen en behoeften van inwoners, bedrijven, en instellingen staan centraal. Zowel persoonlijk als digitaal helpen wij onze inwoners op weg.
2. De dienstverlening gaat uit van het groene-golf-principe en is toegankelijk, oplossingsgericht en klantvriendelijk.
3. Wij peilen de mening van inwoners en bieden ze waar mogelijk zeggenschap over hun fysieke en sociale leefomgeving.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.a	Eén loket voor burgerinitiatieven, waar groene golf-ambtenaren burgers helpen bij het uitvoeren van hun initiatieven.	Inrichten van zowel een digitaal als een fysiek loket waar groene golf-ambtenaren burgers helpen bij het aanvragen van hun initiatieven.	PM m.i.v. 2024.
2.b	Minder digitaal vaardige inwoners kunnen met hulp van gastvrouwen en -heren digitale aanvragen doen in de Publiekshal van het Stads kantoor.	Doorontwikkelen van hulp aan minder digitaal vaardige inwoners. Met behulp van faciliteiten en gastvrouwen en -heren kunnen minder digivaardige inwoners meer digitale producten aanvragen.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.c	Transparante en begrijpelijke informatie en diensten via de website.	Doorontwikkelen van de website om blijvend te voldoen aan de digitoegankelijkheid wettelijke eisen.	€ 20.000 structureel m.i.v. 2024.
3.	Een inwonerspeiling door middel van een referendum. In 2024 over vuurwerk.	Het organiseren van een gemeentelijk referendum.	€ 60.000 in 2024. PM m.i.v. 2025.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Klanttevredenheid aanvraag digitale producten/ diensten van Burgerzaken.	7,5	
2.	Klanttevredenheid informatieverstrekking over alle klantcontactkanalen: - Website - Telefonie Klantcontactcentrum (KCC) - Publiekshal/servicepunten	7,5	
3.	Klanttevredenheid digitaal aanvragen bewonersinitiatieven.	7,5	

Betrokkenheid verbonden partijen

Cocensus

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor 14 gemeenten, waaronder Alkmaar. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling. Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Vragen over gemeentelijke belastingen die bij het KCC van de gemeente Alkmaar binnenkomen, worden doorgezet naar Cocensus.

Stadswerk072 NV

De organisatie is als ketenpartner verantwoordelijk voor de gemeentelijke taken voor de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072 NV projecten in de buitenruimte en levert hiermee een bijdrage aan het versterken van de leefbaarheid van alle wijken en gebieden. Ook zijn zij uitvoerder van het realiseren van de bewonersinitiatieven die betrekking hebben op het onderhoud of plaatsen van voorzieningen in de openbare buitenruimte.

NV Huisvuilcentrale (HVC)

HVC is namens de gemeente verantwoordelijk voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval.

Relevante beleidsnota's

- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Gebiedsgericht samenwerken 'Samen maken we Alkmaar', vastgesteld in de raadsvergadering op 28-10-2021.
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.

Thema 1.3 Regionale samenwerking

Regionale samenwerking is belangrijk. Met onze partners in de regio werken we aan het versterken van onze positie. Wij nemen onze verantwoordelijkheid als centrumgemeente voor de ontwikkeling van de regio Alkmaar. Het belang dat wij hierbij voor ogen hebben is dat van Alkmaar, de Regio Alkmaar en Noord-Holland Noord. Alkmaar neemt als centrumgemeente van de Regio Noord-Holland Noord positie in de regionale samenwerking als hart van de regio en is het scharnier tussen Noord-Holland Noord en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Wij gaan daarbij uit van onze eigen kracht en overleggen actief met de andere gemeenten en betrokken partijen in de regio en daarbuiten. Wij staan open voor alle vormen van samenwerking en zetten ons in voor een intensievere economische samenwerking met de MRA.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar en de regio versterken elkaar ten behoeve van een dynamische en vitale regio met een hoog voorzieningenniveau en een innovatieve economie.

Subdoelstellingen

1. Door samenwerking tussen regiogemeenten en regio's opereren we effectiever op de (boven)regionale beleidsterreinen.
2. Door gezamenlijk als gemeenten en regio's een stevige gesprekspartner te vormen voor partners zoals Europa, Rijk, provincie, MRA en andere regio's bereiken we onze regionale doelen.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.a	Regio Alkmaar We werken binnen de focusagenda effectiever samen op de thema's van een nieuwe samenwerkingsagenda.	Uitvoering van de nieuwe samenwerkingsagenda voor wat betreft het fysieke domein, die naar verwachting in het najaar 2023 is vastgesteld.	
1. en 2.b	Noord-Holland Noord Alkmaar neemt als centrumgemeente positie in de regionale samenwerking als hart van de regio en is daarmee het scharnier tussen Noord-Holland Noord en de MRA.	In 2024 zal een voorstel voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf worden opgesteld (zie ook programma 3.1: economie en toerisme).	PM
1. en 2.c	Metropool Regio Amsterdam (MRA) Alkmaar en de MRA versterken elkaar.	Goede relaties met de MRA leggen en onderhouden. Inspelen op mogelijkheden om elkaar te versterken, onder andere door versterking van de samenwerking via Bereikbare Steden.	
1. en 2.d	Provinciaal Maximale afstemming van de provinciale besluitvorming op de prioriteiten van de regio's Alkmaar en Noord-Holland Noord (NHN).	Actief samenwerken in het stellen van provinciale prioriteiten en de ontwikkeling en uitvoering van regelgeving. Concreet gaan we werken aan de inrichting van nieuwe governance met de provincie op het gebied van mobiliteit en het gezamenlijk met Rijk, provincie en regio opstellen van een ontwikkelperspectief voor NHN (zie ook programma 4).	
2.	Nationaal Beïnvloeden van wet- en regelgeving en de uitvoering ervan.	Actief samenwerken met andere Nederlandse gemeenten middels de G40-werkgroepen en VNG-commissies.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Regionale samenwerking is faciliterend aan andere beleidsterreinen. Op die beleidsterreinen zijn prestatie-indicatoren geformuleerd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Focusagenda Regio Alkmaar 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-4-2019.
- Omgevingsbeeld Regio Alkmaar 'Diversiteit als troef', vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-8-2017.
- 'Alkmaar zelfbewust en adaptief' (onderzoeksrapport Seinstra Van der Laar), vastgesteld in de B&W-vergadering op 13-3-2018.
- Addendum op de Woondeal, vastgesteld in de B&W-vergadering op 27-9-2022.

Programma 2 Vitaliteit

In Alkmaar worden alle inwoners zoveel mogelijk in staat gesteld om mee te doen in de samenleving. In het coalitieakkoord staan veel acties en ambities die zijn gericht op dit 'meedoen'. Zo is er een goed, divers en passend onderwijsaanbod dat goed aansluit op de toekomst voor al onze kinderen, maar óók voor alle volwassenen die dit nog nodig hebben. Volwassen en oudere inwoners worden in staat gesteld zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn. De in 2023 gepresenteerde Seniorenagenda biedt hiervoor uitstekende aanknopingspunten. Zij kunnen, ondanks eventuele fysieke of geestelijke belemmeringen, lang zelfstandig blijven wonen en meedoen in de samenleving. De stad beschikt naast een goed bewaarde en ontsloten historie over een breed cultureel aanbod dat voor iedereen toegankelijk is. Cultuur is belangrijk voor de Alkmaarse economie en voor ontmoeting en het welzijn van mensen. In 2024 verschijnt een nieuwe cultuurvisie tot 2040 voor de groeiende stad, met bijbehorend investeringsprogramma. Sport vindt het college zeer belangrijk en is een onderdeel van het cement in de Alkmaarse samenleving, sport zorgt voor een fysieke en mentale gezondheid. Er wordt daarom niet ingeboet om het sportbudget. Wij zetten, samen met Alkmaar Sport NV, volop in om zoveel mogelijk Alkmaarders, jong en oud, aan het sporten te krijgen en te houden. Voor kwetsbare inwoners is er hulp en bescherming. Kinderen groeien op in een veilige en gezonde omgeving. Gezinnen die hulp nodig hebben bij de opvoeding krijgen ondersteuning. Werk hebben is de beste manier om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Daar zetten we dus sterk op in. Waar dat niet lukt, richten we ons op andere (betaalde of onbetaalde) manieren om mensen te laten participeren. Als mensen niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, is ondersteuning mogelijk zodat zij deel kunnen blijven nemen aan het maatschappelijk leven. Alkmaar staat nu en in de toekomst voor een inclusieve samenleving waarin iedereen erbij hoort. Alle Alkmaarders zijn anders, niemand is hetzelfde. In Alkmaar mag je zijn wie je bent en iedereen doet, ongeacht de onderlinge verschillen, volwaardig mee.

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een vitale samenleving, waarin iedereen meedoet.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Vitaliteit						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Onderwijs	9.836	11.953	11.072	10.917	10.967	11.017
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	19.417	20.399	22.056	21.976	21.930	21.924
Sport	12.694	11.518	13.327	13.178	13.066	12.332
Maatschappelijke ondersteuning	65.470	68.852	76.645	76.023	75.281	74.425
Jeugd	50.425	47.967	54.158	53.380	53.172	52.304
Iedereen doet mee	95.997	81.050	77.254	76.449	75.623	75.588
Diversiteit	211	347	463	500	495	495
Totaal lasten	254.050	242.086	254.975	252.422	250.534	248.085
Onderwijs	6.892	7.849	6.956	6.956	6.956	6.956
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	166	155	29	29	29	29
Sport	1.661	94	659	659	659	25
Maatschappelijke ondersteuning	1.980	2.469	2.531	2.516	3.416	2.685
Jeugd	1.255	1.212	1.778	1.774	1.774	1.306
Iedereen doet mee	56.408	42.760	39.393	39.393	39.393	39.393
Diversiteit	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	68.362	54.540	51.346	51.327	52.227	50.394
Totaal saldo voor bestemming	-185.688	-187.546	-203.629	-201.096	-198.307	-197.691
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	135	0	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	3.353	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	9.833	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	13.321	0	0	0	0	0

Programma 2 Vitaliteit						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	132	63	63	63	63	63
Sport	72	49	49	49	6	0
Maatschappelijke ondersteuning	1.922	0	760	250	0	0
Jeugd	264	0	0	400	400	0
Iedereen doet mee	9.983	2.400	1.750	784	0	0
<i>Totaal onttrekkingen reserves</i>	<i>12.373</i>	<i>2.512</i>	<i>2.622</i>	<i>1.546</i>	<i>469</i>	<i>63</i>
Totaal mutaties reserves	-948	2.512	2.622	1.546	469	63
Totaal saldo na bestemming	-186.636	-185.034	-201.007	-199.550	-197.839	-197.628

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 2.1 Onderwijs

Alkmaar is een gemeente die haar inwoners de mogelijkheden, de ruimte en waar nodig de ondersteuning biedt om te leren en zich te ontwikkelen. Inwoners volgen onderwijs dat bij hen past, waardoor hun talenten tot bloei komen en zij een betekenisvolle bijdrage leveren aan de arbeidsmarkt en de samenleving. Wij doen dit samen met onderwijs en partners waarbij ieder zijn eigen verantwoordelijkheid en deskundigheid heeft.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle inwoners hebben recht op optimale kansen om zich te ontwikkelen, te ontdekken en te leren.

Subdoelstellingen

1. Een goede start voor ieder kind.
2. Gelijke kansen door extra stimulansen.
3. Ondersteunen in en om de school.
4. Een leven lang ontwikkelen.
5. Gebouwen voor de toekomst.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Alle peuters maken gebruik van een voorschoolse voorziening (kinderopvang, peuteropvang/vve, gastouder).	• Uitvoeren Beleidskader Peuteropvang.	
1.b	Peuters (2,5 – 4 jaar) met een risico op een onderwijsachterstand volgen 960 uur voorschoolse educatie.	• Uitvoeren Beleidskader Peuteropvang. • Optimaliseren van de toeleiding van peuters naar voorschoolse educatie in samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg. • Monitoren van het bereik voorschoolse educatie met behulp van de Peutermonitor.	
1.c	Realiseren van een breed integraal aanbod in samenwerking met het onderwijs, om de lange termijn gevolgen van COVID-19 op de ontwikkelresultaten van kinderen en jongeren terug te dringen en hun veerkracht te herstellen en versterken.	Uitvoeren Nationaal Programma Onderwijs met: • Plezier in Taal (activiteiten zoals Boekstartcoach, Leesoffensief). • Brede ontwikkeling (activiteiten zoals Zomercampus, Petje af, Vakantielabs en activiteiten ter bevordering van het welbevinden van leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs). • Ouders in beeld (activiteiten zoals Samenspel in de Mare, bevorderen betrokkenheid van ouders van peuters bij de ontwikkeling van hun kind, etc.). • Veerkrachtpact • Bekostiging vanuit Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen.	
1.d	Zwemvaardigheid van kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs stimuleren.	Aanbieden van een serie van zwemvaardigheidstrainingen waar scholen aan kunnen deelnemen.	€ 50.000 in 2024. € 75.000 structureel m.i.v. 2025.
1.e	- Realiseren van een Rijke Schooldag in samenwerking met het onderwijs. - De Rijke Schooldag laat kinderen kennis maken met activiteiten die ze in hun eigen leefomgeving niet zien of meemaken.	• Het onderzoeken en optimaliseren van het huidige brede school beleid; • Uitvoeren van het geoptimaliseerde Rijke Schooldag-programma.	€ 45.000 in 2024. € 90.000 structureel m.i.v. 2025.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.f	Realiseren van maatregelen voor gezond en voldoende eten op school in samenwerking met het onderwijs. Cross-over met thema 2.6 Participatie.	• Ontwikkelen van een aanpak voor gezond en voldoende eten op school in samenwerking met scholen en lokale organisaties. • Scholen uitnodigen te komen met voorstellen voor pilots voor een aanpak op maat op hun school in 2024.	€ 200.000 structureel m.i.v. 2024.
2.a	Het Alkmaars onderwijs gaat op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen. Cross-over met thema 2.7 Diversiteit.	• Uitvoeren van de acties en projecten, voortkomend uit het integrale beleid tussen onderwijs en diversiteit.	
2.b	De inzet op ambitie 2. Gelijke Kansen van de Alkmaarse Onderwijsagenda wordt geïntensiveerd, om de veerkracht van leerlingen te versterken en extra onderwijskansen te creëren.	• Uitvoeren van de Gelijke Kansen Agenda met de Gelijke Kansen Alliantie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).	
3.a	Er is een passende (onderwijs)plek voor ieder kind.	• Uitvoeren van agenda passend onderwijs en jeugd 'Meer dan de Som der Delen'.	
3.b	Regionale gezamenlijkheid in beleid leerlingenvervoer.	• In 2024 is regionale verordening bekostiging leerlingenvervoer als gezamenlijk beleid leerlingenvervoer van kracht.	
4.a	Een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Cross-over met thema 3.1 Economie en toerisme.	• De verbinding tussen RPAhn en het Ontwikkelingsbedrijf NHN wordt gestimuleerd bij de regionale samenwerking. De bovenregionale Human Capital Agenda NHN zal hieraan bijdragen.	
4.b	Er is een gratis en toegankelijk educatief aanbod basisvaardigheden voor volwassenen die moeite hebben met de Nederlandse taal, digitale vaardigheden en rekenvaardigheden. Het aanbod is gericht op meedoen in de samenleving, werk, ouderbetrokkenheid, financiële zelfredzaamheid en gezondheid.	• Continuering formeel taalaanbod verzorgd door Vonk. • Continuering Taalhuis Alkmaar verzorgd door bibliotheek Kennerwaard. • Continuering Voel je Goed! verzorgd door Groups for Balance.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
5.a	Maatregelen zijn inzichtelijk voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen primair onderwijs, die de komende 15 jaar niet in aanmerking komen voor (ver)nieuwbouw. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Het onderzoek voor twee pilotprojecten basisonderwijs is afgerond. Deze twee onderzoeken dienen voor de schoolbesturen als voorbeeld, bv. welk alternatief voor aardgas kan worden gevonden, welke mogelijkheden tot verduurzamen er zijn en hoe het binnenklimaat kan worden verbeterd.	
5.b	Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Toekenning van het beschikbaar gestelde jaarbudget groen op nieuwe schoolpleinen voor schoolgebouwen die zijn opgenomen in een integraal huisvestingsplan. Deze vergoeding komt boven op de normvergoeding. Bekostigingsplafond is € 125.000 per jaar.	
5.c.	Voor de schoolgebouwen van het voortgezet onderwijs is er inzicht in de staat waarin de schoolgebouwen verkeren, zowel op technisch als op functioneel vlak. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Er wordt onderzoek gedaan naar de technische staat, de exploitatie, de functionaliteit, het binnenklimaat en de veiligheid. De resultaten per gebouw worden verwerkt in een factsheet. Hierop is te zien hoe de onderwijshuisvesting presteert c.q. ervoor staat. De factsheets vormen een belangrijk fundament voor het opstellen van een Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs.	

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Absoluut verzuim, per 1.000 inw. 5-18 jr. ¹⁾	2022; 2020-2021	3,2	2,7
Relatief verzuim, per 1.000 inw. 5-18 jr. ²⁾	2020-2021	17	20
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO), % ³⁾	2020-2021	2,1	1,9

¹⁾ Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatie plichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.

²⁾ Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend.

³⁾ Het percentage geldt voor de hele regio Alkmaar.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.a	Er is een dekkend aanbod van peuteropvang met voorschoolse educatie (ve).	37 locaties	
1.b	Percentage peuters met risico op een onderwijsachterstand, dat deelneemt aan voorschoolse educatie.	85%	
1.c	Aantal brede scholen.	28	
1.d	Aantal uitgevoerde naschoolse cursussen op de brede scholen.	148	
4.a	Aantal deelnemers aanwezig bij ambitietafels.	300	
4.b	Aantal organisaties aanwezig bij ambitietafels.	70	
4.c	Het aantal scholen en kinderopvangorganisaties dat is betrokken bij de voorbereiding van ambitietafels.	12	
4.d	Aantal cursisten basisvaardigheden.	1.400 cursisten	
5.a	De laatste twee projecten uit de 1 ^e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	2 projecten gereed.	
5.b	De vijf projecten uit de 2 ^e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	2 projecten gereed. 3 projecten bouwfase.	
5.c	De negen projecten uit de 3 ^e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	1 project ontwerpfase 1 project voorbereidingsfase 2 projecten ontwikkelfase 2 projecten uitgesteld	
5.d	Het extra groen uitvoeren van nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	7 schoolpleinen	

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV

Alkmaar Sport NV (ASNV) is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook renovaties van de sportvelden, zwembaden en ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van ASNV.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaarse Onderwijs Agenda 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-11-2020.
- Beleidskader Peuteropvang vanaf 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 3-10-2019.
- Nadere regels Subsidie Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie 2023, vastgesteld in de B&W vergadering op 20-09-2022.
- Regionaal Uitvoeringsprogramma Educatie 2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 21-2-2023.
- Uitvoeringsagenda passend onderwijs en jeugdhulp, 'Meer dan de Som der Delen' 2020-2024, vastgesteld in de B&W-vergadering op 26-5-2020.
- Regionaal programma 'Jij telt mee!' aanpak VSV/JIKP 2021-2024 RMC regio Noord-Kennemerland, vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-6-2020.
- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs:
 - Fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
 - Fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
 - Fase 3 (2021-2025) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Actieplan Onderwijs en Arbeidsmarkt, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-4-2020.
- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-12-2017 en verlengd in de B&W-vergadering op 25-5-2021.
- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-9-2019.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VVHO) 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Uitvoeringsbesluit nieuwe groene schoolpleinen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022.
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-11-2022.
- Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer, vastgesteld in de B&W vergadering op 11-10-2022.

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Alkmaar is een bloeiende culturele en levendige gemeente met een rijke en zichtbare historie. De nadruk van het thema cultuur ligt op de instandhouding, verbreding en vernieuwing van de culturele infrastructuur. Van de professionele instellingen wordt cultureel en zakelijk ondernemerschap verwacht. Alkmaar heeft een aantrekkelijk cultureel aanbod voor de omliggende regio en biedt jonge cultuurmakers een plek om te wonen en werken. Alkmaar kent hoogwaardige,

vernieuwende en experimentele culturele initiatieven van culturele producenten. Dit geeft de gemeente extra allure en maakt het aantrekkelijk om in de gemeente Alkmaar te wonen, werken of om de gemeente te bezoeken. De nadruk van het thema erfgoed ligt op het in stand houden, verrijken en delen van het cultureel erfgoed en de historie binnen de gemeente. Cultuur en de cultuurhistorische uitstraling van binnenstad, dorpen en het landschap dragen samen bij aan toerisme en de verbetering van het vestigings- en ondernemersklimaat.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bloeiende, culturele en levendige gemeente met een zichtbare historie en toekomst voor nieuwe makers.

Subdoelstellingen

1. De culturele basisinfrastructuur wordt versterkt en is meer toegankelijk voor het publiek.
2. Er zijn meer vernieuwende en experimentele culturele initiatieven. Broedplaatsen en makers worden versterkt.
3. Meer professionele instellingen krijgen kansen om hun ondernemerschap te vergroten.
4. Er komen meerjarige subsidies (4 jaar) voor de grotere culturele instellingen. Dat vermindert bureaucratie, geeft meer zekerheid en geeft meer mogelijkheden voor ondernemerschap.
5. Alkmaar draagt vanuit haar centrumfunctie bij aan een sterkere culturele regio, door een gevarieerd aanbod en waar kansrijk samenwerking met de andere gemeenten.
6. De kwaliteit van het erfgoed en het aanzicht blijven op hoog niveau. We benutten kansen om de cultuurhistorie in het straatbeeld te versterken.
7. Goede promotie van cultureel erfgoed en de verbinding daarvan met cultuur en toerisme.
8. Goede verbinding van cultuur en erfgoed met welzijn en gezondheid.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.	De culturele uitingen van de Alkmaarse poppodia zijn toegenomen.	We stellen Podium Victorie en Groene Zwaan in staat tot het verder ontwikkelen van de eigenzinnige programmering.	€ 150.000 structureel m.i.v. 2024.
1. t/m 5.	Een beleidscultuurplan 'Alkmaar 2040' inclusief een investeringsplan.	We werken aan het opstellen van een nieuw beleidscultuurplan en investeringsplan 'Alkmaar 2040'.	€ 100.000 in 2024. PM m.i.v. 2025.
1. en 8.a	Het cultureel aanbod voor ouderen is verbreed en toegankelijker. Cross-over met thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Binnen het cultuur- en Wmo-beleid wordt samengewerkt aan de versterking van cultuurparticipatie door ouderen. De cultuurcoach maakt de projecten van Alkmaar Age friendly Cultural Cities zichtbaar	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		en stimuleert als matchmaker culturele activiteiten voor thuiswonende senioren.	
1. en 8.b	Aanbod cultuureducatie in het onderwijs wordt verbreed en toegankelijker voor een grotere groep. Cross-over met thema 2.6 Iedereen doet mee.	Met het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en het plan CMK 2021-2024, richten we ons op de ontwikkeling van de culturele en creatieve vaardigheden van kinderen. Daarnaast bevorderen we de samenwerking tussen de scholen en culturele instellingen en deskundigheid bij docenten in zowel het basisonderwijs als voortgezet onderwijs.	
2.a	Toename van het vernieuwende en experimentele aanbod.	Via Alkmaar Maakt Het! worden nieuwe experimentele initiatieven gestimuleerd en leggen we dat vast in de nieuwe cultuurnota.	
2.b	De Alkmaarse creatieve makers worden ondersteund.	Aan creatieve makers verlenen we een beurs, gericht op talentontwikkeling en economisch herstel van beroepsuitoefening.	
2.c	De Kwartiermaker Broedplaatsen is verbinder in het veld voor initiatiefnemers van broedplaatsen.	Het (culturele) broedplaatsenbeleid leggen we vast in het nieuwe beleidscultuurplan.	
2.d	Er is plaats voor vernieuwende en experimentele initiatieven in de TMG-drukkerij in Oudorp.	In De Drukkerij worden drie vernieuwende en experimentele activiteiten georganiseerd.	
2.e	De opening van het culturele seizoen in Alkmaar is vernieuwd.	De culturele instellingen organiseren op een eigentijdse wijze de opening van het culturele seizoen.	
2. en 5.	De kunstbeoefening, zowel amateurkunst als professioneel, en de verrijking van de Alkmaarse culturele infrastructuur is zowel kwalitatief als kwantitatief toegenomen. Er is een netwerk voor amateurkunstvereniging actief. Er komen extra middelen voor de versterking van de amateurkunst	We zetten in op de ondersteuning professionele creatieve makers, zetten het fonds creatieve makers voort en ondersteunen de amateurkunstverenigingen met extra middelen.	Amateurkunst € 100.000 structureel m.i.v. 2024. Makersfonds € 100.000 structureel m.i.v. 2024.
3.b	Er is inzicht in de ontwikkeling van het aantal bezoekers van professionele instellingen.	We voeren jaarlijks een bezoekersmonitor uit.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
3. en 4.a	Professionele instellingen vergroten hun culturele ondernemerschap en hun onderlinge samenwerking.	We onderzoeken de wijze waarop de instellingen hun culturele ondernemerschap kunnen vergroten door meerjarige subsidies en onderlinge samenwerking.	
5.a	Culturele en kunstinitiatieven geven mede richting aan de ontwikkeling van de Regio Alkmaar als succesvolle en aantrekkelijke regio om te wonen, ondernemen en recreëren. Cross-over met thema 3.2 Citymarketing en evenementen.	Culturele initiatieven die bijdragen aan het citymarketing- en evenementenbeleid ondersteunen we.	
5.b	De mogelijkheden voor regionale samenwerking op het gebied van cultuur worden versterkt.	Op basis van gezamenlijke uitgangspunten en culturele initiatieven krijgt de samenwerking in Noord -Holland Noord en de MRA meer vorm.	
5.c	Er is verspreid over de gemeente voldoende en passende kunstbeoefening voor culturele instellingen, verenigingen en creatieve makers.	We bevorderen en faciliteren het behoud en toename van culturele presentaties, activiteiten en werkplaatsen in de dorpen, wijken en buurten.	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
6.a	Historisch geografische elementen binnen het gemeentelijke grondgebied zijn gedigitaliseerd.	Uitbesteed meerjaren project. Einddatum niet voorspelbaar.	
6.b	Behoud en monumentenstatus van historische stolpen.	Stimuleringscampagne opzetten en uitvoeren.	€ 30.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
7.a	Cultuurhistorie breder zichtbaar laten zijn in straatbeeld en in de citymarketing.	Cultuurhistorische referentie aanbieden bij herinrichtingen en ontwikkelingen. Afstemming met Alkmaar Marketing over promotie.	
7.b	Digitale producten. Voor kennisverrijking van inwoners, onderzoek, planvorming en toetsing.	Inventariseren en digitaliseren. Doelgroepgericht beschikbaar maken van de informatie via verschillende eindproducten.	€ 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Toename aantal bezoekers aan culturele instellingen.	1%	
2.	Toename aantal gehonoreerde subsidieaanvragen van professionele makers voor de ontwikkeling van vernieuwende projecten.	10%	
3.	Aantal vernieuwende en experimentele projecten van culturele instellingen met een begrotingssubsidie.	5%	

Betrokkenheid verbonden partijen**Regionaal Historisch Centrum (RHCA)**

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Doelstellingen van het Regionaal Archief Alkmaar zijn:

- verwerven van nieuwe archieven, audiovisuele documenten en andere historische collecties;
- veilig beheren en toegankelijk maken van de collecties;
- publiek in staat stellen om de collecties te raadplegen.

Hiermee draagt het RHCA bij aan doelstelling 5.

Relevante beleidsnota's

- Cultuurnota Vision 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-4-2016.
- Beleidsnota Erfgoed 2016-2026 + verordening + archeologische verwachtingskaart, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-9-2016.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 2.3 Sport

Sport heeft een belangrijke maatschappelijke functie in Alkmaar. Het bevorderen van een actieve leefstijl en sporten is van belang voor ieders gezondheid, fitheid en weerbaarheid. De fysieke en mentale voordelen van sporten zijn belangrijk voor iedereen. Wij vergroten deze functie door inwoners, jong en oud, te stimuleren om actief (of passief) deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten. Dit kan zijn op scholen, in de openbare ruimte, bij een vereniging en bij een regionaal trainingscentrum. Hierbij bieden wij faciliteiten aan van ruim voldoende kwaliteit en die voor iedereen toegankelijk zijn. Dit zorgt naast de fysieke gezondheid ook voor de mentale gezondheid van de inwoners van de gemeente Alkmaar.

De uitgangspunten verwoord in het masterplan “Voetbal” en het masterplan ‘Sport en bewegen, Inclusief en Vitaal!’ staan centraal in het gemeentelijk sport-beleid, te weten:

- *creëren van vitale sportverenigingen;*
- *efficiënt gebruik van de sportvelden en stimuleren medegebruik en vergroten van het draagvlak van sportverenigingen;*
- *multifunctionele sportaccommodaties die toegankelijk zijn voor georganiseerde en ongeorganiseerde sport.*

Verder wordt in het coalitieakkoord benadrukt dat sporten in de openbare ruimte een waardevolle toevoeging is aan de sportmogelijkheden. Deze faciliteiten moeten onderhouden worden en we investeren in nieuwe sportmogelijkheden.

AZ is van belangrijke waarde voor Alkmaar. AZ en de gemeente Alkmaar zien over en weer de meerwaarde van een sterk partnerschap en hebben concrete afspraken gemaakt over de samenwerking op een aantal terreinen.

Komende periode wordt er gewerkt aan de voorbereidingen van een vernieuwbouw van het Sportpaleis en renovatie/nieuwbouw van de Hoornse Vaart en wordt uitvoering gegeven aan het herijkte Sportakkoord II.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Sport en bewegen geeft mensen plezier, uitdaging, voldoening en beleving en draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich verbonden voelen en waarbij zij werken aan hun vitaliteit. Hierdoor heeft sport en bewegen een gunstig effect op gezondheid en fitheid en weerbaarheid.

Subdoelstellingen

1. Toekomstbestendige sportorganisaties met een kwalitatief goed activiteitenaanbod om meer Alkmaarders structureel te laten sporten en bewegen.
2. Voldoende sportvoorzieningen (binnen, buiten en in de openbare ruimte) van kwalitatief ruim voldoende niveau. Hiermee zeker rekening houden met de verdere ontwikkeling kanaalvisie en Kanaal oever/kanaalpark.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Een laagdrempelig sportaanbod dat aansluit bij jong en oud.	Uitvoering geven aan het Masterplan Sport en Bewegen: - Sportregisseurs in de wijken maken een jaarplan met activiteiten die in de wijk georganiseerd worden. - De sportregisseurs en de verenigingsondersteuner ondersteunen verenigingen, maatschappelijke organisaties en andere sportaanbieders om een passend sportaanbod te maken in de wijk. - Sport Vitaal zet zijn activiteiten door voor de doelgroep 55+. - We faciliteren de verenigingen om sportactiviteiten te kunnen aanbieden. - We houden de sport toegankelijk door de tarieven betaalbaar te houden.	
1.b	De motorische vaardigheid van kinderen neemt toe. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	- Alkmaar biedt vakdocenten aan voor het primair onderwijs. - De vakdocenten geven ook les aan de kleuters (4-6 jaar). - Wekelijks aanbod in de wijken voor de jeugd. - Uitvoering geven aan het Masterplan Sport en Bewegen door een beweegaanbod aan te bieden ter verbetering van de motorische vaardigheden van 2- tot 4-jarigen. - Onderzoeken of de in 2022/2023 ingezette activiteiten vanuit de NPO gelden bij de kleuteropvang en het extra beweegaanbod bij de basisscholen (door middel van pleinactiviteiten) doorgezet kunnen worden.	
1.c	Herijkt sportakkoord II levert een bijdrage aan de drie ambities uit het landelijk sportakkoord II: 1. Het verstevigen van het fundament van de sport (de voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven). 2. Groter bereik van sport & bewegen (meer mensen bereiken en meer laten genieten van de sport).	Uitvoering geven aan het Sport en bewegakkoord Alkmaar (sportakkoord II).	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
	3. Meer (zichtbare) betekenis van sport & bewegen (meerwaarde van de sport aan andere maatschappelijke sectoren).		
1.d	Het sportaanbod is laagdrempelig voor mensen die niet terecht kunnen bij het reguliere sportaanbod.	We hebben een goed aanbod voor de mensen die niet terecht kunnen bij het reguliere sportaanbod. Op de website Uniek Sporten staat een actueel sportaanbod voor de specifieke doelgroepen en dit wordt actief gedeeld door de regiocoördinator aangepast sporten. Daarnaast worden geïnteresseerden ook persoonlijk begeleid om een passend sportaanbod te vinden.	
1.e	Gezond gewicht bij jongeren stimuleren. Cross-over met thema 2.5 Jeugd.	We betalen mee aan de JOGG activiteiten waardoor de jongeren een gezonde leefstijl kunnen ontwikkelen	
1.f	We hebben Regionale Trainingscentra voor de ontwikkeling van sporttalenten (maximaal 12).	De Regionale Trainingscentra (RTC's) zijn van groot belang voor de sporttalenten van Alkmaar en de regio. Wij zetten ons optimaal in om de RTC's te behouden, zodat we de talenten van vandaag zich kunnen ontwikkelen tot de professionals van morgen	
1.g	Stimuleren dat meer mensen maken gebruik van de fiets. Cross-over met thema 4.2 Bereikbaarheid.	In het kader van het programma Alkmaar Fietst worden fietsgerelateerde activiteiten gefaciliteerd, zoals het programma doortrappen en "Elk kind een fiets". 2	
1.h	Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperking of een kleine beurs.	Inzetten van een maatschappelijke sportregisseur specifiek voor de kwetsbare doelgroepen.	€ 90.000 structureel m.i.v. 2024.
1.i	Sportverenigingen hebben genoeg vrijwilligers om aan hun basisdoelstellingen als vereniging te voldoen.	Onderzoek naar behoud en versterken vrijwilligersbeleid sportverenigingen en uitvoering geven aan onderzoek, zover dat past binnen tijd en geld.	€ 50.000 in 2024.
1. en 2.a	Verenigingen worden beter ondersteund.	Uitvoering geven aan Masterplan Sport en Bewegen: de verenigingsadviseur en coaches adviseren en ondersteunen de verenigingen om hen vitaal te houden.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.b	Sportevenementen zorgen voor een regionale uitstraling.	Minimaal tien sportaanbieders faciliteren en subsidiëren bij het aanbieden van hun evenement, zoals ITF toernooi, Wandel4Daagse, Cityrun en internationaal Judotoernooi. We streven ernaar om één topsportevenement met (inter)nationale allure naar Alkmaar te halen.	
2.a	Kwaliteit van 17 sportparken, 67 sportvelden, zes sporthallen, een atletiekbaan, twee zwembaden, een ijsbaan en -hal is gegarandeerd. Gebruikers betalen een maatschappelijk tarief voor sportaccommodaties.	Het maken van jaarlijkse (subsidie) afspraken met Alkmaar Sport NV voor de exploitatie van de sportaccommodaties.	
2.b	Buitensportverenigingen ondersteunen om te investeren in hun eigen club- en kleedruimtes, zodat de accommodaties toekomstbestendig zijn.	Subsidies verstrekken aan sportaanbieders in het kader van de subsidie-regeling verenigingsaccommodaties buitensport.	
2.c	Accommodaties voor voetbal worden optimaal benut.	Uitvoering geven aan het Masterplan sport en verenigingen: adviseren en faciliteren om de voetbalverenigingen toekomstbestendig te houden.	
2.d	Renovatie van het Sportpaleis	Heroverweging van het eerder genomen raadsbesluit naar aanleiding van ontwikkelingen rondom het Sportpaleis. Begin 2024 verwacht het college met een voorstel richting de raad te komen.	
2.e	Besluit over toekomst sportcomplex Hoornse Vaart na afweging verschillende scenario's.	De raad een keuze te laten maken voor een uit te werken toekomstscenario.	
2.f	Onderzoek naar behoefte sportmogelijkheid in de buitenruimte.	Onderzoek uitzetten bij de inwoners Alkmaar en uitvoering geven aan het onderzoek.	€ 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
2.g	Realisatie van sportmogelijkheden in de openbare ruimte	Aanleg van een sportmogelijkheid in de openbare ruimte of het opknappen van 1 bestaand veld inclusief activatie.	€ 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.h	Een nieuwe extra sportmogelijkheid in de openbare ruimte of een opgeknapt bestaand sportveld in de openbare ruimte.	Aanleg van een sportmogelijkheid in de openbare ruimte of het opknappen van 1 bestaand veld inclusief activatie.	€ 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
2.i	Outdoor Bike Experience in Geestmerambacht.	Vorbereiding van de plannen voor een Outdoor Bike Experience in het Geestmerambacht .	€ 360.000 in 2024.
2.j	Vernieuwd Sportpaleis.	Vorbereidingskosten renovatie start 2024.	€ 360.000 structureel m.i.v. 2025. 2025: voorbereidingskosten. 2026 e.v.: exploitatiebijdrage.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Niet-sporter (18+), %	2020	45,9%	49,2%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	% inwoners dat voldoet aan de beweegnorm: ▪ Jeugd 4-12 jaar ▪ Volwassenen 65 jaar en ouder	75% 40,2%	Norm voor de ouderen is aangepast (is nu inclusief minstens 2x per week spier- en botversterkende activiteiten).

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.	Klanttevredenheid sportvoorzieningen: - Sportparken - Sporthallen - Ijsbaan - Zwembaden	7,5 7,5 7,5 7,5	

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV

Alkmaar Sport NV (ASNV) is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook renovaties van sportvelden, zwembaden en de ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van ASNV. Het accent voor het komende jaar ligt op het uitwerken van de plannen renovatie Sportpaleis en renovatie/nieuwbouw de Hoornse Vaart.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar Startsignaal; Toekomstvisie Sport Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
- Lokaal Sportakkoord Gemeente Alkmaar 2019 -2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 24-3-2020.
- 'Masterplan Sport en bewegen, Inclusief en Vitaal!', vastgesteld in de raadsvergadering op 29-10-2019.
- Masterplan Voetbal, Klaar voor de Toekomst, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.
- Verklaring deelname Brede Regeling Combinatiefuncties 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 2-10-2018.
- Nadere regels subsidie sportevenementen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-5-2019.
- Nadere regels subsidie sportstimulering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Nadere regels omtrent de subsidie voor verenigingsaccommodaties buitensport, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Beleidsplan investeringen sportvelden, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-09-2021.
- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering van 12-12-2017 en verlengd in de B&W vergadering op 25-5-2021.
- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-9-2019.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft tot doel dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en deelnemen aan het dagelijks leven. Daarvoor zijn algemene voorzieningen en waar nodig maatwerkarrangementen beschikbaar. Waarbij nauwkeurig wordt beoordeeld of de gevraagde verstrekking passend en nodig is. Een belangrijke opgave hierin is de ondersteuning aan mensen met (langdurig) zorgmijndend gedrag en/of een combinatie van complexe problematiek. Waar ondersteuning thuis niet (meer) mogelijk is, zijn passende woonvoorzieningen nodig.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Onze inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen, ondanks eventuele belemmeringen, langer zelfstandig blijven wonen en meedoen in de samenleving.

Subdoelstellingen

1. Inwoners hebben een vitale en gezonde leefstijl
2. Bevorderen dat inwoners zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.
3. Voor inwoners zijn er voldoende en kwalitatief goede maatwerkvoorzieningen beschikbaar.
4. Voor bijzonder kwetsbare doelgroepen zijn er voldoende en kwalitatief goede opvangvoorzieningen beschikbaar.

Risico

Er is een financieel risico als gevolg van de (verdere) doorwerking van de nieuwe cao's en de daaruit voortkomende hogere lonen

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Veilig en toekomstgericht wonen.	- Continueren en bestendigen van de 'coalitie valpreventie'. - Uitbreiden valpreventie aanbod vanuit Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), zie ook 1.d. - De Veiligheidsregio biedt scholing aan netwerkpartners informele zorg om voldoende kennis over val- en brandpreventie binnen de organisaties te verspreiden. - Communicatiecampagne op het gebied van Veilig wonen.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.b	Alkmaar is dementievriendelijk(er).	- Vrijwilligers(organisaties) en maatschappelijke organisaties stimuleren om een dementievriendelijke organisatie te worden, onder andere door het aanbieden van deskundigheidsbevordering. - Inzet van sleutelpersonen migranten en dementie. - Versterken laagdrempelige dagactiviteiten voor mensen met dementie en hun mantelzorger. - Aansluiten bij de Seniorenagenda.	
1.c	Minder inwoners hebben gevoelens van eenzaamheid.	- Voortzetten Alkmaarse coalitie tegen Eenzaamheid. - Voortzetten steunpunt eenzaamheid Alkmaar Uitvoeren Seniorenagenda. - Deskundigheidsbevordering bij organisaties en hun vrijwilligers over eenzaamheid. - Signaleren eenzame inwoners en toeleiden naar passend aanbod van activiteiten of netwerkpartners.	
1.d	Betere volksgezondheid en minder gezondheidsverschillen. Cross-over met thema 2.5 Jeugd.	Uitvoering Agenda Alkmaar Gezond en Plan van aanpak voor uitvoering Gezond en Actief Leven Akkoord. Uitvoering Seniorenagenda. Implementatie van de wijkaanpak 'Rookvrij leven voor iedereen'.	
2.a	Betere Respijtzorg en ontlasten van mantelzorgers.	Continueren en uitbreiden van het regiepunt respijt (www.mantelzorgvrij.nl).	
2.b	Meer algemene voorzieningen op wijkniveau.	Door blijvend te investeren in algemene voorzieningen in de wijk, kunnen inwoners dichtbij huis ondersteuning ontvangen en deelnemen aan activiteiten. De wijk- en buurtcentra leveren een belangrijke bijdrage door het bieden van laagdrempelige en verbindende activiteiten.	
2.c	Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen. Cross-over met thema 2.7 Diversiteit.	Er wordt inzichtelijk gemaakt op welke thema's er meer aandacht voor toegankelijkheid nodig is. Deze thema's worden onderdeel van	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		een uitvoeringsagenda in wording, de "Lokale Agenda voor Toegankelijkheid".	
2.d	Diverser aanbod Cliëntondersteuning, dichterbij de klant. Cross-over met thema's 2.1 Onderwijs, 2.5 Jeugd en 2.6 Iedereen doet mee.	- Verdere borging van het koplopersproject cliëntondersteuning. Dit houdt in dat mensen in hun eigen wijk terecht kunnen voor cliëntondersteuning en er aandacht is voor specifieke doelgroepen, zoals jongeren en statushouders. - Binnen het reguliere aanbod van cliëntondersteuning wordt extra ingezet op participatie, jeugd en onderwijs.	
2.e	Inwoners worden in staat gesteld zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn. Zij kunnen, ondanks eventuele fysieke of geestelijke belemmeringen, lang zelfstandig blijven wonen en meedoen in de samenleving. Voor kwetsbare inwoners is er hulp en ondersteuning op maat.	De voortzetting van het beleid zoals beschreven in de beleidsnotitie Alkmaar groeit, zorgt en doet mee; de visie jeugdhulp, Wmo en Participatie.	
2.f	Versterken van de basisvoorzieningen in de wijkbuurtcentra (veld 1).	In samenspraak met betrokken organisatie bepalen welke extra voorzieningen/ middelen hiervoor nodig zijn.	€ 200.000 structureel m.i.v. 2024.
2. en 3.	Na eerste vraagverheldering is er binnen vier weken zicht op een besluit.	Uitbreiding formatie klantmanager Wmo. Per 2024 komt structureel 1 fte klantmanager Wmo erbij. Voor 2025 is eenzelfde uitbreiding in de begroting gerekend. Voorstel is om aanvraag van 2025 naar 2024 te verplaatsen en per 2024 2 fte uitbreiding klantmanagers Wmo toe te voegen. Dit gaat dan om een eenmalige aanvraag voor 2024 van € 92.000 formatie-uitbreiding in 2024, 1 fte voor 2025 is al in de begroting opgenomen.	€ 92.000 in 2024.
2, 3 en 4.	Inwoners ervaren meer samenhang en ondersteuning in hun zorgtraject door versterking van het gemeentelijke toegangsteam Wmo.	Uitbreiding van het gemeentelijk toegangsteam.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
3.a	Passender mobiliteitsaanbod voor inwoners.	Uitvoering geven aan het gesubsidieerd vervoer door: - Het versterken van de inzet van gesubsidieerd vervoer als lokale voorziening. - In stand houden van het aanbod van verschillende vormen van gesubsidieerd vervoer, waaronder de Opbelbus en de Max-Mobiel. - Vergroten van de duurzame inzet van vrijwilligers.	
3.b	Mensen kunnen langer in hun eigen huis blijven wonen.	Door uitvoering te geven aan het convenant Aangepaste woningen, blijven de aangepaste woningen van corporaties beschikbaar voor de doelgroep. Een tussenevaluatie zal in het begin van eerste kwartaal 2024 plaatsvinden, n.a.v. de resultaten worden vervolgstappen bepaald.	
3.c	Versterkt toezicht op de uitvoering. Cross-over met thema 2.5 Jeugd.	Met rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugd zorgen we dat de middelen voor ondersteuning op de juiste plek terechtkomen en besteed worden aan het doel waarvoor ze zijn bestemd. Met de inzet van twee (lokale) toezichthouders wordt beoogd om onrechtmatig gebruik in het sociaal domein te voorkomen en te bestrijden.	
4.a	Kostenbeheersing. Cross-over met Thema 2.5 Jeugd	In 2021 is het programma ‘taskforce jeugdhulp en Wmo’ in uitvoering genomen met als doel meer grip op de uitgaven. Kostenbeheersing is nog steeds van kracht. De beheersmaatregelen zijn geborgd in regulier beleid en de inkoop maatwerkvoorzieningen.	
4.b	Toekomstbestendige maatschappelijke opvang en doorstroming naar reguliere voorzieningen verhogen.	We zijn aan de slag met “Een Thuis, Een Toekomst” en het Actieplan Aanpak Dak- en Thuisloosheid zoals afgesproken met het Rijk. Dat houdt in dat we de Maatschappelijke Opvang toekomstbestendig maken. We continueren de uitvoering van de vier actielijnen uit het Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Opvang.	Frictiekosten € 500.000 in 2024 en € 250.000 in 2025.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- Actielijn preventie: implementatie van de aanpak wijkcoach in samenwerking met de ketenpartners. - Actielijn Aanpak zwerfjongeren. - Actielijn Versnellen van de doorstroom: voortzetten uitbreiding Housing First, verbeteren integrale trajectbegeleiding, realiseren van tijdelijk-thuisplekken. - Actielijn speciale huisvesting: in samenwerking met de ketenpartners wordt gezocht naar geschikte locaties voor het creëren van passende woonvormen. We kijken kritisch naar instroom en maken met de cliënt direct een perspectiefplan gericht op zo snel mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk doorstromen naar de juiste plek. Onze voorzieningen zijn adequaat en voldoende, en bieden die opvang die de cliënt op dat moment nodig heeft om met de juiste begeleiding de doelen uit het perspectiefplan te kunnen halen. We bieden ook langdurige opvang voor de moeilijkste doelgroepen. Er zijn 20 extra plekken in de nachtopvang met passende begeleiding en er komen bijzondere woonplekken voor de moeilijkste doelgroep uit de maatschappelijke opvang.	
4.c	Doorontwikkelen Beschermd Wonen.	De doordecentralisatie van Beschermd wonen waarbij alle gemeenten verantwoordelijk worden, is verschoven van 1-1-2024 naar op zijn vroegst 1-1-2025. De regionale samenwerking wordt gecontinueerd: - Jaarlijks worden voor 30 – 50 inwoners die kunnen uitstromen uit Beschermd Wonen zelfstandige woningen beschikbaar gesteld (Beschermd Thuis).	
4.d	Betere ondersteuning van personen met verward gedrag. Cross-over met thema's 4.1 Veiligheid en 2.4 Maatschappelijke Opvang (OGGZ, daklozen en verslaafden).	- Voor de meest complexe doelgroep realiseren we de bijzondere woonplekken. Dit vermindert overlast en onveiligheid en ook de maatschappelijke kosten.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- We vertalen de aanbevelingen uit het Rekenkamercommissierapport “Aanpak Mensen met Onbegrepen Gedrag” (2023) naar concrete acties samen met onze ketenpartners.	
4.e	Verbeteren van de opvang van slachtoffers van mensenhandel.	In samenwerking met de gemeenten Zaanstad en Haarlem wordt gezocht naar structurele plekken voor noodopvang van mensenhandel-slachtoffers. Momenteel kunnen plekken in het Oranjehuis benut worden, indien die niet gebruikt worden door slachtoffers van huiselijk geweld. Alkmaar heeft als onderdeel van een landelijke pilot opvang ingericht voor slachtoffers van mensenhandel met multi-problematiek. In 2023 wordt op basis van de evaluatie een advies voorbereid voor structurele borging van deze voorziening.	
4.f	Minder huiselijk geweld en met name minder recidive. Cross-over met thema 2.5 Jeugd)	Continueren van de huidige aanpak in lijn met de vastgestelde regio-visie. Financieel misbruik van ouderen is hierbinnen een apart speerpunt. De regiovisie wordt geactualiseerd als onderdeel van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.	
4.g	Bieden van huisvesting en ondersteuning voor jongeren uit jeugdzorg met verblijf.	Voor jongeren rond 18 die niet kunnen terugvallen op sociaal netwerk, is het wenselijk om huisvesting (tijdelijke huurcontracten) beschikbaar te stellen: - Geclusterd wonen: 20- 25 op jaarbasis. - Zelfstandig wonen in de wijk: 20 – 25 op jaarbasis.	
4.h	Woonzorgagenda 2024 – 2027, zie ook 4.c, 4.d en 4.g.	Voor lopende projecten en nieuwe projecten, gericht op het huisvesten van doelroepen die afhankelijk zijn van zorg en ondersteuning, wordt een Woonzorgagenda 2024 – 2027 opgesteld. - Voor het aantal benodigde woningen worden Raamafspraken met corporaties opgesteld. - In ontwikkeling: het landelijk programma ‘Een thuis voor iedereen’ waarbij de huisvesting van alle aandachtsgroepen (naast de	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		doelgroepen die afhankelijk zijn van zorg, ook statushouders, inwoners met urgentie, arbeidsmigranten en woonwagenbewoners centraal staat.	

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement, per 10.000 inwoners.	2022	650	700

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.a	% inwoners dat rookt, lijdt aan overgewicht, alcohol en/of drugs gebruikt.	Afname van 2% voor de inwoners tussen de 19 en 75 jaar	
1.b	% inwoners met gevoelens van eenzaamheid.	Afname van 2% per 4 jaar > 65 jr. 48,9% (2020) 19-65 jr. 42,7% (2020) < 19 jr. 49,1% (2019)	
1.c	% inwoners die sporten.	Zie thema 2.3 Sport.	
2.a	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van Mantelzorgondersteuning.	2.100	
2.b	Aantal verstrekte mantelzorgercomplimenten.	1.400	
2.c	Praktische hulp aan huis door WonenPlus Alkmaar en de WelzijnWonenPlus (in het buitengebied).	Aantal deelnemers (abonnees): 2.150.	

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.d	Aantal mensen dat gebruik maakt van de individuele cliëntondersteuning.	Van 780 (2023) naar 800 (2024).	
3.	Cliëntervaring: ▪ Kwaliteit van de ondersteuning. ▪ Samen naar oplossingen gezocht. ▪ Ondersteuning past bij de hulpvraag.	87% van de respondenten ervaart de kwaliteit als goed. 87% ervaart dat er samen naar oplossingen wordt gezocht. 89% vindt de ondersteuning passend.	
4.a	Bezetting maatschappelijke opvang op jaarbasis (uitgesplitst in nachtopvang en overige daklozenopvang op locatie elders): ▪ Hoeveel unieke cliënten melden zich aan? ▪ Hoeveel komen in aanmerking voor daklozenopvang? ▪ Gemiddelde duur van verblijf in de opvang.	442 395 9 maanden	
4.b	Aantal zwerfjongeren (18-26 jaar).	110	
4.c	Aantal woningen Beschermd Thuis en woningen voor jongeren 18+.	Beschermd Thuis: 30 -50 op jaarbasis. Jongeren: 40 – 50 op jaarbasis.	

Jaarmonitor Wmo

Voor Wmo maatwerkvoorzieningen zijn geen KPI's opgesteld. Daarvoor in de plaats is er de Jaarmonitor Wmo op basis van huidige kwartaalmonitoren met de volgende onderwerpen: Aantal nieuwe meldingen en besluiten gemiddeld per jaar, overzicht aantal en type maatwerkvoorziening uit veld 2, in- en uitstroom beschermd wonen, gemiddelde wachttijden boven wettelijke termijn, aantal klachten en bezwaarschriften.

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Nota Woonzorg, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-1-2018.
- Regionale samenwerking Beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 8-3-2022.
- Hoofdpijnen decentralisatie beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-7-2021.
- Raamafspraken Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid', vastgesteld in de B&W-vergadering op 8-12-2020.
- 'Alkmaar groeit, zorgt en doet mee', visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-9-2019.
- Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang, vastgesteld in de B&W-vergadering op 23-6-2020.
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2020.
- Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Agenda Alkmaar Gezond 2021-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-2-2021.
- Uitvoeringsagenda 'Samen zorgen voor veiligheid' 2021-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-11-2021.
- Nadere regels subsidie bewonersondernemingen, wijk- en buurtcentra, vastgesteld in de B&W vergadering op 20 mei 2020

Thema 2.5 Jeugd

Versterkte focus op bewezen maatregelen die in een vroeg stadium de kans op zware vormen van jeugdzorg verminderen. Contact leggen met jeugd en jongeren gericht op het resultaat van de hulp, het zoveel mogelijk herstellen van eigen kracht en samenkracht, meer hulp in en door de eigen omgeving en wanneer het nodig is wordt specialistische hulp (van topkwaliteit) in de vorm van een maatwerkvoorziening of een instelling ingezet. Nadrukkelijker kijken we naar wat het gezin en de omgeving zelf kan betekenen in de hulpvraag. We zetten in op vermindering van de instroom door maatregelen die zorgen dat de kans dat een beroep wordt gedaan op jeugdhulp wordt verkleind.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Jeugdigen groeien veilig en gezond op. Kwetsbare jeugdigen met opvoed- en opgroei problemen doen volwaardig mee in de samenleving.

Subdoelstellingen

1. Preventie en algemene voorzieningen: een sterke en draagkrachtige pedagogische basisstructuur in het 'gewone leven' en slimme preventie.

2. Ambulante jeugdhulp op maat: kwalitatief hoogwaardige, integrale jeugdhulp, die zoveel als mogelijk is gericht op herstel van jeugdigen en hun netwerk.
3. Jeugdhulp met verblijf: verblijf in een instelling alleen als tijdelijke toevoeging in een intensief ambulant traject.
4. Hulp bij crisis en onveiligheid: minder crisissen, gedwongen opnames, jeugdreclassering en ondertoezichtstellingen, maar topzorg als het nodig is.

Risico

- Er is een financieel risico als gevolg van de (verdere) doorwerking van de nieuw cao's en de daaruit voortkomende hogere lonen.
- Er is een financieel risico in verband met de te verwachten landelijke Hervormingsagenda Jeugd (zie stelpost financiën).

Gewenste resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Jeugdigen groeien gezonder en veiliger op. Cross-over met thema 2.4 Wmo Betere volksgezondheid en terugdringen gezondheidsverschillen en met thema 2.3 Sport.	- Voortzetten Buurtgezinnen. - Uitvoering Agenda Alkmaar Gezond en Plan van aanpak voor uitvoering Gezond en Actief Leven Akkoord. - Jongerenhuiskamers: - Onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de jongerenhuiskamers, - ondernemen concrete verbeterstappen op basis van onderzoeksresultaten, - investeren in gedifferentieerde aanpak.	€50.000 in 2024 voor onderzoek jongerenhuiskamers.
1.b	Inwoners hebben meer eigen regie over hun gezondheid en welbevinden.	Voortzetten aanpak Eigen Regie. Uitvoering en doorontwikkeling lokaal cliëntervaringsonderzoek jeugdhulp.	
1.c	Problemen van jeugdigen worden sneller gesignaleerd en zij worden sneller geholpen (beter perspectief). Cross-over met thema 2.6 Iedereen doet mee.	Voorzetting van het beleid zoals beschreven in het beleidskader Jongerenwerk en uitvoeringsprogramma. - Investeren in preventie bij onze jeugd vanuit het jongerenwerk in samenhang met cultuur, sport en onderwijs. - Doorontwikkeling van het Digitaal Jongeren Centrum (DJC) als de centrale online plek voor jongeren: op basis van onderzoeksresultaten zetten we in op versterken en optimaliseren lokale implementatie en functionaliteit , vergroten bereik en personele inzet op (technisch) beheer en onderhoud.	€150.000 per jaar in 2024 en 2025. PM m.i.v. 2026.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- Verhogen kwaliteit jongerenwerk door inzet op monitoring/verantwoording van resultaten, samenwerking met ketenpartners, verdere ontwikkeling van een persoonsgerichte aanpak en een duidelijke regierol voor de gemeente.	
1.d	Meer jongeren hebben een toekomstperspectief en leveren een bijdrage aan de samenleving.	- Het Gouden Kans project (maatschappelijke diensttijd) zetten we voort en wordt geëvalueerd. - Ervaringsdeskundige jongeren evalueren. - Jongeren een stem te geven en te laten meedenken over gemeentelijk jongerenbeleid door middel van een regionaal jongerenplatform (Jongerenplatform Regio Alkmaar).	
1.e	Versterkte sociale basis van jeugdigen op het voortgezet onderwijs en het normaliseren van hulpvragen door de inzet van preventieve jeugdhulp nabij.	Inzet Jeugd- en Schoolteam Voortgezet onderwijs.	€ 247.000 structureel m.i.v. 2024.
2.a	Zorgcontinuïteit voor jongeren die 18 worden. Cross-over met thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	- Continuering Team 16+	
2.b	Het bieden van jeugdhulp, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Jeugdhulp toegankelijk en betaalbaar houden. Cross-over met thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	- Voortzetting van het beleid zoals beschreven in de beleidsnotitie 'Alkmaar groeit, zorgt en doet mee'. - Voorbereiding aanpassen beleidskader aan lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen. - In 2021 is het programma 'taskforce jeugdhulp en Wmo' in uitvoering genomen met als doel meer grip op de uitgaven. Kostenbeheersing is nog steeds van kracht. De beheersmaatregelen zijn geborgd in regulier beleid en de inkoop van jeugdhulp. - Onderzoek naar de mogelijkheden (en uitvoering) om het aantal jeugdigen in Alkmaar dat gebruik maakt van Jeugdhulp op gelijke hoogte te brengen als het landelijk gemiddelde voor 100.000+ gemeenten.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2 en 3.	Versterkt toezicht op de uitvoering. Cross-over met thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	Met rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugd zorgen we dat de middelen voor ondersteuning op de juiste plek terechtkomen en besteed worden aan het doel waarvoor ze zijn bestemd. Met de inzet van twee (lokale) toezichthouders wordt beoogd om onrechtmatig gebruik in het sociaal domein te voorkomen en te bestrijden.	
2, 3 en 4.	Implementatie nieuwe inkoop van jeugdhulp. Met ingang van 2023 is de nieuwe inkoop, op basis van de transformatievisie, van kracht. Vanaf juli 2023 implementatie van de inkoop JeugdzorgPlus	De implementatie heeft in grote lijnen betrekking op de onderdelen: - Inrichten van de administratie. - Voorbereiden van de toegang op de nieuwe manier van toekenning van zorg. - Opzetten van monitoring en datasturing. - Beheersmaatregelen voor kwaliteit- en kostenbeheersing. - Om- en afbouw van JeugdzorgPlus.	
4.a	Hulp bij onveilige situaties is effectiever en efficiënter.	Uitvoering van Regionaal Expert Team met doorzettingsmacht voor vastgelopen casuïstiek in regio Alkmaar in 2024. Verbetering van de keten Jeugdbescherming/jeugdreclassering en de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties op basis van Uitvoeringplan NHN binnen het kader Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.	
4.b	Een regisseur voor gezinnen met multi-problematiek die jeugdhulp nodig hebben met als doel de veiligheid in het gezin te herstellen en het zoveel mogelijk voorkomen van uithuisplaatsingen en ondertoezichtstellingen.	Uitbreiding team top 3 aanpak met 3 fte procesregie jeugd.	€ 273.000 structureel m.i.v. 2024.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Jongeren met jeugdhulp, % van alle jongeren tot 18 jaar	2022	15,4	13,2
Jongeren met jeugdreclassering, %	2022	0,3	0,3
Jongeren met jeugdbescherming, %	2022	1,4	1,2

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.a	% Volledige deelname rijksvaccinatieprogramma 2-jarigen.	95%	
1.b	Aantal jeugdigen met een risico op opgroei-problema-tiek dat deelneemt aan specifiek preventief aanbod.	635	
2.a	% cliënttevredenheid: - Door de hulp gaat het thuis beter. - Door de hulp kan ik beter mijn problemen oplos-sen. - Door de hulp gaat het beter op school, werk of dagbesteding.	75% 75% 75%	
2.b	Aantal jeugdigen dat voor het eerst jeugdhulp ont-vangt en instroomt in ambulante hulp.	995	
2.c	Zwaarte van ambulante hulp.	Licht: 25% Midden: 40% Zwaar: 35%	
2.d	% geen verlenging of nieuw traject binnen 1,5 jaar.	46%	

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.e	% cliënten dat zorg krijgt bij twee of meer aanbieders.	15%	
3.a	Aantal jeugdigen met verblijf in een instelling.	132	
3.b	Aantal jeugdigen met verblijf in gezinssituatie.	130	
4.	Aantal cliënten met gestarte crisisvoorzieningen. Crisis + crisisopvang.	80	

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar groeit, zorgt en doet mee', visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-9-2019.
- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-12-2017.
- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 2019-2022 'De kracht van kleur', vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-9-2019.
- Collectieve visie op de transformatie van jeugdhulp met verblijf, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-8-2020.
- Beleidskader Jongerenwerk 2021-2024. Vastgesteld in de raadsvergadering op 29-10-2020.
- Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid. Vastgesteld in de raadsvergadering op 22-10-2020.
- Uitvoeringsplan behorend bij de regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid is vastgesteld in de B&W vergadering op 30-11-2021.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Agenda 'Alkmaar Gezond 2021-2024', vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Overkoepelend kader jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Visie op ambulante jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Transformatievisie Jeugdzorg plus vanaf 2023, vastgesteld in de raadsvergadering van 28-10-2021.

Thema 2.6 Iedereen doet mee

De beste weg uit armoede is werk. We motiveren inwoners daarom in de eerste plaats om een betaalde baan te vinden. Helaas is betaald werk niet voor iedereen weggelegd. Voor hen kunnen vormen van vrijwilligerswerk en gesubsidieerde arbeid ook passend zijn. We streven ernaar dat inwoners de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving. Participatie van mensen die aan de zijlijn zijn komen te staan, staat voor ons centraal. Het is voor mensen die kunnen werken namelijk niet goed langdurig in een uitkeringssituatie te verkeren. Iedereen kan in een situatie belanden waarin schulden ontstaan. Het is belangrijk om de stress en onzekerheid die armoede en schulden veroorzaken te bestrijden. Daarom zetten we in op een brede schuldenaanpak die zich richt op preventie en het ondersteunen en ontzorgen van mensen met schulden.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle Alkmaarders participeren in de samenleving. Het liefst door middel van werk.

Subdoelstellingen

1. Minder mensen stromen de bijstand in.
2. Meer mensen stromen de bijstand uit.
3. Meer mensen die niet op de arbeidsmarkt participeren, doen op een andere manier mee in de samenleving.
4. Verhogen van deelname aan het maatschappelijk verkeer, onder andere op het gebied van sport- en cultuuractiviteiten.
5. We helpen schulden voorkomen door preventie en vroegsignalering.
6. We ondersteunen en ontzorgen inwoners met problematische schulden.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Duurzame versterking van samenwerking binnen de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord.	Bovenregionaal wordt gezorgd voor planvorming. Alkmaar is centrum-gemeente van de arbeidsmarktregio. In samenwerking met Zaffier en de regio Alkmaar gemeenten zullen voorstellen worden ingediend die gericht zijn op vervullen van vacatures bij werkgevers. O.a. door de inzet van het werkgeversservicepunt naar specifieke projecten.	
1.b	Jongeren (16-27 jaar) binnen de eigen mogelijkheden laten meedoen in de maatschappij.	Jongeren verdienen extra aandacht, daarom is jongerenpunt Check-In speciaal voor jongeren (16-27) met een hulpvraag ingericht. Er zijn	€ 190.000

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		structurele middelen voor Check-in beschikbaar. De dienstverlening vanuit Check-in wordt de komende jaren geïntensiveerd.	
1. en 2.a	Minder instroom en meer uitstroom.	Door een goede inrichting van de poort en inzet van WSP, worden vraag en aanbod met elkaar verbonden. Hiermee sluiten we aan bij regionaal in ontwikkeld beleid.	
1. en 2.b	Intensieve regionale samenwerking.	Zaffier is formeel op 1-1-2023 gestart. Er wordt intensief gewerkt aan het zoveel mogelijk ondersteunen van mensen met een zwakke positie in de samenleving. Dat kan door aanbieden van een leer-werk-ervaringsplek, een beschutte werkplek of het doen van vrijwilligerswerk. Dit als het bemiddelen naar een baan niet of nog niet kan.	
1. en 2.c	Bovenregionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting van economische ontwikkelingen, vraag naar gekwalificeerder arbeidskrachten en op arbeidsmarktgericht onderwijsaanbod. Cross-over met thema 3.1 Economie en toerisme.	De opgestelde Human Capital Agenda Noord-Holland Noord incl. Uitvoeringsprogramma ten uitvoer brengen.	PM
1., 2. en 3.a	Iedereen doet mee naar vermogen.	We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar werk. Wanneer dat niet mogelijk is, ondersteunen en begeleiden we inwoners naar andere vormen van participatie.	
1., 2. en 3.b	Statushouders die inburgeren onder de nieuwe wet participeren zo snel als mogelijk, in principe met betaald werk.	We spannen ons in om vanaf dag één statushouders, conform de wet, verplichte scholing aan te bieden in de Nederlandse taal onze normen en omgangsvormen; Iedere nieuwkomer krijgt een inburgeringsplan en begeleiding op maat.	
2.a	Meer uitstroom uit de bijstand.	Inwoners worden zo snel mogelijk naar betaalde arbeid begeleid. Tevens zullen andere innovatieve vormen van arbeidsbemiddeling en ondersteuning uitgewerkt worden.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.b	Huidige groep statushouders (de 'ondertussengroep') is in beeld gebracht en er is aanvullend aanbod gedaan om met succes in te burgeren en te participeren.	Voor statushouders die na 2021 nog onder de oude wet vallen, ontvangt de gemeente voor 2024 middelen om deze groep in de geest van de nieuwe wet te begeleiden. Er wordt een brede intake afgenomen en een passend aanvullend taal- en participatietraject aangeboden.	
2.c	Statushouders doen zo snel mogelijk mee in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Meer uitstroom en participatie van statushouders.	De inzet van gespecialiseerde klantmanagers met alleen statushouders en een lagere caseload, waardoor er meer zorg en aandacht gegeven kan worden. Er is een speciaal aanbod ontwikkeld om statushouders te laten integreren en participeren. Daarnaast worden ook alle bestaande re-integratie instrumenten ingezet die voor reguliere werkzoekenden beschikbaar zijn, waaronder directe bemiddeling door het WSP.	
3.	Alkmaarse werkgevers en maatschappelijk middenveld gaan op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen. Cross-over met thema 2.7 Diversiteit.	Het WSP gaat in de gesprekken met werkgevers en bij vervulling van vacatures hier aandacht aan besteden.	
4.	Er is een toename van het gebruik van de AlkmaarPas.	De Alkmaar Pas is een belangrijk ondersteuningsinstrument voor de minima. Huishoudens met een relatief laag inkomen ontvangen de pas van de gemeente. Op de pas staan verschillende tegoeden die gebruikt kunnen worden voor toegang tot verschillende stedelijke voorzieningen en kortingen op bepaalde activiteiten en producten. Ook is er een vrij besteedbaar tegoed.	
5.	Huishoudens met betaalachterstanden wordt proactief hulp geboden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.	Door samenwerking met o.a. woningbouwcorporaties, en energieleveranciers voeren we een preventief schuldenbeleid om te voorkomen dat betalingsachterstanden problematische schulden worden. Verder is een meldpunt vroegsignalering van schulden ingericht bij uitvoeringsorganisatie Zaffier. Betalingsachterstanden van inwoners	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		bij zorgverzekeraars, energiemaatschappijen en waterbedrijven worden gemeld bij dit meldpunt waarna een medewerker contact met de inwoners opneemt en hulp aanbiedt.	
6.	Schulden worden eerder en meer integraal aangepakt (beter bereik van de beschikbare middelen).	Mensen met schulden kunnen snel bij Zaffier terecht voor een laagdrempelig aanmeldgesprek. Binnen vier werkdagen na het eerste gesprek wordt een eerste plan van aanpak gemaakt. Door samenwerking met maatschappelijke organisaties, krijgen alle inwoners met dreigende schulden toegang tot hulp. Binnen zes maanden moeten er concrete afspraken met schuldeisers gemaakt zijn.	

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Jeugdwerkloosheid*, %	2021	2	2
Kinderen in armoede*, %	2021	6	6
Lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inw. 15-64 jaar	2022	127,6	197,7
Banen, per 1.000 inw. 15-64 jaar	2022	849,9	825,4
Personen met Bijstandsuitkeringen, per 10.000 inw. 18 jaar en ouder	2021	403,8	431,2
Netto arbeidsparticipatie, %	2022	72	72,2

* Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om een aantal beleidsindicatoren van de site www.waarstaatjegemeente.nl op te nemen in de programmabegroting (en jaarstukken). Hierin is opgenomen wie welke indicatoren aanlevert voor deze site en hoe dat dient te gebeuren. Een aantal indicatoren wordt aangeleverd door derde partijen. Van de twee bovenstaande indicatoren zijn geen actuelere cijfers beschikbaar. *Bron: www.waarstaatjegemeente.nl*

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Deze zijn geactualiseerd naar aanleiding van de vaststelling Doelenkaders 'Jeugd', 'Wmo' en 'Iedereen doet mee'. Er zijn KPI's opgenomen met een streefwaarde en KPI's die feitelijk informatie bevatten over de stand van zaken.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Instroompercentage in de bijstand.	-2,4%	Het percentage wordt bepaald door het aantal bijstandsgerechtigden dat in het afgelopen jaar is ingestroomd in de bijstand, af te zetten tegen het totaal aantal bijstandsgerechtigden uit het afgelopen jaar.
2.a	Uitstroompercentage uit de bijstand.	+25,5%	Het percentage wordt bepaald door het aantal bijstandsgerechtigden dat in het afgelopen jaar is uitgestroomd uit de bijstand, af te zetten tegen het totaal aantal bijstandsgerechtigden uit het afgelopen jaar.
2.b	Aantal werknemers dat dit jaar met loonkostensubsidie naar werk is begeleid.	25	Zaffier creëert een Vliegwiel: de 'winst' op de uitkeringslasten (BUIG-budget), die wordt gerealiseerd door meer uitstroom wordt voor een deel geïnvesteerd in meer re-integratie waardoor het vliegwiel gaat draaien.
2.c	Aantal werknemers dat via WSP naar werk is begeleid.	60	Aantal werknemers (participatiewet, beschut werk, Wsw) dat door Zaffier in het lopende jaar via WSP naar een baan is geleid of bij of via het Werkbedrijf aan de slag is gegaan. Dit kunnen ook parttime contract zijn en inwoners die het hoogst haalbare aantal uren werken.
2.d	Het percentage inburgeraars dat binnen de wettelijke termijn van tien weken een PIP heeft en daardoor ondersteund wordt in meedoen, het liefst naar werk.	100%	
3.	Percentage van de inwoners dat een uitkering ontvangt uit de participatiewet, de loaw, de loaz en hiervoor een participatieplicht heeft.	80%	Inwoners met een participatie wetuitkering doen hier iets voor terug. Dit kan zijn: een re-integratietraject volgen, mantelzorg leveren, vrijwilligerswerk doen of actief aan persoonlijke ontwikkeling werken. Het percentage

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
			wordt bepaald door het aantal uitkeringsgerechtigden dat een actief traject heeft af te zetten tegen het totaal aantal uitkeringsgerechtigden uit het afgelopen jaar.
4.a	Minder inwoners ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.	+1,4%	De indicator wordt bepaald door het totaal van uitgaven aan minimaregelingen bijzondere bijstand t.o.v. voorgaande jaar.
4.b	Meer inwoners maken gebruik van het aanbod op de AlkmaarPas ten opzichte van het voorgaande jaar.	+2%	Het percentage wordt berekend door het gebruik van de AlkmaarPas van dit jaar af te zetten tegen het voorgaande jaar.
5.	Zaffier benadert proactief huishoudens met betaalachterstanden om hen hulp te bieden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.	100%	Het percentage komt tot stand door het aantal benaderde huishoudens met meerdere signalen af te zetten tegen het totaal aantal meldingen van de signaaltpartners.
6.	Zaffier regelt dat mensen met (dreigende) problematische schulden terecht kunnen voor onder meer advies, schuldbemiddeling of een saneringskrediet.	100%	De indicator wordt bepaald door het gebruik van de voorzieningen van schuldhulpverlening ten opzichte van het voorgaande jaar.

Betrokkenheid verbonden partijen

Zaffier - Regionale uitvoeringsorganisatie – lokaal toegankelijk

Zaffier biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richt zich op het bieden van ondersteuning, op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en deze niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij wordt de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zet in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving en geeft inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en biedt zekerheid -als het nodig is- om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: 'Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.'

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid, geven kaders, maar deze zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken vanuit vertrouwen.

Zaffier is bereikbaar, laagdrempelig en toegankelijk en sluit aan bij de lokale toegang van elke gemeente. Ze werkt samen met de inwoners, werkgevers, maatschappelijke partners en het sociaal domein. Zaffier heeft een wendbare sociale infrastructuur, die meebeweegt met de leefwereld van de inwoner en de veranderingen in de maatschappelijke en politieke omgeving. Zaffier treedt op als werkgever voor zowel inwoners met een indicatie Wsw of Beschut Werk alsook voor inwoners van wie eveneens is vastgesteld dat er duurzaam sprake is van verminderde loonwaarde. De inzet van deze medewerkers is de basis van de door Zaffier geleverde personeelsdiensten op de regionale arbeidsmarkt. Medewerkers voeren werkprocessen uit doormiddel van detachering of op contractbasis.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar groeit, zorgt en doet mee, visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-5-2020.
- Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Gemeente Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2017.
- Re-integratieverordening Participatiewet loaw, loaz, Gemeente Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2017.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening individuele inkomenstoeslag Alkmaar 2015, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-2-2015.
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-12-2017.
- Beleidskader Schuldhulpverlening 2019-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-10-2018.
- Beleidskader Minimabeleid 2017-2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 7-7-2016.
- Verordening Cliëntenparticipatie participatiewet Gemeente Alkmaar 2019, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-4-2019.
- Verordening individuele studietoelage Gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-4-2020.
- Verordening Tegenprestatie Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening AlkmaarPas voor minima en lage middeninkomens, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-1-2023.
- Beleidskader handhaving Sociaal Domein 2014-2018 Gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-6-2014.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-12-2017 en verlengd in de B&W-vergadering op 25-5-2021.
- Actieplan Onderwijs en Arbeidsmarkt, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-4-2020.
- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- B&W nota 03-11-2020 Leidende uitgangspunten veranderopgave inburgering

Thema 2.7 Diversiteit

Wij staan voor een inclusieve samenleving; een gemeente waar niemand wordt uitgesloten. We zijn er voor mensen van alle culturen, kleuren, seksuele oriëntaties en genders. Wij geloven in de kracht van diversiteit. Door mensen met verschillende achtergronden samen te brengen worden maatschappelijke opgaven van alle kanten belicht en komen we tot creatievere oplossingen. Wij vinden dat wij als lokale overheid een belangrijke rol hebben om mensen onbevangen en respectvol tegemoet te treden en ook te stimuleren dat mensen dat onderling doen.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

In Alkmaar mag je zijn wie je bent en doen we allemaal volwaardig mee.

Subdoelstelling

1. Minder mensen worden geconfronteerd met discriminatie.
2. De Alkmaarse samenleving is meer inclusief.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.a	De Alkmaarse samenleving gaat op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen. Cross-over met thema's 2.1 Onderwijs, 2.3 Sport, 2.4 Maatschappelijke ondersteuning en 2.6 Iedereen doet mee.	▪ Uitvoeren van het bestaande beleid met o.a. aandacht voor en activiteiten rondom diversiteit in brede zin en voor specifiek LBHTI+-emancipatie en acceptatie. (Hierbij valt te denken aan: Alkmaar Pride, Coming-outdag, Internationale vrouwendag en Paarse vrijdag). ▪ Opstellen nieuw beleidskader samenleving en Regenboogmeerjarenplan in nauwe samenspraak met inwoners en (belangen) organisaties.	
1. en 2.b	Meer scholen bieden voor hen passende kwalitatieve voorlichting aan ter voorkoming van racisme, discriminatie en uitsluiting, en scholen werken beter samen met elkaar en met ketenpartners.	▪ We organiseren een bijeenkomst met ketenpartners en onderwijs om te inventariseren wat we al doen, hoe we dit doen (wat best practices zijn), hoe we beter kunnen samenwerken en waar de behoefte van eenieder ligt; ▪ Deze bijeenkomst functioneert als start van een participatietraject binnen onderwijs om samen met onderwijs te kijken wat er nodig	€ 30.000 in 2024. € 25.000 in 2025. € 22.500 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		is om structureel kwalitatieve voorlichting op scholen te kunnen bieden; ▪ We vergroten de inzet van bestaande programma's die scholen nu afnemen en die succesvol zijn gebleken en we zoeken naar nieuwe vormen van passende voorlichting.	
1. en 2.c	Meer sportverenigingen maken nog meer zichtbaar dat iedereen welkom is.	▪ We vergroten het aantal sportverenigingen die een 'Iedereen is welkom' bordje ▪ We gaan een gezamenlijk traject in met de sportverenigingen die al een 'Iedereen is welkom' bordje hebben om hen te helpen deze externe boodschap ook daadwerkelijk uit te voeren en hen te stimuleren als ambassadeurs op te treden.	€ 10.000 in 2024. € 7.500 in 2025. € 5.000 structureel m.i.v. 2026.
1. en 2.d	Ondernemers, onderwijs en overheidsinstanties hebben meer kennis van discriminatie en uitsluiting en ontvangen meer handvatten om deze mechanismen tegen te gaan.	▪ We sluiten inhoudelijk en extern aan bij de activiteiten van participatie m.b.t. een inclusieve arbeidsmarkt; ▪ We organiseren eenmalig een bijeenkomst/ kennissessie met Alkmaarse ondernemers, gerenommeerde werkgevers gevestigd in Alkmaar en de doelgroep om zo ervaringen uit te wisselen en bewustwording bij werkgevers te vergroten.	€ 5.000 in 2024.
2.	Beleidskader diversiteit	▪ We werken toe naar een nieuw beleidskader diversiteit.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.	De acceptatie van LHBTI'ers onder klas- en studiege-noten.	80% voor 2024	
2.	De acceptatie van LHBTI'ers in de wijk/ de buurt	66% voor 2024	

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

Bij de uitvoering van het Regenboogmeerjarenplan is de GGD één van de verbonden partijen als het gaat om het monitoren van de doelstellingen van het Regenboogmeerjarenplan en is een betrokken netwerkpartij voor de verdere uitwerking van Veilige Haven Alkmaar.

Relevante beleidsnota's

- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 19-12-2017 en verlengd in de B&W vergadering op 25-5-2021.
- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 'Samen Sterk' 2023-2026.
- Masterplan Sport en bewegen, inclusief en vitaal! 2019-2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-11-2019.
- Alkmaarse Onderwijs Agenda 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-11-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Programma 3 Bedrijvigheid

Alkmaar is het economisch hart van de regio en geeft door regionale samenwerking verder invulling aan deze rol als scharnier tussen de metropool Amsterdam en de kop van Noord-Holland. Wij zetten volop in op het verder versterken van het Alkmaarse vestigingsklimaat voor ondernemers in de binnenstad, op de bedrijventerreinen en in het buitengebied. Alkmaar bestaat uit stad en land en biedt veel verschillende mogelijkheden om te wonen, werken en recreëren voor huidige en toekomstige inwoners, toeristen, ondernemers, bedrijven en talenten.

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk, ondernemend en innovatief vestigingsklimaat.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Bedrijvigheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Economie en toerisme	7.470	7.955	8.003	7.912	7.904	7.854
Citymarketing en Evenementen	72	354	311	311	310	310
Totaal lasten	7.542	8.309	8.313	8.223	8.215	8.165
Economie en toerisme	747	562	599	599	599	599
Citymarketing en Evenementen	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	750	562	599	599	599	599
Totaal saldo voor bestemming	-6.792	-7.747	-7.714	-7.624	-7.616	-7.566
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Economie en toerisme	1.153	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.639	-7.747	-7.714	-7.624	-7.616	-7.566

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 3.1 Economie en toerisme

Alkmaar heeft goud in handen: een historische en bruisende binnenstad, een gevarieerd winkelaanbod, bloeiende bedrijvigheid in en om de stad, een aangename verblijfsgebied voor bezoekers en een prachtige regio die toeristen trekt uit binnen- en buitenland. Dit maakt Alkmaar op economisch gebied zeer aantrekkelijk en kansrijk.

Alkmaar geeft haar ondernemers de mogelijkheden, ruimte en een goed vestigingsklimaat om te ondernemen en zich te ontwikkelen. Behoud en versterking van een goed vestigingsklimaat en een zo optimaal mogelijke arbeidsmarkt in stad en regio zijn essentieel. Daarbij bevorderen wij een goede samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Voor heel Alkmaar is een Ondernemersfonds van kracht, voor financiële ondersteuning van collectieve ondernemersinitiatieven die bijdragen aan het lokale vestigingsklimaat.

Het Actieprogramma Economie 2020-2024, Alkmaar is gericht op een evenwichtige versterking van Alkmaar als aantrekkelijke, uitnodigende en ondernemende en innovatieve stad. Aangezien het Actieprogramma in 2024 afloopt, zal er een nieuw economisch actieprogramma worden opgesteld.

Energie, klimaat en circulaire economie zijn trends die ook in economisch opzicht steeds belangrijker worden. Gezamenlijke regionale en bovenregionale inzet werkt hierbij versterkend. Wij bereiden ons voor op samenwerkingen tussen de private en publieke sector voor innovatieve ondernemingen, om de duurzame transitie vorm te geven en nieuwe werkgelegenheid in de regio te creëren. Via de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest kunnen bedrijven aanspraak maken op fondsen voor innovatie en energietransitie en op business development.

Binnen het programma Kennisregio wordt vooruitgang geboekt op de focusgebieden energie-transformatie, energie-innovaties en data science. Voor de betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en tevens gelet op de sterke vraag van ondernemers naar goed geschoolde technici, is de inzet gericht op het opzetten van doorlopende leerlijnen tussen MBO, HBO en WO en op regionale samenwerking binnen o.a. de Human Capital Agenda.

Alkmaar is goed voor de regio en de regio is goed voor Alkmaar. Vanuit die ambitie werken we steeds vaker samen met onze regiogemeenten aan het versterken van onze economie en het toerisme.

Regionaal werken we op het gebied van toerisme en recreatie samen aan het vitaliseren en excelleren van de verblijfsrecreatie, het vergroten van kennis van het toeristische netwerk door middel van de regiosafari en (online) thematische bijeenkomsten en het jaarlijkse actieplan voor recreatie en toerisme voor Regio Alkmaar. De toeristisch recreatieve visie 'Regio Alkmaar: Parel aan Zee 2025' loopt eind 2024 af en daarom stellen we in 2024 een nieuwe regionale toeristisch recreatieve visie op. Onderdeel hiervan is een plan om uitvoering te geven aan destiniatiemarketing voor Regio Alkmaar. Met het weer op gang komen van (internationaal) toerisme is de kaasmarkt en kaas(markt)beleving van belang voor de herkenbaarheid van Alkmaar. Naast de kaasmarktcampagnes besteedt Alkmaar Marketing middels campagnes ook aandacht aan andere toeristische en culturele activiteiten, waaronder ook voor het landelijk gebied met o.a. Land van Leeghwater en Graft-De Rijk.

De binnenstad verkleurt en transformeert naar een compacter gemengd woon-, winkel- en werkgebied. Het realiseren van de detailhandelsstructuur en de daarin benoemde projecten, vormen een belangrijke ontwikkeling. De realisatie van een toekomstbestendige binnenstad blijft een belangrijke doelstelling waarbij verdere uitvoering wordt gegeven aan de projecten die voortvloeien uit de vastgestelde detailhandelsstructuur. Na de herinrichting van de Laat-West wordt gestart met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte van het Hofplein / Gedempte Nieuwesloot en Breedstraat. Voor de Laat-midden komt ook een nieuwe inrichting die in lijn loopt met de transformatie van het voormalig V&D gebouw. De mogelijkheden voor het vergroenen van de Langestraat worden verkend en indien mogelijk zal ook een eerste start gemaakt worden met de uitvoering.

Om het kernwinkelgebied te versterken wordt een parapulubestemmingsplan opgesteld dat onbenutte planologische detailhandelsmeters buiten het kernwinkelgebied onttrekt. Leegstand van winkels kan onder andere tegengegaan worden door bewoning mogelijk te maken direct buiten het kernwinkelgebied en het wonen op de etages in het kernwinkelgebied te stimuleren. In veel gevallen is dit planologisch mogelijk, indien dit niet het geval is dan is de positieve grondhouding dat dit mogelijk wordt gemaakt. Met deze maatregelen concentreren de winkels zich in het kernwinkelgebied, bundelen we passantenstromen en bestrijden we leegstand.

Het landelijk gebied van gemeente Alkmaar is een belangrijk agrarisch productiegebied. Agrarische ondernemers zorgen voor onze voedselvoorziening en onderhouden het cultuurlandschap, zowel in de droogmakerijen als in het veenweidegebied. Samen met ondernemers zoeken we naar een goede balans tussen werk en natuur-, milieu en landschapswaarden door middel van innovaties in de sector zoals bijvoorbeeld innovatieve circulaire landbouw. We participeren in de provinciale gebiedsprogramma's en-processen en regionale samenwerkingen zowel in de regio Noord-Holland- Noord als in de regio Laag Holland (MRA).

We versterken het vestigingsklimaat voor ondernemers in Alkmaar in zowel het stedelijk als het buitengebied onder andere door:

- *Het Ondernemersfonds voor heel Alkmaar, waarbij wij de aanwezigheid van een bedrijvenvereniging in alle trekkingsgebieden bevorderen.*
- *Participatie in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij MRA/NHN.*
- *Het uitvoeren van de afspraken uit de Agrarische Agenda en het Actieprogramma Economie.*
- *Het verbeteren van ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad, tegengaan van leegstand en conceptontwikkeling Alkmaar als stad van de toekomst.*
- *Ruimte te creëren voor nieuwe bedrijvigheid en voor behoud en uitbouw van bestaande bedrijvigheid.*
- *Het realiseren van nieuwe gemengde stedelijke woon-werkgebieden in de ontwikkelzones van het Alkmaars Kanaal, waardoor de woon-werkbalans in evenwicht blijft.*
- *Onderzoeken van de mogelijkheid tot realisatie van extra bedrijventerreinen in de Regio Alkmaar.*

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Subdoelstellingen

1. Het bieden van een gunstig vestigingsklimaat met voldoende ruimte om te kunnen ondernemen.
2. Een evenwichtige woonwerkbalans.

3. De innovatiekracht en creativiteit van Alkmaar zijn vergroot, de concurrentiekracht van Alkmaar is versterkt en de clusters ICT en Energie-innovatie leveren hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid.
4. Er is een goede koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
5. De binnenstad is toekomstbestendig.
6. Versterken regionale economische samenwerking.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a.	Alkmaar biedt maximale dienstverlening aan ondernemers.	Alkmaar heeft een goed bereikbaar Ondernemersloket. Daarnaast is het Werkgeversservicepunt Noord-Holland Noord actief. De Human Capital Agenda die bovenregionaal is opgesteld zal worden uitgevoerd.	
1.b.	Actueel Actieprogramma Economie.	Ontwikkeling van een nieuw Actieprogramma Economie.	
1.c.	Ondernemersfonds Alkmaar	Faciliteren Ondernemersfonds.	
1 en 2.	Voor Overstad komt een goede invulling van het Bazaargebied, waar de kringloopboulevard zijn plek kan houden.	Beleidsmatige inzet op behoud en opname in het uit te werken Ontwikkelbeeld voor Overstad.	
1 en 3.a	Beschikbaarheid van de ROM MRA/NHN waarbij innovatieve bedrijven een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit een gezamenlijk revolverend ROM fonds, alsmede businessdevelopment.	De ROM faciliteren en ondernemers wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden van businessdevelopment en de twee fondsen.	
1. en 3.b	Vitale verblijfsrecreatieve sector.	Upgrade van verblijfsrecreatieve locaties door ondersteuning ondernemers via een Taskforce. In relatie tot het omgevingsplan stellen we een nota verblijfsrecreatie op.	
1, 3 en 4.	De agrarische agenda krijgt verder gestalte door ruimte te bieden voor agrarische ondernemers en door duurzame innovatieve landbouw te ondersteunen.	De agrarische agenda Alkmaar geeft inzicht in de opgaven voor de sector en vertaalt deze naar activiteiten en resultaten, waar overheden, sector en belangenorganisaties aan werken. Met onder meer:	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- Regionale inzet op transformatie naar een duurzame innovatieve en meer circulaire landbouw (onder andere Ontwikkelingsbedrijf NHN, Greenport NHN, Voedsel Verbindt). - Een kaderstellende verordening voor het reguleren van boerderijmolens en kleine windmolens. - Landbouwverkeer. - Participatie in gebiedsprocessen (opstellen gebiedsplannen) - Toekomstbestendig ondernemerschap.	
1 en 6.a.	Regionale visie op de te verwachten behoefte aan bedrijventerreinen in Alkmaar.	Samen met de Regio een visie ontwikkelen met betrekking tot de te verwachten behoefte aan bedrijventerreinen, aansluitend op het locatieonderzoek.	
1 en 6.b.	Regio Alkmaar is een aantrekkelijke regio om te wonen, bezoeken, ondernemen en recreëren.	Samen met andere gemeenten in Regio Alkmaar stellen we een nieuwe toeristisch recreatieve visie Regio Alkmaar op.	
1. en 6.c	Nieuwe dienstverleningsovereenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf NHN	In 2024 zal een voorstel voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf worden opgesteld. Hiervoor worden in het voortraject twee scenario's uitgewerkt.	
2.	De werkgelegenheid in Alkmaar houdt gelijke tred met de groei van Alkmaar en de toename van woningbouw in onder meer het Alkmaars Kanaal, om te voorzien in voldoende arbeidsplaatsen.	Beleidsmatige inzet op realisatie voldoende werkgelegenheid in de ontwikkelingsgebieden van het Alkmaars Kanaal.	
3.	Faciliteren van Alkmaar als vestigingslocatie voor ICT ondernemers en het uitdragen van de mogelijkheden van data science om daarmee werkgelegenheid te vergroten.	Stimuleren van vestiging IT ondernemers in Alkmaar en faciliteren activiteiten.	
3 en 4.a.	Goed vestigingsklimaat voor innovatieve en duurzame bedrijvigheid.	We stimuleren innovatieve duurzame bedrijvigheid (onder andere IDEA, Investa, Alkmaar Kennisregio).	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
3 en 4.b.	Een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Cross-over met thema 2.6 Iedereen doet mee.	Stimuleren van realisatie onderwijsaanbod dat aansluit op de sterke sectoren in Noord-Holland Noord, zoals een technische masteropleiding op HBO of WO niveau op het thema energie-innovatie.	
4.	Regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs. Cross-over met thema 2.6 Iedereen doe mee.	Er wordt uitvoering gegeven aan de opgestelde bovenregionale Human Capital Agenda NHN.	PM
4 en 6.	Er is een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein.	De verbinding tussen RPAhn en het Ontwikkelingsbedrijf NHN wordt gestimuleerd bij de regionale samenwerking. De bovenregionale Human Capital Agenda NHN die is opgesteld door Bureau Birch zal hier aan bijdragen.	
5.a.	Behoud kernwinkelgebied binnenstad (detailhandelsstructuur).	Opstellen paraplubestemmingsplan ter voorkoming van vestiging detailhandel buiten kernwinkelgebied. Planologisch faciliteren wonen buiten Kernwinkelgebied.	
5.b.	De route vanaf het station naar binnenstad en de winkels in de Oude Stad is beter vindbaar.	Verbetering bewegwijzering.	
5.c.	Verbeteren kwaliteit openbare ruimte kernwinkelgebied.	Vergroenen Langestraat.	
5.d.	Verbeteren kwaliteit openbare ruimte kernwinkelgebied.	Herinrichting Gedempte Nieuwesloot-noord en Hofplein, inclusief oversteekbaarheid van de Kanaalkade, conform detailhandelstructuur (raad 2020).	
5.e.	Verbeteren kwaliteit openbare ruimte kernwinkelgebied	Herinrichting Laat Midden, ter hoogte van voormalige V&D conform detailhandelstructuur (raad 2020).	
5.f.	Voldoende fietsenstallingen in binnenstad om de kwaliteit van het openbaar gebied te verhogen.	Realisatie van een fietsenstalling in het voormalig V&D gebouw.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
5.g	Aanwezigheid van een openbaar toilet in de binnenstad om de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de binnenstad te vergroten.	Met de herontwikkeling van het V&D gebouw, wordt ook een openbaar toilet toegevoegd.	
5.h	Versterking van de binnenstad.	Samenwerking in de binnenstad stimuleren.	€ 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Functiemenging %	2022	53,4	53,8
Vestigingen, per 1.000 inw. 15-64 jr.	2022	170,2	174,1

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1, 2, 3.	Gestarte vestigingen per 10.000 inwoners	145 per jaar	144,4 in 2022
1, 2, 3.	Gestopte vestigingen per 10.000 inwoners	85 per jaar	87,7 in 2022
1, 2, 3.	Groei aantal vestigingen per 10.000 inwoners	57 per jaar	56,6 in 2022

Bron: www.kvkregiodata.nl

Betrokkenheid verbonden partijen

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving, en mogelijk uitbreiding, van werkgelegenheid.

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is een netwerkorganisatie voor de regio die zich heeft gespecialiseerd in economische stimulering, innovatie, regiomarketing en talentontwikkeling (arbeidsmarkt). Gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord

aandeelhouder van ONHN. ONHN is een uitvoeringsorganisatie voor stimulering van economische ontwikkeling in Noord-Holland Noord. Het is in 2006 opgericht en 1 januari 2007 van start gegaan. In 2017 is de samenwerking geëvalueerd waarna voor de jaren 2018-2024 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst is ondertekend tussen alle hierboven genoemde partijen. Alkmaar bezit 3.564 aandelen met een nominale waarde van € 1,00.

De dienstverleningsovereenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf loopt af op 31 december 2024. Conform deze dienstverleningsovereenkomst is de eindevaluatie van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord op 2 juni 2023 aan de opdrachtgevers voorgelegd en vastgesteld. Daarbij is de opdracht gegeven om uitwerking te geven aan de aanbevelingen en een nieuwe dienstverleningsovereenkomst voor te bereiden.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:

- Vestigingsklimaat (waaronder werklocaties, toerisme & recreatie, energie, agribusiness, arbeidsmarkt, opleidingen en incubators).
- MKB Strategie (accountmanagement, financieringsbegeleiding, bedrijfshuisvesting en stimuleren innovatie).
- Acquisitie (actief aantrekken van nieuwe bedrijven en behoud bestaande bedrijven in de regio).
- Communicatie (regiomarketing, aandeelhouderscommunicatie, marktcommunicatie, lobby en projectcommunicatie).
- Faciliteren regionale samenwerking (IBAO, Bestuurlijk Overleg Economie NHN, STAK ROM InWest, Economisch Forum HbA).

Het in 2023 op te stellen jaarplan 2024 is leidend voor de uitvoering. Dit jaarplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij ROM InWest

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting worden gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,-. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens 2024

Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB en versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal van circa €160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van Rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de EU, het Rijk en Invest NL.

Relevante beleidsnota's

- Actieprogramma economie Alkmaar in Balans 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2020.
- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Regionaal economische visie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-6-2016.
- Regionale Visie verblijfsrecreatie NHN 2030, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-9-2018.
- Horecanota Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-7-2015.
- Onderzoek detailhandelsstructuur binnenstad en Overstad, vastgesteld in de raadsvergadering op 8-6-2020.
- Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-11-2017.
- Toeristisch Recreatieve visie regio Alkmaar 2025 (Regio Alkmaar: Parel aan Zee), vastgesteld in de raadsvergadering op 3-12-2015.
- Nota Kostenberekening en prijzen economische activiteiten, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen

Citymarketing blijft onverminderd van belang en in 2024 wordt nog sterker ingezet om Alkmaar te profileren als aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken en te bezoeken. Een historische en bruisende binnenstad. Een gevarieerd winkelaanbod. Bloeiende bedrijvigheid in en om de stad, een aangenaam verblijfsgebied voor bezoekers en een prachtige regio die bezoekers trekt uit zowel Alkmaar en omgeving als uit binnen- en buitenland. Als je dat op een rijtje zet, is maar één conclusie mogelijk: Alkmaar heeft goud in handen. In toenemende mate zetten we in op een kwalitatieve benadering van citymarketing, met aandacht voor de gehele 'bezoekerservaring'. De kwaliteit van het toeristisch recreatieve bezoek staat voorop. Van de oriëntatie op onze gemeente en regio tot het bezoek zelf. Gastvrijheid, meertalige toeristische informatie en samenwerken met onze regionale partners zijn belangrijke speerpunten.

Evenementen dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van steden en dorpen voor zowel bewoners als bezoekers. Deze publiekstrekkers dragen voor Alkmaar bij aan een gezellige uitgaansgemeente. Wij faciliteren evenementen die bijdragen aan het merk Alkmaar. We zetten daarbij in op spreiding: een gevarieerde en aantrekkelijke evenementenkalender voor bewoners en bezoekers in alle seizoenen en door de gehele gemeente. Er spelen diverse uitdagingen om ons evenementenaanbod op peil te houden. Enerzijds het vraagstuk om binnen de schaarse ruimte voldoende ruimte aan evenementenlocaties te kunnen bieden, terwijl de stad groeit en de verwachting is dat meer inwoners leidt tot meer evenementen. Anderzijds zijn er uitdagingen voor de evenementenorganisatoren en vrijwilligers die evenementen organiseren. Het gaat hier om vraagstukken rondom de landelijke wet- en regelgeving, zoals de wet omtrent wegwerpmateriaal per 1 juli 2023, de hoge inflatie, gestegen energieprijzen en de schaarste van personeel en materiaal. Voor de organisaties met vrijwilligers als bestuur zien we dat de belasting op de bestuursleden toeneemt, terwijl bestuursleden steeds ouder worden en er een tekort is aan nieuwe vrijwilligers. Dit vraagt meer van de gemeente vanuit haar rol binnen vergunningsverlening, handhaving, evenementenbeleid, (subsidie)accounthouder van evenementenorganisaties en aanjager van een evenwichtige evenementenkalender.

Samen met onze partners in de gemeente, en met name ook Stichting Hart van Noord-Holland, bundelen wij onze krachten om Alkmaar en de regio optimaal op de kaart te zetten. Het nieuwe citymarketing- en evenementenbeleid wordt samengevoegd en geactualiseerd en samen met een uitvoeringsagenda aan de raad voorgelegd.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije en uitnodigende gemeente om te wonen, werken en bezoeken.

Subdoelstellingen

1. Het positieve beeld van Alkmaar blijft behouden en wordt waar mogelijk verhoogd bij bewoners, bezoekers en bedrijven.
2. De toegenomen aantallen bezoekers verblijven langer in Alkmaar en zorgen voor meer bestedingen.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a.	Sterk gemeenschappelijk gevoel (beeld) over Identiteit Alkmaar.	Uitwerken van identiteit Alkmaar met betrokken stakeholders.	
1.b.	De informatie voor (internationale) bezoekers is breed en meertalig beschikbaar.	Doorlopende actie; (nieuwe) toeristische informatie wordt vertaald en is ook digitaal beschikbaar.	
1.c.	Regio Alkmaar profileert zich als een succesvolle en aantrekkelijke regio om te wonen, ondernemen, bezoeken en voor talentontwikkeling.	Doorlopende actie; citymarketing uitdragen op basis van de (nieuwe) identiteit van Alkmaar. Regionale samenwerking met onder andere de omliggende gemeenten.	
1. en 2.	Alkmaar heeft jaarrond een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod aan evenementen.	Samen met cultuur, sport en de evenementendesk van St. Hart van Noord-Holland (Alkmaar Marketing) wordt hier op ingezet. We maken locatieprofielen voor evenementen. Dit is ondersteuning voor organisatoren en is randvoorwaardelijk voor een bruisende en groeiende gemeente.	
2.a	Op Bevrijdingsdag vindt een aantrekkelijke activiteit plaats die past bij Alkmaar en aansluit bij de regionale functie van Alkmaar als centrum van Noord-Holland noord.	Met stakeholders in kaart brengen waar de kansen en mogelijkheden liggen voor een activiteit op Bevrijdingsdag.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.b	Toekomstbestendige en evenwichtige evenementenkalender en bijbehorende randvoorwaarden die bijdragen aan een bruisende en gezellige uitgaansgemeente.	Inspelen op landelijke en regionale trends en ontwikkelingen om evenementenorganisatoren te faciliteren. Het signaleren, initiëren en borgen van randvoorwaarden vanuit de gemeente om een toekomstbestendige en evenwichtige evenementenkalender te kunnen bieden aan bewoners en bezoekers.	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.	Aantal bezoeken bij de drie grootste toeristische locaties* in het buitengebied.	45.000	

* Museummolen, museum In 't Houten Huis, Raadhuis De Rijp

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Nota Citymarketing, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-07-2017.
- Strategienota Evenementen 2017-2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 10-10-2016.
- Raadsbesluit aanwijzing DAEB aan Stichting Hart van Noord-Holland, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-3-2021.
- Actieprogramma economie Alkmaar in Balans 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2020.
- Uitvoeringsregels Evenementen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-12-2018.
- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Toeristisch Recreatieve Visie Regio Alkmaar; Parel aan Zee 2015-2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 3-12-2015.

Programma 4 Leefbaarheid

Alkmaar is een prachtige 100.000 plus gemeente, waar mensen met plezier elke dag wonen en werken en genieten van wat de stad en land te bieden heeft. Alkmaar wil ook in de toekomst een fijne, veilige, gezonde, levendige, duurzame, bereikbare en aantrekkelijke gemeente blijven. Alkmaar is in ontwikkeling van beheergemeente naar ontwikkelgemeente en dit vraagt om een transitieaanpak voor duurzame gebiedsontwikkeling. We gaan door met het Alkmaars Kanaal en houden de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen goed in de gaten. Alkmaar pakt daarbij actief de regie op voor de grote opgave. Maatschappelijke, economische, klimatologische en technologische ontwikkelingen zijn bepalend voor onze ruimtelijke opgave. De energietransitie, netcongestie, de druk op de woningmarkt en de toenemende mobiliteit leggen flinke claims op onze schaarse ruimte, zowel ondergronds als bovengronds.

Wat mag het kosten?

Programma 4 Leefbaarheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Veiligheid	15.215	15.092	17.086	17.296	16.930	16.896
Bereikbaarheid	16.477	21.477	24.605	24.334	23.717	24.599
Ruimtelijke ontwikkeling	62.116	60.622	49.837	45.596	43.874	42.177
Wonen	571	1.880	3.294	3.343	3.286	3.284
Parkeren	6.444	7.576	7.871	7.928	7.977	7.794
Alkmaars Kanaal	3.706	5.026	3.685	3.516	3.516	3.516
Totaal lasten	104.528	111.673	106.379	102.013	99.299	98.266
Veiligheid	419	164	352	352	352	352
Bereikbaarheid	664	409	872	621	620	619
Ruimtelijke ontwikkeling	54.290	44.247	33.518	29.827	27.977	27.201
Wonen	127	201	615	615	615	615
Parkeren	8.350	9.344	9.629	9.789	10.089	10.089
Alkmaars Kanaal	914	3.050	550	550	550	550
Totaal baten	64.764	57.415	45.535	41.753	40.202	39.425
Totaal saldo voor bestemming	-39.764	-54.258	-60.843	-60.261	-59.097	-58.841

Programma 4 Leefbaarheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Veiligheid	47	47	47	47	47	47
Bereikbaarheid	52	613	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	5.067	3.688	4.432	3.752	3.274	3.274
Wonen	125	0	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	1.071	96	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	6.362	4.444	4.491	3.812	3.334	3.334
Veiligheid	17	47	47	47	47	47
Bereikbaarheid	525	1.195	591	593	594	595
Ruimtelijke ontwikkeling	5.520	7.188	7.702	7.052	7.130	6.778
Wonen	112	210	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	1.008	0	400	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	7.181	8.640	8.870	7.822	7.901	7.550
Totaal mutaties reserves	819	4.196	4.378	4.009	4.566	4.216
Totaal saldo na bestemming	-38.944	-50.062	-56.465	-56.251	-54.531	-54.625

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 4.1 Veiligheid

Met het vaststellen van de kadernota veiligheid (2023-2026) heeft de gemeenteraad het kader voor het veiligheidsbeleid vastgesteld. De aanpak van ondermijnende criminaliteit verdient blijvende aandacht. Het is daarbij essentieel om bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers te vergroten en om beter zicht te krijgen op kwetsbare branches en locaties. Analyse van data kan helpend zijn in het doelgericht inzetten van interventies en analyse van trends en ontwikkelingen. Ook is het van belang om oog te hebben voor het ontstaan van vormen van maatschappelijke onrust. Ondermijnende criminaliteit, ontsporende jeugd en ongeremde maatschappelijke onrust kunnen de maatschappij ontwrichten. We moeten alert blijven op signalen hiervan en daarop zo vroeg mogelijk inspelen. De zichtbaarheid en vindbaarheid van gebiedsteams is daarbij van groot belang. Tenslotte vraagt de aanpak en preventie van jeugd-criminaliteit en de toename van cybercriminaliteit onze onverminderde aandacht.

Op basis van bovenstaande trends en ontwikkelingen zijn in de kadernota vier prioritaire thema's opgenomen:

- 1. Aanpak ondermijnende criminaliteit*
- 2. Aanpak maatschappelijke onrust, polarisatie en radicalisering*
- 3. Aanpak en preventie jeugdcriminaliteit*
- 4. Aanpak cybercriminaliteit*

Naast de prioritaire thema's is aandacht voor 'basiswerkzaamheden' die zich primair richten op:

- Zorg en veiligheid: overlast door zwervende/dakloze personen, personen met onbegrepen gedrag en een veiligheidsrisico, woonoverlast, straatintimidatie, mensenhandel en prostitutie*
- Veilig uitgaan: horeca(toezicht), convenant veilig uitgaan, evenementen en voetbal*
- High Impact crime: woninginbraken en diefstallen*
- Toezicht: varen, prostitutie, cameratoezicht en handhaving*
- Optimale rampenbestrijding en crisisbeheersing*

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

Subdoelstellingen

1. Vergroten van bewustwording, weerbaarheid en informatiepositie van de samenleving en de gemeentelijke organisatie op het gebied van ondermijnende criminaliteit.
2. Verminderen van overlast door een effectieve, integrale en doelgericht aanpak waarbij alle mogelijke strafrechtelijke én bestuurlijke bevoegdheden worden benut.
3. Onveilige situaties door maatschappelijke onrust, polarisatie en radicalisering voorkomen en waar nodig de-escaleren.
4. Verbeteren van de verbinding tussen partners in het sociaal, onderwijs en veiligheidsdomein om te voorkomen dat de Alkmaarse jeugd (verder) afglijdt in criminaliteit
5. Vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers op het gebied van cybercriminaliteit.
6. Zorg- en veiligheidsproblematiek door alle partners vanuit een integrale aanpak benaderd, zodat passende zorg wordt geboden en onveilige situaties worden voorkomen.
7. De vindbaarheid en zichtbaarheid van team handhaving in het algemeen en de wijkboa's en gebiedsmedewerkers OOV in het bijzonder is verbeterd; meldingen van overlast kunnen eenvoudig en laagdrempelig worden gemaakt.
8. Bezoekers kunnen onbezorgd genieten van Alkmaarse horeca en evenementen, waarbij de overlast voor de omgeving beperkt blijft en we rekening houden met de rustweekenden die we hebben afgesproken.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	De veiligheid en leefbaarheid van de Alkmaarse woon- en leefomgeving is verbeterd.	Het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid is een continu proces; door programmatische uitwerking van de prioriteiten vanuit de kadernota veiligheid 2023-2026 en door uitvoering van de basiswerkzaamheden wordt hier invulling aan gegeven. In de jaarlijkse rapportage stand van zaken veiligheid wordt de raad over deze inspanningen geïnformeerd.	
1.b	Vergroten informatiepositie gemeentelijke organisatie op het gebied van ondermijnende criminaliteit door het inrichten van een informatieknooppunt.	Een Knooppunt Informatie en Analyse Veiligheid (KIAV) inrichten dat binnen wettelijke kaders bronnen koppelt en relevante data ontsluit.	€ 10.000 structureel m.i.v. 2024.
1, 3, 5 en 7.	Door gerichte communicatiecampagnes wordt veiligheid in Alkmaar vergroot. Inwoners en ondernemers worden actief betrokken om een bijdrage te leveren aan veiligheid in hun omgeving.	Campagnes richten zich op: ▪ aanpak seksuele straatintimidatie; ▪ deelname aan (politie)project camera in beeld; ▪ inzet van buurt- en wijkpreventieapps; ▪ tegengaan overlast op Alkmaars water.	€ 25.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
2. en 7.a	Verhogen gevoel van veiligheid, meer zichtbaarheid op straat.	Het team handhaving wordt trapsgewijs uitgebreid met in totaal vier BOA's (twee in 2024, vier in 2025 e.v.).	€ 150.000 in 2024 (2 BOA's). € 300.000 structureel m.i.v. 2025.
2. en 7.b	Verbeteren zichtbaarheid en vindbaarheid team handhaving in Alkmaar Noord door de inzet van een (mobiele) handhavingspost	Inzet van extra capaciteit voor het gebied Alkmaar Noord door een tweede Wijk Boa. Hiermee wordt specifiek voor Alkmaar Noord een dedicated aanspreekpunt ingezet. Er wordt gebruik gemaakt van een zichtbare ruimte in het winkelgebied van De Mare (beschikbaar gesteld door Woonwaard). Deze ruimte kan ook worden gebruikt door het gebiedsteam (incl. buurtregisseur).	Van de uitbreiding van 4 BOA's wordt er 1 specifiek ingezet voor Alkmaar Noord.
2. en 7.c	De (telefonische) bereikbaarheid van team handhaving is verbeterd.	Om de (telefonische) bereikbaarheid van team handhaving te verbeteren worden de volgende stappen gezet:	€ 25.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- Het (online) melden van overlast wordt verbeterd; melden wordt buurt/wijkgericht ingericht zodat opvolging vanuit de gebiedsteams (wijk Boa) beter kan worden benut. - Spreekuren op locatie (wijken) zijn ingericht, maar er wordt niet of nauwelijks gebruik van gemaakt. Goede communicatie over deze spreekuren is essentieel; opvolging van meldingen via de spreekuren draagt daar zeker aan bij. Team handhaving is op die spreekuren vindbaar en bereikbaar. - Handhaving is elke dag van 08:00 tot 22:00 uur telefonische bereikbaar. Na 17:00 uur en in de weekenden is dat via de 'balie' van cameratoezicht. Deze balie is beperkt bezet en bij drukte kan de bereikbaarheid onder druk komen. Versterking van de baliefunctie is wenselijk om de bereikbaarheid na 17:00 uur te verbeteren. - Het effect op de bereikbaarheid door inzet van punt a t/m c wordt geëvalueerd; als dit niet leidt tot verbetering van de bereikbaarheid kan een fysieke balie op het stadskantoor worden ingericht.	
2. en 7.d	Verhogen zichtbaarheid handhaving / aanpak van overlast op het water.	Voor toezicht op het water is specifieke expertise én capaciteit nodig. Inhuur van externen op piekmomenten kan noodzakelijk zijn om alle taken conform vastgestelde handhavingsprioriteiten uit te kunnen voeren.	PM
2. en 8.	Cameratoezicht is een essentieel instrument om effectieve en efficiënte interventies door handhaving en politie mogelijk te maken. Huidige camera's worden waar mogelijk vervangen waarbij de nieuwste technieken worden gebruikt:"(tijdelijke) uitbreiding van het aantal camera's kan nodig zijn om specifieke doelen/overlast-situaties aan te pakken.	- Het doel en het beoogde effect van cameratoezicht is inzichtelijk. Aanvullend op het huidige potentieel (aantal camera's, locatie, etc.) is onderzocht welke publiek-private samenwerking eventueel aanvullend ingezet kan worden. - In het MIP is reeds rekening gehouden met vervangen van de huidige camera's	PM m.i.v. 2024.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		c. Eventuele uitbreiding van cameratoezicht (mede afhankelijk van actie a.) leidt mogelijk tot uitbreiding van personele capaciteit en fysieke aanpassingen aan de cameratoezichtcentrale.	

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Winkeldiefstal, aantal per 1.000 inwoners	2022	4,4	2,3
Diefstal uit woning, aantal per 1.000 inwoners	2022	1	1,4
Geweldsmisdrijven, aantal per 1.000 inwoners	2022	4,3	4,6
Vernieling en beschadiging, aantal per 1.000 inwoners	2022	8,5	6
Verwijzingen Halt, aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	2022	10	8
Jongeren met delict voor rechter, %	2021	1	1

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zet in op preventie en bestrijding van brand, rampen en andere fysieke bedreigingen. Zij leveren daarmee een bijdrage aan het te bereiken maatschappelijke effect: Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

Naast de brandweer en crisisbeheersing is het Veiligheidshuis een belangrijk onderdeel van de veiligheidsregio waar intensief mee samengewerkt wordt. Het Veiligheidshuis is de plek waar gemeenten, zorg en justitie een gezamenlijke aanpak ontwikkelen voor o.a. multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast. In deze rol levert het Veiligheidshuis ook een bijdrage aan een veilige en leefbaar Alkmaar.

GGD Hollands Noorden

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in de regio Noord-Holland Noord, door:

- gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden;

- te beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting;
- individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg te bevorderen.

De GGD draagt hiermee bij aan een veilige en leefbare gemeente en is een belangrijke partij bij de verbetering van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners.

Relevante beleidsnota's

- Kadernota veiligheid Alkmaar 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-1-2023.
- 'Samen hulpvaardig', Beleidsplan 2020-2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Visie Alkmaarse binnenwateren, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-2-2021.

Thema 4.2 Bereikbaarheid

Alkmaar heeft grote opgaven en ambities, waaronder het bouwen van veel woningen. Om deze woningen te kunnen bouwen is een goede bereikbaarheid van cruciaal belang. Met de bouw van de woningen is ons huidige mobiliteitsnetwerk niet meer toereikend en zijn er maatregelen nodig om Alkmaar verkeersveilig, bereikbaar en leefbaar te houden. Bij de uitwerking hiervan geldt keuzevrijheid in de vervoerswijze als uitgangspunt. Hierbij zoeken we naar de balans tussen verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Vanuit deze opgave worden er in en rond de stad projecten opgestart zoals de spooronderdoorgang Helderseweg.

Het openbaar vervoer staat onder druk. Naast het huidige systeem met vaste dienstregelingen, zien we dat er ook behoefte is aan een flexibiliteit en maatwerk. Om de positie van het openbaar vervoer te verbeteren kijken we daarom naar de totale reis van deur tot deur. Dit betekent dat er ook gekeken wordt naar deelvervoer en de bereikbaarheid van de buitengebieden, waar het traditionele openbaar vervoer niet altijd een oplossing is. Wij zijn en blijven in gesprek met de provincie Noord-Holland, de Nederlandse Spoorwegen en Prorail over verbetering van het openbaar vervoer. Met het programma Alkmaar Fietst richten we ons op het verbeteren van ons fietsnetwerk en het stimuleren van het gebruik van de fiets. We zien hierdoor ook dat het aantal geparkeerde fietsen in de binnenstad en in de stationsgebieden toeneemt. Dit zorgt in toenemende mate voor overlast. Wij zetten steviger in op het beperken van de overlast van het fiets parkeren.

Naast logistiek via de weg kijken we samen met provincie Noord-Holland naar mogelijkheden via het water. Wij bekijken welke mogelijkheden de aan te leggen haven op het bedrijventerrein Boekelermeer hierbij biedt. In samenhang hiermee verkennen we de mogelijkheden voor het realiseren van een aan de haven gekoppeld logistiek overslagpunt op dit bedrijventerrein. Ook is onderzoek nodig naar het faciliteren van opslag van energie, zoals stroom en waterstof.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bereikbare, verkeersveilige en duurzame stad voor alle verkeersdeelnemers.

Subdoelstellingen

1. De binnenstad, kernen en woonwijken zijn verkeersveiliger, leefbaarder en duurzamer. Het is er prettiger verblijven.
2. Er is meer ruimte en er zijn betere voorzieningen voor fietsers en voetgangers.
3. De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen tot aan de binnenstad is verbeterd.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Stadslogistiek in de binnenstad is efficiënt, duurzaam en schoon.	Samen met ondernemers onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor stadslogistiek. Hier kan gedacht worden aan het inrichten van centrale punten, waar goederen naar binnenstad vervoerd kunnen worden.	
1.b	Er rijdt minder ongewenst verkeer in de (afgesloten) binnenstad.	Opstellen van een plan van aanpak en het invoeren van maatregelen om de verkeersveiligheid en leefbaarheid in de binnenstad door verkeersmaatregelen te verbeteren incl. het optimaliseren van het camerahandhavingssysteem. E.e.a. in samenhang met het programma Vitale binnenstad.	
1.c	Er rijdt <i>waar mogelijk</i> minder landbouwverkeer door de stad en de dorpen.	In 2020 is de studie naar de effecten van landbouwverkeer over de ring Alkmaar en door de stad opgeleverd. Op basis van de onderzoeksresultaten in gesprek gaan met provincie en Rijkswaterstaat over oplossingsrichtingen.	
1.d	Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is.	Het uitbreiden van het aantal fietsstraten, daar waar dit wenselijk en haalbaar is. Een voorbeeld hiervan is de weginrichting van de Westergweg.	PM in 2024, 2025 en 2026.
1.e	Het onderhoud van wegen, fietspaden, stoepen in de hele gemeente is op orde.	Extra inzet Stadswerk072 voor wegwerken achterstallig onderhoud en verwijderen boomwortels (waar nodig).	€ 200.000 structureel m.i.v. 2024.
1.f	Beheer openbare ruimte op orde houden door goede coördinatie kabels en leidingen (K&L) en voldoen aan gemeentelijke vergunningplicht.	Uitvoering dienstverleningsovereenkomst met Stadswerk072	€ 190.000 structureel m.i.v. 2024.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1 en 2.a	Een gedragen herinrichtingsvoorstel en/of verkeersmaatregelenplan voor de Nieuwlandersingel (fietsalternatief voor Laat-West).	In participatie met bewoners bepalen of, en op welke wijze, de Nieuwlandersingel moet worden heringericht (en/of welke verkeersmaatregelen nodig zijn) om te kunnen fungeren als een verkeersveilige (fiets)route. Hierbij houden wij wel vast aan de rijrichting zoals deze nu is. Vervolgens de herinrichting uitvoeren en/of de aanleg/het instellen van verkeersmaatregelen.	
1 en 2.b	Een gedragen herinrichtingsvoorstel en/of verkeersmaatregelenplan voor de Oudegracht (fietsalternatief voor Laat-West).	In participatie met bewoners bepalen of, en op welke wijze, de Oudegracht moet worden heringericht (en/of welke verkeersmaatregelen nodig zijn) om te kunnen fungeren als een verkeersveilige (fiets)route. We gaan bij deze herinrichting uit van alle vormen van mobiliteit. Uitvoeren herinrichting en/of instellen van verkeersmaatregelen.	
1. en 2.c	Een verbeterde verkeersveiligheid en positie voor de voetgangers.	Opstellen van beleid om de verkeersveiligheid en positie van voetgangers te verbeteren. Dit gaat terugkomen in de verkeersveiligheidsaanpak.	€ 50.000 in 2025.
1. en 2.d	Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is.	Continuering van reeds vastgesteld Uitvoeringsprogramma Alkmaar Fietst en actualisatie nodig na 2024.	€ 80.000 per jaar in 2024 en 2025.
1, 2 en 3.a	Beleidskaders voor mobiliteit en parkeren in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen Alkmaar (Alkmaars Kanaal).	De ontwikkelingen van het Alkmaars Kanaal, de stationsgebieden Alkmaar en Alkmaar Noord en de doorontwikkeling van de historische binnenstad zijn in volle gang. Al deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de mobiliteit in Alkmaar. Het is van belang om de mobiliteitseffecten goed in beeld te krijgen en van daaruit te werken aan het opstellen van beleidskaders en oplossingsrichtingen. Het gaat hierbij concreet om het opstellen van de mobiliteitsvisie en de uitwerking hiervan in mobiliteitsplannen. Dit vraagt van onze organisatie blijvend capaciteit.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1, 2 en 3.b	Vertegenwoordigd blijven in ons netwerk met de regio en Noord- Holland Noord.	Alkmaar vervult als centrumgemeente een belangrijke functie in de directe regio maar ook op het niveau van Noord-Holland Noord. Samen met regiogemeenten, provincie Noord-Holland en het Rijk (RWS) voeren we onderzoek uit, stellen we strategisch beleid op, werken we aan financieringsvoorstellen en voeren we projecten uit. Het gaat hierbij concreet om deelname aan werkgroep Duurzame Mobiliteit Regio Alkmaar, Focusoverleg, PVVB, Mobiliteitsvisie Noord-Holland Noord incl. uitvoeringsagenda, Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP), Onderzoek Ring Alkmaar fase 2/ verkenning N242, Werkgroep Zaancorridor, Project N9/Kogendijk, Aansluiting A9 Heiloo en Intergemeentelijk Verkeersoverleg (IVO). Dit vraagt van onze organisatie blijvend capaciteit.	
1, 2 en 3.c	Gedegen participatie en betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen bij grote infrastructurele projecten (beleid/uitvoering).	In goede afstemming met inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden grote infrastructurele projecten realiseren (zowel beleid als uitvoering).	€ 218.000 structureel m.i.v. 2024.
1, 2 en 3.d	Realisatie spoortunnel Helderseweg: een afgeronde onderzoeksfase.	Het inzetten van een projectleider om alle benodigde stappen in de onderzoeksfase te nemen, zodat het project Spooronderdoorgang Helderseweg gereed is om richting realisatie te gaan.	€ 110.0000 in 2024.
2.a	Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is. Cross-over met thema 4.6 Alkmaars Kanaal.	- Voortzetting van reeds vastgesteld Uitvoeringsprogramma Alkmaar Fietst en actualisatie nodig na 2024. - Planvorming en realisatie van vier projecten op de regionale doorfietsroute Heerhugowaard – Alkmaar – Uitgeest. - Uitbreiden van het aantal fietsstraten, daar waar dit wenselijk en haalbaar is. - Opstellen voetgangersbeleid.	
2.b	Er zijn meer en kwalitatief betere stallingsvoorzieningen voor fietsen en scooters in de binnenstad (Alkmaar Fietst).	- Realisatie van een inpandige fietsenstalling in het voormalig V&D gebouw. De ambitie is dat de fietsenstalling in 2024 wordt geopend.	Onderzoek en uitvoering vinden

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
	Cross-over met thema 3.1 Economie en toerisme, subdoelstelling 5.	- Opstellen Actieplan fietsparkeren, onderzoek vindt plaats binnen de bestaande middelen. - Realisatie van 250 extra fietsparkeerplaatsen, uitvoering vindt plaats binnen bestaande middelen.	plaats binnen bestaande middelen.
2.c	Meer mensen maken gebruik van de fiets. Cross-over met thema 2.3 Sport.	Organiseren van fiets-gerelateerde activiteiten in samenwerking met betrokken partners. Opgenomen in Actieplan Fiets 2021-2025.	
2.d	Minder fietsoverlast van foutgeparkeerde-, wrak- en weesfietsen in de daarvoor benoemde gebieden in Alkmaar.	a. Onderzoek naar haalbaarheid gebiedsuitbreiding fietshandhaving; op meerdere plekken in Alkmaar wordt fietsoverlast ervaren; b. Uitbreiden frequentie opruimacties station en binnenstad; c. Realisatie fietsendepot van circa 600-800 m² om fietsen in op te slaan na elke opruimactie. (13 weken bewaartermijn).	PM m.i.v. 2024.
2.e	Behoud veerpont Bierkade-Eilandswal.	Het contract met de huidige uitvoerder loopt af. Uitgangspunt is dat de veerpont blijft varen, inclusief de zondag. Dit vraagt om een nieuwe uitvoerder.	
2.f	Gebiedsontwikkeling Stationsgebied.	Diverse voorwaardenscheppende civieltechnische en mobiliteitsonderzoeken i.r.t. gebiedsontwikkeling.	
2.g	Gebiedsontwikkeling Stationsgebied.	Inhuur projectleiding herontwikkeling deelgebieden.	
3.a	Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren. Cross-over met thema's 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling en 4.6 Alkmaars Kanaal.	Samen met de regiogemeenten uitwerken van een investeringsstrategie bereikbaarheid met als doel opname in het (rijks)programma MIRT. Samen met de regiogemeenten opstellen van een integrale investeringsagenda. Hierin opnemen o.a. de voorgestelde projecten uit de provinciale verkenning N242 (2023) en probleemanalyse ring Alkmaar (2020).	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
3.b	Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren.	Uitvoeren onderzoek naar ondertunneling Huiswaarderweg.	€ 60.000 in 2025.
3.c	Het kruispunt N9/Kogendijk is heringericht.	Planvorming in samenwerking met provincie Noord-Holland, gemeenten Bergen en Alkmaar en Rijk.	
3.d	Veiligheid dijkwegen is gewaarborgd.	Uitvoeren onderhoud aan dijkwegen.	
3.e	De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen is verbeterd.	Onderzoek naar maatregelen om een goede ontsluiting voor auto's vanaf de deelgebieden van het Alkmaars Kanaal naar de Ring Alkmaar te waarborgen.	€ 50.000 per jaar in 2024 en 2025.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
3.	Cyclustijd bij kruispunten met verkeerslichten binnen de bebouwde kom.	Maximaal 90 seconden per cyclus.	

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadwerk072 NV

Stadwerk072 NV beheert en onderhoudt de openbare buitenruimte in opdracht van de gemeente. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Relevante beleidsnota's

- Beleidsplan Wegen 2019-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-3-2019.
- Beleidsplan Civieltechnische Kunstwerken 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 6-10-2016.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-4-2020.

- Verkeersvisie 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-7-2017.
- Actieplan Alkmaar Fietst 2021-2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Er komt meer regie van het Rijk op de ruimtelijke inrichting van ons land. De 'koepel' van deze ontwikkelingen is het zogeheten NOVEX-programma. De bedoeling is dat Rijk en provincie in oktober 2023 in samenspraak tot een ruimtelijk arrangement per provincie komen, waarin duidelijk wordt welke ruimtelijke keuzes nodig zijn en waar ruimtelijke opgaven realiseerbaar zijn. Naast ruimtelijke regie per provincie wordt in de zogeheten NOVEX-gebieden - waaronder Schiphol, Noordzeekanaalgebied en de Metropoolregio Amsterdam - ook ingezet op gebiedsgerichte regie.

Water en bodem gaan meer bepalen waar welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Dit betekent dat de overheid - van Rijk tot gemeente – verplicht wordt om de ruimtelijke ordening van de ondergrond te regelen. Zowel boven als onder de grond is het druk in de stad. Een aanpassing in die ruimte raakt al snel vele werkvelden en specialismes. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting vraagt daarom om een integraal afwegings- en ontwerpproces.

Wij zien dat het samenspel tussen het beheer en onderhoud van eigendommen en de herinrichting en ontwikkeling van wijken en gebieden steeds meer aandacht vraagt. Het is uitdagend om werk met werk te maken. Wij proberen om bij nieuwe ontwikkelingen de vervroegde afschrijvingen van bijvoorbeeld wegen en riolering te beperken. Ook de coördinatie van werkzaamheden in de ondergrond vraagt steeds meer aandacht. Gebleken is dat de leges voor aanleg kabels en leidingen niet kostendekkend zijn. Daarnaast is zichtbaar dat het onderhoud en de vervanging van de bestaande assets duurder wordt. Dit zijn onderwerpen die bij de meerjarenbegroting terug zullen komen.

De ruimtelijke ontwikkeling heeft steeds vaker te maken met beperkingen van energielevering. Maar voor het mogelijk maken van de energielevering is ruimte nodig. Bij gebiedsontwikkeling wordt het energievraagstuk daardoor steeds dwingender.

Om ruimtelijke initiatieven nog meer mogelijk te maken zorgen we voor een snellere vergunningverlening en vereenvoudiging van het vergunningenproces. Voor zowel kleine nieuwbouw en verbouw. Wij vragen initiatiefnemers om de bijbehorende participatie vroegtijdig en zorgvuldig te verzorgen. We gaan sturen op een hogere kwaliteit van gebouwen en beginnen met het actualiseren van de Omgevingsvisie. De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen start nu definitief in januari 2024 en maakt deze ontwikkelingen mogelijk.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

- Alkmaar heeft een goede omgevingskwaliteit.
- Betaalbare, gevarieerde, klimaatbestendige en duurzame woningen.

- Woningen in een aantrekkelijke omgeving met optimale bereikbaarheid via het openbaar vervoer en voldoende werkgelegenheid in de directe nabijheid.

Subdoelstellingen

1. Ruimtelijke kwaliteit en leefklimaat sluiten beter aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners en ondernemers.
2. De onderwijshuisvesting is duurzamer.
3. Het gemeentelijk vastgoed is in goede staat en duurzamer.
4. Doelstellingen Bereikbare Steden (met de MRA):
 - Het versneld aanpakken van het woningtekort.
 - Het optimaliseren van de ov-bereikbaarheid.
 - Het stimuleren van de werkgelegenheid.
 - Het verduurzamen en klimaatveranderingsbestendig maken en
 - Het blijvend investeren in de leefbaarheid, de ontmoetingsfunctie en inclusiviteit van onze gemeente en samenleving.
5. Duidelijkheid geven over de plaatsing van antennes voor mobiele communicatie.
6. Het vergroten van zeggenschap van inwoners op plannen die invloed hebben op de eigen leefomgeving.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen.	Bij herinrichtingen en ontwikkelprojecten in het fysieke domein worden daar waar nodig maatregelen genomen om Alkmaar nog toegankelijker te maken voor mensen met een beperking.	
1.b	Realisatie vernieuwbouw Noordwest Ziekenhuisgroep.	In uitvoering.	
1.c	Opbrengsten uit verkopen vastgoed en grondexploitaties worden toegevoegd aan de algemene middelen.	De netto verkoopopbrengsten worden toegevoegd aan de algemene middelen, tenzij anders besloten middels college- of raadsbesluit.	
1.d	Uitvoeren bestaand plan 'De Rode Toren' ter plaatse van de Wageweg.	Planvoorbereiding bestaand plan 'De Rode Toren'.	€ 100.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1.e	Een rapport, advies en bestuurlijk besluit over de (on)mogelijkheden van de transformatie van traditionele	Integraal project opstarten incl. externe advisering.	€ 50.000 in 2024.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
	oevers naar duurzame oevers incl. een investering voorstel.		
1.f	Beleid op recreatief vaarwater: - Kaart waarop staat waar boten wel en niet mogen parkeren en waarop wordt aangegeven waar wel en geen steigers en afmeerconstructies zijn toegestaan. - Onderzoeken verduurzamen vloot, bootjes voor recreatieve vaart en subsidiemogelijkheden.	Kaart maken, vaststellen, handhaven op kaart, achterhalen eigenaren boten, steigers en afmeerconstructies die verkeerd geplaatst zijn.	PM m.i.v. 2024.
1.g	Digitale middelen om bouwplannen laagdrempeliger inzichtelijk te maken voor bewoners.	De initiatiefnemer levert informatie; dit vraagt ook extra inzet van de gemeente m.n. ROE (ruimtelijke vormgeving), programma Smart City en Data & Digitalisering; zo veel mogelijk gebruik maken van Smart City.	€ 30.000 in 2024.
1.h	Stimulering van woningbouw en van welstandsvrij bouwen.	Kader opstellen voor nieuwe experimenten met welstandsvrij bouwen.	€ 50.000 in 2024.
1.i	Canonherziening erfpacht inzichtelijk gemaakt voor gronden met aflopende erfpacht.	Opstellen van nieuw erfpachtbeleid.	€ 121.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1.j	Vaste adviseur milieu voor uitvoeren wettelijke taken en regio-overleg Schiphol	Uitvoeren wettelijke taken (1 fte)	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
1.k	Zelf aan het stuur blijven: Beïnvloeden van regionaal toekomstbeeld over de ruimtelijke ordening. Voorleggen van ruimtelijke keuzes op provinciaal en rijksniveau.	In kaart brengen van de mogelijke keuzes die er voorliggen. Regionaal samenwerken om de keuzes voor te leggen aan Provincie en Rijk.	€ 75.000 per jaar in 2024 en 2025.
1. en 4.a	Participatiebesluit bij start bestemmingsplanprocedure.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (formatie).	€ 30.000 structureel m.i.v. 2024.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 4.b	Advisering en begeleiding bij proces nieuwe buurthuizen Stompetoren/Schermerhorn.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (inhuur).	€ 10.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1. en 4.c	Advisering en begeleiding bij onderzoek Hoornse vaart	Extra adviseur ruimtelijke plannen (inhuur).	€ 10.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1. en 4.d	Advisering en begeleiding bij proces herontwikkeling Karperton.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (inhuur).	€ 10.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1. en 4.e	Advisering en begeleiding bij proces herijking beleid pad-docks/rijbakken.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (inhuur).	€ 10.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
1. en 4.f	Meer capaciteit voor transitie naar definitief omgevingsplan en voor advisering bij bouwinitiatieven.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (1 fte).	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
1. en 4.g	Advisering bij en begeleiding van procedures voor flexwoningen/tiny houses/seniorenhofjes & generatiewoningen.	Extra adviseur ruimtelijke plannen (1 fte).	€ 50.000 structureel m.i.v. 2024.
1. en 4.h	Blijvend adequate uitvoering Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).	Opstellen en uitvoeren van beleidsnota, uitvoeringsprogramma en jaarverslag VTH WABO volgens verbeterpunten van de provincie. Om de toegenomen aantallen aanvragen om een omgevingsvergunning (activiteit bouwen) en principe verzoeken goed en tijdig te behandelen zetten we tijdelijk meer capaciteit in.	€ 1.400.000 in 2024, dekking uit bouwleges.
1. en 4.i	Extra begeleiding voor initiatiefnemers om invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen klantvriendelijk te laten verlopen.	Het omschakelen naar nieuwe werkwijzen maakt extra begeleiding van initiatiefnemers noodzakelijk.	€ 90.000 in 2024.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 4.j	Extra toezicht en handhaving als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving.	Nieuwe taken door aanpassing bouwbesluit (invoering eis van minimaal energie c-label bij kantoren) en invoering Wet goed verhuurderschap; betreft autonome ontwikkeling	€ 90.000 structureel m.i.v. 2024.
1. en 4.k	Om de kortere procedures bij de Omgevingswet te halen is intensivering van de voorbereiding van omgevingsvergunning aanvragen noodzakelijk.	Onder meer intake- en omgevingstafels houden met interne en externe partners.	€ 90.000 structureel m.i.v. 2024.
1. en 6.	Samen met de mensen uit de dorpen werken wij aan toekomstbestendige, leefbare en vitale dorpen in landelijk Alkmaar. Dat doen we door met de mensen een intensief traject op te starten waarin we samen met hen in gesprek gaan over wat er nodig is en zo tot de dorpenagenda's te komen.	Vormgeven en uitvoeren van participatietrajecten voor 13 dorpen om tot de dorpenagenda's te komen en daarna uitvoering te geven aan de dorpenagenda.	
2.a	Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	Toekenning van het beschikbaar gestelde jaarbudget groen op nieuwe schoolpleinen voor schoolgebouwen die zijn opgenomen in een integraal huisvestingsplan. Deze vergoeding komt boven op de normvergoeding. Bekostigingsplafond is € 125.000 per jaar.	
2.b	Voor de schoolgebouwen van het voortgezet onderwijs is er inzicht in de huidige staat waarin de schoolgebouwen verkeren, zowel op technisch als op functioneel vlak. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Er wordt onderzoek gedaan naar de technische staat, de exploitatie, de functionaliteit en het binnenklimaat en de veiligheid. De resultaten per gebouw worden verwerkt in een factsheet. Hierop is te zien hoe de onderwijshuisvesting presteert c.q. ervoor staat. De factsheets vormen een belangrijk fundament voor het opstellen van een Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs.	
3.	In 2030 een CO ₂ -reductie realiseren van 55% ten opzichte van 1990 van het gemeentelijk vastgoed.	Op basis van de portefeuilleroutekaart de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed uitvoeren. In dit uitvoeringsdocument is opgenomen hoe en wanneer de gebouwen in de gemeentelijke vastgoedportefeuille worden verduurzaamd.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
4.a	Ontwikkelen stationsgebieden.	Uitwerken van Ontwikkelbeeld naar concrete plannen met woningbouw, werken en voorzieningen (uitzetten van onderzoeken).	
4.b	Herontwikkelen wijkcentrum 'Overdie Ontmoet' voor woningbouw.	Op het moment dat het pand te koop wordt aangeboden dit kopen vervolgens laten herontwikkelen voor woningbouw.	PM in 2024.
5.	Landelijk Antennebeleid wordt vertaald naar gemeentelijk beleid. Het beleid geeft duidelijkheid aan instellingen, bedrijven, inwoners en aanbieders van mobiele netwerken over de kaders die de gemeente stelt bij de aanleg van infrastructuur voor digitale connectiviteit en antennes voor mobiele communicatie in het bijzonder.	Het Antennebeleid wordt in 2024 voorgelegd aan de raad. Om dat te realiseren is extra capaciteit nodig.	
6.a	Hoge mate van participatie door middel van de inzet van ontwerpateliers.	Bij grotere (ruimtelijke) plannen werken we bij voorkeur met ontwerpateliers en, als omwonenden dat wensen, met begeleidingsgroepen met een onafhankelijk voorzitter en duidelijke verslaglegging. Vooraf maken we duidelijk wat de kaders zijn, zodat inwoners weten wat ze kunnen verwachten.	PM m.i.v. 2024.
6.b	Herontwikkeling locatie 'Overdie Ontmoet' voor woningbouw.	Planvoorbereiding woningbouwontwikkeling Overdie ontmoet.	€ 200.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
6.c	Realisatie van woningbouw op de locatie Picassolaan.	Planvoorbereiding.	€ 300.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
6.d	Realiseren van woningbouw in aansluiting op bestaande bebouwing.	Starten met de voorbereidingen voor woningbouw op locatie Stompetoren-West en samen met de provincie aansturen op snelle start van woningbouw.	€ 100.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.
6.e	Behoud volkstuinen, ten behoeve van groot belang voor gezondheid, klimaat, natuurbewustzijn, biodiversiteit en behouden band mensen met natuur.	Verhuur van gronden aan amateurtuinverenigingen, beheer van deze gronden (voor zover gemeentelijke rol) en subsidieverlening aan de Federatie van Amateurtuindersverenigingen Alkmaar.	Wordt binnen bestaande budgetten uitgevoerd.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	% van de gemeente met een geldig en actueel bestemmingsplan.	99%	
2.	Het toevoegen van groen op nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	7 projecten (schoolpleinen).	
3.	Op basis van de portefeuilleroutekaart de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed uitvoeren. In dit uitvoeringsdocument is opgenomen hoe en wanneer de gebouwen in de gemeentelijke vastgoedportefeuille worden verduurzaamd.	100%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.

Op 9 december 2020 is Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V. (ADV BV) opgericht met als doel om (een deel van het) vastgoed van de gemeente te beheren en te verduurzamen. De gemeente is 100% aandeelhouder van ADV BV.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (NHN) levert met professionele kwaliteit voor complexe milieu, duurzaamheids- en natuurtaken op het gebied van het omgevingsrecht een bijdrage aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Relevante beleidsnota's

- Nota Grondbeleid 2022, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-01-2022.
- Nota Vastgoed 2022, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-01-2022.
- Nota Grondprijzen 2022-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-03-2022.
- Beheerplan gemeentelijk vastgoed 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 06-07-2023.
- Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-12-2021
- Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022

- Integraal Huisvestingsplan Primair en Speciaal Onderwijs:
 - fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
 - fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
 - fase 3 (2021-2025) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Beleidsplan investeringen sportvelden, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-09-2021.
- Regionaal Woonakkoord 2021-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 06-07-2021.
- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 5-10-2017.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Luchtkwaliteit 2016-2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-4-2017.
- Visie Mobiliteit & Bereikbaarheid, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-7-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 4-7-2019.
- Visie Alkmaarse binnenwateren, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-2-2021.
- Jaarverslag 2020 en beleidsnota 2021 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving WABO, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-2-2021.

Thema 4.4 Wonen

Na een periode van sterk oplopende woningprijzen heeft de woningmarkt in 2022 een kantelpunt bereikt. Stabiliserende woningprijzen en een sterk oplopende (hypotheek)rente vonden al vroeg in het jaar plaats. Er is dit jaar duidelijk sprake van een afkoelende woningmarkt. Er is druk op de haalbaarheid van veel bouwprojecten door een toenemende onzekerheid. De kosten van projecten nemen toe en de mogelijke opbrengst is onzeker.

Ook bij woningbouwopgave zien wij dat het Rijk steeds meer de regie neemt. Zo is onder andere het proces van het 'Ruimtelijk Arrangement' ingezet. Nieuwe wetten die in voorbereiding zijn, bevatten bepalingen of wetswijzigingen waardoor procedures kunnen worden versneld. Ook biedt het mogelijkheden voor het Rijk of de provincie om te kunnen ingrijpen in lokale processen of besluitvorming als ontwikkelingen niet of niet snel genoeg gebeuren.

Tegelijk zien wij andere ontwikkelingen die bouwtempo kunnen vertragen. De belangrijkste daarvan zijn:

- *De gestegen prijzen van bouwmaterialen, de langere levertijden van materiaal en het tekort aan personeel voor de bouw*
- *De eisen waaraan nieuwe woningbouwprojecten moeten voldoen zoals duurzaam, klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen*
- *De hoge kosten voor het realiseren van gebouwde parkeervoorzieningen*
- *Nieuwe wetgeving vanuit het Rijk zoals de 'Wet versterking regie op de volkshuisvesting' die het percentage sociale huur en betaalbare huur en koop voorschrijft.*

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar heeft voor iedereen passende woonruimte.

Subdoelstellingen

1. De woningvoorraad sluit beter aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Acties uit Woonvisie uitvoeren.	Na vaststelling van de Woonvisie door de raad worden de acties in gang gezet die nodig zijn voor de doelstellingen in de Woonvisie.	
1.b	Uitvoeren nieuwe huisvestingsverordening.	Doelstelling is dat de raad in het derde kwartaal van 2023 (periode september t/m december) een nieuwe Huisvestingsverordening vaststelt. De uitvoering start vanaf de ingangsdatum van de verordening. Als in de verordening nieuwe regels worden opgenomen zoals voor toeristische verhuur of opkoopbescherming, wordt de dekking van de eventueel daarvoor benodigde extra middelen geregeld tijdens het opstellen van de verordening.	
1.c	Uitgangspunten wonen in ontwikkelkaders deelgebieden Alkmaars Kanaal.	De uitgangspunten rondom het thema Wonen worden (verder) ontwikkeld onder het Programma Alkmaar Kanaal.	
1.d	Woningbouwopgave. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	In 2024 wordt gestart met het herontwikkelen van de locatie Picasso-laan voor woningbouw.	
1.e	Huisvesting statushouders.	Ook in 2024 wordt uitvoering gegeven aan de taakstelling voor huisvesting van vergunninghouders, onder andere door in te zetten op de versnelling van de realisatie van nieuwe woonruimte en via afspraken met corporaties over het beschikbaar stellen van woonruimten.	
1.f	Uitvoeren vervolgacties Woondeal Noord-Holland Noord	Rijk, provincie en gemeenten voeren in 2024 de vervolgacties uit die zijn opgenomen in de Woondeal.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.g	Uitvoering Programma Wonen	Doelstelling is dat de startopdracht voor het Programma Wonen wordt vastgesteld in 2023. Als voor de uitvoering van het Programma extra middelen nodig zijn in 2024, wordt daarvoor een dekkingsvoorstel gemaakt.	
1.h	Woonzorgagenda 2024 – 2027	▪ Voor lopende ontwikkelingen budget nodig. ▪ Voor de lange termijn wordt een Woonzorgagenda 2024 – 2027 opgesteld. ▪ Om te komen tot deze Woonzorgagenda is een voorbereidingstraject (startnotitie) nodig waarbij relatie wordt gelegd met de te ontwikkelen Woonvisie en het landelijk beleid ('Een thuis voor iedereen').	PM in 2024.
1.i	Realisatie Woonzorgagenda 2024-2027 (Cross-over met Vitaliteit 2.4)	Doelstelling is dat de nieuwe Woonzorgagenda begin 2024 wordt voorgelegd aan de raad. Deze wordt opgesteld voor lopende en nieuwe projecten en initiatieven.	PM m.i.v. 2025.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Gemiddelde WOZ-waarde van woningen	2022	€ 287.000	€ 317.000
Nieuw gebouwde woningen: aantal per 1.000 woningen *	2022	6,7	9,3
Demografische druk in %	2022	69,6	70,3

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Percentage woningen sociaal t.o.v. het aantal gerealiseerde nieuwbouwwoningen.	30%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Regionaal Woonakkoord 2021-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 06-07-2021.
- Woondeal Noord-Holland Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering van 21-02-2023.
- Huisvestingsverordening 2023, en het rapport "Schaarste onderzoek in Alkmaar" vastgesteld in de raadsvergadering op 22-06-2023.
- Verordening Startersleningen Gemeente Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-03-2015.
- Subsidieregeling Duurzame renovatie Huibert Pootlaan (alleen voor al bestaande verplichtingen), vastgesteld in de raadsvergadering op 14-05-2007.

Thema 4.5 Parkeren

De auto is een belangrijke vorm van vervoer voor de Alkmaarder, het is daarom van belang dat er kwantitatief en kwalitatief voldoende parkeergelegenheid is. Parkeergarages zijn hierbij een steeds belangrijker onderdeel. Onze ambitie is om kwantitatief het aantal garageparkeerplaatsen minimaal gelijk te houden en kwalitatief de veiligheid voor voertuig en mens te optimaliseren. Ruimere vakken, aanpak van overlast door het afsluiten van parkeergarages en goede bewegwijzering zijn voorbeelden hiervan. We handhaven het bestaande parkeerbeleid. Dat betekent onder meer dat de afspraken rondom vergunningparkeren blijven bestaan. Daarnaast betekent dat ook dat we het aantal parkeerplaatsen in de binnenstad willen handhaven.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Er zijn parkeervoorzieningen voor alle doelgroepen.

Subdoelstellingen

1. Er zijn voldoende parkeerplaatsen.
2. Openbare parkeerplaatsen zijn kwalitatief op orde.

3. Bij parkeerbeleid zijn de tarieven en voorwaarden sociaal acceptabel.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Monitoring parkeerdruk.		
1.b	Aanleg parkeerterrein in De Rijp. Cross-over met thema 4.2 Bereikbaarheid.		
1.c	Er zijn voldoende parkeerplaatsen in het centrum.	Het uitvoeren van een onderzoek naar een nieuwe variant voor de Karperton-garage in hetzelfde gebied.	€ 40.000 in 2024.
1. en 2.	Extra parkeerplaatsen in parkeergarage Kanaalschiereiland en parkeergarage kwalitatief op orde.	Onderzoek doen naar realiseren extra laag aan parkeerplaatsen op parkeergarage Kanaalschiereiland inclusief realiseren bezoekersruimte (lift, betaalpunt, toiletten, wachtruimte).	PM in 2026.
2.a	De gebruikers van de betaalde voorzieningen zijn tevreden over de aspecten schoon, heel, veilig en gebruikersvriendelijkheid van deze voorzieningen.	Naast afsluiten van de garages zal (waarschijnlijk) nog aanvullend surveillance nodig zijn. Is nu nog niet bekend.	PM
2.b	De P+R-terreinen zijn kwalitatief op orde en er zijn voldoende P+R plaatsen aanwezig.	Een onderzoek naar de benodigde maatregelen om de P+R terreinen aantrekkelijker te maken, inclusief integreren deelhubs. Waar nodig wordt de hoeveelheid P+R-terreinen uitgebreid.	€ 80.000 in 2024.
3.	Betalingsgraad verhogen door efficiënte (inzet) handhaving.	In 2023 wordt een businesscase uitgevoerd. Bij een positieve uitkomst wordt overgegaan tot invoering	PM

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Parkeerdruk (openbaar parkeren).	<90%	
2.	Klanttevredenheid parkeervoorzieningen.	Minimaal 7,5	7,5 is contractueel vastgelegd met P1 voor 2024.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
3.	Betalingsbereidheid.	85%	Is inclusief vergunningen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Servicehuis Parkeer- en verblijfsrechten

De Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV) is opgericht om het belparkeren voor gemeente te faciliteren en het beheer te organiseren voor het Nationaal Parkeer Register (NPR) waar alle parkeerrechten worden vastgelegd.

Gemeenschappelijke regeling Cocusus

Cocusus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV heeft de openbare buitenruimte (waaronder de parkeervakken) in opdracht van de gemeente beheerd en onderhouden op basis van de dienstverleningsovereenkomst.

Relevante beleidsnota's

- Verkeersvisie 2017 (voor kwalitatieve normen), vastgesteld in de raadsvergadering op 13-7-2017.
- Parkeernormennota 2020-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-6-2020.
- Parkeermonitor 2020-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-6-2020, eind 2021 geactualiseerd.
- Parkeerverordening 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-12-2022.
- Verordening parkeerbelasting 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-12-2022.
- Besluit Parkeergarages 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2023.
- Aanwijzingsbesluit Parkeren 2023 versie 2, vastgesteld in de raadsvergadering op 11-4-2023.
- Uitwerkingsbesluit Parkeren 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2023.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 4.6 Alkmaars kanaal

Het beleid, de doelstellingen en de inspanningen voor de ontwikkeling van het Programma Alkmaars Kanaal blijven, evenals de voorgaande jaren onveranderd. We brengen focus aan in de volgorde van ontwikkeling van gebieden en stemmen de infrastructurele opgaven hierop af. De ontwikkelkaders zoals al genoemd in de begroting 2023 worden in de loop van 2024 aan u voorgelegd, deze worden uitgewerkt in overeenstemming met het coalitieakkoord. In de kaders komen werken, groen, openbare ruimte klimaat en mobiliteit samen waardoor een toetsingskader voor de uitwerking en richting wordt gegeven aan de planontwikkeling van de particuliere grondeigenaren, de gemeentelijke grondposities, infra en de bijbehorende openbare ruimte. De uitkomst van de gestarte MER (Milieueffectrapportage) zal ook in 2024 het licht zien. Er is een aantal ontwikkelingen van essentieel belang voor de verdere uitwerking van de gebiedsplannen. Ontwikkelingen op de kapitaalmarkt, de balans in de leefomgeving, de onzekerheid over de levering van stroom (netwerkgestatie) en de op te stellen woon- en mobiliteitsvisie zijn randvoorwaarden die toekomstige ontwikkelingen mede bepalen.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Door de gebiedsontwikkeling van het Alkmaars kanaal wordt een (versnelde) bijdrage geleverd aan het oplossen van het huidige woningtekort in de gemeente met oog voor een goede woon-werkbalans en het revitaliseren en moderniseren van bestaande gebieden.

Subdoelstellingen

1. Realiseren van nieuwe woningen en bijbehorend ruimtelijk programma op basis van een integrale samenhang in gebieden en een vertaling van diverse beleidsambities.
2. Realiseren nieuwe woon-/werktypen.
3. Versnelling woningbouw.
4. Innovatieve wijze van communiceren en participatie.
5. Gebiedsontwikkeling.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Nieuwe woningen zijn gebouwd en beleidsambities zijn vertaald in concrete projecten.	Op dit moment is het project Buitenvaart (160 appartementen) startklaar en kan worden opgestart afhankelijk van de bereidheid van de projectontwikkelaar. Voor het project Ringerskwartier (272 woningen) is de verkoopfase begonnen. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen kan in 2024 met de bouw worden begonnen. Dockside 2 (45	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		appartementen) wordt in 2024 opgeleverd. Verder wordt naar verwachting in 2024 gestart met de projecten De Staalmeester, de Poort van Oudorp en Zuiderhaven.	
1.b	Bij grote stedelijke projecten werken we bij voorkeur met ontwerpateliers met onafhankelijke voorzitter en duidelijke verslaglegging.	Werven voorzitter en extra capaciteit stedenbouw en ondersteuning.	€ 15.000 structureel m.i.v. 2025.
2.	In overleg met bedrijfsleven/ontwikkelaars/belanghebbers is onderzocht of andere invullingen van bestaande situaties wenselijk/mogelijk zijn.	In de loop van 2024 worden ontwikkelkaders voor de deelgebieden vastgesteld. Hierin wordt, na participatie, richting gegeven aan de mogelijke ontwikkelingen van de deelgebieden.	
3.	Woningbouw is versneld.	Zie thema 4.4. wonen.	
4.	Communiceren en participatie vindt plaats op innovatieve manieren.	In overleg met de digitale tweeling worden diverse thema's opgepakt en zichtbaar gemaakt zoals mobiliteit en wonen. Er zal actieve participatie plaatsvinden over de op te stellen ontwikkelkaders.	
5.a	Gebiedsontwikkeling Oudorp, Overdie, Overstad en Vlaanse Molen.	Om tot een goede gebiedsontwikkeling te komen werken wij in de loop van 2024 aan ontwikkelkaders voor de deelgebieden. Deze kaders vormen het integrale toetsingskader voor de planontwikkeling. De focus in 2024 zal echter liggen op het realiseren van de woningen in de projecten waar wij de beste mogelijkheden tot resultaat zien en waar reeds afspraken zijn gemaakt met ontwikkelaars/eigenaren.	
5.b	Het uitvoeringsplan voor het Alkmaars kanaalpark realiseren.	Naar verwachting zal eind 2023 het uitvoeringsplan Alkmaars Kanaalpark aan het bestuur worden aangeboden. Middelen zijn nodig om in 2024 de uitvoering ook daadwerkelijk ter hand te nemen.	€ 100.000 in 2024.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Aantal woningen	1.500	In de loop van 2024 zullen projecten opgestart worden/zijn projecten opgestart voor ca 1.500 woningen, waarvan een deel in 2024 al zal worden opgeleverd.

Betrokkenheid verbonden partijen**Stadswerk072 NV**

Stadswerk072 NV is betrokken bij de inrichting en aanleg van openbare ruimte in de deelgebieden en bij onderhoud en onderhoudskosten in de toekomst.

Relevante beleidsnota's

- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 05-10-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 04-07-2019.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Programma 5 Duurzaamheid

In het Coalitieakkoord 2024-2026 is een groot aantal maatregelen opgenomen om de stad te verduurzamen. De Agenda Duurzaam Alkmaar (ADA) is de concrete uitwerking daarvan. De Agenda geeft gezicht aan de duurzame ambities in 5 thema's: 1) energietransitie, 2) mobiliteit, 3) klimaatadaptatie en biodiversiteit, 4) circulaire economie. Het verduurzamen van de eigen organisatie heeft speciale aandacht en vormt het 5e thema. Per thema vindt er nadere uitwerking plaats. Deze uitwerkingen hebben de vorm van:

- Aanvullend beleid waarin de koers en doelstellingen voor een specifiek thema, of onderdeel daarvan, wordt uitgewerkt;*
- Een jaarlijks uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in prioritering, planning en budgettering van acties. Waarbij zoveel als mogelijk wordt aangesloten bij de opgave die Stadswerk072, in opdracht van de gemeente, heeft in de openbare ruimte.*

De Agenda Duurzaam Alkmaar (ADA) stimuleert de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord. Het Alkmaars Coalitieakkoord 2024-2026 geeft een impuls aan de uitvoering van de duurzame ambities van Alkmaar. De ADA speelt daarop in. De agenda kent een thematische opzet gericht op het terugbrengen van de CO2-uitstoot, het inspelen op de klimaatverandering en het circulair omgaan met grondstoffen. De CO2-uitstoot wordt aangepakt en ingespeeld wordt op de gevolgen van de klimaatverandering. Met de focus op thema's wordt het beleid geïntensiveerd en krijgt de uitvoering een gezicht naar buiten. De ADA nodigt partners uit en geeft duidelijkheid aan de rol van de gemeente.

Veel partijen zijn werkzaam op het gebied van energie, klimaatadaptatie en circulariteit. De Alkmaarse agenda nodigt uit en markeert de eigen rol en invloed van de gemeente. De agenda versterkt de energie en doorzettingskracht die al aanwezig zijn in de samenleving. Aan de hand van de agenda brengt de gemeente deze partijen bij elkaar. De samenwerking aan de agenda met partners uit de stad (bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen), stimuleert een breed maatschappelijk draagvlak voor de inzet op duurzaamheid.

De ADA geeft ook richting aan toekomstig beleid en uitvoering. Om de duurzaamheidsambities uit het coalitieakkoord waar te kunnen maken is versnelling en opschaling nodig. De voorliggende agenda vormt het vertrekpunt. Van hieruit wordt richting gegeven aan de duurzame ambities in de bovengenoemde 5 thema's. Samen met de daaruit volgende nadere uitwerkingen, fungeert de agenda als een beleidskader op het gebied van duurzaamheid.

Hoofdoelstelling

In 2050 is de gemeente Alkmaar klimaatneutraal, klimaatbestendig en circulair. De biodiversiteit is versterkt. Het coalitieakkoord 2024-2026 draagt bij aan de realisatie van deze doelstelling in de komende periode.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Duurzaamheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Leefomgeving	42.156	41.607	50.327	50.802	48.891	49.265
Totaal lasten	42.156	41.607	50.327	50.802	48.891	49.265
Leefomgeving	31.329	26.721	32.466	32.410	30.609	30.832
Totaal baten	31.329	26.721	32.466	32.410	30.609	30.832
Totaal saldo voor bestemming	-10.827	-14.886	-17.861	-18.392	-18.281	-18.433
Leefomgeving	0	400	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	0	400	0	0	0	0
Leefomgeving	80	501	46	46	47	47
Totaal onttrekkingen reserves	80	501	46	46	47	47
Totaal mutaties reserves	80	101	46	46	47	47
Totaal saldo na bestemming	-10.747	-14.785	-17.815	-18.346	-18.234	-18.386

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 5.1 Leefomgeving

Energie transitie

***Energiebesparing:** De komende jaren wordt er structureel ingezet op versnelling van de energiebesparing vanuit het Nationale Isolatieprogramma en het Provinciale Energiebesparingsprogramma Woningen. Door in te zetten op energiebesparing, hoeft er minder elektriciteit hernieuwbaar te worden opgewekt en ontzien wij het overvolle elektriciteitsnet. Om het gebruik van aardgas en elektriciteit te verminderen gaan we ons toeleggen op verschillende energiebesparende activiteiten voor verschillende doelgroepen. Met onder andere doelgerichte subsidieregelingen voor slecht geïsoleerde woningen, maatwerk adviesgesprekken en verstrekken van informatie worden inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gestimuleerd te besparen op energie. Het doel is om inwoners op de best mogelijke manier te adviseren en ze aan te zetten tot energiebesparende maatregelen. Hierbij is er speciale aandacht voor inwoners die te maken hebben of krijgen met energiearmoede.*

Warmtetransitie: Binnen de kaders van het Nationale Programma Lokale Warmtetransitie stellen wij samen met betrokken partijen en inwoners in 2024 nieuwe wijkuitvoeringsplannen op voor een aardgasvrije toekomst van deze wijken. In 2024 wordt de reeds vastgestelde warmtevisie geactualiseerd. Een wijkuitvoeringsplan is een concreet plan, om zowel op technisch, participatief als financieel vlak, wijken van het aardgas af te halen. Waar zich kansen voordoen, bijvoorbeeld bij renovatie van huurwoningen, stellen wij een wijkuitvoeringsplan op. Hierbij werken we samen met bijvoorbeeld woningcorporaties, nutsbedrijven en HVC.

Energieopwekking: In 2024 wordt de regionale energiestrategie (RES) herijkt en verwerkt in het omgevingsbeleid. Op bedrijventerrein Boekelermeer wordt ingezet op de komst van twee extra windturbines. Daarnaast ligt er de opgave om zon op grote daken te realiseren en wordt ingezet op regionale samenwerking en ondersteuning van ondernemers bij energieopwekking. Daar waar passend in het landschap willen wij de realisatie van kleine windmolens bij agrarische bedrijven mogelijk maken.

Energie-infrastructuur en Energie-innovatie: Het elektriciteitsnet in Alkmaar heeft zijn limiet bereikt wat grote gevolgen met zich meebrengt. Er wordt daarom ingezet op het versterken van het elektriciteitsnet zoals het plaatsen van grootschalige opslag en het opwekken van lokale elektriciteit en warmte bijvoorbeeld op bedrijventerreinen zoals Boekelermeer. Samen met onze partners stimuleren wij innovatie op gebied van energie. Zo is Alkmaar onderdeel van de door de Europese Unie aangewezen Hydrogen Valley Noord-Holland. Waterstofgas en groen gas heeft hierbij een belangrijke rol in de overstap van fossiele naar hernieuwbare energie in de industrie, bedrijventerreinen en in pilot projecten.

Klimaatadaptatie & Biodiversiteit: In lijn met de klimaatadaptatiestrategie stelt de gemeente een realistisch klimaatadaptatiebeleidsplan op. Het doel van het beleidsplan is om de gemeente Alkmaar weerbaar tegen hittestress, droogte, hevige buien en overstromingen te maken, onder andere met maatregelen op gebied van (hemel)water en groen. Onderdeel van dit beleidsplan is het opstellen van een normering.

Circulaire Economie: De gemeente Alkmaar zet zich in voor gezond en duurzaam voedsel voor Alkmaarders, door onder andere te participeren in regionale samenwerkingen. De gemeente richt zich onder andere op het tegengaan van voedselverspilling, en richt zich op supermarkten, onderwijs, horeca en huishoudens om gedragsverandering tot duurzamere consumptiepatronen te bewerkstelligen. De gemeente zet zich in voor een duurzaam voedselsysteem en het verkorten van voedselketens door samen te werken met ondernemers, onderwijs en overheden.

Subdoelstellingen

Energie- en Warmtetransitie:

1. Het aardgasvrij maken van gemiddeld 1.600 woningen per jaar in de komende 30 jaar.
2. Het opwekken van 0,62 TWh duurzame energie in 2030 in regio Alkmaar.
3. Gemeentelijk vastgoed: 55% CO₂ reductie in 2030 ten opzichte van 1990.
4. Alle kantoren in eigendom van de gemeente voldoen aan de energielabel-C verplichting.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit:

5. Het vaststellen van beleid en normering met betrekking tot klimaatadaptatie, zodat het duidelijk is in welke gevallen bepaalde normen gelden en dat deze afdwingbaar zijn.
6. Elk project in de openbare ruimte wordt klimaatadaptief uitgevoerd.
7. Het behouden en versterken van de biodiversiteit.
8. Het realiseren van tenminste 50.000 m² extra groen en 80.000 m² extra natuurvriendelijk en insectvriendelijk beheer in de periode 2019-2027. In 2024 wordt de realisatie tot heden geëvalueerd en worden de ambities mogelijk uitgebreid.
9. Het planten van 5.000 extra bomen in de periode 2023-2026.

Circulaire economie:

10. In 2024 wordt een nieuw grondstoffenbeleid opgesteld, inclusief doelstellingen met betrekking tot het terugbrengen van restafval en het verhogen van het afvalscheidingspercentage.
11. Het vergroten van kennis en inzicht in circulair ondernemen.
12. Het stimuleren van het terugdringen van niet-hernieuwbare grondstoffen en de hoeveelheid afval, en het opschalen circulaire innovaties.
13. Het integreren van de principes van de circulaire economie in onze eigen bedrijfsvoering.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Inwoners in staat stellen keuzes en maatregelen te nemen voor duurzame energie.	Projecten verkennen en ontwikkelen voor informatievoorziening en stimulering.	€ 60.000 in 2024. € 65.000 in 2025. € 70.000 structureel m.i.v. 2026.
1.b	Energiecoaches netwerk doorontwikkelen.	Werving extra energiecoaches.	€ 40.000 in 2024. € 50.000 in 2025. € 60.000 structureel m.i.v. 2026.
1.c	Het betaalbaar uitbreiden van het aantal warmtenet-aansluitingen onder woningeigenaren.	Participatie bijeenkomsten, onderzoek en bijdrage aansluiting warmtenet.	€ 115.000 in 2024. € 125.000 in 2025. € 50.000 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.d	Verhogen plafonds, opzetten subsidieregelingen voor specifieke doelgroepen.	Inbrengen en verbreden subsidieregelingen.	€ 180.000 in 2024. € 200.000 in 2025. € 250.000 structureel m.i.v. 2026.
1.e	Aardgasvrij maken van de woonomgeving.	Uitvoeren van de Alkmaarse Warmtevisie en het opstellen van een routekaart waarin de voorkeursmogelijkheden op buurtniveau worden weergegeven. Deze warmtevisie zal in 2024 moeten worden herijkt.	
1.f	Verduurzaming particuliere woningen binnen de gemeente Alkmaar versnellen.	Uitvoering van het nationaal isolatieplan en opstellen van een lokaal programma. Opstellen van een soortenmanagementplan ten behoeve van isolatiemaatregelen in de gebouwde omgeving.	
1. en 2.a	Stimuleren innovatieve energietoepassingen.	Projecten ontwikkelen voor stimuleren energie toepassingen.	€ 90.000 in 2024. € 100.000 in 2025. € 120.000 structureel m.i.v. 2026.
1. en 2.b	Speciale aandacht warmtenet bedrijventerreinen.	Projecten ontwikkelen voor stimuleren energie toepassingen bedrijventerreinen.	€ 60.000 in 2024. € 90.000 structureel m.i.v. 2025.
1. en 2.c	Benutten bestaande daken en nieuwbouw voor zonnepanelen.	Onderzoek naar zonnepanelen op daken.	€ 15.000 in 2024. € 10.000 in 2025. € 5.000 structureel m.i.v. 2026.
1. en 2.d	Projecten t.b.v. innovatief beheer elektriciteitsnetwerk en batterijenopslag.	Samenwerking met ondernemers/bedrijven voor innovatief beheer elektriciteitsnetwerk en batterijenopslag.	€ 80.000 in 2024. € 100.000 in 2025. € 140.000 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.e	Via innovatieve methoden inwoners betrekken bij het maken en uitvoeren van beleid om een energie-neutrale stad te worden. En inwoners nemen zelf ook maatregelen.		
2.a	Hogere productie duurzame elektriciteit.	Uitvoeren regionale energiestrategie, realiseren windmolens Boekelermeer, zon op grote daken, parkeerterreinen, zon langs infrastructuur (Energieroute Noord-Holland), stimuleren van biomassavergassing Boekelermeer	
2.b	Inwoners, ondernemers of energiecoöperaties in staat stellen te investeren in duurzame energie.	Projecten verkennen en ontwikkelen waar inwoners, ondernemers of energiecoöperaties lokaal eigenaar in kunnen worden.	€ 125.000 structureel m.i.v. 2024.
2.c	Investeren in innovatieve energieprojecten.	Verkennen, ontwikkelen en uitvoeren innovatieve energieprojecten.	€ 50.000 in 2024.
2.d	Duurzamere mobiliteit.	Vanuit het actieprogramma Alkmaar Fietst worden diverse fietsprojecten uitgevoerd ten behoeve van fietsstimulering. Het werken aan een dekkend laadpalennetwerk gaat onverminderd voort.	
5. en 7.	Vergroening en klimaatadaptieve inrichting privaat terrein.	Verbreden en uitbreiden subsidieregeling Groene daken	€ 333.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026. Uitvoering vindt plaats binnen bestaande budgetten Klimaatadaptie en biodiversiteit.
5. en 8.	Ongehinderde windgang Molen van Piet, groene herinrichting van de locatie en groencompensatie elders.	Kap en snoei van bomen rond de molen, herinrichting omgeving molen, groencompensatie elders en hergebruik deel van hout (bijv. Bank, kunstwerk).	€ 75.000 in 2024. Investering € 470.000 in 2024, PM in 2025 en 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
5. t/m 9.	In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke (openbare) ruimte.	Communicatie bij hitte/droogte en subsidies voor particulieren, monitoring, kaartmateriaal.	
6.	Een opgeruimde en veilige buitenruimte door het opruimen van wrak- en weesfietsen.	Het opruimen van wrak- en weesfietsen door Stadswerk072. De activiteiten bestaan onder andere uit het terugplaatsen van foutgeparkeerde fietsen, het bestickeren en afvoeren van wrak- en weesfietsen, het beheer van het fietsendepot.	€ 72.000 structureel m.i.v. 2024.
6. en 7.a	Kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren aan de hand van de inbreng van stakeholders.	Inventariseren van wensen stakeholders en daarna uitvoeren.	€ 450.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026. Uitvoering vindt plaats binnen bestaande budgetten beheer groenvoorzieningen.
6. en 7.b	Traditionele oevers vervangen we door duurzame oevers.	Traditionele oevers vervangen we door duurzame oevers, waarbij de oever natuurvriendelijk wordt ingericht.	De uitvoering vindt plaats binnen bestaande budgetten vergroenen en biodiversiteit.
6. en 8.	Verder gaan met het vergroenen van schoolpleinen.	Verder gaan met het stimuleren en ondersteunen van vergroenen van schoolpleinen (basisscholen, voortgezet onderwijs).	Wordt uitgevoerd binnen bestaande budgetten Klimaatadaptie en biodiversiteit.
6. t/m 9.	Stadsecologie krijgt een meer prominente en zichtbare rol in de ruimtelijke ordening	In dienst hebben van een stadsecoloog (aanstellen in 2023)	Uitvoering vindt plaats binnen bestaande budgetten Klimaatadaptie en biodiversiteit.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
7.a	Wij werken met een actueel beleid dierenwelzijn.	Verdere uitvoering geven aan het in november 2020 vastgestelde Beleid Dierenwelzijn 2020-2024	
7.b	Stadsboerderij De Hout is gecertificeerd als diervriendelijke kinderboerderij.	Aansluiten bij keurmerk en de daarbij behorende aanpassingen die nodig zijn om in aanmerking te komen voor het keurmerk uitvoeren.	PM in 2024 en 2025.
7.c	Aansluiting bij het Keurmerk Dierenwelzijn voor kinderboerderijen.	Motiveren en ondersteunen van de kinderboerderij(en) om zich aan te sluiten bij het keurmerk Dierenwelzijn voor kinderboerderijen.	PM m.i.v. 2025.
7.d	Inzet van de in de samenleving aanwezige kracht en kennis ten bate van Dierenwelzijn in Alkmaar zodat wij het dierenwelzijn in Alkmaar versterken en het draagvlak voor het gevoerde dierenwelzijnsbeleid vergroten. Vernieuwd dierenwelzijnsbeleid en uitvoeringsagenda.	Alkmaar investeert in de relaties met de samenleving op het gebied van Dierenwelzijn. Invullen benodigde juridische ondersteuning. Vernieuwen dierenwelzijnsbeleid en opstellen uitvoeringsagenda waar nodig.	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
7.e	De klachten die uit de Alkmaarse samenleving met betrekking tot meeuwenhinder aan Stadswerk072 gemeld worden, worden conform de randvoorwaarden van de aan Alkmaar verstrekte meeuwenonthefing afgehandeld.	Alkmaar verschaft Stadswerk072 extra middelen zodat zij voldoende formatie in kunnen zetten op de gewenste afhandeling van de klachten m.b.t. meeuwenhinder.	€ 10.000 zolang wij conform de meeuwenonthefing werken, vooralsnog t/m 2026.
8. en 9.	Maken vijf extra minibosjes (tiny forests).	Voorbereiding (inhuur begeleiding IVN, contact scholen en geschikte locaties zoeken, ontwerp maken) en aanleg.	€ 30.000 in 2024. € 60.000 per jaar in 2025 en 2026.
10.	Verkrijgen van inzicht en het ontwikkelen van strategieën voor effectieve recycling en inzameling van zonnepanelen en accu's.	Onderzoek, samenwerking, ontwikkeling van recycling- en inzamelingsprogramma's en bewustwording om effectieve verwerking van zonnepanelen en accu's te bevorderen.	€ 75.000 in 2024. € 35.000 in 2025. € 20.000 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
10. en 12.	Een circulair ambachtscentrum dat inwoners maximaal faciliteert om huishoudelijk afval te scheiden en hergebruiken	Dekken hogere kosten DVO met HVC door bouw nieuw circulair ambachtscentrum. Afgesproken is dat HVC het afvalbrengstation aan de Herculesstraat verplaatst naar de Boekelermeer. HVC stelt voor het 'basis-afvalbrengstation' op het niveau van een circulair ambachtscentrum te brengen. Dit brengt hogere kosten met zich mee.	PM m.i.v. 2024.
10. t/m 12.a	Doorontwikkeling circulaire economie.	We bevorderen duurzaam voedsel en biomassa, stimuleren circulaire bedrijfsmodellen en circulair bouwen, en stimuleren het veranderen van consumptiegedrag.	
10. t/m 12.b	Een geclusterde locatie op Overstad waar kringloopwinkels en andere duurzame initiatieven samenkomen, om duurzaamheid te bevorderen door hergebruik, reparatie en een circulaire economie te stimuleren, zowel door het behouden als uitbreiden van de locatie.	Faciliteren van samenwerking, stimuleren van nieuwe initiatieven en ontwikkelen van infrastructuur	€ 80.000 in 2024. € 90.000 in 2025. € 10.000 structureel m.i.v. 2026.
10. t/m 13.a	In een circulair Alkmaar gaan we slimmer om met schaarse grondstoffen, waardoor we de lokale economie beschermen en zorgen voor bestaanszekerheid van lokale bedrijven. We produceren en consumeren anders.	We hebben de richtlijnen en actieagenda's van het Rijk en de provincie Noord-Holland vertaald naar concrete ambities die uitvoerbaar zijn op lokaal niveau. We willen meer gebruik maken van circulaire grondstoffen, kennis en inzicht in circulaire ondernemen vergroten, niet-hernieuwbare grondstoffen en afval terugdringen en zelf het goede voorbeeld geven	
10. t/m 13.b	Regionale database en marktplaats voor circulaire materialen, waardoor hergebruik wordt gestimuleerd en afval wordt verminderd.	Ontwikkelen van de technische infrastructuur, het bevorderen van bewustwording, het implementeren van een zoek- en matchingsysteem, het aangaan van samenwerkingen en het monitoren van de prestaties.	€ 80.000 in 2024. € 50.000 in 2025. € 30.000 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
10. t/m 13.c	In 2050 100% circulair wat significant bijdraagt aan de vermindering van de wereldwijde CO ₂ -uitstoot.	Vastelling circulair beleid op het gebied van voedsel en biomassa, bedrijven, consumptiegoederen, circulair bouwen en eigen organisatie.	€ 65.000 in 2024. € 210.000 in 2025. € 235.000 structureel m.i.v. 2026.
11.	Duurzamere landbouw.		
11. en 12.	Duurzamere industrie- en bedrijventerreinen. Doorontwikkeling circulaire economie.	Uitvoeren energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025: stimuleren energiebesparingsmaatregelen, uitvoeren energiescans, handhaving.	
12.a	Nieuwbouwprojecten zoveel mogelijk circulair worden ontwikkeld, wat leidt tot een vermindering van afval, een efficiënter gebruik van materialen en hulpbronnen, en een lagere ecologische impact.	Implementatie van de handreiking Circulaire gebiedsontwikkeling, MRA convenant, Toekomstbestendige woningbouw, kennisvergroting onder stakeholders circulair bouwen.	€ 50.000 in 2024. € 40.000 structureel m.i.v. 2025.
12.b	Bevorderen van circulaire ontwikkeling van de bestaande woningvoorraad, wat leidt tot duurzaam gebruik van materialen en hulpbronnen.	Kennisvergroting circulair bouwen door: kennissessies, begeleiding en advisering. Oprichting van circulair bouwloket	€ 60.000 per jaar in 2024 en 2025. € 70.000 structureel m.i.v. 2026.

Nr. doelst. nieuw	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
13.a	Duurzamere gemeentelijke organisatie: a. Met de CO₂ prestatieladder meet de gemeente jaarlijks de CO₂-emissie. b. Draagvlak in de hele organisatie voor Duurzaamheid. c. Sustainable Development Goals: de duurzaamheidsdoelstellingen van de SDG zijn waar mogelijk geïmplementeerd. d. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop (MVOI) e. Portefeuilleroutekaart, energiescans en transitiepaden. f. De bedrijfsprocessen van de gemeente zijn duurzaam.	a. De gemeente behaald jaarlijks niveau 3 op de prestatieladder. b. Medewerkers volgen de interne Leerroute Duurzaamheid. c. Samen met de Innovatieraad acteren wij op de 'goals' rondom Duurzaamheid. d. Nulmeting MVOI eigen organisatie, vervolgens opstellen van een actieplan. e. Deze worden opgesteld en de maatregelen voor de energie transitie van acht gebouwen worden uitgevoerd. De gebouwen worden geselecteerd op basis van de CO₂ emissies, het energieverbruik, de staat van de gebouwen en aankomende natuurlijke momenten. f. Verkend wordt of er verduurzaming mogelijk is rondom mobiliteit medewerkers, IKB en inkoop. De kansen voor verduurzaming worden benut.	
13.b	De structurele realisatie van beleidstaken m.b.t. afval en grondstoffenbeleid.	Bij de uitverlichting van afvalinzameling en -verwerking van Stadswerk naar HVC is de beleidstaak niet meegegaan naar HVC en komt deze weer terug bij de gemeentelijke organisatie.	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
13.c	Het structureel (zelf) uitvoeren van de aanwijsbesluit-procedure voor ondergrondse containers en opstelplaatsen en het verzorgen van juridisch advies voor reeds besloten procedures.	Afschalen van externe inhuur en het opnieuw in de organisatie brengen van een gemeentelijke taak die als ontwikkelgemeente veelvuldig zal moeten worden uitgevoerd.	€ 100.000 structureel m.i.v. 2024.
13.d	Beheer openbare ruimte op orde houden door goede coördinatie K&L en voldoen aan gemeentelijke vergunningplicht.	Uitvoering dienstverleningsovereenkomst met Stadswerk072	€ 40.000 structureel m.i.v. 2024.
13.e	Blijvend verminderen CO ₂ uitstoot door inzet fossiel-vrije brandstof bij Stadswerk072.	Blijven inzetten fossielvrije brandstof door Stadswerk072.	€ 85.000 structureel m.i.v. 2024.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland
Huishoudelijk restafval, kg per inwoner	2019	189	163
Hernieuwbare energie, %	2019	108,5	20

Verstedelijkt gebied zoals Alkmaar heeft meer restafval dan landelijke gebieden waar afval scheiden makkelijker is. De hoeveelheid ligt daardoor hoger dan het landelijk gemiddelde. Vergeleken met andere steden doet Alkmaar het niet slecht.

Met hernieuwbare energie wordt bedoeld de productie van elektriciteit, warmte of transport uit niet-fossiele bronnen. De data op deze site hebben een vertraging van ca. twee jaar. Het hoge aandeel hernieuwbare energie in Alkmaar houdt verband met de vestiging van HVC op het grondgebied van de gemeente. In de berekening wordt de duurzame energieproductie van HVC toebedeeld aan Alkmaar. Als de opgewekte duurzame energie wél zou worden toegerekend aan de aandeelhoudende gemeenten zou het percentage duurzame opgewekte energie van de gemeente Alkmaar 6,6% zijn.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Recent bekend	Streefwaarde 2024	Toelichting/opmerking
1.	Zonnestroom vermogen op woningen	2019: 15 M kWh 2020: 22 M kWh 2021: 28 M kWh 2022: 39 M kWh	62 M kWh	Klimaatmonitor.nl Cijfers t/m 2022 bekend.
2.	Aantal aansluitingen op warmtenet, woningequivalent (WEQ).	2023: 7.800	8.800	500.000 WEQ in 2030
3.	Percentage geregistreerde elektrische auto's.	2,9 (2020)		
3.	Aantal (gewone) laadpalen in de openbare ruimte.	255 (2021)		
4.a	Vermogen geregistreerde zonnepanelen	65.710 kW (2022)	80.000 kW	Totaal vermogen zonnepanelen in Alkmaar. <i>Bron: www.waarstaatjegemeente.nl</i>

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Recent bekend	Streefwaarde 2024	Toelichting/opmerking
4.b	Scheidingspercentage huishoudelijk afval.	- 182 kg/inwoner. - 60 % afvalscheiding.		
5.a	Percentage (gemeentelijke) voertuigen rijdend op elektriciteit of waterstof.	8,6%		
5.b	Energie label A of B naar oppervlakte van al het maatschappelijk vastgoed.	6,3% (2019)		
6.a	Aanleg extra m ² groen (m ² verharding die is vervangen door groen: in de openbare buitenruimte en op schoolpleinen).		7.000 m ²	
6.b	Aanleg m ² groen dak (met gemeentelijke subsidie).		1.730 m ²	

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV werkt in opdracht van en samen met de gemeente aan integraal beheer en gebruik, ontwikkeling en verduurzaming van de fysieke leefomgeving. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Recreatieschappen Geestmerambacht en Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Recreatieschappen Geestmerambacht (GAB) en Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) dragen bij aan groen en gezond woon- en werkklimaat met duurzame en recreatieve ondernemingen en hoge natuurwaarden.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken

De Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). HVC is verantwoordelijk voor de uitbreiding van het tracé van - en het aantal aansluitingen op - het warmtenet. Daarnaast zamelt HVC ons huishoudelijk restafval in en verwerkt het.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) is verantwoordelijk voor de handhaving van de milieuwetgeving.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar

Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA), op 5 november 2014 opgericht door de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Schermer en HVC. Het stimuleringsfonds is opgericht voor financiering van en participatie in duurzame energieprojecten in de regio.

Relevante beleidsnota's

- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Beleidsplan Stedelijk Water 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Groenbeleidsplan 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Rapporten 'Kansen voor vergroenen' en 'Kansen voor biodiversiteit', vastgesteld in de raadsvergadering op 28-11-2019.
- Boomstructuurplan 2017-2027, vastgesteld in het college van B&W op 12-12-2017, ingekomen stuk in commissie Ruimte op 11-1-2018.
- Bomenverordening Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Nadere Regels subsidie Groene Daken Alkmaar, vastgesteld in het college van B&W op 10-8-2021, in werking getreden op 1-10-2021.
- Beleid Dierenwelzijn 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-11-2020.
- Nota luchtkwaliteit 2016-2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-4-2017.
- Programma Duurzaam Alkmaar 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-5-2020.
- Alkmaarse warmtevisie, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-6-2019.
- Regionale energiestrategie Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-6-2021.
- Nota Kostenberekening en prijzen economische activiteiten, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-5-2021.
- Laadpalenbeleid 2019, vastgesteld in de B&W-vergadering op 23-4-2019.

Programma 6 Financiën

Alkmaar is een betaalbare en financieel gezonde gemeente. Om dit te behouden zetten we onder meer in op het zo laag mogelijk houden van de lasten voor burgers en bedrijven en hebben we aandacht voor onze schuldpositie. We voeren een verantwoord financieel beleid door een aantal uitgangspunten te hantieren:

- *geld dat over is gaat terug naar de algemene middelen,*
- *tegenvallers worden in principe binnen hetzelfde programma opgevangen,*
- *nieuw voor oud,*
- *zo min mogelijk bestemmingsreserves.*

Ambities en het bijbehorende financieel beleid

Uitgangspunt van ons financieel beleid is om een financieel gezonde gemeente te zijn.

Het begrotingsbeleid is simpel. We geven niet meer uit dan we ons kunnen veroorloven en we sturen op een sluitende structurele meerjarenbegroting, potten niet onnodig geld op, zorgen dat de lasten voor inwoners en bedrijven laag blijven en zorgen voor voldoende weerstandsvermogen.

In deze programmabegroting hebben we met de opgave van een kleine € 30 miljoen een sluitende begroting voor de jaren 2024 en 2025 weten te realiseren. Conform het VNG begrotingsadvies van 14 juli 2023¹ voeren wij in deze begroting bewust nog geen bezuinigingen door voor de korting van het Rijk van € 3 miljard op het Gemeentefonds als geheel. De jaren 2026 en 2027 laten hierdoor een tekort zien. De keuze in deze begroting is dat gemeente Alkmaar, net als vele andere gemeenten, nu eerst een helder signaal wil afgeven aan het inmiddels demissionaire kabinet en de Tweede Kamer. De jaren 2026 en 2027 staan dan ook los van ons uitgangspunt van een sluitende meerjarenbegroting.

De Planning & Control-cyclus wordt verder op orde gebracht door te blijven werken aan de inzichtelijkheid, leesbaarheid en transparantie van de P&C-producten. De huidige begrotingsregels worden waar nodig aangevuld met afspraken met verbonden partijen teneinde een doelmatige besteding van middelen te bevorderen en bij te dragen aan een effectievere budgetbeheersing. Wij maken ons hard om zo verstandig en sober mogelijk met belastinggeld om te gaan.

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een financieel gezonde gemeente.

Doelstellingen

1. De begroting is meerjarig sluitend.
2. De lokale lasten zijn laag en dat willen we zo houden.

¹ VNG Begrotingsadvies: (1) Zorg voor een sluitende begroting voor 2024 en 2025; (2) Ga voor 2026 en 2027 uit van maatschappelijke opgaven, ook als dit een tekort laat zien; (3) Voer (nog) geen bezuinigingen door voor de korting van € 3 miljard, hierover zijn en komen nog gesprekken.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.	Opbrengsten tarieven verhogen conform inflatieverwachting en areaaluitbreiding.	De tarieven worden verhoogd met een generieke stijging van 4,2% Op basis van het vastgestelde Afvalbeleidsplan en Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% bovenop de beperkte generieke stijging van de tarieven.	

Wat mag het kosten?

Programma 6 Financiën						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Overhead	29.367	29.853	29.498	28.970	28.862	28.880
Algemene dekkingsmiddelen	1.410	272	1.561	1.606	1.424	1.074
Onvoorzien	0	50	50	50	50	50
Heffing voor de vennootschapsbelasting	545	0	0	0	0	0
Totaal lasten	31.321	30.175	31.109	30.626	30.336	30.004
Overhead	2.922	2.862	1.427	1.427	1.427	1.427
Algemene dekkingsmiddelen	273.095	299.893	319.449	322.480	302.381	298.631
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	716	0	0	0	0	0
Totaal baten	276.734	302.755	320.876	323.908	303.809	300.059
Totaal saldo voor bestemming	245.413	272.580	289.767	293.282	273.473	270.055
Overhead	250	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	250	0	0	0	0	0
Overhead	351	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	483	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	834	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	584	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	245.997	272.580	289.767	293.282	273.473	270.055

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 6.1 Overzicht Overhead

Met overhead wordt bedoeld op de functies die gericht zijn op de sturing en ondersteuning van de medewerkers die zich inzetten voor de beleidsdoelen uit één van de beleidsprogramma's. Het Besluit Begroting en verantwoording schrijft voor dat de lasten van de overhead in de organisatie in een apart overzicht worden opgenomen in de begroting.

Voor een inhoudelijke toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
-	Het bieden van transparante en begrijpelijke informatie over de begroting en verstrekte subsidies.	In 2024 staat de implementatie van het nieuwe financiële systeem centraal. Qua technische mogelijkheden (nieuwe en betere data ontsluiting) en inzet vanuit de unit Financiën is het efficiënter om de website in 2025 te ontwikkelen en te implementeren na live gang van dit financiële systeem.	€ 50.000 in 2025.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen betreft vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de specifieke uitkeringen, onder de baten van de betreffende programma's verantwoord. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen en worden de onderdelen kort toegelicht. Daarna wordt aandacht besteed aan financiering en treasury.

Belastingen

Voor het genereren van inkomsten worden belastingen geheven. Een nadere toelichting op alle belastingen staat in de paragraaf Lokale Heffingen van deze begroting. De belastingen binnen dit programma bestaan uit:

OZB

Voor de onroerendezaakbelasting is de doelstelling de verwerving van inkomsten voor dekking van de algemene uitgaven van de gemeente.

Precario

Het doel van precario is regulering van het gebruik van de openbare ruimte. Het doel wordt bereikt door het ontwikkelen van beleid, het toetsen van vergunningaanvragen aan dit beleid en het vervolgens handhaven van de gestelde voorwaarden. In sommige gevallen wordt het gebruik publiekrechtelijk geregeld met vergunningen op grond van de APV.

Gemeentefonds (algemene uitkering)

Op grond van de Financiële-verhoudingswet ontvangt de gemeente een uitkering uit het gemeentefonds voor dekking van de algemene uitgaven. Het gemeentefonds bestaat uit drie soorten uitkeringen: de algemene uitkering, een aantal integratie-uitkeringen sociaal domein en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven (en daaraan toegekende gewichten/aantallen) die verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook verschillen in belastingcapaciteit. In voorliggende begroting is uitgegaan van stabiele maatstaven zonder volumestijging.

Tussen de verdeelmaatstaven zitten ook inkomstenmaatstaven. Deze zijn bedoeld om te corrigeren voor de potentie aan eigen inkomsten van een gemeente. Deze inkomstenmaatstaven zijn gerelateerd aan de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen. Als de WOZ-waarde stijgt, stijgen de potentiële OZB inkomsten en de inkomstmaatstaven en daalt de algemene uitkering. De daadwerkelijke inkomsten hangen af van het tarief dat een gemeente hanteert voor de OZB en dat tarief mag de gemeente zelf bepalen. De inkomstenmaatstaven worden berekend op basis van een fictief, landelijk tarief. Dit betekent dat na een tariefsverhoging van de OZB een deel “weglekt” door een lagere algemene uitkering. Ook een hoger dan landelijk gemiddelde stijging van de WOZ-waarde in Alkmaar betekent een nadeel in de algemene uitkering.

Inkomsten Rijk vanaf 2026

De algemene uitkering heeft meerjarig een dalend verloop. Vanaf 2026 daalt het accres fors. Dat komt met name, doordat het Rijk anticipeert op de beoogde invoering van een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Het doel is om de bekostiging van het gemeentefonds gepaard te laten gaan met meerjarige stabiliteit, zodat gemeenten vooraf helderheid hebben over hun meerjarig begrotingskader. Dit om een stabielere financiering voor medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten. In de voorgaande circulaire had het Rijk voor 2026 reeds een bedrag van € 1 miljard incidenteel beschikbaar gesteld om de daling in het accres deels te compenseren. Deze € 1 miljard wordt nu structureel doorgetrokken naar 2027 en verder, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek.

Ondanks deze aanvullende middelen is de algemene uitkering voor 2026 en 2027 nog steeds aanzienlijk lager dan in de voorgaande jaren. De daling in het accres vanaf 2026 is voor alle gemeenten een probleem. De hogere accessen van 2025 en 2026 zijn immers incidenteel. In de loop van dit jaar komt het Rijk met informatie over de vervolgstappen ten aanzien van de nieuwe financieringssystematiek.

Jeugdzorg

Het kabinet is met gemeenten en andere relevante partijen het afgelopen jaar verder in gesprek gegaan over de Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda omvat kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Gemeenten en Rijk

hebben begin juni 2023 een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda. Het kabinet verzacht het ingroeipad voor de besparingen. Hierdoor komen voor de jaren 2024 en 2025 extra middelen ter beschikking voor jeugdzorg. Hiervoor was reeds een stelpost begroot. Voor de invulling en realisatie van een aanvullende besparingsopgave met ingang van 2025 heeft het Kabinet meer tijd nodig. Hiervoor wil het Kabinet de uitwerking van de Hervormingsagenda afwachten. Het moet immers gaan om extra, aanvullende maatregelen. Dat betekent dat eerst duidelijk moest zijn welke wettelijke maatregelen onderdeel zijn van de Hervormingsagenda Jeugd. Daarna kan in kaart gebracht worden hoe de besparing kan worden gerealiseerd.

Financiering en treasury

Doelstelling financiering

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Beheersinstrumenten hiervoor zijn de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Doelstellingen treasury

- Er is voldoende korte en lange financiering tegen acceptabele condities beschikbaar, zodat altijd aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan.
- Gemeentelijke financiële transacties zijn beschermd tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
- Binnen het treasuryjaarplan zijn de renteresultaten geoptimaliseerd, rekening houdend met:
 - de kasgeldlimiet;
 - de renterisiconorm;
 - de overige kaders van de Wet Fido;
 - aanvullende regelgeving;
 - respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut;
 - bij het beheren van de geldstromen en financiële posities zijn de interne verwerkingskosten en externe kosten geminimaliseerd.

Dividenden/beleggingen

Onder de doelstelling van financiering en treasury valt tenslotte het verantwoorden van deelnemingen (als belegging) in onder andere instellingen als N.V. Bank Nederlandse Gemeenten.

Indicatoren vanuit BBV

BBV indicator	Periode	Alkmaar	Nederland	Periode	Alkmaar
Woonlasten éénpersoonshuishouden, in euro's	2023	619	867	2024	n.n.b.
Woonlasten meerpersoonshuishouden, in euro's	2023	749	944	2024	n.n.b.

Bron 2023: www.coelo.nl (Atlas van de lokale lasten 2023)

Bron 2024: *belastingverordeningen 2023*.

COELO publiceert de cijfers over 2024 begin 2024, waardoor nu een vergelijking met het landelijke gemiddelde niet mogelijk is.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente is aandeelhouder van de bank N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit. Gemeente Alkmaar bezit 189.930 aandelen (0,34% van uitstaande aandelen BNG).

Alliander N.V.

De gemeente is sinds 18 december 2017 weer rechtstreeks aandeelhouder van Alliander N.V.. Gemeente Alkmaar bezit 760.743 aandelen (0,56% van uitstaande aandelen Alliander). Andere grote aandeelhouders zijn de provincies Gelderland, Friesland, Noord-Holland en Gemeente Amsterdam.

Relevante beleidsnota's

- Financiële verordening Gemeente Alkmaar 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Reserves en voorzieningen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Treasurystatuut 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen in de gemeentebegroting. Het is echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post moet zijn. Het gereserveerde bedrag mag ook 0 zijn.

In de begroting wordt een bedrag van € 50.000 aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Bij het gebruik van onvoorzien dient een onderscheid gemaakt te worden tussen structurele en incidentele lasten. Gebruik van onvoorzien voor structurele zaken heeft tot gevolg dat in jaar t (het begrotingsjaar) dekking

vanuit onvoorzien aanwezig is, maar in jaar t+1 (het volgende begrotingsjaar) deze dekking niet meer aanwezig is. De dekking moet dan worden gevonden in de totale afweging van de begroting. Gesteld kan worden dat de post onvoorzien alleen gebruikt moet worden als dekkingsmiddel voor incidentele zaken, waarbij de te hanteren criteria de 'drie O's-scenario's zijn, te weten: onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Overigens wordt bij het opstellen van de begroting de post onvoorzien wel als een structurele last aangemerkt, alsmede onderdeel van het weerstandsvermogen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 is de gemeente vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd voor die activiteiten waarmee een onderneming wordt uitgeoefend. Om de Vpb-last te berekenen heeft de gemeente haar activiteiten ingedeeld naar clusters en wordt jaarlijks per cluster beoordeeld of sprake is van Vpb-belaste activiteiten. De Vpb-last voor de grondexploitaties wordt bepaald op basis van de werkelijk gerealiseerde opbrengsten en gemaakte kosten binnen de grondexploitatie in enig jaar. De Belastingdienst vindt ook dat de gemeente Alkmaar voor de reclameopbrengsten Vpb moeten afdragen. Een aantal gemeenten in Nederland heeft een juridische procedure gestart om de rechter te vragen zich hier over uit te spreken. Alkmaar is ook in bezwaar gegaan tegen de aanslagen 2016-2021. De Belastingdienst en de gemeenten in Nederland hebben afgesproken om eerst de rechtelijke uitspraak op de landelijke procedure af te wachten. In het BBV is vastgelegd dat de te betalen belasting centraal wordt verantwoord. Conform het BBV zijn in de jaarrekening geen latente belastingvorderingen en/of schulden opgenomen. Bij de jaarrekening wordt ingegaan op de lopende dossiers.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Via lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Alkmaar bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen in onze stad. De gemeentelijke onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing vormen met zaken als huur, hypotheek, gas, licht, water, opstalverzekering en waterschapslasten de woonlasten. Deze drie heffingen zijn financieel verreweg de belangrijkste gemeentelijke heffingen.

Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat;
- retributies, verplichte betalingen, heffen we als we één van onze bezittingen ter beschikking stellen, of als we een dienst verlenen aan een individu of onderneming;
- leges zijn vergoedingen voor kosten die wij maken voor administratieve handelingen zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen.

De paragraaf gaat over:

- Het in 2024 te voeren beleid op het gebied van lokale heffingen en kwijtschelding;
- de daarmee gepaard gaande (geraamde) inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- de daarbij behorende lokale lastendruk.

Geraamde en gerealiseerde inkomsten:

In onderstaande tabel zijn de geraamde en gerealiseerde inkomsten voor lokale heffingen en belastingen opgenomen.

Bedragen X € 1.000	Gerealiseerde baten 2022	Geraamde baten 2023	Geraamde baten 2024
OZB	26.186	26.747	28.306
Rioolheffing	9.012	9.344	11.160
Afvalstoffenheffing	14.047	15.099	17.386
Toeristenbelasting	655	596	635
Havengelden	102	102	112
Parkeerbelasting	8.324	8.927	9.629
Baatbelasting Noordelijke Ontsluiting Beverkoog	92	91	90
Precario overige	440	539	575
Leges	5.492	1.977	6.830
Lijkbezorgingsrechten	556	538	546
Totaal belastingen	64.906	63.960	75.270
Af: Kwijtschelding	639	657	719
Totaal belastingen, retributies en leges	64.267	63.303	74.551

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het streven is dat de lokale lasten voor burgers en bedrijven laag blijven. Doelstelling is om de gemeente te blijven met de laagste lasten van de grote steden.

Voor 2024 is een beperkte generieke stijging van de tarieven doorgevoerd van 6,6%, gebaseerd op de inflatie. Voor de onroerende zaak belasting is een lagere stijging van 4,2% doorgevoerd.

Op basis van het vastgestelde Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% bovenop de generieke stijging.

Uitgangspunt is om de kosten van onze dienstverlening zo veel mogelijk te dekken door leges en tarieven die daarvoor geheven kunnen worden. Er wordt daarom gestreefd naar een hoge graad van kostendekkendheid voor de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges.

Beleidsuitgangspunten berekeningen

Bij het bepalen van de tarieven die hoogstens kostendekkend mogen zijn, is bepaald dat de geraamde baten per (sub)product of per (sub)taakveld de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Bij de berekening van de kostendekkende heffingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de bepaling van de lasten:

- De toerekenbare directe loonkosten zijn op basis van de begrote loonsommen en een tijdsbesteding per product op basis van historische tijdregistratie, dan wel op basis van de begrote loonsommen aan een taakveld toebedeeld.
- De toerekenbare interne indirecte kosten (overhead) zijn gebaseerd op een gemiddeld bedrag per full-time equivalent (Fte).
- De toerekenbare externe kosten, veelal vanuit Stadswerk voor begraafplaatsen, riool en afval, zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde bedragen.
- De toerekenbare kapitaallasten zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen.
- De toerekenbare BTW is gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen en de geraamde inkoopbedragen.
- De overige toerekenbare lasten, waaronder mutaties voorzieningen, zijn conform de in de begroting opgenomen ramingen.

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten leidt tot het volgende overzicht van de opbouw van de baten en lasten en dekkingspercentages van de kostendekkende heffingen:

X € 1.000	Directe kosten en inkomsten			Toe te rekenen kosten				
Heffingen	Kosten taakveld (en) incl. (omslag) rente	Inkomsten taakveld (en), excl. heffingen	Netto kosten taakveld	Overhead incl. (omslag) rente	BTW	Totale kosten = 100%	Opbrengst heffingen	Dekkingspercentage
Leges:								
Burgerlijke stand	152		152	32		184	182	99%
Reisdocumenten	478		478	186		664	462	70%
Rijbewijzen	527		527	254		781	569	73%
Verstrekkingskosten uit de basisadministratie personen en basisregistratie niet ingezetenen	112		112	119		231	152	66%
Overige publiekzaken	272		272	84		356	276	78%
Subtotaal publiekzaken	1.541		1.541	675		2.216	1.641	74%
Bouwleges	2.534		2.534	1.454	244	4.233	3.917	93%
Overige leges fysieke leefomgeving	1.760		1.760	1.037	164	2.961	461	16%

X € 1.000	Directe kosten en inkomsten			Toe te rekenen kosten				
Heffingen	Kosten taakveld (en) incl. (omslag) rente	Inkomsten taakveld (en), excl. heffingen	Netto kosten taakveld	Overhead incl. (omslag) rente	BTW	Totale kosten = 100%	Opbrengst heffingen	Dekkingspercentage
Verkeer en vervoer	2.068		2.068	47	439	2.554	1.412	55%
Totaal leges	7.903		79.03	3.213	847	11.964	7.431	62%
Lijkbezorging/ grafrechten	1.222		1.222	186	206	1.614	546	34%
Rioolheffing	8.545	-47	8.498	16	3.093	11.609	11.160	96%
Afvalstoffenheffing	15.479	-783	14.696	9	2.996	17.701	17.386	98%

Lokale lastendruk

De uitwerking van de belastingen en heffingen 2024 leidt tot het volgende onderstaande overzicht van de lokale lasten met een indicatie van de tarieven. Bij de belastingverordeningen 2024 worden de exacte tarieven van de woonlasten aan de raad voorgelegd. De overzichten geven de lasten aan voor een gezin met een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. De gegevens worden landelijk gebruikt voor het vergelijken van de lokale lasten en de lastenontwikkeling ten opzichte van het vorige jaar, zoals bijvoorbeeld door het COELO. Voorts wordt de uitkomst opgenomen in de kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Woonlasten (afgerond)	2022	2023	2024	Toename
OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	198	204	213	4,2%
Rioolheffing voor gezin	156	164	193	17,3%
Afvalstoffenheffing voor een gezin	321	342	390	14%
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	675	708	795	12%
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	904	925	*)	
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor	75%	77%	*)	

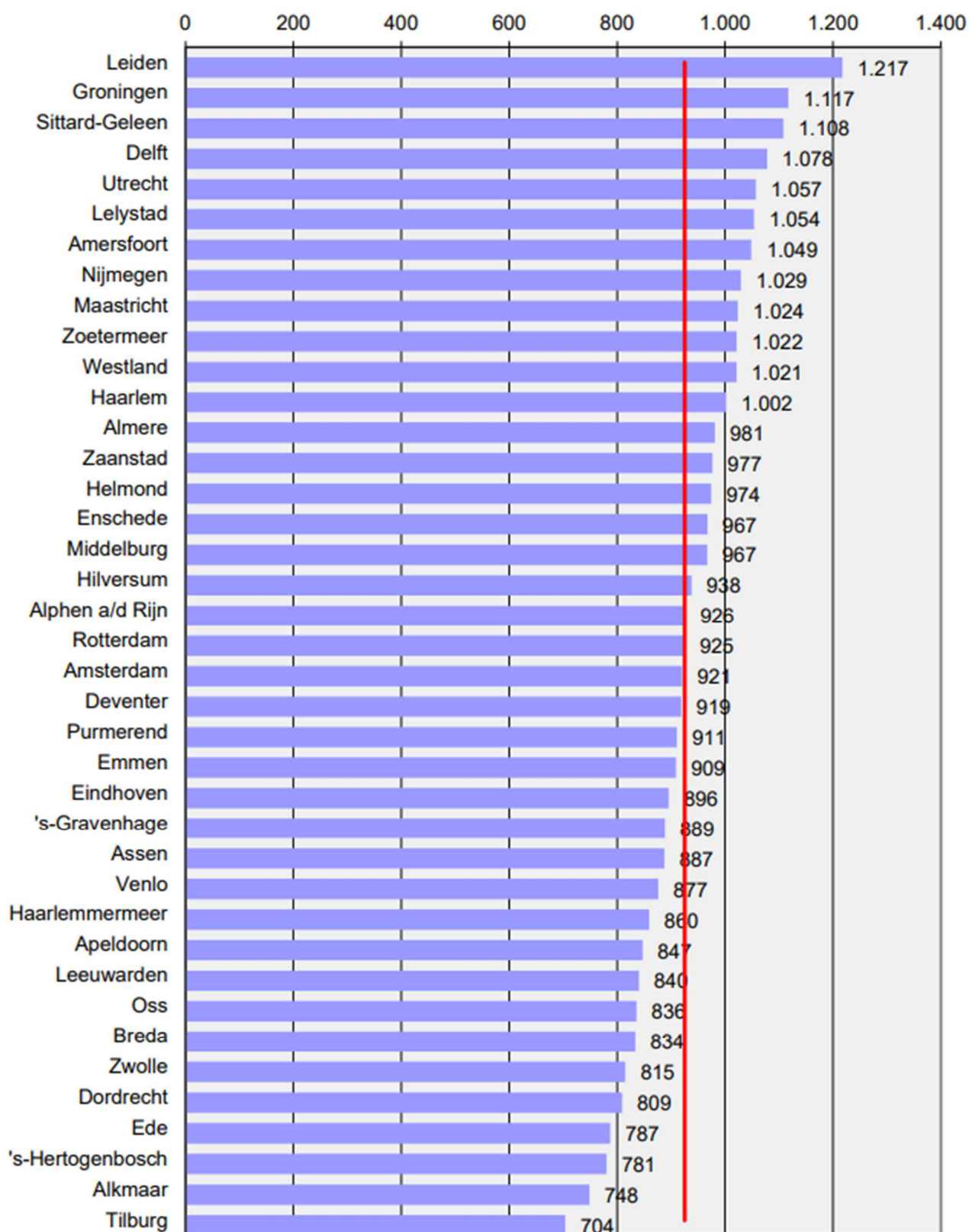
*) Cijfers over 2024 heeft COELO nog niet gepubliceerd.

COELO

In de volgende tabel zijn de resultaten opgenomen van het onderzoek naar gemeentelijke heffingen dat is uitgevoerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen. Dit onderzoek is te vinden onder www.coelo.nl. Het overzicht voor wat betreft de woonlasten 2023 grote gemeenten is hierin opgenomen. Hieruit blijkt dat de belastingdruk in Alkmaar al geruime tijd tot de laagste behoort van de grote(re) gemeenten, inclusief de provinciehoofdsteden.

Tot en met 2021 publiceerde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) alleen de gemiddelde WOZ-waarde voor zowel koop- als huurwoningen. De waarde van huurwoningen is over het algemeen lager dan de waarde van koopwoningen. Sinds december 2021 publiceert het CBS ook de afzonderlijke gemiddelde WOZ-waarde van koop- en huurwoningen. Omdat de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen een beter beeld geeft van de gemiddeld betaalde OZB door huishoudens met een koopwoning gaat COELO sinds 2022 uit van deze (hogere) waarde. In onderstaand tabel van COELO vallen de gemiddelde kosten ook hoger uit dan de realisatie in Alkmaar.

Woonlasten (OZB, reinigingsheffingen en rioolheffing) in euro's per meerpersoonshuishouden met een koopwoning. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer.

Bron COELO: Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2023

Daarnaast heeft het COELO de Atlas van de lokale lasten 2023 gepubliceerd waarin alle gemeenten zijn opgenomen. Hierbij komt de gemeente Alkmaar op de 12^e plaats goedkoopste gemeenten in Nederland.

Eigenaar-bewoner	Woonlasten eenpersoonshuishouden	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Rangnummer meerpersoonshuishouden
Alkmaar 2023	619	748	12

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de OZB, afvalstoffenheffing en het rioolrecht bestaat de mogelijkheid om een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. Voorts is er beperkte kwijtschelding mogelijk voor grafrechten en leges. Aangezien de OZB en rioolrechten alleen van eigenaren geheven worden en voor bedrijfspanden wettelijk praktisch geen kwijtschelding mogelijk is, wordt veelal kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing.

In Alkmaar wordt uitgegaan van de meest ruime, zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de bijstandsnorm ligt.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing staan de risico's die de gemeente loopt en de middelen en mogelijkheden die beschikbaar zijn om onverwachte tegenvallers op te vangen. Daarnaast geeft deze paragraaf inzicht in de ontwikkeling van een aantal kengetallen over de financiële positie. In deze paragraaf staat:

- Het risicomanagementbeleid, risicoprofiel en de benodigde weerstandscapaciteit (inventarisatie van de risico's).
- De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (inventarisatie vrije financiële ruimte).
- De bepaling van de ratio van het benodigde weerstandsvermogen versus de beschikbare weerstandscapaciteit.
- De zes kengetallen die de beoordeling van de financiële positie ondersteunen.

2. Risicomanagementbeleid, risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

2.1. Risicomanagementbeleid

De gemeente Alkmaar heeft zoals iedere organisatie te maken met risico's. Inzicht in de risico's is van belang, onder andere omdat de risico's de uitvoering en realisatie van beleidsdoelen nadelig kunnen beïnvloeden. In de Nota Weerstandsvermogen en risico's 2021 staan het gevoerde beleid, het begrippenkader en de randvoorwaarden voor risicomanagement.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente grote tegenvallers op kan vangen. Het 'Besluit begroting en verantwoording' omschrijft een risico als "een kans op gevaar of schade met financieel gevolg van substantiële omvang". Deze risico's kan de gemeente dragen door voldoende weerstandsvermogen te reserveren binnen de algemene reserve. Behalve een financieel weerstandsvermogen zijn er andere manieren om de financiële gevolgen van risico's op te vangen:

- Veel gebeurtenissen zijn weliswaar onverwacht, maar doen zich zo regelmatig voor dat over meerdere jaren vrij goed te voorspellen is wat de financiële gevolgen daarvan kunnen zijn. Hiervoor reserveert de gemeente bedragen in de exploitatie of in voorzieningen.
- Bij investeringsprojecten en grondexploitaties is het gebruikelijk dat in de kostenraming (en het investeringskrediet) een post voor onvoorziene tegenvallers wordt meegenomen.
- Risico's kunnen beperkt worden door het afsluiten van verzekeringen, bijvoorbeeld tegen brandschade aan gemeentelijke gebouwen en de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.
- Een aantal risico's kan voor een gedeelte worden opgevangen uit specifieke bestemmingsreserves. Als de omvang van die reserve niet toereikend is, dan komt de Algemene reserve in beeld als risicoafdekking.

De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn de risico's die niet of onvoldoende op een andere manier zijn ondervangen. Deze risico's kunnen een beroep gaan doen op de algemene reserve. Om de financiële gevolgen (die samenhangen met bepaalde risico's) te kunnen opvangen, wordt een weerstandscapaciteit aangehouden. Op basis van een risico-inventarisatie binnen de organisatie wordt een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie berekent hoeveel weerstandscapaciteit nodig is om het totaal aan (financiële) risico's te kunnen dekken. De risico's treden niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. De risico-inventarisatie is vooral gericht op risico's met een financieel gevolg en is een momentopname. Bedrijfsonderdelen die op afstand zijn gezet, gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen moeten zelf het risicomanagement in de eigen organisatie inrichten en dit risicoprofiel afzetten tegen het beschikbare weerstandsvermogen in hun begroting. De risico's worden beoordeeld bij het indienen van het jaarverslag/jaarrekening en de begroting. Relevante bestuurlijke risico's bij verbonden partijen die expliciet bij de aangesloten gemeente worden neergelegd of het maximum van de toegestane reserve overschrijden, worden wel meegenomen in het risicoprofiel van de gemeente Alkmaar.

2.2 Beschrijving van het risicoprofiel. Wat zijn de belangrijkste risico's voor de gemeente Alkmaar.

Algemeen

Klimaatverandering.

De effecten van klimaatverandering tekenen zich zichtbaar af en zijn in die zin geen risico meer maar werkelijkheid. De onzekerheid over de gevolgen voor de gemeente is dat wel. De risico's zullen vooral impact hebben in de openbare ruimte, de infrastructuur en neerslaan in de investeringen die de gemeente daarin moet doen. Dit risico is nog niet goed te kwantificeren.

Krapte op de arbeidsmarkt.

Voor de dienstverlening en de bedrijfsvoering van de gemeente zagen we het risico dat we het personeel niet op het benodigde peil kunnen houden toenemen: tekorten in specifieke rollen, overspannen arbeidsmarkt en vergrijzing zijn daarvan de oorzaken. Dit geeft in combinatie met de ambities het risico van stijgende werkdruk en een hoger ziekteverzuim.

Rijksbeleid gemeentefonds

Het volumeaccres van het gemeentefonds is door het Rijk vanaf 2026 vastgezet. De uitkering uit het gemeentefonds loopt dan niet meer mee met de rijksuitgaven wat bij de huidige stand van zaken zal leiden tot een structureel tekort voor gemeenten. Er is overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) om een oplossing te vinden, de uitkomsten daarvan zijn zeker tot einde van de kabinetsformatie onzeker en uiten zich in een negatief begrotingssaldo voor de jaren 2026 en 2027. Het negatieve begrotingsaldo voor 2026 en 2027 is ten laste gebracht van de algemene reserve.

Oorlog in Europa

De impact van de oorlog in Oekraïne op de wereldwijde economie is groot. Ook zijn er macro-economisch ingrediënten aanwezig voor een recessie (stijgende inflatie, tekort aan grondstoffen, tekort aan fossiele brandstoffen, verstoring van productielijnen en oplopende rente). Dit kan mogelijk impact hebben op de financiële positie van de gemeente, bijvoorbeeld voor de haalbaar- en financierbaarheid van haar meerjarige investeringen, maar ook op het sociaal domein (uitkeringen, vluchtelingen, jeugdhulp, armoedebelid etc.).

Energie

De gemeente en haar verbonden partijen verbruiken samen veel energie. De onrustige energiemarkt van 2022 en 2023 is weer tot rust gekomen. De grote mate van onzekerheid en de risico's zoals opgenomen in de jaarrekeningen 2021 en 2022 alsmede de begroting 2023 is voor deze begroting sterk naar beneden bijgesteld. De gemeente heeft voor de komende twee jaar de prijzen voor energie vastgelegd binnen de budgetten beschikbaar in de begroting 2024.

De risico's die de gemeente zag voor gesubsidieerde instellingen en andere verbonden partijen in het kader van energie zijn (ook) naar beneden bijgesteld.

Inflatie

Het zijn zeer onzekere tijden door de hoge inflatie en de stijging van loonkosten. In deze begroting 2024 heeft het college de bestaande budgetten binnen de gemeentelijke begroting flink bijgesteld. Ook gesubsidieerde instellingen en andere verbonden partijen van de gemeente krijgen een aanzienlijke compensatie voor de gestegen prijzen en loonkosten. Blijft de inflatie hoog, dan is het onzeker of de gemeente de middelen heeft om alle budgetten, subsidies en bijdrages voldoende te indexeren. In belangrijke mate hangt dit af van de vraag of de gemeente voor de stijging van de kosten (inflatie) en de stijging van de loonkosten voldoende compensatie van het Rijk (gemeentefonds) ontvangt en of de gemeente haar eigen tarieven voldoende verhoogt als gevolg van de inflatie en stijgende kosten.

In het sociaal domein (Wmo en Jeugd) is in 2023 de trend waarneembaar dat zorgverleners, instellingen en dienstverleners hun prijzen flink verhogen als gevolg van cao-ontwikkelingen en hogere kosten. Blijft dit het geval, dan geeft dit voor 2024 en volgende jaren een blijvende druk op alle budgetten.

Fiscale risico's

Reclamebelasting

Gemeenten verstrekken vergunningen voor reclame-uitingen in de openbare ruimte. Gemeente Alkmaar en meer gemeenten in Nederland krijgen over de netto opbrengst hiervan nu een belastingaanslag in het kader van de Wet op de Vennootschapsbelasting. Gemeenten in Nederland, en ook Alkmaar, doen deze activiteit niet als ondernemer. Een ondernemer streeft naar maximalisatie van de opbrengsten, richt hier een organisatie voor in en gaat actief op zoek naar mogelijkheden om meer uitingen te realiseren. Dat doet Alkmaar niet. Bij een vergunning wordt bijvoorbeeld eerst gekeken naar de verkeersveiligheid en of die plek passend is. Een aantal gemeenten in Nederland heeft een juridische procedure gestart om de rechter te vragen zich hier over uit te spreken. Alkmaar is ook in bezwaar gegaan tegen de aanslagen 2016-2021. De Belastingdienst en de gemeenten in Nederland hebben afgesproken om eerst de rechtelijke uitspraak op de landelijke procedure af te wachten. De eerste uitspraken zijn in 2023 gedaan door de rechter. Deze geven geen positief beeld dat gemeenten in Nederland deze principe zaak gaan winnen van de belastingdienst. De gemeente heeft de aanslagen voor reclame op de aangifte wel voorlopig betaald maar nog niet opgevoerd in de begroting. Dit risico wordt gekwantificeerd op een bedrag van € 150.000 per jaar.

Grondexploitaties

Vastgestelde grondexploitaties

In de jaarlijkse nota Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) rapporteert het college over de risico's van de grondexploitaties. In deze nota zijn per grondexploitatie de risico's opgenomen en gekwantificeerd. Er is vermeld welke risico's – indien ze optreden – ten laste komen van de post onvoorzien in de grondexploitatie en welke risico's onderdeel zijn van de weerstandsparagraaf. Bedrijventerrein Boekelermeer is het omvangrijkste en belangrijkste project binnen de bestaande grondexploitaties. Het totale programma van deze grondexploitatie bevat ruim 92 hectare uitgeefbare bedrijfskavels. Op grond van het BBV moeten gemeenten extra voorzichtig zijn met betrekking tot onzekerheden en risico's bij grondexploitaties die langer dan tien jaar doorlopen. Dat doen gemeenten door aanvullende beheersmaatregelen te treffen om zo het activeren van kosten en lange terugverdienperiodes te beperken. In de MPG 2023 is voor de Boekelermeer een bedrag aan € 6,7 miljoen aan risico's opgenomen. In 2022 zijn veel bouw kavels verkocht en is dit risico ten opzichte van de jaarrekening 2022 afgenomen omdat de gemeente minder grond in voorraad heeft. Het stopscenario dat is doorgerekend voor de risicobepaling gaat uit van een maximale looptijd van 10 jaar (voortschrijdend) waarin dan 24,6 hectare wordt uitgegeven. De overige gronden die de gemeente dan nog in bezit heeft worden tegen agrarische waarde (€ 10 per m²) verkocht of overgeboekt naar de materiële vaste activa (MVA). De kans dat dit scenario optreedt is echter klein gezien de aantrekkelijkheid en unieke kenmerken van dit bedrijventerrein. Het verzorgingsgebied van bedrijventerrein Boekelermeer is lokaal tot regionaal en er is hier geen enkel ander terrein waar watergebonden en/of milieu categorie 4/5 bedrijven terecht kunnen. Het resultaat van het stopscenario is met een kans van 10% opgenomen in het weerstandsvermogen.

Toekomstige grondexploitaties en overeenkomsten

De gemeenteraad van Alkmaar heeft in 2019 ontwikkelbeelden op de Kanaalzone vastgesteld. Het Alkmaars Kanaal in het centrumgebied van Alkmaar transformeert van industrieel transportkanaal naar een uitnodigende stadsrivier die verbindt. Het streven is om langs het Noordhollands Kanaal een compact, 21ste eeuws stadsdeel te ontwikkelen met een (hoog)stedelijk woon-, werk- en leefmilieu, het Alkmaars Kanaal. Langs het Alkmaars Kanaal ligt een aantal werkgebieden (Overstad, Oudorp, Overdie, Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) en Viaanse Molen) die voor een complexe transformatieopgave staan. De gemeente beoogt een organische ontwikkeling van deze gebieden op basis van initiatief van marktpartijen en zelfbouwers en ziet voor zichzelf een actieve rol in het wegnemen van barrières, het faciliteren van grondexploitaties en het actief invullen van de deregulerende rol in het kader van de Omgevingswet.

Per deelgebied binnen het Alkmaarse Kanaal wordt een Ontwikkeldkader gemaakt. In dat kader wordt het ruimtelijk raamwerk beschreven met de mogelijke programmatische invulling (hoeveel woningen, werkgelegenheid, voorzieningen e.d.). Ontwikkeldkaders zijn een integraal afgewogen voorstel van alle ambities, waarin de raad richting geeft aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Met uitzondering van delen van Overstad, de locatie van Stadswerk in Overdie en de TMG-locatie op Oudorp, is de gemeente afhankelijk van particulieren grondeigenaren of zij met voorstellen komen tot herontwikkeling van hun eigendom. Een ontwikkelaar start alleen een plan als de totale kosten lager zijn dan de totale opbrengsten. De belangrijkste kosten in een plan voor een ontwikkelaar zijn de aankoop van de grond, de bijdrage in het kostenverhaal en de bouwkosten. De opbrengsten komen uit het bouwvolume, de verkoopbare vierkante meters en het type woning (bijvoorbeeld: sociaal) dat wordt gebouwd. Indien de ontwikkelende partij tevens belegger is dan spelen (ook) andere overwegingen een rol, zoals de omvang van de vastgoedportefeuille met bijbehorende exploitaties. Ook een corporatie kan andere afwegingen maken in verband met hun taakstelling en prestatieafspraken met de gemeente. Bij het opstellen van een Ontwikkeldkader per deelgebied wordt een eerste doorrekening van de plannen gemaakt. Zolang deze niet bestuurlijk zijn vastgesteld (en geen eigen investeringen worden gedaan) is er geen basis om de risico's in geld per deelgebied te kwalificeren voor de jaarrekening of begroting.

Voor het voormalige NUON terrein en de aankoop van gronden (en gebouwen) in Overstad zijn reeds investeringen gedaan. Deze zijn geactiveerd en gewaardeerd op of nabij de aankoopwaarde. De gemeente loopt enerzijds het risico dat deze plannen niet tot ontwikkeling komen en anderzijds dat er een onrendabele top op de woningbouwontwikkeling van deze plannen zich gaat voordoen. Dit risico is voor € 10 miljoen (kans 50%) meegenomen in deze berekening.

In de begroting 2023 en de jaarrekening 2022 is het risico onderkend dat de gemeente, zolang het programma duurt voor een aanzienlijk bedrag ieder jaar de opgenomen voorbereidende plankosten in rekening kan brengen bij de ontwikkelaars van de woningen. Dit bleek een niet realistische bijdrage en daarom is deze uit de begroting 2024 gehaald. De risico's zijn om deze reden sterk naar beneden afgeschaald wat de weerstandratio positief beïnvloed.

Wegen en kunstwerken

Per 1 januari 2019 zijn de Hoogheemraadschap Noorder Kwartier (HHNK) wegen in het buitengebied overgedragen aan de gemeente Alkmaar en in beheer bij Stadswerk072 NV. De (dijk)wegen en een aantal civiele kunstwerken in het buitengebied blijken in slechtere staat dan aangenomen was bij de overdracht op 1 januari 2019. Daarmee zijn deze objecten eerder toe aan (groot) onderhoud of vervanging, wat nu en gedurende de levensduur tot hogere onderhoudskosten zal leiden. Stadswerk072 NV geeft aan dat in de komende 15 jaar circa 50% van de buitenwegen vervangen moet worden. De kosten van het vervangen van de wegen en de kunstwerken loopt in de vele miljoenen euro's en volgens één raming zelfs in de tientallen miljoenen. Er vindt overleg plaats met het HHNK over deze kosten.

Jeugd

Gemeenten en rijk hebben in juni 2023 overeenstemming bereikt over de te maken keuzes, maatregelen, kosten en een meer doelmatige uitvoering van de jeugdzorg 2024-2027. Dit maatregelenpakket wordt de hervormingsagenda jeugd genoemd. Deze hervormingsagenda geeft invulling aan de uitgesproken landelijke ambities om de uitgaven beheersbaar te houden, de effectieve beschikbare zorg voor kinderen die dat nodig hebben te garanderen en de gemeenten in staat te stellen hun taken goed te kunnen uitvoeren. De discussie met het Rijk is voorlopig beëindigd, maar dit vraagt nog aanvullende besluitvorming bij het Rijk inzake de reikwijdte van de verstrekkingen voor Jeugd. Het risico bestaat dat het budget voor Jeugd vanuit het Rijk eerder wordt teruggebracht dan dat de gemeente Alkmaar kosten kan besparen vanwege lopende trajecten/contracten.

Bijkomend risico daarbij is dat zonder aanvullende maatregelen de autonome groei jeugdzorg verder zal stijgen. In 2022 en 2023 is zichtbaar dat de totale hoogte aan verstrekkingen Jeugd groeit en ook naar verwachting in de komende jaren -bij ongewijzigd beleid- verder groeit voordat het in 2026 mogelijk zal afnemen. De verwachte groei is in de begroting 2024 opgenomen.

Het college heeft bij het vaststellen van de begroting 2024 afgesproken om een inspanning te doen om de kosten van Jeugd verder te beperken zodat het aantal verstrekkingen gaat dalen naar het landelijk gemiddelde, hiervoor is een eenmalig budget vrijgemaakt van € 300.000 ter ontwikkeling van interventies die zorgen voor verminderde vraag en daardoor instroom in de jeugdzorg. Voor Alkmaar gaat het over een bedrag van € 5 miljoen per jaar. Risico's inzake het goed beheersen van de groei en aansluitend het realiseren van een daling van de kosten, moeten nog verder worden uitgewerkt. Het college gaat planmatig te werk om invulling te geven aan de door haar zelf geformuleerde opgave, maar het zal een aantal jaren duren om € 5 miljoen structureel om te buigen. In de berekening van het weerstandsvermogen is een bedrag van € 10 miljoen aan extra risico opgenomen voor de periode 2024-2027.

2.3 Overige gekwantificeerde risico's en benodigde weerstandscapaciteit

De gemeente legt alle bestuurlijke risico's vast in Naris. In het onderstaande overzicht van de risico's in Naris staat een aantal voorbeelden van risico's die samengaan met het sluitend houden van de meerjarenbegroting. Hieruit is op te maken hoe scherp de gemeente aan de wind zeilt en met welk type risico's men rekening houdt. In Naris wordt vervolgens, op basis van de Monte Carlo simulatiesystematiek, een statistische berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gemaakt.

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg (X € 1 miljoen)
Picassolaan Alkmaar heeft de kantoren bij de Picassolaan van het COA gekocht om hier in 2022 en 2023 statushouders op te vangen. Na 2024 is het terrein beschikbaar voor de herontwikkeling van het gebied in een aantrekkelijke woonwijk. De eventuele beheerkosten van het gebouw na 2024 zijn nog niet in de begroting opgenomen.	50%	€ 0,3 per jaar
Omgevingsvergunningen / reisdocumenten / rijbewijzen De omgevingswet, wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB), pilot digitaal aanvragen rijbewijzen en digitaal aanvragen reisdocumenten zijn ontwikkelingen die gevolgen (kunnen) hebben voor de dienstverlening van Alkmaar aan haar burgers en bedrijven. Deze ontwikkelingen kunnen zowel gevolgen hebben voor de inkomsten als uitgaven. Ook zullen deze ontwikkelingen meerdere jaren in beslag nemen voordat de structurele gevolgen geheel duidelijk zullen zijn	50%	€ 0,5 per jaar
BUIG Gemeenten ontvangen voor de bijstand een specifieke uitkering van het Rijk (BUIG). Jarenlang houdt Alkmaar op het einde van het jaar gelden over op de BUIG, maar als in de toekomst Alkmaar niet in de pas loopt met de systematiek van het BUIG budget dan zal dit een budgettaire druk leggen op de begroting van de gemeenten. Budgettaire druk ontstaat als bijvoorbeeld landelijk de daling van het aantal bijstandsgerechtigden hoger is dan in Alkmaar. Het financiële risico in de risicomatrix is bepaald op 50%.	50%	€ 1,5 per jaar
Opschalingskorting gemeentefonds Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. Deze opschalingskorting is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Het kabinet heeft het doorvoe-	70%	€ 4 per jaar in 2026 e.v.

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg (X € 1 miljoen)
ren van de opschalingskorting voor de jaren 2020 – 2025 bevroren en/of uitgesteld. Voor 2026 staat deze echter nog steeds in de boeken bij het Ministerie van Financiën en formeel wordt deze in 2026 nog steeds doorgevoerd. Voor Alkmaar is dit een oplopend bedrag.		
Wmo In Alkmaar groeit de laatste jaren het aantal verstrekkingen voor Wmo huishoudelijke hulp. De inkomsten die de gemeente krijgt van het Rijk om deze groei van de uitgaven op te vangen, zijn niet voldoende. Doet het Rijk niets aan het nu lage abonnementstarief en/of compenseert het Rijk de stijging van de kosten niet, dan zal Alkmaar dit uit de algemene middelen moeten dekken. In de kabinetsformatie van Rutte IV zijn hier niet toereikende afspraken over gemaakt. In de voorjaarsnota 2023 van Kabinet Rutte is onlangs aangekondigd dat aan de Tweede Kamer een voorstel wordt gedaan om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage opnieuw in te voeren voor de Wmo. In de begroting 2024 en volgende jaren is dit bedrag reeds opgenomen als inkomst maar er bestaat een kleine kans dat invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage niet doorgaat.	30%	€ 0,9 per jaar

2.4. Niet gekwantificeerd risico's

Rente

De Europese bank is gestopt met het opkopen van obligaties bij individuele Europese landen. Hierdoor werd de rente de afgelopen jaren bewust laag gehouden. Inflatie is de voorbode voor een stijgende rente in Europa en Amerika. Bij het opmaken van de begroting 2022-2025 heeft Alkmaar tot en met 2024 de financieringsbehoefte afgedekt met (reguliere) termijncontracten bij financiële instellingen. En de verwachting is nu dat we tot en met 2025 voldoende liquiditeit hebben op basis van de bestaande lening portefeuille.

Bij een stijgende rente zullen op de lange termijn de financieringskosten binnen de begroting na 2026 geleidelijk gaan stijgen. Als de rente stijgt, dan zal bij een gelijkblijvend voorzieningenniveau begrotingsruimte moeten worden vrijgemaakt. Op dit moment is het renteomslagpercentage van de gemeente 1,0%. Dit zal in de loop van de volgende collegeperiode waarschijnlijk weer gaan stijgen.

3. Berekening beschikbare weerstandscapaciteit / Ratio weerstandsvermogen

Om de ratio van het weerstandsvermogen te bepalen, moet de relatie worden gelegd tussen de gekwantificeerde risico's met de daarbij benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid als uitgangspunt) en de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening is de ratio van het weerstandsvermogen. De vastgestelde norm voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit moet minimaal voldoende zijn. Dit betekent dat de ratio zich tussen de 1,0 en 1,4 moet bevinden.

De verwachte stand van de algemene reserve (beschikbare weerstandscapaciteit) is eind 2024 € 49,4 miljoen. Berekende benodigde weerstandscapaciteit is € 24,7 miljoen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen: } \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 49,4 \text{ mln.}}{€ 24,7 \text{ mln.}} = 2,0$$

De ratio weerstandscapaciteit in de begroting 2024 (ratio 2,0) verbetert ten opzichte van de jaarrekening 2022 (ratio 1,6) en de begroting 2023 (ratio 1,7). Dit is met name het gevolg van een daling van de benodigde weerstandscapaciteit vanwege een daling van de risico's. Dat komt door de genomen collegebeslissingen om in deze begroting 2024 een aantal kostenstijgingen (Jeugd, Wmo, stijgende kosten openbare ruimte als gevolg van de inflatie) structureel op te nemen en ook voor gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen een reële compensatie voor de gestegen kosten op te nemen. Verder zijn, nu de gemeente een energiecontract heeft afgesloten binnen het structurele beschikbare budget voor 2024 en 2025, de risico's weer uit de weerstandsparagraaf gehaald. Het totaal aan risico's in de begroting 2024 is € 73,4 miljoen. Bij de jaarrekening 2022 was dit € 93,8 miljoen. De hoogte van de verwachte stand van de algemene reserve eind 2024 (€49,4 miljoen) daalt ten opzichte van de laatst gepresenteerde jaarrekening 2022 (€ 60 miljoen). Dat komt met name door de onttrekking van € 10,5 miljoen aan de algemene reserve voor het lopende energiecontract 2023.

4. Kengetallen financiële positie

Gemeenten zijn verplicht een aantal kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing voor de beoordeling van de financiële positie.

Overzicht financiële kengetallen

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Norm
Netto schuldquote	65,0%	85,6%	84,9%	89,4%	102,3%	113,6%	< 100% is voldoende > 130% is onvoldoende
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	62,0%	83,7%	81,7%	86,5%	99,4%	110,6%	Geen VNG norm
De solvabiliteitsratio:	29,9%	21,5%	21,3%	19,9%	16,5%	13,3%	> 30% is voldoende < 20% is onvoldoende
Algemene Reserve ratio	10,0%	7,3%	8,0%	7,9%	5,6%	3,2%	> 5% is voldoende
Kengetal grondexploitatie	3,9%	8,6%	4,9%	4,4%	4,8%	5,1%	Geen VNG norm
Structurele exploitatieruimte	5,4%	0,6%	0,4%	1,3%	-2,7%	-4,0%	Structurele baten en lasten zijn in evenwicht
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	74,7%	87,3%	NNB	NNB	NNB	NNB	Geen norm - Ranglijst Coelo

Toelichting ontwikkeling kengetallen

De netto schuldquote in de begroting 2024 tot en met 2027 laat een flinke daling zien. De negatieve begrotingssaldi van 2026 en 2027 zijn ten laste gebracht van de algemene reserve. Zichtbaar wordt zo wat de "ravijnjaren" 2026 en 2027 voor de financiële positie van de gemeenten in Nederland - en hier dus specifiek Alkmaar - bij ongewijzigd beleid gaan betekenen. Als het Rijk vindt dat gemeenten hun huidige taken blijvend moeten uitvoeren, dan moet dit gat in het gemeentefonds worden gerepareerd in de komende kabinetsformatie.

De doelen op de **Solvabiliteit** en **Algemene Reserve ratio** worden voor de jaren 2023-2025 nog wel gehaald, maar deze staan ook voor de jaren 2026 en 2027 sterk onder druk. Door positieve jaarrekeningresultaten toe te voegen aan de algemene reserve en bestemmingsreserves zullen de solvabiliteitsratio en de ratio algemene reserve boven de norm blijven. Over de **structurele exploitatieruimte** is in deze begroting reeds veel gezegd. Het jaar 2024 moet sluitend zijn. Voor 2026 en 2027 is dit nu niet gedaan, om onnodig grote bezuinigingen te voorkomen.

Voor de jaarrekening 2022 is het **kengetal grondexploitatie** berekend op 3,89%. Voor de begroting 2024 is dat 4,9%. Het Alkmaarse kengetal is bijzonder goed. Het lage percentage geeft aan dat de voorraadpositie gronden laag is ten opzichte van de totale exploitatie. De ontwikkeling van dit kengetal in de komende jaren is afhankelijk van de investeringen in grondposities in relatie tot de totale begroting.

Omdat Alkmaar in 2022 de tarieven voor belastingen minder hard heeft laten stijgen dan andere gemeenten in Nederland is het kengetal **Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden** verder gedaald. Voor 2024 zijn er nog geen vergelijkende cijfers.

Toelichting

Kengetal 1: Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het is een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Het kengetal dat in het BBV wordt gehanteerd, is gebaseerd op de VNG-norm die we eerder al hanteerden in de begroting. Tussen de 100% en 130% moet de gemeente “opletten”, bij meer dan 130% geeft de VNG-norm aan dat ingrijpen wens is.

Kengetal 2: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Het betreft hier de netto schuldquote, gecorrigeerd voor de verstrekte leningen. Deze worden niet meegeteld in het kengetal netto schuldquote. Dit wordt gedaan omdat er bij verstrekte leningen een onzekerheid bestaat over het terugbetalen van deze leningen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

Kengetal 3: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit is gebaseerd op het eigen vermogen (reserves en begrotingsresultaat) als percentage van de totale balans. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. De ontwikkeling van dit kengetal is de afgelopen jaren stabiel.

Kengetal 4: Algemene reserve ratio

Dit kengetal is nieuw voor Alkmaar. Geïntroduceerd in de nota Visie financiële positie. Het kengetal geeft aan de omvang van de algemene reserve ten opzichte van het totale balanstotaal.

Kengetal 5: Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale (geraamde) baten is. Als grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Hoe lager dit percentage is, hoe lager het risico.

Kengetal 6: Structurele exploitatieruimte

Een positief percentage betekent dat de structurele baten in de begroting toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een negatief getal geeft aan dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten. Dit is bijvoorbeeld het geval als structurele lasten worden gedekt door de verkoop van vastgoed.

Kengetal 7: Belastingcapaciteit:

Alkmaar heeft lage lokale lasten. Het kengetal is kleiner dan 100. Dat wil zeggen dat de woonlasten lager zijn dan het gemiddelde in Nederland. Gemiddeld = 100.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen valt uiteen in twee onderdelen:

1. woningen en gebouwen;
2. infrastructuur, riolering, water en openbaar groen.

1. Woningen en gebouwen

Algemeen beleidskader

Het beleidskader van het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de nota Vastgoed 2022 (raadsbesluit, 27 januari 2022). Het beleid sluit aan bij de huidige ambities van Alkmaar en bij actueel beleid en regelgeving.

Het bezitten van vastgoed is voor de gemeente Alkmaar geen doel op zichzelf. De gemeente verworft gebouwen en gronden en houdt deze in bezit om maatschappelijke doelstellingen, stedelijke ontwikkelingen, gemeentelijke bedrijfsvoering en andere bestuurlijke doelen te faciliteren. De exploitatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat onder andere uit het afstemmen van vraag en aanbod, op dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen worden gerealiseerd met een efficiënte inzet van middelen. Door centrale regie op de vastgoedportefeuille kan goede afstemming binnen de vastgoedportefeuille plaatsvinden en kunnen dwarsverbanden tussen diverse soorten gemeentelijke panden en haar (potentiële) gebruikers gelegd worden.

De gemeente Alkmaar gaat in zijn algemeenheid bij verkoop en verhuur van commercieel vastgoed uit van marktconforme tarieven en voor maatschappelijk vastgoed van kostprijs dekkende tarieven.

Indeling en omvang vastgoedportefeuille

De gemeentelijke vastgoedportefeuille (objecten) heeft een totale boekwaarde van € 192 miljoen (per 1-1-2023). De objecten die in eigendom zijn van de Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV (ADV BV) hebben bij de BV een boekwaarde van € 62,7 miljoen (2022). Het vastgoed van de gemeente kan onderverdeeld worden in maatschappelijk vastgoed (gebouwen met een functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, veiligheid, maatschappelijke opvang, huisvesting eigen medewerkers), commercieel vastgoed (bedrijfsverzamel)gebouwen, kinderdagverblijven, parkeergarages en andere gebouwen met potentie om commercieel geëxploiteerd te worden), bijzonder vastgoed (strategisch vastgoed dat in afwachting is van ontwikkeling en vastgoed dat van oudsher in handen is van de gemeente en een belangrijk beeldbepalend karakter en/of functie heeft).

Categorie	Aantal gemeentelijke objecten	Aantal objecten Vastgoed BV
Dienstgebouwen	6	
Monumenten	42	
Onderwijsgebouwen	15	1 (+ 2 in aanbouw)
Cultuur	1	5
Welzijn	29	
Sport	30	
Overig	19	
Commercieel/strategisch	54	
Fietsenstalling/parkeren	6	3

Onderhoud vastgoed

Het doel van het onderhoud van vastgoed is technisch, functioneel en financieel behoud van waarde (Nota Vastgoed 2022). De uitvoering gebeurt aan de hand van een Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP), welke wordt geactualiseerd en aangepast aan de conditie waarin de bouwdelen zich op dat moment bevinden. In het

kader van duurzaamheid is het streven om de MJOP's te actualiseren naar Duurzame MJOP's. Met deze werkwijze conform de NEN 2767 wordt onderhoud uitgevoerd wanneer dat nodig is en niet alleen omdat het in de planning staat. Afhankelijk van de conditie wordt een kwaliteitsscore gegeven. Voor panden die permanent in exploitatie zijn is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal redelijk (niveau 3, plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar) te krijgen en/of te houden.

Voor monumenten is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal op goed (niveau 2, incidenteel beginnende veroudering) te krijgen en/of te houden. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 3,3 miljoen begroot voor onderhoud. Uitzondering hierop zijn de panden die op de nominatie staan om op korte termijn verkocht of gesloopt te worden of waarvan de toekomstige bestemming/functie onduidelijk is. Tot die tijd vindt onderhoud plaats op basis van instandhouding.

Het erfpachtcomplex

In 2007 heeft de gemeenteraad besloten het beleid ten aanzien van de erfpacht te wijzigen waardoor verkoop van het bloot eigendom in algemene zin aan bestaande erfpachters en hun rechtsopvolgers mogelijk wordt. Hierbij wordt een uitzondering gemaakt voor gronduitgifte voor scholen, sportcomplexen, sociaal-culturele voorzieningen en in (her)ontwikkelingsgebieden, dat wil zeggen die kunnen het bloot eigendom niet verwerven. Bij uitgifte van grond in de openbare ruimte of voor specifieke doeleinden wordt per geval de wenselijkheid van verkoop of uitgifte in erfpacht beoordeeld.

In de periode 2028-2035 lopen de eerste vijftigjarige erfpachttijdvakken af van de uitgiftes die hebben plaatsgevonden ná 1978. De canon moet minstens twee jaar voor het einde van het erfpachttijdvak worden herzien.

Met het oog daarop heeft het college in 2023 een besluit genomen waarin de uitgangspunten voor nieuw erfpachtbeleid zijn vastgesteld. Deze uitgangspunten voorzien onder andere in een beperking van het effect van een forse canonaanpassing, zoals een verkorting van het tijdvak naar 25 jaar in plaats van 50 jaar en het instellen van een minimum en maximum canonpercentage. Onder andere deze uitgangspunten worden nader onderzocht en uitgewerkt in nieuw erfpachtbeleid.

Conform het coalitieakkoord dient het nieuwe erfpachtbeleid, dat duidelijkheid moet verschaffen aan zowel erfpachters als financiële dienstverleners met betrekking tot de canonherziening, binnen twee jaar gereed te zijn.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor uitbreiding en (ver)nieuwbouw van schoolgebouwen. In het Meerjaren investeringsplan (MIP) zijn budgetten opgenomen voor meerdere nieuwbouwprojecten uit het Integraal Huisvestingsplan fase 1, 2 en 3. De landelijke marktprijzenontwikkelingen in verband met materiaal-schaarste en fluctuerende energielasten kunnen leiden tot een niet voorziene toename in de bouwkosten.

Duurzaamheid gemeentelijke panden

In het kader van het Klimaatakkoord hebben gemeenten, net als alle grote gebouweigenaren in Nederland, de opgave om de CO₂-uitstoot van hun gebouwen te minimaliseren. Een belangrijke tussenstap daarin is de doelstelling om in 2030 reeds 55% van de CO₂-uitstoot (ten opzichte van 1990) te hebben teruggedrongen. De Agenda Duurzaam Alkmaar sluit aan op deze landelijke opgave: binnen de pijler Energietransitie moet de gemeente voor haar maatschappelijk vastgoed in 2030 dezelfde CO₂-reductie realiseren (55%). In het reguliere en groot onderhoud nemen wij binnen bestaande budgetten standaard de verduurzamingsmogelijkheden maximaal mee. Bij eventuele nieuwbouw anticiperen wij uiteraard op toekomstige ontwikkelingen. De verduurzamingsopgave is echter breed en moet sneller dan via natuurlijke momenten van onderhoud. Om deze reden hebben wij in 2023 een Portefeuilleroutekaart opgesteld voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. De Portefeuilleroutekaart beoogt om enerzijds inzicht te bieden (in energieverbruik, CO₂-uitstoot en besparingsmogelijkheden), anderzijds om richting te geven aan de uitvoering van verduurzaming (in termen van werkzaamheden in bijvoorbeeld een MJOP of verduurzamingsprojecten). Hiermee is dit document een basis voor de verdere uitvoering van de verduurzamingsopgave en een nadere onderbouwing van de investeringsbehoefte.

Financiële consequenties

Sinds medio 2022 is de vastgoedwereld in de greep van inflatie en rente, wat zorgt voor een tegenstrijdige ontwikkeling van huuropbrengsten en vastgoedwaardes. De snelle rentestijgingen van 2022 en 2023 zorgen voor een waardedaling van vastgoed. Door deze ontwikkeling wordt er minder in Nederlands vastgoed geïnvesteerd. Sommige transacties gaan niet door of worden uitgesteld. Door de economische onzekerheid spreiden institutionele beleggers hun risico's extra zorgvuldig. Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat enerzijds de huuropbrengsten stijgen door een hogere inflatie, maar anderzijds kunnen de ontwikkelingen van invloed zijn op de aan- en verkooptransacties van gemeentelijk vastgoed.

De factoren die zorgen voor de huidige hoge bouwprijzen zijn ook nog steeds aanwezig maar een afzwakking op termijn is zichtbaar. De verwachting is dat het percentage voor prijsstijgingen uiteindelijk afvlakt richting het langjarig gemiddelde.

Stortingen in de onderhoudsvoorzieningen voor meerjarige onderhoudsplannen (MJOP)

De onderhoudsramingen zijn in overeenstemming met het door de gemeenteraad vastgestelde onderhoudsniveau. Voor het onderhoud van de gemeentelijke panden is de bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke panden en onderhoud schoolcomplexen opgezet. Hierin wordt geld gereserveerd voor de onderhoudswerkzaamheden aan alle gemeentelijke panden. De bestemmingsreserve wordt omgezet naar een voorziening. Er wordt een Beheerplan gemeentelijk vastgoed opgesteld waarin de benodigde stortingen worden opgenomen. De stortingen in de onderhoudsvoorziening worden geïndexeerd en vierjaarlijks geactualiseerd.

2. Infrastructuur, riolering, water en openbaar groen

2.1. Infrastructuur

2.1.1. Wegen

Beleidskader

Het beleidsplan Wegen 2019 - 2029 is het beleidskader.

Uitgangspunten voor het beleid zijn het veilig en toegankelijk houden van de openbare ruimte, waarbij meer aandacht wordt besteed aan fietsers, ouderen en weggebruikers met een beperking. Een ander uitgangspunt voor beleid is het toepassen van duurzaam beheer. Dat wil zeggen dat de wegen tegen zo laag mogelijke (exploitatie)kosten op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau in stand worden gehouden, waar mogelijk met toepassing van duurzame materialen. Er worden tijdig maatregelen getroffen om de wegconstructie zo lang mogelijk in stand te houden, waardoor er geen sprake is van kapitaalvernietiging.

Voor de centra van de gemeente (binnenstad Alkmaar, winkelgebieden en beschermd dorpsgezicht De Rijk) geldt een hoog kwaliteitsniveau en voor de overige gebieden een basiskwaliteitsniveau.

Werkzaamheden aan wegen, riolering en groen worden zoveel mogelijk integraal uitgevoerd. Dit levert, naast voordelen voor duurzaamheid en klimaat, een financieel voordeel op. Met het uitvoeren van de onderhoudsopgave in de komende jaren zullen wegen, straten, fietspaden, voetpaden, pleinen en parkeerplaatsen weer de veiligheid en het comfort krijgen dat past bij een gemeente als Alkmaar. Het is zaak die kwaliteit vast te houden!

Beleidsvoornemens

Het stoeptegelloffensief van € 200.000 per jaar is structureel gemaakt. Het krediet van € 720.000 om de wegen binnen de bebouwde kom op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen is verlengd van 2022 t/m 2027.

Financiële consequenties

De exploitatiebegroting voor onderhoud bedraagt € 8.464.000. Voor investeringsplannen is € 4.156.000 opgenomen.

2.1.2. Kunstwerken

Beleidskader

Het beleidsplan Kunstwerken 2017 – 2026 is het beleidskader.

Het onderhoud aan het kunstwerkenareaal gebeurt op basis van duurzaam beheer, met continue aandacht voor veiligheid, toepassing van duurzame materialen en toepassing van de kwaliteitsniveaus 'instandhoudingsniveau' en 'welstandsniveau'. Dit laatste niveau geldt voor de binnenstad van Alkmaar en voor het beschermd dorpsgezicht van De Rijk.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan.

Financiële consequenties

Het investeringsbudget bedraagt € 2.572.000 voor het vervangen van (onderdelen van) bruggen en walmuuren en aanpassingen. Voor onderhoud is € 1.974.000 beschikbaar.

2.1.3. Openbare verlichting

Beleidskader

Beleidskader is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2020 - 2029.

Het primaire doel van dit plan is om sturing te geven aan het goed functioneren van de openbare verlichting, zodanig dat deze bij duisternis bijdraagt aan de sociale veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van de buitenruimte in de gemeente Alkmaar.

Daarnaast speelt duurzaamheid een prominente rol. Het is de meetlat waaraan het dagelijks beheer en de toekomstige investeringen van de openbare verlichting in de gemeente Alkmaar worden afgemeten. Realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een belangrijke ambitie van dit plan. Voor intelligente en duurzame openbare verlichting zetten we nu en in de toekomst in op 'Smart Lighting' (onderdeel van Smart City), ketensamenwerking en circulariteit. Als onderdeel van het Smart City concept zal onderzoek worden gedaan naar multifunctioneel gebruik van lichtmasten. De gemeente Alkmaar heeft de afgelopen beleidsperiode al flink bespaard op het energieverbruik van de openbare verlichting en verkeersinstallaties. Hiermee is een aantal doelen uit het door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in 2013 opgestelde energieakkoord al gehaald. De energiedoelstelling die Alkmaar zich voor de komende periode voor de openbare verlichting stelt is: Minimaal 50% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2013.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan, verdere doorvoering van energiebesparende maatregelen.

Financiële consequenties

De exploitatielasten bedragen € 2.664.000. Door de ombouw naar ledverlichting zullen de jaarlijkse kosten voor het onderhoud vanaf 2025 afnemen. Enerzijds vanwege de energiezuinigheid en anderzijds vanwege de verwachte afname van het aantal storingen. Daartegenover wordt een stijging van energietarieven verwacht. Voor vervanging en aanpassingen is in 2024 € 1.128.000 beschikbaar.

2.2. Riolering

Beleidskader

Het beleidskader is het Beleidsplan Stedelijk Water 2017 - 2026.

De gemeente Alkmaar werkt samen met de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en het drinkwaterbedrijf PWN om invulling te geven aan de watertaken.

Het beleidsplan gaat niet alleen over inzameling en transport van afval- en hemelwater, maar besteedt ook aandacht aan de mogelijkheden die water biedt voor bijvoorbeeld natuur en recreatie en de rol van de inwoners op het gebied van water en riolering.

Eén van de belangrijke uitgangspunten van beleid voor de komende jaren vormt de klimaatbestendigheid van de gemeente. Het veranderende klimaat brengt verschillende effecten met zich mee waarvoor de toekomst rekening mee gehouden moet worden. Het gaat om hevige neerslag, aanhoudende droge periodes, overstromingsrisico's en extreem hoge temperaturen (hittestress). Om weerstand te kunnen bieden aan de

steeds heviger neerslag is het zaak nieuwe methoden voor afvoer van water toe te passen. Een goed voorbeeld hiervan is de manier waarop dit gebeurt in de wijk De Hoef, hét voorbeeld van een klimaatbestendige wijk. Om de kosten in de toekomst beheersbaar te houden, wordt aan een integrale, efficiënte aanpak van riolering, wegen en groen toegepast en risicogestuurd gewerkt.

Ten opzichte van vergelijkbare andere gemeenten is de rioolheffing in de gemeente Alkmaar laag te noemen. Door toepassing van een spaarmethode blijven de kosten binnen de perken en is de gemeente op termijn schuldenvrij voor wat betreft de investeringen in het riool.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan. Uitvoering van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

Financiële consequenties

Voor sanering van de riolering is € 7.048.000 aan investeringen opgenomen. Daarnaast is door aangepaste fasering om werk met werk te maken (aan te sluiten bij overige werkzaamheden in de openbare ruimte) € 2.683.000 extra in 2024 beschikbaar, maar dat leidt tot lagere investeringen in latere jaren (2029 t/m 2032). Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 4.797.000 beschikbaar.

2.3. Water

Beleidskader

Het Hoogheemraadschap heeft het beheer en onderhoud van het stedelijk water overgenomen van de gemeente. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het incidenteel verwijderen van drijfvuil uit deze watergangen en heeft een ontvangstplicht voor het rietmaaisel en vuil dat het hoogheemraadschap aanbiedt.

Beleidsvoornemens

Conform de legger incidenteel verwijderen van drijfvuil uit de watergangen.

Financiële consequenties

Voor het onderhoud van beschoeiingen, het verwijderen van drijfvuil en het afvoeren en storten van rietmaaisel en vuil is een bedrag van € 267.000 in de begroting opgenomen. Voor de inhaalslag beschoeiingen is een investeringsbudget van € 239.000 opgenomen.

2.4. Groen

Beleidskader

Het beleidskader is het Groenbeleidsplan 2017 – 2027. Daarnaast heeft de raad op 28 november 2019 besloten tot een impuls vergroenen en versterken biodiversiteit.

Groen in Alkmaar is essentieel voor een duurzame, gezonde en prettige omgeving. De diversiteit aan groen in het stedelijk gebied, de dorpen en het omliggende landschap vormt een waardevol geheel. Groen draagt bij aan de identiteit van de leefomgeving en is van belang voor de gezondheid van mens en milieu, de biodiversiteit en een klimaatbestendige gemeente. De gemeente speelt met dit Groenbeleidsplan in op actuele trends en behoeften in de samenleving, zoals bewonersparticipatie, duurzaamheid en de aandacht voor de klimaatbestendige stad. De nadruk ligt op het gemeentelijke groen, de parken, het groen in de wijken en dorpen en de bomen. Daarnaast wordt ook de waarde voor Alkmaar van groen dat bij anderen in eigendom en beheer is, erkend. Het Groenbeleidsplan geeft richting aan groenbewust handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en is uitgangspunt voor het gemeentelijk groenbeheer. Tevens wil de gemeente met dit groenbeleid initiatieven vanuit de samenleving stimuleren.

Beleidsvoornemens

Uitvoeren van beleid en acties uit het Groenbeleidsplan. Vergroenen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan zoals hittestress, verdroging en opvang toenemende neerslag. In 2024 blijven groenvakken omgevormd worden. Daarbij wordt rekening gehouden met het onderhoud op langere termijn en de aanwezigheid van natuurwaarden. Het aanleggen van ecologische (verbinding)zones is onderdeel van de groenreconstructies.

Financiële consequenties

In de meerjarenbegroting voor vervanging en reconstructie van openbaar groen is € 642.000 beschikbaar. Voor de impuls vergroenen en vergroten biodiversiteit is € 350.000 beschikbaar. Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 11.988.000 beschikbaar.

2.5. Afval

Beleidskader

Het beleidskader is het Beleidsplan afval en grondstoffen 2021-2023.

Beleidsvoornemens

Alkmaar streeft voor de langere termijn naar een afvalscheidingspercentage van 75%. Een maatregel die dit doel dichterbij brengt is de invoering van omgekeerd inzamelen. Daarbij wordt PMD, GFT en papier aan huis opgehaald en kan restafval in de ondergrondse container in de wijk worden afgevoerd. Het project is in 2021 afgerond. De planperiode tot 2024 wordt benut om de kwaliteit en kwantiteit van de recyclestromen te verhogen en de kwantiteit van het restafval te verminderen. Vanaf 01-06-2022 zamelt HVC in Alkmaar het huishoudelijk afval in.

Financiële consequenties

Het exploitatiebedrag is € 13.747.000. Voor investeringen is € 206.000 beschikbaar.

Paragraaf Financiering

Algemeen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het treasurybeleid en de wijze waarop dit in deze begroting is opgenomen. De financieringsparagraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop de rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), de Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) en het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden (Blido). In deze wet- en regelgeving staan vooral risicobeheersing en transparantie centraal. Het eigen gemeentelijke treasurybeleid staat in de Financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet, het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury.

Wet Schatkistbankieren

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten eventuele overschotten in liquide middelen die uitkomen boven een grensbedrag, te storten op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën. Dit gebeurt via het dagelijks afkomen van saldi van bankrekeningen. Als het totale tegoed in rekening-courant bij de BNG hoger is dan het bovengenoemd grensbedrag, dan zorgt de BNG er voor dat het meerdere automatisch wordt gestald op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) regelt het maximale verschil tussen inkomsten en uitgaven van decentrale overheden, het zogenaamde EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd (voor alle decentrale overheden samen). De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.

De berekening van de EMU-norm is opgenomen onder de financiële begroting, III.2.5.

Renteomslagpercentage

De gemeente hanteert een systeem van integrale financiering. In dit systeem bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Overeenkomstig de BBV-Notitie rente 2017, wordt de aanbeveling van de commissie BBV gevolgd om met ingang van 2018 geen (fictieve) rente meer te berekenen over het eigen vermogen. Alle rentebaten en rentelasten worden aan de taakvelden/ programma's toegerekend op basis van de boekwaarde van de activa per 1 januari 2023 tegen een zogenoemd renteomslag percentage. Voorgeschreven is dat als de werkelijke rentelasten die aan de taakvelden moet worden toegerekend meer dan 25% afwijken van de voorgerecalculeerde renteomslag er verplicht correctie aan de taakvelden moet plaats vinden (nacalculatie). Het berekende renteomslag percentage voor 2024 bedraagt 1,0% en wordt berekend door de rentelasten minus de rentebaten van € 4,3 miljoen (zie overzicht renteresultaat) te delen op het totaal van de in de renteomslag betrokken activa van afgerond € 470 miljoen. Uitgangspunt voor de begroting 2024 is een renteomslag percentage van 1%.

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 4.439.291
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	€ 409.972
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 4.029.319
c.1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-/-	€ 215.098
c.2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
c.3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 3.814.221
d.1	Rente over eigen vermogen*		€ 443.888
d.2	Rente over voorzieningen**		€ 189.058
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 4.447.167
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 4.853.384
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/-	€ -406.217

* Dit betreft uitsluitend de reserve afkoopsommen erfpachtterreinen en de bruto-activeringsreserves

** Dit betreft uitsluitend de voorziening afkoopsommen begrafenisrechten en de voorziening APPA

Renteontwikkeling

Het gewogen gemiddelde percentage voor de opgenomen lange geldleningen (leningen met een looptijd langer dan één jaar) bedraagt per 1 januari 2024 1,3%. De externe rentelasten zijn in 2024 € 4,3 miljoen. Deze worden middels de renteomslag toegerekend aan de boekwaarde van de activa op de balans. Voor 2024 is de renteomslag 1%.

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten (d.d. 30 mei 2023):

“De inflatie blijft zowel dit jaar als in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de ECB. De centrale bank zal het monetaire beleid verder verkrappen, waardoor het depositotarief over een jaar zal uitkomen op 4,0%. Hierdoor lopen de rentetarieven in met name de kortere looptijden verder op.”

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet (kort geld)

De verwachting voor 2024 is dat kort geld nog steeds goedkoper zal zijn dan lang geld. Het moment van consolideren van kort geld naar lang geld hangt onder meer af van de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt.

Het is gemeenten niet toegestaan om aan de financieringsbehoefte te voldoen door het onbeperkt aantrekken van kort geld. De kasgeldlimiet bepaalt de toegestane kortlopende schuld.

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal (totale uitgaven voor bestemming) 2024 en bedraagt dan € 39,4 miljoen.

Berekening kasgeldlimiet	Bedragen in miljoenen
Begrotingstotaal 2024	€ 464
Percentage regeling	8,5%
Kasgeldlimiet	€ 39,4

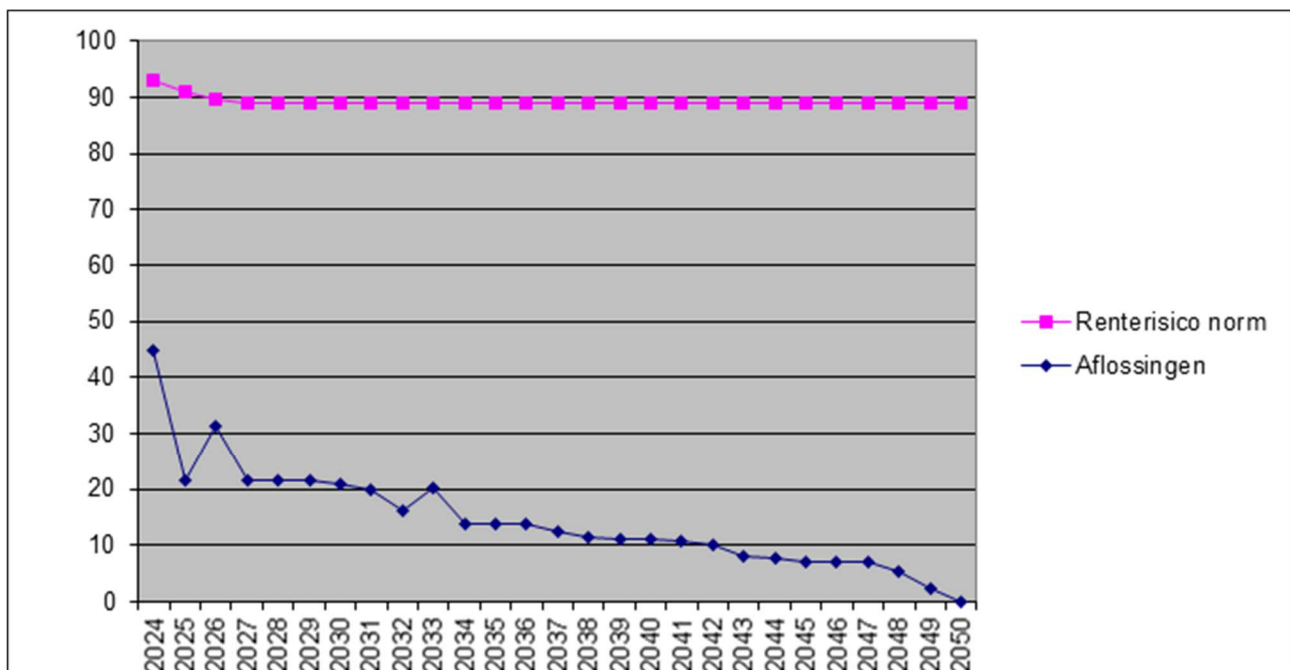
De kasgeldlimiet mag niet langer dan twee kwartalen achtereenvolgens overschreden worden.

Renterisiconorm (lang geld)

De norm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille, waarbij het risico op herfinanciering gespreid is in de jaren. De gemeente Alkmaar heeft geen leningen meer waarbij sprake is van renteherziening. Het renterisico op de vaste schuld bestaat daarom uit de som van het bedrag aan herfinanciering op de vaste schuld. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

Bedragen in miljoenen €	2024	2025	2026	2027
Totaal van de lasten volgens de begroting, resultaat voor bestemming:	464	455	448	444
Renterisiconorm, percentage van het begrotingstotaal: 20%	93	91	90	89
Aflossingen	45	21	31	21
Ruimte/overschot	48	70	59	68

In onderstaande grafiek is de renterisiconorm afgezet tegen het totaal van de aflossingen in 2024 tot en met 2050 in miljoenen.

Zoals in de grafiek te zien is, lopen in de jaren 2024 en 2026 fixe leningen af (aflossing aan het einde van de termijn). Verder is er structureel ruim voldoende ruimte ten opzichte van de renterisiconorm.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico op verstrekte of gegarandeerde gelden

Kredietrisicobeheersing richt zich op het risicoprofiel van de door de gemeente verstrekte of gegarandeerde geldleningen. Er is een onderverdeling te maken in drie categorieën:

- A. door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties;
- B. door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht;
- C. risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR).

A. Door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties

Het eigen gemeentelijke beleid staat verwoord in het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury.

De verstrekking van geldleningen en garanties in het jaar 2024 wordt op de eerste plaats bepaald door deze kaders.

B. Door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht als het waarborgfonds in gebreke blijft

Het gaat hier om:

- woningcorporaties met garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW);
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) - dit zijn de NHG-hypotheken;
- Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO).

C. Risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

De gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen (GR). Indien zo'n GR een lening aangaat, dan staat, op basis van artikel 28 van de GR, ook de gemeente Alkmaar mede garant voor deze leningen. Zie voor een overzicht van de GR's de paragraaf verbonden partijen.

Het grootste bedrag waarvoor de gemeente Alkmaar garant staat betreft Huisvuilcentrale. Bij de Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) bedroeg het per 31 december 2022 aan de gemeenten Alkmaar toe te rekenen bedrag voor garantstelling Huisvuilcentrale in totaal € 30,7 miljoen.

Gemeentefinanciering

Liquiditeitsplanning

De financieringsbehoefte wordt bepaald door het verloop van verschillende kasstromen:

- het liquiditeitsverloop vanuit de exploitatie;
- het (meerjarig) investeringsplan;
- het liquiditeitsverloop binnen de grondexploitaties;
- mutaties in de leningenportefeuille (herfinanciering en aflossingen).

De gegevens over deze kasstromen zijn verwerkt in een liquiditeitsoverzicht dat periodiek wordt geactualiseerd. Deze verschillende kasstromen tezamen leiden dan tot één totaal kasstroomoverzicht, dat de totale financieringsbehoefte weergeeft en opgenomen wordt in het Treasury jaarplan.

De financiering van de totale gemeentelijke activiteiten is gebaseerd op integrale financiering. Zoals bovenstaand reeds toegelicht wordt eerst de ruimte die de kasgeldlimiet biedt om kort geld aan te trekken benut. Het moment van consolideren van kort geld naar lang geld hangt onder meer af van de nog te benutten ruimte voor kort geld ten opzichte van de kasgeldlimiet en de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt. Bij het aantrekken van geldleningen op de kapitaalmarkt wordt bij ten minste drie financiële instellingen offerte gevraagd.

Leningenportefeuille

De verwachte stand van de langlopende geldleningen (leningen langer dan een jaar) bedraagt per 1 januari 2024 € 343,2 miljoen. De nieuwe langlopende lening van € 47,5 miljoen is in 2021 afgesloten met uitgestelde storting in 2024.

Samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen

Mutaties in de leningen	Bedrag in miljoen euro's	Gemiddelde rente	Invloed op gem. rente
a) Stand per 1 januari 2024	343,2	1,5%	
b) Nieuwe langlopende leningen	47,5	0,8%	positief
c) Reguliere aflossingen	44,9	2,0%	positief
d) Vervroegde aflossingen	0		
e) Renteaanpassingen (oud percentage)	0		
f) Renteaanpassingen (nieuw percentage)	0		
Stand per 31 december 2024	345,8	1,3%	

Toelichting:

- a) Dit betreft het totaalbedrag aan aangetrokken financieringsmiddelen. Het betreft onderhandse geldleningen.
- c) Gemiddelde rente van de reguliere aflossingen.
- d, e, f) In 2024 zijn er geen vervroegde aflossingen of renteaanpassingen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Het werken aan maatschappelijke opgaven vraagt om meer te denken vanuit inwoners, ondernemers en partners. Hiervoor is een moderne overheid nodig die wendbaar is en de mensen en opgaven centraal stelt, waarbij medewerkers zich kunnen ontwikkelen en de technologische ontwikkelingen alles faciliteert.

Dure inhuur wordt, nog meer dan we nu al doen, omgezet naar nieuwe collega's voor Team Alkmaar. Dit levert meer het 'Alkmaarse gevoel' en een hogere betrokkenheid bij de gemeente en lokale samenleving op. Daarnaast spaart het kostbare inhuur uit.

Opgavegericht werken

De opgaven waar wij als gemeente voor staan worden steeds complexer, daarbij werken we toe naar het zijn van een ontwikkelgemeente. Om in de organisatie opgaven, kleine én grote, centraal te stellen dragen we het projectmatig en programmatisch werken uit. We verkennen hoe de organisatie inrichting daar goed op aan kan sluiten. Dat vraagt om specifieke competenties die we verkrijgen door het aantrekken van programamanager. Deze inzet betekent meer sturing op strategische vraagstukken die een hoge mate van politieke en maatschappelijke sensitiviteit vragen. Aanvullend versterken we onze kennis door in gesprek te gaan met voorbeeldgemeenten op dit gebied. Zo gaan we de Alkmaarse manier van opgavegericht werken ontwikkelen.

Technologie en data veranderen de manier waarop wij werken

Onze overkoepelende ambitie is: een gemeente die versneld, slim en klantgericht digitaliseert. Die ambitie streven we na op een manier die past bij de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die spelen. Zo bewegen we mee met een aantal ontwikkelingen van dit moment.

Traditionele systemen vervangen we door clouddiensten. Dat levert minder versnippering op, omdat we systemen op elkaar aansluiten en werken met moderne standaarden. Programma's en systemen die we gebruiken draaien online, hierdoor zijn de beheertaken versimpeld en steeds vaker geautomatiseerd. Om verder te versimpelen ontwikkelen we bijvoorbeeld apps voor de P&C-cyclus, bouwen we aan management dashboards waarbij we "real time" inzicht krijgen en werken we aan verdere digitalisering van het Klant Contact Centrum.

Onze samenwerking met partners en onze dienstverlening aan klanten verandert hierdoor. Contractmanagement is een belangrijk onderdeel bij Data en Digitalisering. Het contractmanagement versterken leidt tot een betere samenwerking met de rest van de organisatie. Naast ontwikkelen krijgt informatieveiligheid hoge prioriteit. De gegevens en onze systemen moeten veilig blijven. Dit geldt voor beleid, de technologie én ons eigen gedrag. We blijven datagestuurd werken ontwikkelen. Dat betekent dat we data gebruiken om beslissingen te nemen en nieuwe aanpakken te verzinnen. In Alkmaar hebben wij het Moderne dataplatform gerealiseerd en dit wordt verder uitgebreid met databronnen.

Veilige en moderne werkplek

De veilige en moderne werkplek wordt dit jaar verder uitgerold binnen de organisatie. Steeds meer medewerkers krijgen toegang tot informatie gestuurd werken tools. De Cloudtransitie wordt voor het eerst getoetst en meegenomen in de controleprocessen van ITGC en verschillende ENSIA-onderdelen.

Alkmaar digitaliseert. Het is belangrijk om te zorgen dat veilig en overzichtelijk samengewerkt kan worden. Daarom maken we regels over veiligheid, regelen we de controle daarop en zorgen dat zoveel mogelijk met standaarden wordt gewerkt. Wij sluiten de moderne werkplek aan op het GGI-Netwerk.

Het GGI-Netwerk zorgt voor veilige dataconnecties met andere overheden en cloud-leveranciers, waardoor samenwerken tussen gemeenten en andere overheden beter, veiliger en gemakkelijker wordt. De basisinfrastructuur van de overheid bestaat uit deze standaarden, producten en voorzieningen die gezamenlijk gebruikt worden door alle overheden, vele publieke organisaties en in een aantal gevallen ook door private

partijen. De Wet digitale overheid zorgt voor verbetering van de digitale en economische weerbaarheid. Ook het zogeheten Network en Information Security Directive (NIS 2), wordt ingevoerd. Dit zijn verbeterde standaarden op het gebied van (informatie)beveiliging die wij hebben geïmplementeerd in onze moderne werkplek.

Informatieveiligheid en privacy

Informatie komt in veel vormen voor (geschreven op papier, elektronisch opgeslagen, per post of via elektronische media verzonden of in gesproken vorm). Welke vorm de drager of de informatie ook heeft, informatie is essentieel om dienstverlening aan burgers en organisaties te bieden. Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente Alkmaar om doelstellingen te realiseren. Zo zijn we de inwoner beter van dienst, werken we zaak- en procesgericht, werken we efficiënter (goedkoper, sneller) en meer data gestuurd (feitelijk, actueel, accuraat).

Door de toenemende digitalisering van informatie wordt de gemeente afhankelijk van betrouwbaarheid van informatiesystemen en vertrouwelijkheid van informatie. Onze gemeente heeft het belangrijkste deel van de technische transformatie om de informatieveiligheid te borgen in 2022 gerealiseerd en bouwt nu voort om op het nieuwe platform informatiebeveiliging verder toekomstbestendig te maken. Wet- en regelgeving stellen daar - in toenemende mate - eisen aan. Alkmaar kan voldoen aan de eisen van deze tijd en besteedt in 2024 extra aandacht aan het aantonen dat onze data veilig zijn. Externe invloeden (hacks, ransomware, fraude etc.) zorgen dat wij continu onze processen verbeteren, medewerkers bewust maken en opleiden en onze systemen veilig proberen te houden.

Privacy- en informatiebeveiligingsbeleid legt het fundament om vervolgens de organisatie breed en integraal in te richten en te borgen. Het beleid geldt voor alle medewerkers van gemeente Alkmaar en stelt ook eisen aan ketenpartners waar wij mee samenwerken. Zo worden incidenten zo veel mogelijk voorkomen. Uitgangspunt is integriteit en vertrouwen. Het privacy beleid richt zich op een specifiek deel van de informatie, namelijk op alle informatie met betrekking tot persoonsgegevens. Als gemeente verwerken wij veel van zulke gegevens, bijvoorbeeld bij het geven van officiële documenten, het bieden van hulp bij ziekte en het beschermen van de openbare orde. Met het privacy beleid waarborgen we de rechten en vrijheden van onze inwoners.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 stellen colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten zelf een rechtmatigheidsverantwoording op. Deze wordt opgenomen in de jaarrekening. Zo leggen decentrale overheden zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten én balansmutaties in de jaarrekening.

Als gevolg van deze wetswijziging gaat het college van B&W van Alkmaar in het begrotingsjaar 2024 voor het eerst een collegeverklaring toesturen aan de gemeenteraad. De voorbereiding voor het uitvoeren van deze wetswijziging wordt in overleg met de auditcommissie gedaan. Deze wetswijziging vraagt van de organisatie van Alkmaar geen grote aanpassing van het werkproces (jaarverslag en jaarrekening). Deze checks worden al jaren gedaan én met de accountant gedeeld. Doorontwikkeling gaat plaatsvinden op onze monitoring en opvolging van de bevindingen van de accountant. Dit gebeurt in samenwerking met de auditcommissie.

Wendbare organisatie

In een ongelooflijk tempo volgen veranderingen elkaar op, gedreven door digitale technologie, opgaven vanuit het Rijk en participatie met onze inwoners, instellingen en bedrijven. Dat vraagt om een organisatie die daar invulling aan geeft. Vanuit ons leidende principe 'verantwoordelijkheid laag' bieden we een organisatiestructuur die medewerkers autonomie geeft om in direct contact te staan met de inwoners, instellingen en bedrijven. Waar we eerder een beheerorganisatie waren, is onze opgave veranderd én vraagt dat om een ontwikkelorganisatie.

Om als organisatie inventief en wendbaar te blijven, vraagt dat naast slimme oplossingen, ook om robuuste ondersteuning van de organisatie om te kunnen ontwikkelen. Wij richten een werkwijze in om kort-cyclische ideeën te toetsen op realiteit en haalbaarheid, om het inventieve karakter van gemeente Alkmaar te versterken. Hierdoor werken wij efficiënter, verbetert onze dienstverlening en zijn wij wendbaar. Stevige advisering vanuit bedrijfsvoering is noodzakelijk. Een van de oplossingen die bijdraagt aan een effectieve bedrijfsvoering is de aanbesteding van een externe inhuurdesk. Bij positieve besluitvorming op het vooronderzoek, wordt in 2024 een aanbesteding én implementatie voor een externe inhuurdesk uitgevoerd. Een externe inhuurdesk zorgt voor een versimpelde administratie rondom inhuur. Daarnaast ontsluit een externe inhuurdesk een veel groter deel van de inhuurmarkt dan onze huidige leveranciers en raamovereenkomsten realiseren.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Als werkgever aantrekkelijk zijn, zorgt naast het behouden en werven van personeel, ook voor een goed imago voor de gemeente in brede zin. Goed zichtbaar én vindbaar zijn, oog houden voor diversiteit en werkplezier zijn daarin cruciaal. Arbeidsvoorwaarden spelen daarin een belangrijke rol. Bij Team Alkmaar kan je al flexibel werken en zijn de opleidingsmogelijkheden groot. Er ligt nog een kans om de reiskostenregeling én het thema duurzaamheid te onderzoeken en mogelijk te verbinden.

Om de arbeidsmarkt en de krapte – zeker voor specifieke rollen – kunnen we als werkgever niet heen. Door actiever de arbeidsmarkt te benaderen, te investeren in netwerken (denk bijvoorbeeld aan scholen voor stageplaatsen, maar ook het benutten van netwerken van huidige medewerkers), verwachten wij onze toegevoegde waarde als overheidswerkgever beter voor het voetlicht te brengen.

Indicatoren vanuit BBV

Eenheid	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	4,60	4,66	4,94
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	4,60	4,58	4,91
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 520	€ 539	€ 636
Inhuur (als % van loonsom + kosten inhuur) */**	16,6%	13,3%	15,4%
Overhead (als % van de lasten)	6,1%	6,6%	6,4%

* Percentage inhuur is exclusief de inhuur ten behoeve van het Alkmaars Kanaal, inclusief is het 19,6%.

** Uitgaven aan externe inhuur volgens de Personeelsmonitor 2022 van het A&O-fonds voor gemeenten >100.000 inwoners is 18,2%.

Paragraaf Verbonden Partijen

Inleiding

Kaders

Een gemeente kan zelf bepalen hoe een bepaalde gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan ervoor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. Indien de gemeente ervoor kiest om de taken in gezamenlijkheid uit te voeren, worden deze taken vaak weggezet in een verbonden partij.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, middels vertegenwoordiging in het bestuur of middels stemrecht. De gemeente heeft een financieel belang als aan een verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), die in 2019 zijn vastgesteld. De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

In deze paragraaf wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij de verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen

Zaffier

Zaffier is de regionale gemeenschappelijke regeling en biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richten zich op het bieden van ondersteuning, op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij worden de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zetten in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving. En geven inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en bieden zekerheid - als het nodig is - om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, ze luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid geven kaders, maar zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is er gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken ze vanuit vertrouwen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Zaffier is bereikbaar, laagdrempelig en toegankelijk en sluit aan bij de lokale toegang van elke gemeente. Ze werken samen met de inwoners, werkgevers, maatschappelijke partners en het sociaal domein. Zaffier is een wendbare sociale infrastructuur die meebeweegt met de leefwereld van de inwoner en de veranderingen in de maatschappelijke en politieke omgeving. Zaffier treedt op als werkgever voor zowel inwoners met een indicatie Wsw of Beschut Werk als voor inwoners van wie eveneens is vastgesteld dat er duurzaam sprake is van verminderde loonwaarde. De inzet van deze medewerkers is de basis van de door Zaffier geleverde personeelsdiensten op de regionale arbeidsmarkt in de vorm van detacheren dan wel het op contractbasis uitvoeren van werkprocessen.

Voor de inwoner is het belangrijk dat er een herkenbare en laagdrempelige plek dichtbij is waar hij of zij terecht kan, waar gewerkt wordt met een breed gesprek. Wanneer een inwoner zich meldt voor een uitkering onderzoekt Zaffier niet alleen zijn situatie op het gebied van werk en inkomen, maar kijkt zij breder naar alle leefgebieden. Hierdoor is een betere eigen regie mogelijk bij inwoners met multiproblematiek. De inwoner houdt daar waar het kan zoveel mogelijk zelf grip op de situatie en de geleverde dienstverlening. Door deze manier van werken wordt er meer maatwerk geleverd (wat heeft een persoon echt nodig) en door signalering van problemen kunnen deze in een vroeger stadium worden aangepakt. Dit leidt enerzijds tot inwoners die zich beter geholpen voelen en anderzijds tot minder grote problemen bij inwoners waardoor zij beter in staat zijn mee te blijven doen in de maatschappij. Zaffier wil permanent werken aan de verbetering van een integrale samenwerking met het gehele sociale domein, sport-, cultuur- en onderwijsafdelingen van de gemeente.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De bijdrage 2024 uit het Participatiebudget ten behoeve van de uitvoering van de WSW is € 10.759.000 (begroting 2023 € 9.388.000).

Alkmaar draagt bij in:

- De uitvoeringskosten € 10.061.000;
- Bezwaar en beroep € 189.000;
- Het tekort werkbedrijf (WSW) € 509.000.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.6 Iedereen doet mee

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

Het RAUM is een natuur- en watersportgebied in het westen van de regio Laag Holland. De provincie Noord-Holland en de gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Zaanstad dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van dit gebied, door middel van een gemeenschappelijke regeling. Binnen de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer is sprake van twee deelgebieden: Alkmaarder- en Uitgeestermeer (AUM) en De Buitenlanden e.o. (Y-Z). De participatie van gemeente Alkmaar is gebaseerd op het deelgebied AUM.

Het doel van Alkmaarder- en Uitgeestermeer is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

- a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
- b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
- c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Alle activiteiten van het recreatieschap dragen bij aan deze doelen. Verder geven de in 2021 vastgestelde visie en het uitvoeringsprogramma, de strategische en operationele doelen en het beleid van de participanten richting aan de activiteiten van Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Programma accenten:

- Realiseren van de ambities uit de visie via het verder (door)ontwikkelen van het vastgestelde uitvoeringsprogramma.
- Beheer en onderhoud van de (recreatie)gebieden en voorzieningen.
- Vernieuwingen doorvoeren om het gebied aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van de recreant.
- Succesvolle uitgifte van verschillende locaties, zoals de Woudhaven en Dorregeest, resulterend in een verdere besparing op de (berekende) beheerlasten en toenemende exploitatiebaten.
- Ondersteuning van de ondernemers en de betrokken organisaties op het Erfgoedpark De Hoop bij de verdere uitbreiding in het kader van recreatief knooppunt.
- Het inzetten op het zo veel mogelijk gezamenlijk aanpakken van: Oever- en natuurontwikkeling Sassekerleidam; Uitvoering Vitaal Platteland-Alkmaarder- en Uitgeestermeer; De realisatie van Dorregeest.
- Realiseren van financieel evenwicht voor de lange termijn.
- Het voeren van omgevingsmanagement bij bovenstaande ontwikkelingen.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Gemeente Alkmaar draagt voor 7,1% bij aan de begroting van deelgebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer. De gevraagde participantenbijdrage voor 2024: € 96.000 (begroting 2023: € 89.000) uitgaande van een indexatie van 7,1% ten opzichte van 2023.

Welke producten worden geleverd

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Geestmerambacht (GAB)

Het GAB heeft verschillende deelgebieden in beheer: Geestmerambacht, Groene Loper en Park van Luna. De gemeenten Alkmaar, Bergen en Dijk en Waard dragen gezamenlijk zorg voor beheer en ontwikkeling van deze deelgebieden door middel van een gemeenschappelijke regeling.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven:

- het zorgdragen voor gebiedsbeheer en -onderhoud;
- verder voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van het Uitvoeringsplan o.b.v. de vastgestelde planning en de participatie;
- het werken aan een permanente invulling van de ontwikkellocaties en de voorbereiding aan permanente invulling van de locaties die nu tijdelijk worden ingevuld. Om daarmee te zorgen voor structurele inkomsten;
- de biodiversiteit krijgt een grotere rol bij het gebiedsbeheer;
- het zorgen voor structureel (meerjaren) financieel evenwicht.

Gemeentelijke bijdrage 2024

In de programmabegroting 2024 is de participantenbijdrage van de gemeente Alkmaar gesteld op € 343.000 (begroting 2023: € 274.000). Voor de aanvullende opdracht ten behoeve van onderhoud en promotie regionale routenetwerken (wandelen, fietsen, varen) is voor 2023 een bedrag van € 23.000 (programmabegroting 2024: € 23.000) gereserveerd.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.3 Sport

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

De VVI is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is voor 14,5 % aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC).

De GR VVI behartigt het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afval- en grondstoffen.

Eveneens een taak van de VVI is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in NV HVC. Hiertoe oefent het lichaam een actief aandeelhouderschap uit, om namens de deelnemende gemeenten een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afvalverwerking te borgen.

De VVI Alkmaar e.o. heeft geen eigen personeel en geen eigen kantoorruimte met daaraan gekoppelde kosten zoals ICT-voorzieningen. Het secretariaat van de VVI Alkmaar e.o. wordt ingevuld door HVC.

Garantstellingprovisie

De aandeelhouders staan in overeenstemming met artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) vastgestelde financieringsstructuur.

Het pro rata deel van de VVI bedraagt per ultimo 2022 € 88 miljoen, waarvan de garantstelling Alkmaar € 30,7 miljoen bedraagt. De garantstellingsprovisie bedroeg in 2022 € 5,9 miljoen, waarvan € 852.000 naar de VVI gaat op basis van het aantal aandelen dat de VVI bezit.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Er worden voor 2024 geen ontwikkelingen voorzien die leiden tot nieuwe taken c.q. het vervallen van bestaande taken.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Geen gemeentelijke bijdrage.

Welke producten worden geleverd

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het RHCA is een gemeenschappelijke regeling waar de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel aan deelnemen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overbrengen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze kan raadplegen. Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook de opdracht de lokale en regionale geschiedbeoefening te stimuleren en het aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2024, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het E-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden.

Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het 'E-loket bouwdoossiers') verder ontwikkeld worden. Tevens zal in 2024 gewerkt worden aan de vernieuwing van de website in verband met het beschikbaar komen van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze collectie beheren en beschikbaar stellen.

Visie

Het Regionaal Archief treedt actief naar buiten door via een breed scala aan media te communiceren en laagdrempelige activiteiten te verzorgen voor uiteenlopende doelgroepen. De acties hiervoor zijn in voorgaande jaren al ingezet en dat draagt bij aan een goed maatschappelijk rendement van de wettelijke taken en de collectie van het Regionaal Archief.

De belangrijkste tactische doelstelling is dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de collectie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt de collectie zijn waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. Daarin ligt het bestaansrecht en de toegevoegde waarde van een archiefinstelling ten opzichte van andere informatiedienstverleners en dit is de kern van de wettelijke taak van het Regionaal Archief. In tijden van nepnieuws en gemakkelijk te manipuleren digitale informatie is deze doelstelling belangrijker dan ooit. Tegelijkertijd vraagt deze doelstelling ook meer aandacht en inspanning dan in het verleden. Het voor lange tijd zekerstellen van de betrouwbaarheid en toegankelijkheid van digitale informatie is een kennis- en kapitaalintensieve opgave.

Het geldt ook voor educatie, zowel voor jongeren als ouderen: als je niet weet wat het archief is, wat je erin kunt vinden en hoe je dat moet zoeken, dan kun je er ook niet mee aan de slag. Deze doelstelling krijgt niet de hoogste prioriteit. Dat wil niet zeggen dat er weinig belang aan gehecht wordt. De keuze is vooral ingegeven door de constatering dat we dit de afgelopen jaren al heel goed hebben neergezet en dat we op dit vlak vooral moeten doorgaan op de ingeslagen (digitale) weg.

Om goed opgewassen te zijn tegen alle uitdagingen die deze dynamische tijd aan een archiefinstelling stelt, moet de organisatie bij de tijd zijn en blijven en moet de interne organisatie goed op orde zijn.

Dat is een randvoorwaarde om de overige doelstellingen waar te kunnen maken.

Financiële situatie

Een groot deel van de kosten voor het Regionaal Archief behoren tot de huisvestings- en personele lasten (ruim 80%) in de begroting.

Bij de ingebruikname van het depot was een groot deel van de beschikbare ruimte nog niet in gebruik voor de eigen archieven. Sindsdien is er succesvol getracht deze ruimte extern te verhuren. Met deze inkomsten konden de huisvestingslasten gedompt worden. Hierdoor hoefden de gemeenten de afgelopen jaren niet de volledige huisvestingslasten te dragen. Door de (vervroegde) overbrenging van archieven van aangesloten gemeenten en de binnenkort in te voeren verkorting van de overbrengingstermijn (van 20 naar 10 jaar), komt elk jaar minder ruimte (langdurig) beschikbaar voor eventuele nieuwe huurders. Mede daarom wordt de grootte van de verwachte instroom regelmatig gemonitord, waarbij ook rekening gehouden wordt met de instroom van particuliere archieven.

De acquisitie van particuliere archieven zal voortgezet worden zoals verwoord in het beleidsplan. Extra aandacht wordt gegeven aan de acquisitie van archieven en collecties uit die gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling.

Digitaal depot (E-depot)

In 2022 zullen de meeste gemeenten zijn aangesloten op het E-depot. De kosten voor het aantal gebruikte Terabyte aan opslag zullen voorsnog doorberekend worden aan de betreffende gemeenten. Dit omdat de gemeenten met verschillende snelheden bestanden zullen gaan plaatsen in het E-depot. De gemeenten zelf zullen ook extra kosten maken om de bestaande systemen voor te bereiden op de aansluiting. Binnen zowel het Regionaal archief als de gemeenten zal samengewerkt worden aan vergroting van kennis en inzicht in de omvang en complexiteit van de digitale bestanden.

Inspectie

De inspectietaak is de afgelopen jaren ingewikkelder en omvattender geworden, onder meer door de toename digitalisering, verschillende fusieprocessen in de regio en samenwerkingsvormen tussen gemeenten. Daarnaast kwamen er door gewijzigde regelgeving voor de gemeenten nog de verplichting bij tot invoering van twee nieuwe instrumenten: de hotspotmonitor en het Strategisch Informatie-overleg (SIO). Het SIO is een structureel overleg dat tot taak heeft de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding voor te bereiden en te regisseren. Het RHCA is vertegenwoordigd in het SIO. Het vaststellen van de hotspots is één van de punten van het SIO. Hotspots zijn gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die hebben geleid tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers of burgers onderling. Veelal betreft dit zaken die veel maatschappelijke onrust hebben veroorzaakt, zoals de coronacrisis. Als de hotspots zijn vastgesteld, wordt bekeken of er archiefstukken uitgezonderd dienen te worden van vernietiging. Voor het Regionaal Archief kan een dergelijke aanwijzing ook aanleiding zijn om particuliere archieven die hierop betrekking hebben te acquireren.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het streven is om ook komend jaar weer bovengemiddeld te scoren bij het klanttevredenheidsonderzoek. De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn, en de inzet van social media en de digitale dienstverlening in het algemeen, heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de raadpleging van de website en van onze bronnen die via andere webportalen raadpleegbaar zijn. De website zal in 2023-2024 aangepast moeten worden aan de nieuwe ontwikkelingen, met name de release van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze bronnen aan het publiek presenteren en doorzoekbaar maken.

Digitalisering

De vraag naar digitale informatie zal in de toekomst blijven groeien, dus blijven we ook in 2024 met name foto's, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen digitaliseren. Daarnaast zal het 'digitaliseren op verzoek' (of 'scanning on demand') steeds verder groeien. Hiermee sluit het Regionaal Archief aan bij wensen van 21ste-eeuwse archiefgebruikers, die graag de archiefstukken en andere collectieonderdelen willen kunnen raadplegen op het moment en de plek die hen het beste uitkomt. Hiermee verschuift de keuze voor de te digitaliseren objecten van aanbodgericht naar vraaggericht.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De gemeentelijke bijdrage voor 2024 bedraagt € 10,68 per inwoner (€ 1.194.000; begroting 2023 € 1.081.000).

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

GGD Hollands Noorden

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (WPG), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de WPG zijn:

- jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar, prenatale voorlichting en huisbezoek;

- infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

(Aanvullende) taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de WPG, zijn toezicht kinderopvang, opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg, lijkschouwingen, Veilig Thuis en het meldpunt en de hoorplicht o.b.v. de Wet verplichte ggz. Sinds maart 2021 zijn de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma, de gemeentelijke lijkschouwing en het toezicht op de kinderopvang opgenomen in de gemeenschappelijke regeling en vanaf 2022 ook Veilig Thuis.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

De GGD onderscheidt vier focuslijnen. Dit zijn: gezond opgroeien; gezond ouder worden; meedoen naar vermogen; gezonde leefomgeving. De toevoeging van de crisisfunctie jeugd wordt verwacht per 1-1-2024.

De speerpunten voor 2024 zijn:

- Informatiebeveiliging en privacy.
- Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

De GGD ontvangt extra middelen vanuit het Rijk voor het versterken van infectiepreventie.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De gemeentelijke bijdrage bedraagt totaal € 6,9 miljoen (begroting 2023 € 6,4 miljoen). Deze bijdrage bestaat uit de gemeentelijke bijdrage algemeen (€ 21,44 per inwoner), bijdragen voor jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar en 12-18 jaar, het Rijksvaccinatieprogramma, huisvesting jeugdgezondheidszorg, toezicht kinderopvang en Veilig Thuis. Daarnaast zijn er kosten voor lijkschouwingen en voor aanvullende diensten.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- Thema 2.5 Jeugd

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

VRNHN voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) de taken uit op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Zorg- en Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio NHN voor elf gemeenten in NHN de taken uit op het gebied van ambulancezorg (Noordkop en West-Friesland).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

In 2024 start de VRNHN met de uitvoering van het beleidsplan 2024-2027. De kaders en uitgangspunten zijn op dit moment bekend. Zo zal het plan volgens wettelijk kader worden vastgesteld, het gestelde financiële kader is in principe budget neutraal (tenzij door het bestuur vooraf anders is bepaald), het beleidsplan wordt in samenhang en in afstemming met het traject 'doorontwikkeling VR opgesteld en er wordt een inhoudelijk kader gesteld waaronder verschillende programma's worden benoemd. Het beleidsplan geeft vooral aan WAT er te doen staat en de inhoudelijke doorontwikkeling VR geeft invulling aan de HOE vraag. De belangrijkste ontwikkelingen uit de kadernota 2024 worden hieronder geschetst.

Ontwikkeling brandweer

De rode draad van de visie op de ontwikkeling bij de brandweer wordt gevormd door vier grote urgenties met impact voor de brandweerpraktijk, te weten:

- veranderende (maatschappelijke) opvattingen over het vrijwilligerswerk;
- toenemende complexiteit;
- een veranderende vraag naar brandweerzorg;
- opkomst van nieuwe crisistypen.

De toekomstige ontwikkeling die wordt ingezet, moet een antwoord zijn op deze urgenties en zet in op zichtbaarheid, innovatie, betrouwbaarheid en balans tussen repressie en preventie.

Nieuw dekkingsplan Brandweer

Op 1 juli 2022 heeft het Veiligheidsberaad de herziene handreiking “Landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen” vastgesteld. Onderdeel van deze handreiking zijn de gebiedsgerichte opkomsttijden, die de nu nog geldende objectgerichte opkomsttijden (Artikel 3.2.1 van Besluit Veiligheidsregio’s) zullen vervangen. Nieuwe dekkingsplannen dienen in het vervolg conform deze systematiek te worden opgesteld.

Doorontwikkeling crisisbeheersing

Oorspronkelijk richtten de Veiligheidsregio’s zich op ongevallen en ‘klassieke’ ramptypen. Nu vragen gemeenten en het Rijk steeds vaker de inzet van de Veiligheidsregio bij complexe maatschappelijke vraagstukken, die de continuïteit van onze samenleving (langdurig) bedreigen. Ook wordt er steeds vaker een beroep gedaan op de veiligheidsregio’s bij vraagstukken die gemeentegrensoverschrijdend zijn en waarbij een coördinatievraagstuk (tussen gemeenten, regio’s en met het Rijk) een rol speelt.

Er is daardoor een permanente druk op de crisisbeheersing en een toenemende vraag aan ondersteuning vanuit de veiligheidsregio’s. Als gevolg hiervan is de vraag groter dan de beschikbare capaciteit.

Op basis van landelijke ambities, zoals deze voortkomen uit de evaluatie Wet Veiligheidsregio’s en de eigen regionale bestuurlijke dialoog, is deze doorontwikkeling van de crisisbeheersing ook onderschreven door het algemeen bestuur.

Versterking informatieveiligheid

Gezien de toenemende cyberdreigingen die geldelijk gewin, het creëren van maatschappelijke onrust, en spionage tot doel hebben moet ook de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord blijvend investeren in de jongste ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid om zich in voldoende mate weerbaar te maken tegen deze bedreigingen en daarmee de continuïteit in de uitvoering van de taken te kunnen garanderen en persoonsgegevens adequaat te kunnen beschermen.

Overname beheerstaken ICT Meldkamer Noord-Holland

Ruim drie jaar geleden is de Meldkamer Noord-Holland Noord opgenomen in de meldkamer Noord-Holland. Op dat moment had de Meldkamer Noord-Holland alle taken inclusief de medewerkers en de bijbehorende financiële middelen overgenomen. Contractueel is overeengekomen dat de meldkamer Noord-Holland drie jaar de tijd heeft om vast te leggen welke taken bij de Meldkamer Noord-Holland blijven en welke taken tijdelijk zijn overgenomen en teruggaan naar de veiligheidsregio’s. Inmiddels zijn de gesprekken hierover gevoerd en er is overeenstemming over de taken die per 1 januari 2023 weer teruggaan naar de veiligheidsregio’s.

Ambulancezorg

Ambulancezorg in Nederland, zo ook onze Regionale Ambulancevoorziening (RAV) in Noord-Holland Noord, wordt bekostigd door zorgverzekeraars. De afgelopen jaren is met behulp van zorgverzekeraars hard gewerkt aan een kwalitatief en kwantitatief (ritprestaties) hoogwaardige ambulanceorganisatie in Noord-Holland Noord. Budget- en prestatieafspraken zijn voor onze regio vastgelegd conform de WGM (Wet Marktorientering Gezondheidszorg). De resultaten zijn goed, de ritprestaties en patiëntenzorgprestaties zijn van hoog niveau en de personele bezetting is op orde, ondanks de schaarste.

Voor de toekomst zal de RAV NHN nadrukkelijker rekening moeten houden met de veranderende zorgaanvraag en aanpassingen van de patiëntenstromen. De zorgaanvraag neemt toe en wordt complexer. Al differentiërend beweegt de ambulancezorg daarin mee.

Ontwikkelingen die voortgaan in 2025-2027

De ontwikkeling van de brandweer, het dekkingsplan en de doorontwikkeling crisisbeheersing worden meegenomen in het beleidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2024-2027.

Dit beleidsplan wordt, zoals gesteld, in nauwe samenwerking met uw raad opgesteld.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De totale gemeentelijke bijdrage voor de hele Veiligheidsregio NHN (exclusief ambulancezorg) voor 2024 bedraagt € 49.377.000 (begroting 2023 € 45.746.000). Deze bijdrage wordt verdeeld naar de draagkracht per gemeente.

Deze verdeling is gebaseerd op het aandeel van het 'OOV-subcluster Brandweer en rampenbestrijding' per gemeente en de belastingcapaciteit per gemeente. Voor Alkmaar komt de gemeentelijke bijdrage voor 2024 neer op € 9.068.000 (begroting 2023 € 8.805.000).

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.1 Veiligheid

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

De OD NHN is de omgevingsdienst in Noord-Holland Noord voor het schoon, gezond, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio. Dit doet de OD NHN door de uitvoering van wettelijke en plustaken voor 16 gemeenten en de provincie Noord-Holland.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Eind 2023 wordt de Handhavings- en Uitvoeringsstrategie 2024–2027 (H&U-strategie) ter besluitvorming aangeboden aan de deelnemende gemeenten en provincie. Deze strategie geeft inzicht in te stellen prioriteiten en vormt het kader voor de uitvoering van de wettelijke taken, het beleid en de ambities van de gemeenten en provincie Noord-Holland. In de strategie zijn de ontwikkelingen als gevolg van de Omgevingswet, het Interbestuurlijk programma (IBP) versterking VTH-stelsel en de maatschappelijke opgaven zoals circulaire economie, energietransitie, stikstof, indirecte lozingen, Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en ondermijning meegenomen. Uitgangspunt voor de nieuwe strategie is: 'gezamenlijk wat kan, individueel wat moet'. Met de twee onderdelen 'gezamenlijk' en 'maatwerk/individueel' wordt in de toekomst voldaan aan de wettelijke verplichting voor de deelnemende overheden.

Omgevingswet

Vanaf 2024 werkt de OD NHN volgens de Omgevingswet; de procedures, de kaders waaraan vergunningaanvragen worden getoetst en de regels waarop wordt toegezien, zijn anders dan in 2023. Hierbij hoort ook de grotere afwegingsruimte die de gemeente krijgt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. De OD NHN verleent vanaf het inwerkingtreden van de Omgevingswet vergunningen op basis van activiteiten in plaats van inrichtingen. De wettelijke proceduretermijn voor onder andere complexe inrichtingen wordt verkort naar acht weken. Dat vraagt meer aandacht voor vooroverleg, ook al omdat participatie aan de voorkant een belangrijk onderdeel wordt. De Omgevingswet dwingt tot meer interbestuurlijke afstemming tijdens de vergunningverlening.

Voor de inbreng van specialistische expertise op het gebied van geluid, lucht, licht, bodem, klimaat, natuur, externe veiligheid en geur is voor de omgevingsdienst een belangrijke rol weggelegd bij omgevingsplannen, vergunningverlenings- en toezicht/handhavingstrajecten. De stikstofproblematiek zal naar verwachting voor veel adviesaanvragen opleveren. De OD NHN zal in 2024 voor voldoende specialistische capaciteit zorgen om alle adviesaanvragen over natuur en stikstof tijdig te kunnen afhandelen.

Gemeentelijke bijdrage 2024

In de begroting 2024 is rekening gehouden met een toegestane indexering van 7,26% voor de uitvoerende taken door de OD NHN en is voor Alkmaar een bedrag opgenomen van € 1.560.000 (begroting 2023 € 1.355.000).

Welke producten worden geleverd:

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Dijk en Waard, Den Helder, Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling.

Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus een aantal specifieke taken uit. Deze taken liggen in het verlengde van de basistaken en hierover zijn afzonderlijke afspraken met de deelnemers gemaakt via de dienstverleningsovereenkomst. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.

Het stemgewicht wordt vastgesteld aan de hand van de jaarlijkse bijdrage aan Cocensus en bedraagt voor Alkmaar 13%, wat neerkomt op drie van de 24 stemmen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Focus klant

Cocensus is opgericht als uitvoeringsorganisatie en in hoge mate gefocust op de interne processen en procedures. Sinds de oprichting is in de loop der tijd het directe contact met de burger toegenomen, bijvoorbeeld door het informeel bezwaar en invorderingsactiviteiten. Om de burger nog beter te bedienen is voor de komende jaren als doelstelling het centraal stellen van de klant geformuleerd door Cocensus. Er worden diverse activiteiten verder ontwikkeld zoals het nog meer benutten van het digitaal loket, trainingen voor de medewerkers en het uitbreiden van KCC-activiteiten.

Informatiebeveiliging en privacy

Cocensus heeft passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen (deze voldoen aan het normenkader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid) getroffen om de bescherming van persoonsgegevens en naleving van de privacywet- en regelgeving te borgen. In verband met de wettelijke geheimhoudingsplicht is gegevenslevering door Cocensus aan een deelnemende gemeente slechts mogelijk, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zijn neergelegd in het protocol gegevenslevering dat tussen Cocensus en alle deelnemende gemeenten is vastgesteld.

Digitaal Loket

Via het Digitaal Loket biedt Cocensus inwoners en bedrijven onder andere de volgende diensten aan: Het aanslagbiljet en het taxatieverslag bekijken en downloaden; bezwaar maken tegen de aanslag en/of WOZ-beschikking; kwijtschelding aanvragen; automatische incasso aanvragen: stopzetten of het rekeningnummer wijzigen; inzicht in openstaande bedragen; het treffen van een betalingsregeling; aan- en afmelden voor de toeristenbelasting. Op deze manier kunnen inwoners en bedrijven eenvoudig, snel en op een zelf gekozen moment hun belastingzaken regelen. De digitale dienstverlening wordt continu verbeterd, waarbij er steeds meer mogelijk wordt in het Digitaal Loket, zonder uit het oog te verliezen dat er nog altijd een grote groep mensen is die op de traditionele manier via post of telefoon communiceert. De digitale dienstverlening die Cocensus biedt is dan ook altijd een aanvulling op de reeds bestaande kanalen.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De gemeentelijke bijdrage voor Cocensus bedraagt € 1.845.000 (begroting 2023: € 1.784.000).

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.2 Bereikbaarheid
- Thema 4.5 Parkeren

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

B. Vennootschappen en Coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente is aandeelhouder van de BNG en heeft zeggenschap via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. De gemeenten en provincies heeft samen 50% van de aandelen in bezit. De andere helft is in bezit van het Rijk.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

Hiervoor wordt verwezen naar de site van de BNG (www.bng.nl).

Winstuitkering 2024

De winst van de BNG wordt deels uitgekeerd aan de aandeelhouders. De winstuitkering kan van jaar op jaar fluctueren. De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2024 (over de winst in het boekjaar 2023) is geraamd op € 390.000 en deze schatting is gebaseerd op de gemiddelde dividenduitkering in de afgelopen vier jaren.

Welke producten worden geleverd

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Alliander NV

De gemeente Alkmaar is rechtstreeks aandeelhouder van Alliander NV. De provincie Gelderland is met een belang van circa 45% de grootste aandeelhouder. Andere grote aandeelhouders zijn Friesland, Noord-Holland en Amsterdam. Circa 24% van de aandelen is direct of indirect in handen van kleine gemeentelijke aandeelhouders. Alkmaar bezit 760.743 van de 136.794.964 (2019) aandelen (0,56%).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2024

Hiervoor wordt verwezen naar de site van Alliander (www.alliander.com).

Winstuitkering 2024

De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2024 (over de winst in het boekjaar 2023) is geraamd op € 661.000 en deze schatting is gebaseerd op de gemiddelde dividenduitkering in de afgelopen vier jaren (exclusief interim-dividend).

Welke producten worden geleverd

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV is een privaatrechtelijke deelneming in de vorm van een overheidsNV waarbij gemeente Alkmaar voor 100% aandeelhouder is. Op 18 oktober 2013 is Stadswerk072 NV opgericht. De organisatie is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072

projecten in de buitenruimte en levert een bijdrage aan andere doelstellingen van de gemeente op sociaal gebied en duurzaamheid.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

Uitvoering Dienstverleningsovereenkomst 2024 en onderliggende beleidsplannen.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Stadswerk072 NV levert op basis van een dienstverleningsovereenkomst structurele diensten aan de gemeente. In de begroting 2024 is hiervoor een bedrag opgenomen van € 35 miljoen. Daarnaast voert de NV investeringsprojecten voor de gemeente uit met een volume van circa € 20 miljoen. Dit volume kan variëren. Daarnaast worden incidentele projecten uitgevoerd. Het volume daarvan varieert sterk.

Welke producten worden geleverd

Programma 3 Bedrijvigheid:

- Thema 3.1 Economie en toerisme

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.2 Bereikbaarheid

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Alkmaar Sport NV

De NV Alkmaar Sport is op 5 december 2013 opgericht en is voortgekomen uit de verzelfstandiging van het gemeentelijke Sportbedrijf. In 2014 is ook de stichting Sportbureau opgegaan in Alkmaar Sport. De activiteiten van Alkmaar Sport bestaan onder andere uit het realiseren, beheeren en op een efficiënte wijze zorgdragen voor het exploiteren van gemeentelijke sportvoorzieningen en -accommodaties. Daarnaast draagt Alkmaar Sport zorg voor de uitvoering van sportstimulering, bewegingsonderwijs op scholen, verenigingsadvies en de (mede)organisatie van projecten en evenementen. De aandelen van Alkmaar Sport zijn voor 100% in handen van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

Als accenten voor het komende jaar zijn aan te geven: het ondersteunen van verenigingen op diverse punten, inwoners in beweging krijgen en houden, uitvoering renovatie Sportpaleis en uitvoering besluit na onderzoek toekomst sportcomplex Hoornse Vaart.

Gemeentelijke bijdrage 2024

In de begroting 2024 is voor de uitvoerende taken door Alkmaar Sport een bedrag opgenomen van € 10.666.000 (begroting 2023: € 9.999.000), exclusief BTW. Door verruiming van de sportvrijstelling is BTW op het gelegenheid geven tot sportbeoefening niet meer verhaalbaar. De gemeentelijke bijdrage aan Alkmaar Sport NV wordt daardoor met circa € 2,0 miljoen verhoogd. Via de Specifieke Uitkering stimulering Sport (SPUK-regeling) ontvangt de gemeente een compensatie voor deze extra lasten. Het risico bestaat dat de vergoeding lager is dan 100%.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit

- Thema 2.1 Onderwijs
- Thema 2.3 Sport
- Thema 2.7 Diversiteit

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (ONHN)

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving, en mogelijk uitbreiding, van werkgelegenheid.

Het is een netwerkorganisatie voor de regio die zich heeft gespecialiseerd in economische stimulering, innovatie, regiomarketing en talentontwikkeling (arbeidsmarkt). De gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van ONHN. ONHN is een uitvoeringsorganisatie voor stimulering van economische ontwikkeling in Noord-Holland Noord. Het is in 2006 opgericht en 1 januari 2007 van start gegaan. In 2017 is de samenwerking geëvalueerd waarna voor de jaren 2018-2024 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst is ondertekend tussen alle hierboven genoemde partijen. Alkmaar bezit 3564 aandelen met een nominale waarde van € 1,00.

De dienstverleningsovereenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf loopt af op 31 december 2024. Conform deze dienstverleningsovereenkomst is de eindevaluatie van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord op 2 juni 2023 aan de opdrachtgevers voorgelegd en vastgesteld. Daarbij is de opdracht gegeven om uitwerking te geven aan de aanbevelingen en een nieuwe dienstverleningsovereenkomst voor te bereiden.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:

- Vestigingsklimaat (waaronder werklocaties, toerisme & recreatie, energie, agribusiness, arbeidsmarkt, opleidingen en incubators).
- MKB Strategie (accountmanagement, financieringsbegeleiding, bedrijfshuisvesting en stimuleren innovatie).
- Acquisitie (actief aantrekken van nieuwe bedrijven en behoud bestaande bedrijven in de regio).
- Communicatie (regiomarketing, aandeelhouderscommunicatie, marktcommunicatie, lobby en projectcommunicatie).
- Faciliteren regionale samenwerking (IBAO, Bestuurlijk Overleg Economie NHN, STAK ROM InWest, Economisch Forum HbA).

Het in 2023 op te stellen jaarplan 2024 is leidend voor de uitvoering. Dit jaarplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage 2024

De gemeentelijke bijdrage in 2024 is € 275.000 (€ 256.000 in 2023)

Welke producten worden geleverd

Programma 3 Bedrijvigheid:

- Thema 3.1 Economie en toerisme

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest B.V.

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,00. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens 2024

Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB én versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal

van circa € 160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van Rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de EU, het Rijk en Invest NL.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Bijdrage in de exploitatiekosten voor 2024 bedraagt € 40.000 (begroting 2023 € 40.000).

Inleg in het fondskapitaal vindt plaats op basis van capital calls.

Servicehuis Parkeer- en verblijfsrechten (SHPV)

Op 1 januari 2019 is gemeente Alkmaar lid geworden van de Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV), een coöperatie die is opgericht om het belparkeren voor gemeenten te faciliteren en het beheer te organiseren voor het Nationaal Parkeer Register (NPR) waar alle parkeerrechten worden vastgelegd. De leden zijn vertegenwoordigd in de Algemene Ledenvergadering (ALV). Medio 2023 zijn 44 gemeenten lid van de coöperatie en zijn ca. 60 gemeenten aangesloten (gebruiken wel de dienstverlening maar hebben geen stemrecht in de Algemene Ledenvergadering). Dat betekent dat ruim 100 gemeenten met gereguleerd parkeren gebruik maken van de gezamenlijke dataopslag voor parkeerrechten, het NPR. Daarnaast maken 15 providers (+ 7 gelieerde bedrijven) gebruik van het NPR voor hun dienstverlening aan de klant. Op straat wordt in Alkmaar 75% van de parkeertransacties betaald via de mobiele telefoon.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

In 2022 heeft het SHPV met andere organisaties op het gebied van parkeren en mobiliteit de krachten gebundeld om te komen tot een landelijke (of nationale) actie agenda parkeren en verblijven.

Inmiddels is samen met CROW², GNMI³ en Vexpan⁴ de eerste gezamenlijke concept agenda opgesteld met vijf leidende thema's:

- Duurzaam vervoer/mobiliteit: aanbod en gebruik van duurzaam vervoer.
- Duurzame infrastructuur: emissieloze zones/laadinfrastructuur/energiehubs.
- Ruimtelijke ontwikkeling: van straat naar garage/terrein en verblijven (incl. druk van stedelijke ontwikkeling/ontwikkelaars waarbij nadruk ligt op inzet van parkeernormen en deelmobiliteit als alternatief).
- Data gestuurd (parkeer)beleid.
- De gebruiker centraal: standaard en gebruiksvriendelijke informatie, voorwaarden en beïnvloeding gedrag.

Eind 2022 is de landelijke agenda vastgesteld waarna in 2023 met de uitvoering daarvan gestart is.

Gemeentelijke bijdrage 2024

In de begroting 2024 is voor de gemeentelijke bijdrage een bedrag opgenomen van € 50.000. Ongeveer € 2 miljoen aan inkomsten wordt verwerkt door het SHPV. Deze inkomsten worden vervolgens, voorzien van een accountantsverklaring, afgedragen aan Alkmaar.

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.5 Parkeren

Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A. (DECRA)

De DECRA is op 5 november 2014 opgericht en is een stimuleringsfonds dat zich richt op het aanjagen van duurzame energieprojecten in de regio en het investeren van de opbrengsten in nieuwe duurzame projecten. Het fonds is een middel om de lokale duurzaamheidsdoelstelling op termijn te kunnen realiseren. Bij de financiering en participatie in projecten wordt door de coöperatie een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de

² CROW: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

³ GNMI: Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur

⁴ VEXPAN: Platform Parkeren Nederland

afweging meegenomen. Hierdoor kan een diversiteit aan duurzame projecten worden ontwikkeld. Deelnemers zijn de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Uitgeest en HVC.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

De focus van DECRA is gericht op de uitvoering van de regionale energiestrategie: de realisatie van duurzaam opgewekte energie uit zon en wind. Samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke organisaties zoals energiecoöperaties. DECRA biedt daarbij de mogelijkheid dat deze organisaties en inwoners financieel participeren in zon- en windprojecten. Op deze wijze deelt de omgeving mee in de financiële opbrengst.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Geen gemeentelijke bijdrage.

Welke producten worden geleverd

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Alkmaar Duurzaam Vastgoed (ADV) BV

Op 9 december 2020 is ADV BV opgericht. Doel van de BV is het beheren, ontwikkelen en verduurzamen van (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2024

In opdracht van de gemeente heeft Rijnconsult in 2022 een verkennend onderzoek verricht met daarbij het ontwikkelen van scenario's voor de positionering van Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV.

Resultaten van het onderzoek zijn besproken in de aandeelhoudersvergadering van januari 2023.

Reactie Aandeelhouders

Naar aanleiding van het rapport hebben de aandeelhouders gekozen voor een governance in lijn met het huidige construct met een lichtere regievoering. Daarbij is gezocht naar de lichtst mogelijke constructie voor het beheer van de BV. In dit scenario wordt een lichtere governance georganiseerd door binnenkort een interim bestuurder te installeren die deze lichte variant verder gaat consolideren.

Gemeentelijke bijdrage 2024

Geen

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Overzicht Verbonden Partijen 2024

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participantenbijdrage 2024		Peildatum 1-1-2022		Peildatum 31-12-2022		Resul- taat 2022
				Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen			
Gemeenschappelijke regelingen										
1.	Zaffier	Alkmaar	Het uitvoeren van wetten inzake participa- tie en inkomensvoorzieningen.		10.759	-	5.700	61	8.431	61
2.	Recreatiegebied Alk- maarder- en Uitgees- termeer	Velsen-Zuid	Wij ontwikkelen en beheren een aantrekke- lijke groene omgeving. Centraal daarbij staat een goede balans tussen natuur en re- creatie die de totale kwaliteit van de omge- ving ten goede komt.		96	1.761	907	1.473	1.101	-
3.	Recreatieschap Geest- merambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; het tot stand brengen en onderhou- den van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.		343	5.031	529	4.060	619	-
4.	Verbrandingsinstalla- tie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de ver- werking van de door de deelnemende ge- meenten ingevolge de Afvalstoffenwet ver- kregen afvalstoffen.		-	24	918	24	925	-
5.	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk ver- plichte taak tot beheer van het gemeente- archief.		1.194	389	1.000	392	941	118

Overzicht Verbonden Partijen 2024

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participantenbijdrage 2024		Peildatum 1-1-2022		Peildatum 31-12-2022		Resul- taat 2022
						Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	
6.	GGD Hollands Noor- den	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		6.956	1.659	26.601	-1.954	25.057	-3.691
7.	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		9.068	7.988	38.246	6.756	31.513	798
8.	Omgevingsdienst Noord Holland Noord	Hoorn	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De taken betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.		1.560	5.978	5.326	4.841	5.495	1.110
9.	Cocensus	Alkmaar	Uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) alsmede de heffing en de invordering van diverse gemeentelijke belastingen.		1.845	804	15.895	740	16.228	490

Overzicht Verbonden Partijen 2024

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participantenbijdrage 2024		Peildatum 1-1-2022		Peildatum 31-12-2022		Resul- taat 2022
						Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	
Vennootschappen en coöperaties										
10.	Bank Nederlandse Ge- meenten	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.		-	5.062.000	143.995.000	4.615.000	107.459.000	300.000
11.	Alliander NV	Amsterdam	Uitoefening van het energienetwerkbedrijf met het zorgen voor een betaalbare ener- gievoorziening in een groot deel van Neder- land. De aandeelhouders zijn gemeenten en provincies.		-	4.470.000	5.739.000	4.570.000	6.122.000	198.000
12.	Stadswerk NV	Alkmaar	Het inrichten, beheren en onderhoud van de openbare ruimte en afvalinzameling en - verwerking, en zorgen voor snelle, ade- quate en efficiënte dienstverlening.			3.414	10.867	*)	*)	*)
13.	Alkmaar Sport NV	Alkmaar	Uitvoeren van het sportbeleid van de ge- meente Alkmaar en beheren van de sport- accommodaties.		10.666	1.514	7.884	*)	*)	*)
14.	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV	Alkmaar	Het versterken van de strategische organi- satie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, ken- nisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord ten einde een positief vestigings- en onder- nemersklimaat in Noord-Holland Noord te ontwikkelen. Het bevorderen van samen- hang in Noord-Holland Noord zodat de re-		275	1.239	2.748	1.279	3.698	41

Overzicht Verbonden Partijen 2024

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participantenbijdrage 2024		Peildatum 1-1-2022		Peildatum 31-12-2022		Resul- taat 2022
						Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	
			gio effectief kan handelen bij samenwer- kingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.							
15.	Ruimtelijke Ontwikke- lingsmaatschappij In- West B.V.	Alkmaar	Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële on- dersteuning voor deze doelen.		40	-	-	18.302	6.316	-
16.	Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten		Faciliteren van het belparkeren voor ge- meenten en beheer van het Nationaal Par- keer Register (NPR) waarin alle parkeerrech- ten worden vastgelegd.		50	*)	*)	*)	*)	*)
17.	Coöperatie "Coöpera- tief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A"	Alkmaar	De coöperatie heeft als doel te voorzien in bepaalde stoffelijke behoeften van haar Le- den, krachtens met hen gesloten Leden In- breng Overeenkomsten, in het bedrijf dat voor hun behoefte uitoefent of doet uitoe- fenen, met betrekking tot de doelen zoals opgenomen in artikel 2.1 van de oprich- tingsakte van de coöperatie.		-	*)	*)	*)	*)	*)

Overzicht Verbonden Partijen 2024

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participantenbijdrage 2024		Peildatum 1-1-2022		Peildatum 31-12-2022		Resul- taat 2022
						Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	Eigen ver- mogen	Vreemd vermogen	
18.	Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.	Alkmaar	Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV beheert, ontwikkelt en verduurzaamt het (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.		-	434	61.434	432	65.338	-2

*) ten tijde van het opmaken van de programmabegroting (september 2023) waren deze gegevens (nog) niet bekend.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In de Nota Grondbeleid 2022 is een afwegingskader opgenomen om bij ruimtelijke ontwikkelingen te komen tot een passende rolkeuze voor de gemeente. Uitgangspunt blijft dat het grondbeleid geen doel op zich is, maar een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Grondbeleid is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen. De ruimtelijke doelstellingen, maar ook de doelstellingen op maatschappelijk vlak, worden meegewogen bij deze afweging. Het grondbeleid geeft inzicht in de impact van een ontwikkeling en sturing op het realiseren van de gewenste ontwikkelingen.

Bij actief grondbeleid worden de gemeentelijke kosten voor inzet van mensen en onderzoek, de uitvoering van werken en de aanleg van de openbare ruimte in een plangebied geadministreerd in een grondexploitatie, net als de opbrengsten uit gronduitgifte, subsidies en bijdragen. Omdat de kosten vaak vele jaren voor de opbrengsten uitgaan, komen ook de kosten van voorfinanciering, rentelasten en tijdelijk beheer voor rekening van de grondexploitatie.

Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023

Op 25 mei 2023 heeft de gemeenteraad de MPG 2023 vastgesteld. De MPG geeft informatie over de actuele voortgang van de grondexploitaties. In de MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de komende jaren. De te verwachten ontwikkelingen zijn financieel vertaald. De begroting voor het grondbeleid 2024 is gebaseerd op de prognoses van kosten en baten uit de MPG 2023.

Bovenwijkse voorzieningen

Begin 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Nota bovenwijkse voorzieningen. Op basis van deze nota gaan projecten waarbij nieuw vastgoed wordt ontwikkeld volgens een eenduidige methode bijdragen aan de financiering van bovenwijkse voorzieningen (in een bedrag per te ontwikkelen m²). Jaarlijks, tegelijk met het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP), wordt de nota door het college geactualiseerd.

De te ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen worden in een bestemmingsreserve met bestedingsfunctie gestort. De reserve bevat bijdragen van zowel private initiatiefnemers als vanuit gemeentelijke grondexploitatie-projecten. De storting van de bijdragen vanuit de actieve grondexploitaties gebeurt jaarlijks op basis van een expliciet besluit van de gemeenteraad bij de vaststelling van de MPG.

De jaarlijkse actualisatie wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Informatie over het gemeentelijk grondbeleid, de Nota bovenwijkse voorzieningen en nadere informatie per project is opgenomen in de MPG 2023. In deze paragraaf Grondbeleid zijn, naast de (verplichte) cijfermatige overzichten, alleen de actualiteiten per plan gemeld. De risico's omtrent grondexploitaties zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Omgevingswet

Gemeenten zijn verplicht om bij ontwikkelgebieden waar de gemeente geen grondpositie heeft, hun kosten te verhalen op ontwikkelende partijen. De Omgevingswet wordt per 1 januari 2024 ingevoerd. Onder andere het kostenverhaal en de financiële bijdragen voor facilitaire grondexploitaties worden daarmee anders. Financieel gezien heeft dit naar alle waarschijnlijkheid geen gevolgen, maar procesmatig zullen aan de voor kant al strategische keuzes gemaakt moeten worden over de planologische demarcatie en de hiermee samenhangende gevolgen voor het kostenverhaal. Dit dient al bij het maken van het omgevingsplan duidelijk te zijn.

Alkmaars Kanaal

Voor de deelgebieden in het Alkmaars Kanaal worden ontwikkelkaders opgesteld. Het ontwikkelkader vormt het uitgangspunt voor de ruimtelijke aspecten binnen de deelgebieden. Het gaat daarbij om de stedenbouwkundige opzet, programmatische invulling, de meest optimale ontsluiting en parkeeroplossingen, de plek waar de (maatschappelijke) voorzieningen komen, de landschappelijke invulling en de aansluiting op de oevers van het Noordhollands Kanaal. Daarnaast wordt een ontwikkel- en uitvoeringsstrategie per deelgebied/ontwikkeling bepaald. Deze gaan over de inzet van planologie, te hanteren (financiële) spelregels en kostenverhaal, maar ook over eventuele samenwerkingsvormen en de wijze waarop het Alkmaars Kanaal ontwikkeld wordt.

Mondiale ontwikkelingen

Momenteel speelt er een aantal ontwikkelingen met mogelijk impact op de grondexploitaties. De afgelopen periode zagen we al de stijgende consumenten- en producentenprijzen. Na een periode van sterk oplopende woningprijzen heeft de woningmarkt in 2022 een kantelpunt bereikt. De economische onzekerheid is gedurende het jaar steeds verder toegenomen, met de Oekraïne-oorlog en de gevolgen daarvan als een van de voornaamste veroorzakers. Hoewel er op jaarbasis in 2022 nog sprake is van een lichte stijging van de woningprijzen, is in 2023 duidelijk sprake van een afkoelende woningmarkt. Er heerst nog grote onzekerheid vanwege het teruglopende opbrengstenpotentieel en de onzekere toekomst van kostenniveaus, wat druk uitoefent op de haalbaarheid van veel bouwprojecten. De hoge rente zet de financierbaarheid van woningen voor particulieren en bouwprojecten voor beleggers stevig onder druk. De kans bestaat dat de contractering in de bouw en infra temporiseert door de grote onzekerheid die in de markt sluipt. Hoe dan ook, op het moment van het schrijven van deze paragraaf grondbeleid (mei 2023) zijn de lange termijn economische gevolgen nog ongewis. Op het moment dat duidelijk is dat faseringen, programma's en/of ramingen aanzienlijk moeten worden aangepast, worden de grondexploitaties op dat punt geactualiseerd en weer voorgelegd aan de raad.

Overige ontwikkelingen

Naast bovengenoemde ontwikkelingen spelen ook andere onderwerpen een rol bij gebiedsontwikkelingen. Zo leidt het vraagstuk m.b.t. de stikstofproductie tot onzekerheid over het wel/niet door kunnen gaan van woningbouwproductie. Maar ook het tekort aan capaciteit in het elektriciteitsnetwerk kan leiden tot uitstel van productie. Hiermee kan de enorme opgave waar Nederland voor staat op het gebied van de energietransitie, verduurzaming, woningbouw en mobiliteit in de knel komen. Deze zaken kunnen van invloed zijn op gebiedsontwikkelingen in Alkmaar.

BBV-regels

De commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) publiceerde in 2019 de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' (2019). De notitie is een samenvoeging en actualisering van vier eerdere notities over grondexploitatie, faciliterend grondbeleid, nadere uitleg tussentijds winst nemen, en verwerken onderhandenwerk grondexploitatie. De notitie bevat ook hoofdstukken over het belang van grondbeleid voor raadsleden en uitleg over de paragraaf grondbeleid.

Geraamde eindresultaten Grondexploitaties/Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

De gemeente heeft in 2024 twee (reeds vastgestelde) actieve grondexploitaties met de volgende geraamde planresultaten (excl. tussentijdse winstnemingen):

Exploitatieresultaat	EW	CW	Afsluiting
Boekelermeer Zuid	5.953.000	4.602.000	2036
Jaagpad Oost	0	0	2025
Totaal	5.953.000	4.602.000	
EW = Eindwaarde, CW = Contante waarde per 01-01-2023			

Eventueel nieuwe grondexploitaties gaan pas onderdeel uit maken van de financiële overzichten nadat deze door uw raad zijn vastgesteld.

Reserves, voorzieningen en langlopende verplichtingen

Voor het grondbeleid worden de volgende reserves en voorzieningen aangehouden (zie jaarrekening 2022).

1. De voorzieningen Nog te maken kosten van uitgenomen bestemmingsplannen: De Pauw € 1.010.619.
2. Reserve grondexploitatie Boekelermeer € 1.991.818.
3. Reserve grondexploitatie Vroonermeer Noord € 1.203.316.
4. Reserve Bovenwijkse voorzieningen € 1.792.431.
5. Voorziening Stompeloren-West € 445.800.

In de Programmarekening 2022 en de Programmabegroting 2023 is het risico opgenomen dat op grond van het BBV gemeenten extra voorzichtig moeten zijn met betrekking tot onzekerheden en risico's bij grondexploitaties die langer dan tien jaar doorlopen. Dat doen gemeenten door aanvullende beheersmaatregelen te treffen om zo het activeren van kosten en lange terugverdienperiodes te beperken. In de laatste MPG, die in het voorjaar van 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad, is voor een bedrag van afgerond € 9 miljoen aan risico's opgenomen, waarbij de kans dat het risico zich daadwerkelijk voordoet op 10% wordt geschat. Uitgangspunt is dat risico's van grondexploitaties opgenomen zijn in de benodigde weerstandscapaciteit.

ACTUALITEITEN PER PLAN

BOUWGROND IN EXPLOITATIE (BIE)

- Boekelermeer Zuid 2

De grondexploitatie gaat uit van een gemiddelde gronduitgifte van 2,6 hectare per jaar. Eerste helft 2023 is al ruim 1 hectare verkocht en zitten vele hectares in de pijplijn aan reserveringen en opties. De gemeente is gestart met de realisatie van het havengebied in het zuidoostelijk plandeel. De voorbereiding van het bouwrijp maken van de rest van het bedrijventerrein (Romp Zuid) is al ver gevorderd. Waarschijnlijk wordt begin derde kwartaal 2023 besloten over start uitvoering. Als de problemen met het elektriciteitsnetwerk geen reden zijn om de realisatie uit te stellen, kan dit werk in tweede kwartaal 2024 worden afgerond.

- Jaagpad Oost

Dit betreft een particuliere ontwikkeling op grotendeels particuliere grond. Met de eigenaar/ontwikkelaar is een koop-/exploitatieovereenkomst gesloten waarbij uitgangspunt is dat alle kosten van de gemeente op de ontwikkelaar worden verhaald. De ontwikkelaar is in 2021 gestart met de eerste fase woningbouw. Oplevering van de woningen is gepland in 2024 (ca. 225 woningen) en 2025 (ca. 185 woningen).

UITGENOMEN BESTEMMINGSPANNEN (UBP)

Niet van toepassing in 2024. De voorziening voor De Pauw kan naar verwachting in 2023 worden afgesloten.

FACILITAIRE GRONDEXPLOITATIES

Daar waar de gemeente niet zelf ontwikkelt, maar het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren, is sprake van een facilitaire grondexploitatie. Deze zijn als aparte categorie in de administratie opgenomen.

De gemeente is op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en per 1 januari 2024 op basis van de Omgevingswet verplicht om de kosten van bepaalde ruimtelijke plannen te verhalen bij die partijen die baat hebben bij de ruimtelijke ontwikkeling. In de meeste gevallen verhaalt de gemeente deze kosten middels een privaatrechtelijk spoor. Dit wordt een anterieure overeenkomst genoemd. Daarbij wordt een exploitatiebijdrage berekend voor ambtelijke plankosten. Werkzaamheden die de ontwikkelaar zelf uitvoert (bijvoorbeeld het opstellen van een bestemmingsplan), worden in mindering gebracht. Daarnaast wordt een inschatting gemaakt van de toerekenbare kosten van investeringen in de openbare ruimte, die (mede) veroorzaakt worden door de ontwikkeling en die de ontwikkelaar niet zelf realiseert. Die investeringen worden ook bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Dat geldt ook voor een mogelijke bijdrage die voortvloeit uit de Nota bovenwijkse voorzieningen.

De gemeentelijke kosten en opbrengsten worden in deze gevallen verantwoord in een facilitaire grondexploitatie. Omdat het kostenverhaal uitsluitend mag gaan over het verhalen van werkelijk gemaakte of te maken kosten, en bijvoorbeeld niet over het afkomen van baat/winst, hebben facilitaire grondexploitaties per definitie een neutraal exploitatieresultaat.

Op moment van schrijven van deze paragraaf zijn er drieëntwintig facilitaire grondexploitaties als zodanig in de administratie verwerkt. Voor deze projecten zijn anterieure overeenkomsten gesloten op basis waarvan de ontwikkelende partijen een exploitatiebijdrage betalen voor de gemeentelijke plankosten. Voor een groot aantal andere initiatieven is een anterieure overeenkomst in de maak maar nog niet overeengekomen. Deze maken derhalve (nog) geen onderdeel uit van deze paragraaf. Informatie over de facilitaire grondexploitaties is opgenomen in de MPG 2023.

Paragraaf Openbaarheid

Artikel 4 lid 1 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De verplichting komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. De wet kent twee soorten openbaar maken: actief en passief (op verzoek). Hieronder wordt op beide onderdelen afzonderlijk ingegaan.

Project Woo

In onderstaande toelichting is zoveel als mogelijk de verdeling van de drie thema's informatiehuishouding, actieve en passieve openbaarmaking aangehouden, met de kanttekening dat het in de praktijk met elkaar is verbonden. Bij de implementatie van de Woo zijn belangrijke thema's: inrichting Woo-team, verbetering informatiehuishouding, archivering, systemen en procedures en opleiden en informeren van medewerkers.

Wij gaan de Woo ruimhartig invullen waarbij contact met de burger voorop staat. Zo kunnen we zo transparant mogelijk zijn en zullen we de gevraagde informatie zo eenvoudig en begrijpelijk mogelijk beschikbaar stellen. Wij richten het Woo-proces binnen de organisatie in, waarbij ook de komende jaren de ontwikkeling op dit vlak doorgaat en wij trainingen op dit vlak aanbieden.

Informatiehuishouding

Met de uitwerking van het Woo-proces in het zaakstelsel zal het afhandelen van Woo-verzoeken worden vereenvoudigd. Met de aanschaf van een slimme anonimiseringsstool wordt het proces versneld.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit de overheid worden ondernomen om informatie uit zichzelf openbaar te maken voor de samenleving en politiek. De Woo regelt welke informatie verplicht actief openbaar moet worden gemaakt. Voor de gemeente zijn dat, naast de al op andere wetgeving verplicht bekend te maken documenten, de volgende informatie categorieën:

1. Organisatiegegevens/indeling (staat op de website).
2. Ingekomen stukken gemeenteraad (worden al openbaar gemaakt).
3. Vergaderstukken en verslagen van gemeenteraad en haar commissies (worden al openbaar gemaakt).
4. Agenda, besluiten en besluitenlijsten van college van B&W (worden al openbaar gemaakt).
5. Convenanten.
6. Jaarplannen, jaarverslagen, evaluaties.
7. Woo verzoeken, beslissing op Woo verzoek en voor zover aanwezig de bij dat besluit behorende documenten.
8. Ambtelijke of extern opgestelde documenten ter voorbereiding van beleid of evaluatie van beleid, incl. uitvoering en handhaving of het functioneren van de eigen organisatie betreffen.
9. Beschikkingen.

De verplichting om actief openbaar te maken is nog niet in werking getreden en wordt door het Rijk gefaseerd ingevoerd, waarbij de eerste fase eind 2023 in werking treedt en de derde en laatste fase eind 2027.

We hebben als gemeente zelf actie ondernomen en hebben een start gemaakt met het gemeentelijke platform Open.Alkmaar.nl. In de loop van 2023 is de planning dat de Woo-verzoeken en de convenanten geplaatst worden op dit platform.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving. Vanaf 1 mei 2022 (toen de Wet open overheid van kracht werd) zijn er 54 Woo-verzoeken binnengekomen waarvan er nu nog 19 open staan. In totaal afgehandelde Woo-verzoeken sinds

invoering Woo tot en met 31-5-2023 dus $54 - 19 = 35$. In onderstaand schema staan de Woo-verzoeken over de jaren 2022-2023. De voortgang staat erbij vermeld.

Jaartal	Ingediend	Op tijd afgehandeld	Afgehandeld na beslistermijn	Openstaand (op 31-5-2023)
2022 (tellend vanaf invoering Woo 1-5-2022)	33	12	16	5
2023	21	2	5	14

III. Financiële begroting

III.1. Financiële beleidskaders

III.2. Diverse overzichten

1. Begroting 2024 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren
2. Toelichting per programmaoverzicht
3. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves naar programma
4. Incidentele baten en lasten
5. EMU-saldo
6. Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
7. Gepronosticeerde balans 2024-2027

III.1 Financiële beleidskaders

Uitgangspunten gemeentelijk financieel beleid

De gemeente Alkmaar is financieel gezond en dat willen wij graag zo houden.

Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende spelregels uit het coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” toegepast om tot een gezond en verantwoord financieel beleid te komen:

- Geld dat ‘over’ is moet eerlijk verdeeld worden. Dat betekent dat onderuitputting en meevallers terugvloeien naar de algemene middelen.
- Voor nieuw beleid wordt eerst oud beleid geschrapt om dit te kunnen bekostigen; • Tekorten moeten zo min mogelijk effect hebben op andere taken van de gemeente. Dat betekent dat tegenvallers, binnen het product of in elk geval binnen het programma, opgelost moeten worden. Voor programma-overstijgende onderwerpen, zoals het sociaal domein, kan maatwerk mogelijk zijn.
- Elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen en met het middel zelf moet spaarzaam worden omgegaan.
- De bestemmingsreserve sociaal domein blijft behouden met een plafond van € 2 miljoen. Dit om overschotten hieraan toe te voegen en tekorten hieraan te onttrekken. Het sociaal domein definiëren wij als jeugd, Wmo en participatie.
- De gemeente moet betrouwbaar zijn. Structurele uitgaven mogen dan ook uitsluitend met structurele middelen worden bekostigd. Alleen incidenteel beleid mag met incidenteel geld worden gedekt.
- Een gezonde financiële positie mag niet meteen ‘opgegeten’ worden, maar moet gebruikt worden voor diepte-investeringen en dus niet voor maatregelen met een consumptief karakter.
- De begroting is de begroting en de jaarrekening is de jaarrekening. Er mag geen oneigenlijke vermenigving zijn van begrotingsstukken. Elk stuk in de begrotingscyclus bouwt weliswaar voort op de voorgaande, maar staat op zichzelf in de besluitvorming.
- Het college voert uit, maar de raad bepaalt het budget. Uitgaven boven een nog vast te stellen tolerantiegrens die de begroting te boven gaan, worden daarom vooraf voorgelegd aan de raad. De raad kan zodoende altijd haar budgetrecht optimaal uitoefenen. Strategische aankopen uit het daarvoor bestemde fonds zijn van deze regel uitgezonderd.

De Programmabegroting 2024 die nu voor ligt is gebaseerd op de Kaderbrief 2024-2027, aangevuld met een actualisatie van de begroting 2023 en met toepassing van de onderstaande uitgangspunten:

- Looncompensatie 9,4%.
- Prijscompensatie 6,2%.
- Indexatie gemeenschappelijke regelingen 7,1%.
- Renteomslagpercentage 1,0%.
- Generieke stijging opbrengsten van tarieven 6,6%, OZB 4,2%.
- Volume-, prijs- en loonstijging gerelateerd aan afvalstoffenheffing en rioolrechten worden kostendekkend in de begroting verwerkt.

Duurzaam financieel evenwicht

De provincie Noord-Holland, onze toezichthouder, hanteert als criteria voor een duurzaam en reëel (financieel) evenwicht:

- Een reëel sluitende begroting voor het begrotingsjaar en het meerjarenperspectief.
- De risico's die de gemeente loopt in verhouding tot het weerstandsvermogen.
- Realistische ramingen met een transparant onderscheid tussen incidentele en structurele lasten en baten.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	Bron
+ = baten/voordeel, - = lasten/nadeel					
Totaal geraamde baten	453.268	452.443	429.892	423.755	Financieel kader
Totaal geraamde lasten	464.199	454.820	447.893	444.410	Financieel kader
A: saldo baten en lasten	-10.930	-2.377	-18.001	-20.655	
Totaal onttrekkingen aan reserves	15.442	11.015	14.278	7.661	Overzicht IV.2
Totaal toevoegingen aan reserves	4.491	8.612	3.334	3.334	Overzicht IV.2
B: saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	10.950	2.403	10.944	4.326	
Totaal incidentele baten	10.049	3.920	7.147	485	Overzicht III.2.4
Totaal incidentele lasten	11.762	9.558	2.719	-	Overzicht III.2.4
C: saldo incidentele baten en lasten	-1.713	-5.638	4.428	485	
Structureel saldo A+B-C	1.733	5.663	-11.485	-16.814	
Structureel evenwicht	ja	ja	nee	nee	

III.2 Diverse overzichten

III.2.1 Begroting 2024 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren

III.2.2 Toelichting per programmaoverzicht

III.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma

III.2.4 Incidentele baten en lasten

III.2.5 EMU-saldo

III.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

III.2.7 Geprognosticeerde balans 2024-2027

III.2.1 Begroting 2024 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren

(Bedragen x € 1.000)

		Rekening 2022			Begroting 2023 na 1ste wijziging			Begroting 2024		
		Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	1.1 Algemeen bestuur	5.771	26	-5.745	20.547	0	-20.547	5.517	0	-5.517
	1.2 Dienstverlening	5.767	2.258	-3.509	6.374	1.948	-4.426	6.705	1.942	-4.763
	1.3 Regionale samenwerking	791	526	-265	810	463	-347	873	504	-369
1 Inwoner en bestuur		12.329	2.810	-9.518	27.731	2.411	-25.321	13.096	2.447	-10.649
2 Vitaliteit	2.1 Onderwijs	9.836	6.892	-2.944	11.953	7.849	-4.104	11.072	6.956	-4.115
	2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	19.417	166	-19.251	20.399	155	-20.244	22.056	29	-22.027
	2.3 Sport	12.694	1.661	-11.032	11.518	94	-11.424	13.327	659	-12.668
	2.4 Maatschappelijke ondersteuning	65.470	1.980	-63.490	68.852	2.469	-66.383	76.645	2.531	-74.115
	2.5 Jeugd	50.425	1.255	-49.170	47.967	1.212	-46.754	54.158	1.778	-52.380
	2.6 Iedereen doet mee	95.997	56.408	-39.590	81.050	42.760	-38.290	77.254	39.393	-37.861
	2.7 Diversiteit	211	0	-211	347	0	-347	463	0	-463
2 Vitaliteit		254.050	68.362	-185.688	242.086	54.540	-187.546	254.975	51.346	-203.629
3 Bedrijvigheid	3.1 Economie en toerisme	7.470	747	-6.723	7.955	562	-7.394	8.003	599	-7.404
	3.2 Citymarketing en Evenementen	72	3	-69	354	0	-354	311	0	-311
3 Bedrijvigheid		7.542	750	-6.792	8.309	562	-7.747	8.313	599	-7.714
4 Leefbaarheid	4.1 Veiligheid	15.215	419	-14.796	15.092	164	-14.928	17.086	352	-16.734
	4.2 Bereikbaarheid	16.477	664	-15.813	21.477	409	-21.069	24.605	872	-23.733
	4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	62.116	54.290	-7.826	60.622	44.247	-16.374	49.837	33.518	-16.319
	4.4 Wonen	571	127	-444	1.880	201	-1.679	3.294	615	-2.679
	4.5 Parkeren	6.444	8.350	1.906	7.576	9.344	1.767	7.871	9.629	1.757
	4.6 Alkmaars Kanaal	3.706	914	-2.792	5.026	3.050	-1.975	3.685	550	-3.135
4 Leefbaarheid		104.528	64.764	-39.764	111.673	57.415	-54.258	106.379	45.535	-60.843
5 Duurzaamheid	5.1 Leefomgeving	42.156	31.329	-10.827	41.607	26.721	-14.886	50.327	32.466	-17.861
5 Duurzaamheid		42.156	31.329	-10.827	41.607	26.721	-14.886	50.327	32.466	-17.861
Programma's		420.604	168.015	-252.589	431.406	141.649	-289.757	433.089	132.392	-300.697
6 Financiën	6.1 Overhead	27.857	2.983	-24.874	29.853	2.862	-26.991	29.498	1.427	-28.071
	6.2 Algemene dekkingsmiddelen	1.476	306.237	304.761	272	299.893	299.621	1.561	319.449	317.888
	6.3 Onvoorzien	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50
	6.4 Heffing voor de Vennootschapsbelasting	412	0	-412	0	0	0	0	0	0
6 Financiën		29.795	309.221	279.426	30.175	302.755	272.580	31.109	320.876	289.767
Resultaat voor bestemming		450.400	477.236	26.837	461.581	444.404	-17.177	464.199	453.268	-10.930
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		48.298	39.662	-8.636	-22.152	-4.844	17.309	4.491	15.442	10.950
Resultaat na bestemming		498.697	516.898	18.201	439.429	439.560	132	468.690	468.710	20

III.2.2 Toelichting per programmaoverzicht

Programma 1 Inwoner en bestuur

Wat mag het kosten?

Programma 1 Inwoner en bestuur						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemeen bestuur	5.771	20.547	5.517	3.229	3.123	3.123
Dienstverlening	5.767	6.374	6.705	6.632	6.623	6.630
Regionale samenwerking	791	810	873	873	873	873
Totaal lasten	12.329	27.731	13.096	10.733	10.619	10.625
Algemeen bestuur	26	0	0	0	0	0
Dienstverlening	2.258	1.948	1.942	1.942	1.942	1.942
Regionale samenwerking	526	463	504	504	504	504
Totaal baten	2.810	2.411	2.447	2.447	2.447	2.447
Totaal saldo voor bestemming	-9.518	-25.321	-10.649	-8.287	-8.172	-8.179
Algemeen bestuur	17.848	0	0	4.800	0	0
Totaal dotaties reserves	17.848	0	0	4.800	0	0
Algemeen bestuur	17.981	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal onttrekkingen reserves	17.981	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal mutaties reserves	133	10.500	3.904	-3.199	5.862	0
Totaal saldo na bestemming	-9.385	-14.821	-6.745	-11.486	-2.310	-8.179

Toelichting per thema

1.1 Algemeen bestuur

Thema Algemeen bestuur						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bestuur en internationale contacten	4.304	4.117	4.219	4.219	4.219	4.219
Bestuursondersteuning	408	675	974	845	739	739
Algemene activiteiten	1.060	15.755	325	-1.835	-1.835	-1.835
Totaal lasten	5.771	20.547	5.517	3.229	3.123	3.123
Bestuur en internationale contacten	26	0	0	0	0	0
Bestuursondersteuning	0	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	26	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-5.745	-20.547	-5.517	-3.229	-3.123	-3.123
Bestuur en internationale contacten	300	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	17.548	0	0	4.800	0	0
Totaal dotaties reserves	17.848	0	0	4.800	0	0
Bestuur en internationale contacten	433	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	17.548	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal onttrekkingen reserves	17.981	10.500	3.904	1.601	5.862	0
Totaal mutaties reserves	133	10.500	3.904	-3.199	5.862	0
Totaal saldo na bestemming	-5.611	-10.047	-1.613	-6.428	2.739	-3.123

Thema 1.1 Algemeen bestuur	Bedrag	N/V
Lasten:		
In de programmabegroting 2023 was rekening gehouden met een verlaging van € 10,5 miljoen van de stelpost energie. Van de resterende € 3 miljoen is € 1.085.000 ingezet voor de openbare ruimte en € 350.000 voor sport.	11.935	V
De stelpost loon- en prijscompensatie uit de Meicirculaire 2022 is ingezet ter dekking van toegekende loon- en prijscompensatie in 2024 t/m 2027.	2.185	V
Stelpost Oud beleid schrappen voor nieuw beleid.	2.000	V
Het restant van de taakstelling van 2,8% op subsidies is komen te vervallen.	630	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 1 Inwoner en bestuur, thema 1.1 Algemeen bestuur.	355	N
Loon- en prijscompensatie.	282	N
Actualisatie kapitaallasten o.b.v. jaarrekening 2022 en verlaging omslagrente.	165	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	12	V
Baten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.	-	
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.	-	
Onttrekkingen reserves:		
De onttrekking aan de Algemene reserve ter dekking van de stelpost energie is verlaagd van € 10.500.000 naar € 1.000.000.	9.500	N

Thema 1.1 Algemeen bestuur	Bedrag	N/V
Generieke dekking uit de Algemene reserve voor incidentele budgetten.	2.904	V

1.2 Dienstverlening

Thema Dienstverlening						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Voorlichting, communicatie en stadsprom	342	633	619	619	619	619
Burgerdiensten	5.424	5.741	6.086	6.013	6.004	6.011
Totaal lasten	5.767	6.374	6.705	6.632	6.623	6.630
Voorlichting, communicatie en stadsprom	3	3	1	1	1	1
Burgerdiensten	2.254	1.945	1.941	1.941	1.941	1.941
Totaal baten	2.258	1.948	1.942	1.942	1.942	1.942
Totaal saldo voor bestemming	-3.509	-4.426	-4.763	-4.689	-4.681	-4.687
<i>Totaal dotatie reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Totaal onttrekkingen reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-3.509	-4.426	-4.763	-4.689	-4.681	-4.687

Thema 1.2 Dienstverlening	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	474	N
Het Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest, de omgevingsdienst NHN, RIEC en Haltewerk/Zaffier nemen geen ICT diensten meer af van de gemeente. De lasten t.b.v. deze afnemers komen te vervallen.	166	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 1 Inwoner en bestuur, thema 1.2 Dienstverlening.	80	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	57	V
Baten:		
Het Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest, de omgevingsdienst NHN, Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) en Haltewerk/Zaffier nemen geen ICT diensten meer af van de gemeente. De baten t.b.v. deze afnemers komen te vervallen.	166	N
Indexatie tarieven.	120	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	40	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

1.3 Regionale samenwerking

Thema Regionale samenwerking						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Regionale samenwerking	791	810	873	873	873	873
Totaal lasten	791	810	873	873	873	873
Regionale samenwerking	526	463	504	504	504	504
Totaal baten	526	463	504	504	504	504
Totaal saldo voor bestemming	-265	-347	-369	-369	-369	-369
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-265	-347	-369	-369	-369	-369

Thema 1.3 Regionale samenwerking	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	63	N
Baten:		
Indexatie opbrengsten.	41	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.	-	-
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.	-	-

Programma 2 Vitaliteit

Wat mag het kosten?

Programma 2 Vitaliteit						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Onderwijs	9.836	11.953	11.072	10.917	10.967	11.017
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	19.417	20.399	22.056	21.976	21.930	21.924
Sport	12.694	11.518	13.327	13.178	13.066	12.332
Maatschappelijke ondersteuning	65.470	68.852	76.645	76.023	75.281	74.425
Jeugd	50.425	47.967	54.158	53.380	53.172	52.304
Iedereen doet mee	95.997	81.050	77.254	76.449	75.623	75.588
Diversiteit	211	347	463	500	495	495
Totaal lasten	254.050	242.086	254.975	252.422	250.534	248.085
Onderwijs	6.892	7.849	6.956	6.956	6.956	6.956
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	166	155	29	29	29	29
Sport	1.661	94	659	659	659	25
Maatschappelijke ondersteuning	1.980	2.469	2.531	2.516	3.416	2.685
Jeugd	1.255	1.212	1.778	1.774	1.774	1.306
Iedereen doet mee	56.408	42.760	39.393	39.393	39.393	39.393
Diversiteit	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	68.362	54.540	51.346	51.327	52.227	50.394
Totaal saldo voor bestemming	-185.688	-187.546	-203.629	-201.096	-198.307	-197.691
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	135	0	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	3.353	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	9.833	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	13.321	0	0	0	0	0
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	132	63	63	63	63	63
Sport	72	49	49	49	6	0
Maatschappelijke ondersteuning	1.922	0	760	250	0	0
Jeugd	264	0	0	400	400	0
Iedereen doet mee	9.983	2.400	1.750	784	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	12.373	2.512	2.622	1.546	469	63
Totaal mutaties reserves	-948	2.512	2.622	1.546	469	63
Totaal saldo na bestemming	-186.636	-185.034	-201.007	-199.550	-197.839	-197.628

Toelichting per thema

2.1 Onderwijs

Thema Onderwijs						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Voorzieningen	1.469	2.497	2.176	2.201	2.251	2.301
Educatie	5.712	6.739	5.875	5.696	5.696	5.696
Voortijdig schoolverlaten	2.655	2.718	3.020	3.020	3.020	3.020
Totaal lasten	9.836	11.953	11.072	10.917	10.967	11.017
Voorzieningen	77	86	73	73	73	73
Educatie	4.918	5.961	4.816	4.816	4.816	4.816
Voortijdig schoolverlaten	1.897	1.803	2.068	2.068	2.068	2.068
Totaal baten	6.892	7.849	6.956	6.956	6.956	6.956
Totaal saldo voor bestemming	-2.944	-4.104	-4.115	-3.961	-4.011	-4.061
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-2.944	-4.104	-4.115	-3.961	-4.011	-4.061

Thema 2.1 Onderwijs	Bedrag	N/V
Lasten:		
In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen scholen voor (speciaal) basis- en voortgezet (speciaal) onderwijs én gemeenten middelen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Daarmee wil het ministerie de negatieve gevolgen van de coronacrisis voor deze leerlingen keren. Deze uitkering is beschikbaar gesteld voor de periode 2022-2023 en vervalt in 2024.	1.209	V
Het budget voor leerlingenvervoer bleek na aanbesteding te hoog begroot.	400	V
Loon- en prijscompensatie.	322	N
Coalitie akkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn". Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.1 Onderwijs.	295	N
De SiSa-regeling Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) wordt verhoogd.	153	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	42	V
Baten:		
In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen scholen voor (speciaal) basis- en voortgezet (speciaal) onderwijs én gemeenten middelen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Daarmee wil het ministerie de negatieve gevolgen van de coronacrisis voor deze leerlingen keren. Deze uitkering is beschikbaar gesteld voor de periode 2022-2023 en vervalt in 2024.	1.209	N
De SiSa-regeling Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) wordt verhoogd.	153	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	163	V
Dotaties reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		

2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Thema Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Cultuur en kunst	16.758	17.285	18.674	18.574	18.548	18.622
Monumentenzorg en Archeologie	1.609	2.013	2.165	2.185	2.166	2.086
Regionaal historisch centrum	1.050	1.101	1.216	1.216	1.216	1.216
Totaal lasten	19.417	20.399	22.056	21.976	21.930	21.924
Cultuur en kunst	98	91	0	0	0	0
Monumentenzorg en Archeologie	29	64	28	28	28	28
Regionaal historisch centrum	40	0	0	0	0	0
Totaal baten	166	155	29	29	29	29
Totaal saldo voor bestemming	-19.251	-20.244	-22.027	-21.947	-21.901	-21.895
Cultuur en kunst	135	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	135	0	0	0	0	0
Cultuur en kunst	132	63	63	63	63	63
Totaal onttrekkingen reserves	132	63	63	63	63	63
Totaal mutaties reserves	-3	63	63	63	63	63
Totaal saldo na bestemming	-19.254	-20.181	-21.964	-21.884	-21.838	-21.832

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	1.394	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen voor een totaalbedrag van € 580.000 in de begroting verwerkt, hiervoor is dekking binnen bestaande middelen voor een bedrag van € 350.000 gevonden. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed.	230	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	33	N
Baten:		
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	126	N
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

2.3 Sport

Thema Sport						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Sportinfrastructuur	10.264	8.981	10.508	10.465	10.406	10.306
Sportstimulering	1.713	1.697	1.914	1.808	1.808	1.174
(Top)sportevenementen	62	145	132	132	132	132
Talentontwikkeling	195	213	216	216	216	216
Maatschappelijke rol van sport	94	98	214	214	160	160
Overige activiteiten	366	384	344	344	344	344
Totaal lasten	12.694	11.518	13.327	13.178	13.066	12.332
Sportinfrastructuur	1.310	0	0	0	0	0
Sportstimulering	317	25	659	659	659	25
Overige activiteiten	34	69	0	0	0	0
Totaal baten	1.661	94	659	659	659	25
Totaal saldo voor bestemming	-11.032	-11.424	-12.668	-12.519	-12.407	-12.307
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Sportstimulering	15	0	0	0	0	0
Sportinfrastructuur	49	49	49	49	6	0
Maatschappelijke rol van sport	8	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	72	49	49	49	6	0
Totaal mutaties reserves	72	49	49	49	6	0
Totaal saldo na bestemming	-10.961	-11.375	-12.619	-12.470	-12.401	-12.307

Thema 2.3 Sport	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	784	N
Brede specifieke doeluitkering Combinatiefuncties en Lokaal Sportakkoord.	634	N
Het rijk heeft de middelen voor de brede impuls combinatiefuncties uit de algemene uitkering gehaald. Hiervoor worden de lasten ook met hetzelfde bedrag verlaagd.	505	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen voor een totaalbedrag van € 600.000 in de begroting verwerkt, hiervoor is dekking binnen bestaande middelen voor een bedrag van € 240.000 gevonden. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.3 Sport.	360	N
Gestegen energielasten.	350	N
Uitbreiding maatschappelijk sportregisseur.	100	N
Verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	86	n
Baten:		
Brede specifieke doeluitkering Combinatiefuncties en Lokaal Sportakkoord.	634	V
Verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	25	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Thema Maatschappelijke ondersteuning						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Preventie en innovatie	3.858	3.469	3.741	3.741	3.741	3.741
Versterken sociale Kracht van de Stad	10.192	10.854	12.796	12.681	12.681	11.825
Maatwerkvoorzieningen	29.678	29.930	33.026	33.143	33.143	33.143
Bijzondere ondersteuning	21.742	24.599	27.082	26.458	25.717	25.717
Totaal lasten	65.470	68.852	76.645	76.023	75.281	74.425
Preventie en innovatie	185	141	154	154	154	154
Versterken sociale Kracht van de Stad	177	231	756	741	741	10
Maatwerkvoorzieningen	823	990	1.029	1.029	1.929	1.929
Bijzondere ondersteuning	794	1.106	592	592	592	592
Totaal baten	1.980	2.469	2.531	2.516	3.416	2.685
Totaal saldo voor bestemming	-63.490	-66.383	-74.115	-73.507	-71.866	-71.741
Bijzondere ondersteuning	3.353	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	3.353	0	0	0	0	0
Versterken sociale Kracht van de Stad	196	0	0	0	0	0
Bijzondere ondersteuning	1.726	0	760	250	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.922	0	760	250	0	0
Totaal mutaties reserves	-1.431	0	760	250	0	0
Totaal saldo na bestemming	-64.921	-66.383	-73.355	-73.257	-71.866	-71.741

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	3.911	N
Integratie-uitkering Beschermd Wonen.	1.351	N
Structurele doorwerking inflatie over 2022.	760	N
Toekomstbestendige maatschappelijke opvang.	500	N
Sociaal pensioen.	375	N
Het budget voor Outreachend Jongerenwerk is overgeheveld van thema 2.5 Jeugd naar thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	215	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen voor een totaalbedrag van € 292.000 in de begroting verwerkt, hiervoor is dekking binnen bestaande middelen voor een bedrag van € 180.000 gevonden. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	112	N
Visie betaalbaar Wmo vervoer.	150	N
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwikkelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een hogere toerekening van formatie aan Maatschappelijke ondersteuning.	108	N
Het budget voor een extra locatie/accommodatie jongerenactiviteiten is overgeheveld van thema 2.5 Jeugd naar thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	100	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	211	N

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Baten:		
Indexatie opbrengsten.	116	V
Eigen bijdrage scootmobielen.	115	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	169	N
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Onttrekking aan de Algemene reserve ter dekking van de frictiekosten toekomstbestendige maatschappelijke opvang.	500	V
Dekking van het budget Taskforce Beheersmaatregelen uit de Algemene reserve.	260	V

2.5 Jeugd

Thema Jeugd	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Jeugd	50.425	47.967	54.158	53.380	53.172	52.304
Totaal lasten	50.425	47.967	54.158	53.380	53.172	52.304
Jeugd	1.255	1.212	1.778	1.774	1.774	1.306
Totaal baten	1.255	1.212	1.778	1.774	1.774	1.306
Totaal saldo voor bestemming	-49.170	-46.754	-52.380	-51.606	-51.398	-50.998
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Jeugd	264	0	0	400	400	0
Totaal onttrekkingen reserves	264	0	0	400	400	0
Totaal mutaties reserves	264	0	0	400	400	0
Totaal saldo na bestemming	-48.906	-46.754	-52.380	-51.206	-50.998	-50.998

Thema 2.5 Jeugd	Bedrag	N/V
Lasten:		
In Alkmaar ontvangt één op de acht kinderen jeugdzorg, het landelijk gemiddelde is één op de negen kinderen. Voor de implementatie van het project om toe te groeien naar dit landelijk gemiddeld is een budget beschikbaar gesteld van € 300.000. Realisatie van het project doet de lasten van jeugdzorg met € 5 miljoen dalen.	4.700	V
Structurele doorwerking van de geprognosticeerde kostenstijging jeugdhulp in 2023.	4.050	N
Loon- en prijscompensatie.	3.408	N
Structurele doorwerking inflatie over 2022.	2.000	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegevoegd bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.5 Jeugd.	473	N
Brede specifieke uitkering voor gezondheidsachterstanden, kansrijke start, overgewicht en obesitas, leefomgeving, opgroeien in een kansrijke omgeving, kennis- en adviesfunctie GGD en coördinatie aanpak preventie.	472	N
Inzet regionale Jeugd- en Schoolteam Voortgezet Onderwijs.	247	N

Thema 2.5 Jeugd	Bedrag	N/V
Het budget voor Outreachend Jongerenwerk is overgeheveld van thema 2.5 Jeugd naar thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	215	V
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwikkelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een hogere toerekening van formatie aan Jeugd.	115	N
Het budget voor een extra locatie/accommodatie jongerenactiviteiten is overgeheveld van thema 2.5 Jeugd naar thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.	100	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	441	N
Baten:		
Brede specifieke uitkering voor gezondheidsachterstanden, kansrijke start, overgewicht en obesitas, leefomgeving, opgroeien in een kansrijke omgeving, kennis- en adviesfunctie GGD en coördinatie aanpak preventie.	472	V
Indexatie opbrengsten.	106	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	12	N
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

2.6 Iedereen doet mee

Thema Iedereen doet mee	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomensondersteuning	64.887	58.645	59.089	58.498	57.606	57.606
Participatie	31.110	22.405	18.165	17.950	18.017	17.982
Totaal lasten	95.997	81.050	77.254	76.449	75.623	75.588
Inkomensondersteuning	39.552	37.930	39.393	39.393	39.393	39.393
Participatie	16.855	4.830	0	0	0	0
Totaal baten	56.408	42.760	39.393	39.393	39.393	39.393
Totaal saldo voor bestemming	-39.590	-38.290	-37.861	-37.056	-36.230	-36.195
Inkomensondersteuning	8.533	0	0	0	0	0
Participatie	1.300	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	9.833	0	0	0	0	0
Inkomensondersteuning	7.322	2.400	1.750	784	0	0
Participatie	2.661	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	9.983	2.400	1.750	784	0	0
Totaal mutaties reserves	150	2.400	1.750	784	0	0
Totaal saldo na bestemming	-39.439	-35.890	-36.111	-36.272	-36.230	-36.195

Thema 2.6 Iedereen doet mee	Bedrag	N/V
Lasten:		
In de Programmabegroting 2023 was eenmalig een bedrag opgenomen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne, € 3 miljoen voor de exploitatie van de locaties en € 1,7 miljoen voor leefgeld. Dit bedrag komt in 2024 te vervallen.	4.700	V
Loon- en prijscompensatie.	1.545	N
In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een afname van de lasten AlkmaarPas voor minima en kinderen (zie ook mutatie met reserve).	650	V
Met berichtgeving in de meicirculaire 2023 stelt het Rijk een hoger bedrag beschikbaar voor participatie.	609	N
Hogere bijdrage aan Zaffier in het tekort van het werkbedrijf.	435	N
Verwachte besparing op kosten bijzondere bijstand, voorsnog voor het tweede jaar van de pilot Sociaal Pension.	375	V
De daling van het aantal WSW-plaatsen en de daarbij behorende lagere last is reeds meerjarig in de begroting verwerkt.	302	V
Actualisatie budget Inburgering.	250	V
In de meerjarenbegroting is voor 2024 rekening gehouden met een stijging van de lasten voor re-integratie ten opzichte van 2023.	121	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	229	V
Baten:		
De vergoeding van het Rijk in 2023 voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne komt in 2024 te vervallen.	4.700	N
Rijksvergoeding BUIG.	1.500	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	167	N
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
De onttrekking aan de bestemmingsreserve Tijdelijke Ondersteuning is lager omdat de lasten AlkmaarPas voor minima en kinderen lager zijn.	650	N

2.7 Diversiteit

Thema Diversiteit	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Diversiteit	211	347	463	500	495	495
Totaal lasten	211	347	463	500	495	495
Diversiteit	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-211	-347	-463	-500	-495	-495
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-211	-347	-463	-500	-495	-495

Thema 2.7 Diversiteit	Bedrag	N/V
Lasten:		
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toege- licht bij Programma 2 Vitaliteit, thema 2.7 Diversiteit.	45	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	71	N
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		
Dotaties reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		

Programma 3 Bedrijvigheid

Wat mag het kosten?

Programma 3 Bedrijvigheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Economie en toerisme	7.470	7.955	8.003	7.912	7.904	7.854
Citymarketing en Evenementen	72	354	311	311	310	310
Totaal lasten	7.542	8.309	8.313	8.223	8.215	8.165
Economie en toerisme	747	562	599	599	599	599
Citymarketing en Evenementen	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	750	562	599	599	599	599
Totaal saldo voor bestemming	-6.792	-7.747	-7.714	-7.624	-7.616	-7.566
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Economie en toerisme	1.153	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.639	-7.747	-7.714	-7.624	-7.616	-7.566

Toelichting per thema

3.1 Economie en toerisme

Thema Economie en toerisme						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Economie en industrie	4.912	4.813	4.941	4.835	4.831	4.781
Markten en evenementen	1.168	1.154	1.237	1.253	1.250	1.250
Toerisme	1.390	1.988	1.824	1.824	1.824	1.824
Totaal lasten	7.470	7.955	8.003	7.912	7.904	7.854
Economie en industrie	66	0	0	0	0	0
Markten en evenementen	672	552	589	589	589	589
Toerisme	9	9	10	10	10	10
Totaal baten	747	562	599	599	599	599
Totaal saldo voor bestemming	-6.723	-7.394	-7.404	-7.313	-7.305	-7.255
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Economie en industrie	1.153	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.153	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.570	-7.394	-7.404	-7.313	-7.305	-7.255

Thema 3.1 Economie en toerisme	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	394	N
Voor 2023 was eenmalig budget toegekend voor Alkmaar Marketing en identiteitstraject. Dit budget is in 2024 vervallen.	250	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 3 Bedrijvigheid, thema 3.1 Economie en toerisme.	50	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	146	V
Baten:		
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	37	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

3.2 Citymarketing en evenementen

Thema Citymarketing en Evenementen						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Citymarketing en Evenementen	72	354	311	311	310	310
Totaal lasten	72	354	311	311	310	310
Citymarketing en Evenementen	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	3	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-69	-354	-311	-311	-310	-310
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-69	-354	-311	-311	-310	-310

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Voor 2023 was eenmalig budget toegekend voor kleinschalige festivals en evenementen met internationale allure. Dit budget is in 2024 vervallen.	175	V
Formatie uitbreiding om toekomstbestendige evenementen (kalender) te begeleiden en te borgen.	100	N
Loon- en prijscompensatie.	32	N
Baten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

Programma 4 Leefbaarheid

Wat mag het kosten?

Programma 4 Leefbaarheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Veiligheid	15.215	15.092	17.086	17.296	16.930	16.896
Bereikbaarheid	16.477	21.477	24.605	24.334	23.717	24.599
Ruimtelijke ontwikkeling	62.116	60.622	49.837	45.596	43.874	42.177
Wonen	571	1.880	3.294	3.343	3.286	3.284
Parkeren	6.444	7.576	7.871	7.928	7.977	7.794
Alkmaars Kanaal	3.706	5.026	3.685	3.516	3.516	3.516
Totaal lasten	104.528	111.673	106.379	102.013	99.299	98.266
Veiligheid	419	164	352	352	352	352
Bereikbaarheid	664	409	872	621	620	619
Ruimtelijke ontwikkeling	54.290	44.247	33.518	29.827	27.977	27.201
Wonen	127	201	615	615	615	615
Parkeren	8.350	9.344	9.629	9.789	10.089	10.089
Alkmaars Kanaal	914	3.050	550	550	550	550
Totaal baten	64.764	57.415	45.535	41.753	40.202	39.425
Totaal saldo voor bestemming	-39.764	-54.258	-60.843	-60.261	-59.097	-58.841
Veiligheid	47	47	47	47	47	47
Bereikbaarheid	52	613	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	5.067	3.688	4.432	3.752	3.274	3.274
Wonen	125	0	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	1.071	96	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	6.362	4.444	4.491	3.812	3.334	3.334
Veiligheid	17	47	47	47	47	47
Bereikbaarheid	525	1.195	591	593	594	595
Ruimtelijke ontwikkeling	5.520	7.188	7.702	7.052	7.130	6.778
Wonen	112	210	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	1.008	0	400	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	7.181	8.640	8.870	7.822	7.901	7.550
Totaal mutaties reserves	819	4.196	4.378	4.009	4.566	4.216
Totaal saldo na bestemming	-38.944	-50.062	-56.465	-56.251	-54.531	-54.625

Toelichting per thema

4.1 Veiligheid

Thema Veiligheid						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Integraal veiligheidsbeleid	5.421	5.419	6.540	6.751	6.643	6.609
Brandweer	1.130	1.217	1.223	1.223	964	964
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	8.664	8.457	9.323	9.323	9.323	9.323
Totaal lasten	15.215	15.092	17.086	17.296	16.930	16.896
Integraal veiligheidsbeleid	415	164	352	352	352	352
Brandweer	4	0	0	0	0	0
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	419	164	352	352	352	352
Totaal saldo voor bestemming	-14.796	-14.928	-16.734	-16.944	-16.578	-16.544
Brandweer	47	47	47	47	47	47
Totaal dotaties reserves	47	47	47	47	47	47
Brandweer	17	47	47	47	47	47
Totaal onttrekkingen reserves	17	47	47	47	47	47
Totaal mutaties reserves	-30	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-14.826	-14.928	-16.734	-16.944	-16.578	-16.544

Thema 4.1 Veiligheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	1.040	N
De verdeling van de participantenbijdrage aan de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is dynamisch. Jaarlijks wordt deze verdeling aangepast op basis van geactualiseerde maatstaven in het cluster Openbare Orde en Veiligheid van het Gemeentefonds.	284	N
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwikkelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een hogere toerekening van formatie aan Veiligheid.	246	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 4 Leefbaarheid, thema 4.1 Veiligheid.	200	N
De geraamde lasten van de unit Veiligheid zijn in overeenstemming gebracht met de werkelijke lasten.	200	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	24	N
Baten:		
De geraamde baten van de unit Veiligheid zijn in overeenstemming gebracht met de werkelijke baten.	200	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	12	N
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

4.2 Bereikbaarheid

Thema Bereikbaarheid						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verkeer en vervoer	2.333	4.101	4.716	4.046	3.533	3.566
Beheer infrastructuur	14.144	17.377	19.889	20.288	20.183	21.033
Totaal lasten	16.477	21.477	24.605	24.334	23.717	24.599
Verkeer en vervoer	165	0	250	0	0	0
Beheer infrastructuur	499	408	621	620	619	618
Totaal baten	664	409	872	621	620	619
Totaal saldo voor bestemming	-15.813	-21.069	-23.733	-23.713	-23.097	-23.980
Beheer infrastructuur	52	613	13	13	13	13
Totaal dotaties reserves	52	613	13	13	13	13
Beheer infrastructuur	525	1.195	591	593	594	595
Totaal onttrekkingen reserves	525	1.195	591	593	594	595
Totaal mutaties reserves	473	582	579	580	581	582
Totaal saldo na bestemming	-15.340	-20.487	-23.155	-23.133	-22.516	-23.398

Thema 4.2 Bereikbaarheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	1.949	N
Gestegen energielasten.	1.062	N
Actualisatie kapitaallasten o.b.v. jaarrekening 2022 en verlaging omslagrente.	420	N
De te onderhouden openbare ruimte is toegenomen (areaaluitbreiding).	362	N
Voor het onderzoek naar de spoortunnel Helderseweg ter hoogte van het station is in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een bedrag van € 1 miljoen voor 2023 en € 500.000 voor 2024. Voor de helft van deze bedragen ontvangt de gemeente een subsidie.	500	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toege-licht bij Programma 4 Leefbaarheid, thema 4.2 Bereikbaarheid.	548	N
De dienstverleningsovereenkomst met Stadswerk072 N.V. is uitgebreid met coördina-tie van aanleg van kabels en leidingen om te voldoen aan gemeentelijke vergunning-plicht.	190	N
Inzet projectleider spooronderdoorgang Helderseweg.	110	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	613	V
Baten:		
Voor het onderzoek naar de spoortunnel Helderseweg ter hoogte van het station wordt een subsidie ontvangen om de uitgaven te kunnen doen. Deze subsidie was nog niet geraamd.	250	V
Kostendekkend maken van leges voor vergunningen kabels en leidingen.	240	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	26	N

Thema 4.2 Bereikbaarheid	Bedrag	N/V
Dotaties reserves:		
Ten laste van de begroting 2023 is een bestemmingsreserve gevormd voor de dekking van de kapitaallasten van de investering Herinrichting openbare ruimte station Alkmaar. Deze storting in de bestemmingsreserve Bruto activering Herinrichting openbare ruimte station Alkmaar vervalt in 2024.	600	V
Onttrekkingen reserves:		
De bestemmingsreserve voor de dekking van de kapitaallasten van de investering Herinrichting openbare ruimte station Alkmaar, is gevormd door een onttrekking aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen. Deze onttrekking vervalt in 2024.	600	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	4	N

4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Thema Ruimtelijke ontwikkeling	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ruimtelijk beleid	2.956	4.267	5.792	5.887	5.695	4.755
Bouwen	4.315	5.739	5.715	4.227	4.222	4.226
Grond- en accommodatiebeheer	28.727	27.397	26.178	25.504	24.882	24.864
Grondexploitatie	26.117	23.218	12.153	9.978	9.075	8.332
Totaal lasten	62.116	60.622	49.837	45.596	43.874	42.177
Ruimtelijk beleid	937	1.491	1.134	1.134	1.134	1.134
Bouwen	3.437	3.986	4.448	3.048	3.048	3.048
Grond- en accommodatiebeheer	23.074	16.287	16.461	16.399	15.452	15.419
Grondexploitatie	26.842	22.483	11.476	9.246	8.343	7.600
Totaal baten	54.290	44.247	33.518	29.827	27.977	27.201
Totaal saldo voor bestemming	-7.826	-16.374	-16.319	-15.769	-15.897	-14.977
Grond- en accommodatiebeheer	4.227	3.688	4.376	3.752	3.274	3.274
Grondexploitatie	840	0	55	0	0	0
Totaal dotaties reserves	5.067	3.688	4.432	3.752	3.274	3.274
Ruimtelijk beleid	64	0	400	400	400	0
Grond- en accommodatiebeheer	5.377	7.188	7.302	6.652	6.730	6.778
Grondexploitatie	79	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	5.520	7.188	7.702	7.052	7.130	6.778
Totaal mutaties reserves	453	3.500	3.270	3.300	3.856	3.504
Totaal saldo na bestemming	-7.373	-12.875	-13.050	-12.470	-12.042	-11.473

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag	N/V
Lasten:		
De jaarrekening 2022 en de Meerjarenprognose Grondexploitatie 2023 (raadsbesluit 25-05-2023) leiden tot aanpassing van de verwachte lasten.	11.023	V
Loon- en prijscompensatie.	1.597	N

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag	N/V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toege-licht bij Programma 4 Leefbaarheid, thema 4.3. Ruimtelijke ontwikkeling.	1.271	N
In de begroting 2023 was eenmalig budget opgenomen voor beheer- en onderhouds-lasten van het regionaal wooncentrum Picassolaan 9 te Alkmaar. In 2024 vervalt dit budget.	1.078	V
De omslagrente is verlaagd naar 1,0%, dit heeft een voordelig effect op de lasten van grondexploitaties.	785	V
Actualisatie kapitaallasten o.b.v. jaarrekening 2022 en aanpassing omslagrente.	475	V
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwik-kelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een lagere toerekening van formatie aan Ruimtelijke ontwikkeling.	454	V
Diverse panden zijn verkocht, dit leidt tot lagere lasten in de begroting.	217	V
In 2019 heeft de raad besloten tot een maatschappelijke bijdrage aan het Noordwest Ziekenhuis. In 2019 heeft de raad het besluit genomen om deze bijdrage te verlagen.	103	V
Adviseur milieuzaken en Schiphol	100	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	382	N
Baten:		
De jaarrekening 2022 en de Meerjarenprognose Grondexploitatie 2023 (raadsbesluit 25-05-2023) leiden tot aanpassing van de verwachte baten.	11.023	N
De omslagrente is verlaagd naar 1,0%, dit heeft een nadelig effect op de baten van grondexploitaties.	817	N
Indexatie opbrengsten.	1.304	V
In de begroting 2023 waren eenmalig huurinkomsten en vergoeding opgenomen voor het regionaal wooncentrum Picassolaan 9 te Alkmaar. Deze inkomsten vervallen in 2024.	566	N
Verhogen kostendekkendheid bouwleges.	375	V
Minder baten bereikbare steden.	350	N
Diverse panden zijn verkocht, dit leidt tot lagere baten in de begroting.	221	N
Lagere bespaarde rente over bruto activeringsreserves als gevolg van lagere omslag-rente.	159	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	728	V
Dotaties reserves:		
Vorming bestemmingsreserve Bruto activering SOED De Hoef.	700	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	44	N
Onttrekkingen reserves:		
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Prijsstijgingen om de bestemmingsreserve Bruto activering SOED De Hoef te vormen.	700	V
In de begroting 2023 werd het exploitatietekort van het regionaal wooncentrum Pi-cassolaan 9, Alkmaar onttrokken aan de Algemene reserve. Deze onttrekking vervalt in 2024.	512	N
Onttrekking aan de Algemene reserve ter dekking van de lasten Dorpervisie.	400	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	74	N

4.4 Wonen

Thema Wonen						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Wonen	571	1.880	3.294	3.343	3.286	3.284
Totaal lasten	571	1.880	3.294	3.343	3.286	3.284
Wonen	127	201	615	615	615	615
Totaal baten	127	201	615	615	615	615
Totaal saldo voor bestemming	-444	-1.679	-2.679	-2.729	-2.671	-2.669
Wonen	125	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	125	0	0	0	0	0
Wonen	112	210	130	130	130	130
Totaal onttrekkingen reserves	112	210	130	130	130	130
Totaal mutaties reserves	-13	210	130	130	130	130
Totaal saldo na bestemming	-457	-1.469	-2.549	-2.599	-2.541	-2.539

Thema 4.4 Wonen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Versterking ambtelijk apparaat (1 ^{ste} begrotingswijziging 2023).	816	N
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwikkelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een hogere toerekening van formatie aan Wonen.	422	N
Overboeking budget Smart City naar Overhead als dekking voor bedrijfsvoeringskosten Smart City.	180	V
Loon- en prijscompensatie.	158	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	198	N
Baten:		
Samenhangend met de versterking van het ambtelijk apparaat nemen ook de baten toe.	300	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	114	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Overige verschillen kleiner dan € 100.000.	80	N

4.5 Parkeren

Thema Parkeren						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Parkeren	6.444	7.576	7.871	7.928	7.977	7.794
Totaal lasten	6.444	7.576	7.871	7.928	7.977	7.794
Parkeren	8.350	9.344	9.629	9.789	10.089	10.089
Totaal baten	8.350	9.344	9.629	9.789	10.089	10.089
Totaal saldo voor bestemming	1.906	1.767	1.757	1.861	2.112	2.295
<i>Totaal dotaties reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Totaal onttrekkingen reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	1.906	1.767	1.757	1.861	2.112	2.295

Thema 4.5 Parkeren	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	480	N
In de begroting 2023 was een budget opgenomen voor ontwerp, participatie en realisatie van een parkeerterrein in De Rijp. Dit bedrag vervalt in 2024.	250	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 4 Leefbaarheid, thema 4.5 Parkeren.	120	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	55	V
Baten:		
In 2022 bleek dat de begrote parkeerinkomsten sterker waren gegroeid dan de actuele inkomsten. Oorzaken hiervan zijn het veranderde leefpatroon na COVID 19 (winkelen via internet, thuiswerken), de energiecrisis (minder te besteden) en de oorlog in Oekraïne (vertrouwen in de toekomst). Het bezoek aan de stad is minder gegroeid dan gedacht en bezoekers blijven korter. Bij de vergunningen loopt het aantal verkochte papieren bezoekersvergunningen terug en wordt overgeschakeld op de (relatief) goedkopere digitale bezoekersregeling.	750	N
Indexatie tarieven.	559	V
Intensivering van de handhaving door het inzetten van een scanauto.	400	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	76	V
Dotaties reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2023.		

4.6 Alkmaars kanaal

Thema Alkmaars Kanaal						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	0	0	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	3.706	5.026	3.685	3.516	3.516	3.516
Totaal lasten	3.706	5.026	3.685	3.516	3.516	3.516
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	304	96	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	610	2.954	550	550	550	550
Totaal baten	914	3.050	550	550	550	550
Totaal saldo voor bestemming	-2.792	-1.975	-3.135	-2.966	-2.966	-2.966
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	304	96	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	767	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	1.071	96	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	1.008	0	400	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.008	0	400	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-64	-96	400	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-2.855	-2.071	-2.735	-2.966	-2.966	-2.966

Thema 4.6 Alkmaars kanaal	Bedrag	N/V
Lasten:		
Focus aanbrengen in Alkmaars Kanaal.	600	V
Focus en prioritering Alkmaars Kanaal: minder duurdere externe inhuur en meer eigen personeel inzetten.	500	V
In de programmabegroting 2022 is een prognose opgenomen voor de uitgaven in de jaren 2023 t/m 2025. In deze prognose dalen de verwachte uitgaven in 2024 ten opzichte van 2023.	351	V
Loon- en prijscompensatie.	316	N
Verlaging interne doorbelasting naar Kanaal.	254	V
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" zijn beleidsvoorstellen in de begroting verwerkt. Deze beleidsvoorstellen zijn toegelicht bij Programma 4 Leefbaarheid, thema 4.6 Alkmaars Kanaal.	100	N
overige verschillen kleiner dan € 100.000.	52	V
Baten:		
De werkelijke opbrengsten blijven achter bij de raming in tempo en in omvang. Hierover is in verschillende bestuursrapportages melding gemaakt. De raming van de opbrengsten is nu bijgesteld naar een realistisch niveau.	2.404	N
In 2023 zijn exploitatiebijdragen voor de bovenwijkse voorzieningen opgenomen. Dit zijn incidentele bijdragen.	96	N
Dotaties reserves:		
De toevoeging aan de reserve bovenwijkse voorzieningen die in 2023 is geraamd is incidenteel en vervalt in 2024 (zie ook baten).	96	V
Onttrekkingen reserves:		
Onttrekking aan de Algemene reserve ter dekking van incidentele lasten in 2024.	400	V

Programma 5 Duurzaamheid

Wat mag het kosten?

Programma 5 Duurzaamheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Leefomgeving	42.156	41.607	50.327	50.802	48.891	49.265
Totaal lasten	42.156	41.607	50.327	50.802	48.891	49.265
Leefomgeving	31.329	26.721	32.466	32.410	30.609	30.832
Totaal baten	31.329	26.721	32.466	32.410	30.609	30.832
Totaal saldo voor bestemming	-10.827	-14.886	-17.861	-18.392	-18.281	-18.433
Leefomgeving	0	400	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	0	400	0	0	0	0
Leefomgeving	80	501	46	46	47	47
Totaal onttrekkingen reserves	80	501	46	46	47	47
Totaal mutaties reserves	80	101	46	46	47	47
Totaal saldo na bestemming	-10.747	-14.785	-17.815	-18.346	-18.234	-18.386

Toelichting per thema

5.1 Leefomgeving

Thema Leefomgeving						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Afvalinzameling en -verwerking	16.680	13.339	14.656	14.539	14.547	14.534
Beheer groenvoorzieningen	11.868	12.503	14.435	14.634	14.618	14.716
Begraafplaatsen	1.470	1.470	1.593	1.591	1.591	1.590
Waterhuishouding	243	378	439	404	403	410
Riolering	7.281	7.718	8.484	8.705	8.954	9.129
Stadsreiniging	214	373	727	730	727	725
Milieubeheer	3.991	5.289	9.313	9.520	7.371	7.491
Dierenwelzijn	410	538	680	680	680	670
Totaal lasten	42.156	41.607	50.327	50.802	48.891	49.265
Afvalinzameling en -verwerking	19.596	16.140	18.142	18.016	18.016	18.016
Beheer groenvoorzieningen	49	46	39	39	39	39
Begraafplaatsen	967	888	897	897	897	897
Waterhuishouding	1	0	0	0	0	0
Riolering	9.183	9.441	11.207	11.418	11.636	11.860
Stadsreiniging	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	1.530	200	2.178	2.037	18	18
Dierenwelzijn	2	6	2	2	2	2
Totaal baten	31.329	26.721	32.466	32.410	30.609	30.832
Totaal saldo voor bestemming	-10.827	-14.886	-17.861	-18.392	-18.281	-18.433

Thema Leefomgeving						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beheer groenvoorzieningen	0	400	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	0	400	0	0	0	0
Beheer groenvoorzineingen	0	417	0	0	0	0
Afvalinzameling en -verwerking	80	83	28	28	28	28
Milieubeheer	0	0	18	19	19	19
Totaal onttrekkingen reserves	80	501	46	46	47	47
Totaal mutaties reserves	80	101	46	46	47	47
Totaal saldo na bestemming	-10.747	-14.785	-17.815	-18.346	-18.234	-18.386

Thema 5.1 Duurzaamheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	3.722	N
In de meerjarenraming is rekening gehouden met toename van uitgaven voor vergroenen, biodiversiteit, klimaatadaptie, circulaire economie, energietransitie en verduurzaming in de jaren 2024 t/m 2026.	1.431	N
Ter uitvoering van het Coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” zijn beleidsvoorstellen voor een totaalbedrag van € 2.357.000 in de begroting verwerkt, hiervoor is dekking binnen bestaande middelen voor een bedrag van € 1.100.000 gevonden.	1.319	N
Bestaande formatie inzetten bij klimaatgelden.	1.000	V
De te onderhouden openbare ruimte is toegenomen (areaaluitbreiding).	999	N
Dienstverleningsovereenkomst HVC, hogere kosten en aflopende ingroeiregeling.	426	N
De vergoeding van het Rijk voor het inzamelen van zwerfafval verval.	125	N
Aanvullend budget voor het vaker legen van afvalbakken, prikken van zwerfafval en het schoonmaken van afvalbakken.	100	N
Beleidsmedewerker Afval.	100	N
Juridisch medewerker aanwijsbesluitprocedure.	100	N
Dierenwelzijn inzet kracht en kennis.	100	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	1.298	N
Baten:		
Compensatie via de afvalstoffenheffing voor gestegen kosten HVC, frictie- en gestegen kosten DVO Stadswerk072 N.V., areaal- en formatie-uitbreiding.	1.573	V
Indexatie rioolheffing.	624	V
Indexatie afvalstoffenheffing.	514	V
Verhogen kostendekkendheid afvalstoffenheffing.	500	V
Verhogen kostendekkendheid rioolheffing.	500	V
Compensatie via de rioolheffing voor gestegen kosten en areaaluitbreiding.	452	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	1.582	V
Dotaties reserves:		
In de programmabegroting 2023 is een bestemmingsreserve gevormd voor de dekking van de kapitaallasten van de investering Impuls vergroenen en biodiversiteit. De storting in deze bestemmingsreserve Bruto activering Impuls vergroenen en biodiversiteit verval in 2024.	400	V

Thema 5.1 Duurzaamheid	Bedrag	N/V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	17	V
Onttrekkingen reserves:		
De bestemmingsreserve voor de dekking van de kapitaallasten van de investering Impuls vergroenen en biodiversiteit, is gevormd uit een onttrekking aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen. Deze onttrekking vervalt in 2024.	400	N
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	55	N

Programma 6 Financiën

Wat mag het kosten?

Programma 6 Financiën						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Overhead	29.367	29.853	29.498	28.970	28.862	28.880
Algemene dekkingsmiddelen	1.410	272	1.561	1.606	1.424	1.074
Onvoorzien	0	50	50	50	50	50
Heffing voor de vennootschapsbelasting	545	0	0	0	0	0
Totaal lasten	31.321	30.175	31.109	30.626	30.336	30.004
Overhead	2.922	2.862	1.427	1.427	1.427	1.427
Algemene dekkingsmiddelen	273.095	299.893	319.449	322.480	302.381	298.631
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	716	0	0	0	0	0
Totaal baten	276.734	302.755	320.876	323.908	303.809	300.059
Totaal saldo voor bestemming	245.413	272.580	289.767	293.282	273.473	270.055
Overhead	250	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	250	0	0	0	0	0
Overhead	351	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	483	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	834	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	584	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	245.997	272.580	289.767	293.282	273.473	270.055

Toelichting per overzicht

6.1 Overzicht Overhead

Thema overzicht Overhead						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Overhead	29.367	29.853	29.498	28.970	28.862	28.880
Totaal lasten	29.367	29.853	29.498	28.970	28.862	28.880
Overhead	2.922	2.862	1.427	1.427	1.427	1.427
Totaal baten	2.922	2.862	1.427	1.427	1.427	1.427
Totaal saldo voor bestemming	-26.444	-26.991	-28.071	-27.543	-27.434	-27.453
Overhead	250	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	250	0	0	0	0	0
Overhead	351	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	351	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	101	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-26.343	-26.991	-28.071	-27.543	-27.434	-27.453

Thema 6.1 Overzicht Overhead	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie.	2.055	N
Het Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest, de omgevingsdienst NHN, RIEC en Haltewerk/Zaffier nemen geen ICT diensten meer af van de gemeente. De lasten t.b.v. deze afnemers komen te vervallen.	1.582	V
Efficiency overhead (o.a. inhuur omzetten naar vast personeel).	1.000	V
Overboeking budget Smart City van Wonen en Alkmaars Kanaal naar Overhead als dekking voor bedrijfsvoeringskosten Smart City.	482	N
Jaarlijks wordt de inzet van formatie aan beleidsvelden herijkt o.b.v. actuele ontwikkelingen en besluitvorming. Dit leidt tot een aanpassing van de overhead.	316	N
Actualisatie kapitaallasten o.b.v. jaarrekening 2022 en aanpassing omslagrente naar 1,0%.	156	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	470	V
Baten:		
Het Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest, de omgevingsdienst NHN, RIEC en Haltewerk/Zaffier nemen geen ICT diensten meer af van de gemeente. De baten die werden ontvangen van deze afnemers komen te vervallen.	1.582	N
Indexatie opbrengsten.	108	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	39	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Thema overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ov belastingen en alg inkomsten	1.615	1.345	1.318	1.318	1.318	1.318
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Financiering en treasury	-139	-1.073	243	288	106	-244
Totaal lasten	1.476	272	1.561	1.606	1.424	1.074
Ov belastingen en alg inkomsten	27.956	28.709	30.385	30.385	30.385	30.385
Algemene uitkering	275.784	269.263	286.355	289.570	269.471	265.721
Financiering en treasury	2.497	1.921	2.709	2.526	2.526	2.526
Totaal baten	306.237	299.893	319.449	322.480	302.381	298.631
Totaal saldo voor bestemming	304.761	299.621	317.888	320.874	300.957	297.557
Ov belastingen en alg inkomsten	10.307	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Ov belastingen en alg inkomsten	249	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	249	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	249	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	305.010	299.621	317.888	320.874	300.957	297.557

Thema 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag	N/V
Lasten:		
De omslagrente is gedaald van 1,5% naar 1,0%. Het voordeel van een lager rentedeel binnen de kapitaallasten op beleidsvelden leidt tot een lagere dekking voor de doorbelaste rente bij Treasury.	2.643	N
Lagere rente op opgenomen langlopende leningen.	1.159	V
De omslagrente is gedaald van 1,5% naar 1,0%. Het nadeel op producten door een lagere dekking uit bespaarde rente over het saldo van de bruto activeringsreserves voor het rentedeel van de kapitaallasten, heeft als tegenhanger een voordeel op het product Treasury.	204	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	9	N
Baten:		
Stijging Algemene uitkering.	17.091	V
Indexatie OZB.	1.039	V
Areaal uitbreiding OZB.	519	V
Hoger dividend BNG en Alliander.	275	V
Rentevoordeel op schatkistbankieren.	200	V
Garantstellingsprovisie NWZ, raadsbesluit van 25-03-2021.	120	V
Indexatie overige opbrengsten.	116	V
Overige verschillen kleiner dan € 100.000, totaalbedrag.	196	V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

6.3 Onvoorzien

Thema Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Onvoorzien	50	50	50	50	50	50
Totaal lasten	50	50	50	50	50	50
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-50	-50	-50	-50	-50	-50

Thema 6.3 Onvoorzien	Bedrag	N/V
Lasten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Baten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

Thema 6.3 Onvoorzien	Bedrag	N/V
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Thema Heffing voor de vennootschapsbelasting						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Heffing voor de vennootschapsbelasting	412	0	0	0	0	0
Totaal lasten	412	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-412	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-412	0	0	0	0	0

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting	Bedrag	N/V
Lasten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Baten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2023.		

III.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Toevoegingen	0	4.800	0	0
Onttrekkingen	3.904	1.601	5.862	0
1 Inwoners en bestuur	Totaal resultaatbestemming	3.904	-3.199	5.862
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	2.622	1.546	469	63
2 Vitaliteit	Totaal resultaatbestemming	2.622	1.546	469
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0
3 Bedrijvigheid	Totaal resultaatbestemming	0	0	0
Toevoegingen	4.491	3.812	3.334	3.334
Onttrekkingen	8.870	7.822	7.901	7.550
4 Leefbaarheid	Totaal resultaatbestemming	4.378	4.009	4.566
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	46	46	47	47
5 Duurzaamheid	Totaal resultaatbestemming	46	46	47
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0
6 Financiën	Totaal resultaatbestemming	0	0	0
Totaal	10.950	2.403	10.944	4.326

III.2.4 Incidentele baten en lasten

bedragen x €1.000

Programma	Omschrijving	2024		2025		2026		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1.1	Project open overheid	125		125		125			
1.1	Faciliteren subsidieregelingen en transparante en toekomstbestendige inrichting.	150							
1.1	Stelpost energie	1.000							
1.2	Referendum	60							
Totaal programma 1 Inwoner en Bestuur		1.335	0	125	0	125	0	0	0
2.2	Behoud en bescherming van historische stolpen	30		30		30			
2.2	Digitale toegankelijkheid erfgoed	50		50		50			
2.2	Maken van een beleidscultuur- en investeringsplan Alkmaar 2040	100							
2.3	Behouden en uitbreiden van het vrijwilligersnetwerk van sportverenigingen	50							
2.3	Creëren van sportmogelijkheden in de buitenruimte zoals Olga Commandeurtuintjes	100		100		100			
2.3	Outdoor Bike Experience in Geestmerambacht.	360							
2.4	Jongerenhuiskamers	50							
2.4	Toekomstbestendige maatschappelijke opvang, frictiekosten	500		250					
2.5	Jongerenapp	150		150					
2.5	Incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023			400		400			
2.5	Project realiseren landelijk gemiddelde jeugd	300							
2.6	Alkmaar Pas voor kinderen	400		285					
2.6	Tegoe Alkmaar Pas voor minima	1.350		589					
2.7	Bestrijding van discriminatie en uitsluiting in de samenleving en op de arbeidsmarkt.	18		5					
Totaal programma 2 Vitaliteit		3.458	0	1.859	0	580	0	0	0
3.1	Maatregelen/aanpak bestrijding leegstand panden binnenstad	50		50		50			
Totaal programma 3 Bedrijvigheid		50	0	50	0	50	0	0	0
4.1	Communicatiecampagnes veiligheid	25		25		25			
4.1	Verbeteren (telefonisch) bereikbaarheid handhaving / inrichten veiligheidsbalie	25		25		25			
4.2	Spooronderdoorgang Helderseweg	610	250						
4.2	Verlengen Alkmaar fietst	80		80					
4.2	Goede ontsluiting nieuwe woningen Alkmaars Kanaal	50		50					
4.2	Uitvoeren onderzoek ondertunneling Huiswaarderweg			60					
4.2	Voetgangersbeleid			50					
4.2	Gebiedsontwikkeling Stationsgebied - projectleiding	150		150					
4.2	Onderhoud dijkwegen	400							
4.3	Ruimtelijk Ontwikkelperspectief	75		75					
4.3	Herontwikkelen van de locatie Picassolaan voor woningbouw	300		300		300			
4.3	Stopetoren-West	100		100		100			
4.3	De Rode Toren	100		100		100			
4.3	Parken in Alkmaars kanaal	100							
4.3	Duurzame oevers	50							
4.3	Ruimtelijk advies bij diverse processen	40		40		40			
4.3	Dorpen- en kernenbeleid	400		400		400			
4.3	Implementatie Omgevingswet	120							
4.3	Blijvend adequate uitvoering VTH WABO	1.400	1.400						
4.3	Extra begeleiding voor initiatiefnemers invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen	90							
4.3	Uitvoeren experimenten welstandsvrij bouwen	50							
4.3	Digitale middelen om bouwplannen laagdrempeliger inzichtelijk te maken voor bewoners	30							
4.3	Erfpachtbeleid	121		121		121			
4.5	Aantrekkelijker maken en uitbreiden P+R terreinen			50					
4.5	Aanvullend onderzoek parkeergarage Karperton	40							
4.6	Focus en prioritering Alkmaars Kanaal	400							
Totaal programma 4 Leefbaarheid		4.756	1.650	1.626	0	1.111	0	0	0

bedragen x €1.000

Programma	Omschrijving	2024		2025		2026		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5.1	Kwaliteit openbare buitenruimte op orde houden en waar gewenst verhogen	450		450		450			
5.1	Windgang Molen van Piet inclusief groencompensatie	75							
5.1	Kleine maatregelen Klimaatadaptatie	333		333		333			
5.1	Groen - Vijf extra minibosjes (tiny forests)	30		60		60			
5.1	Opstellen duurzaamheidsagenda	200							
5.1	Energietransitie: Investering verduurzaming en Regionale Ontwikkelingsmaatschappij	50							
5.1	Onderzoek naar het recyclen/inzamelen zonnepanelen en accu's.	55		15					
5.1	Regionale database en marktplaats (vraag en aanbod) voor circulaire materialen;	50		20					
5.1	Faciliteren van een efficiënte en transparante uitwisseling van circulaire materialen binnen de regio.	70		80					
5.1	Nieuwbouw wordt zoveel mogelijk circulair ontwikkeld	10							
5.1	Warmtenet HVC	65		75					
5.1	Meer zonnepanelen op daken.	10		5					
5.1	Meeuwenhinder	10		10		10			
Totaal programma 5 Duurzaamheid		1.408	0	1.048	0	853	0	0	0
6.1	Transparantie en inzicht			50					
Totaal programma 6 Financiën		0	0	50	0	0	0	0	0
<u>Algemene reserve:</u>									
1.1	Kasschuif			4.800			4.800		
1.1	Generieke dekking incidentele lasten	3.904		1.601			1.062		
2.4	Dekking frictiekosten Maatschappelijke Opvang	500		250					
2.4	Incidentele dekking Maatschappelijke ondersteuning	260							
2.5	Dekking incidentele kostenstijging Jeugdhulp, o.b.v. prognose 2023			400			400		
4.3	Dorpen- en kernenbeleid		400		400		400		
4.6	Incidentele dekking lasten Alkmaars Kanaal		400						
<u>Bestemmingsreserves:</u>									
2.6	Tijdelijke ondersteuning		1.750		784				
4.2	Dekking onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK		485		485		485		485
4.3	Vorming Bruto activeringsreserve SOED De Hoef	700	700						
4.3	Mutatie bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	55							
Incidentele mutaties reserves		755	8.399	4.800	3.920	0	7.147	0	485
Totaal		11.762	10.049	9.558	3.920	2.719	7.147	0	485

Toelichting:

Uitgangspunt voor de gemeentelijke begroting is dat lasten en baten structureel van aard zijn: de gemeente voert structurele taken uit, incidentele posten zijn uitzondering. Van doorslaggevend belang voor de beoordeling of posten incidenteel of structureel zijn, is de aard van betreffende post. De aard van de baten en lasten betekent dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Fluctuaties in naar hun aard structurele budgetten zijn daarom niet aan te merken als incidentele posten. Baten en lasten zijn incidenteel als deze voor bepaalde tijd geraamd zijn en er een onvoorwaardelijke einddatum bekend is: na die datum stopt het beleid. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Onttrekkingen aan reserves zijn naar hun aard incidenteel, vanwege de eindigheid van een reserve. Stortingen in reserves kunnen structureel zijn vanwege de oneindigheid van de exploitatie.

Programma 1 Inwoner en bestuur

Project Open Overheid, lasten € 125.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Het aanstellen van een gemeentelijke ombudsmens. Organisatie van digitale raadpleging/burgerpanel. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Faciliteren subsidieregelingen en transparante en toekomstbestendige inrichting, lasten € 150.000 in 2024.

Door in te zetten op een programmatische aanpak en uitrol van een nieuw subsidiesysteem, een nieuwe algemene subsidieverordening én houding en gedrag, werken we naar het omschreven gewenste resultaat. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Stelpost Energie, lasten € 1.000.000 in 2024

De energielasten zijn sterk gestegen in 2023 ten opzichte van 2022 en deze stijging werkt nog enigszins door in 2024. Voor 2025 is nu een contract gesloten, waardoor de energielasten in 2025 met € 1 miljoen zullen dalen. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de stelpost in 2024.

Referendum, lasten € 60.000 in 2024

Het organiseren van een gemeentelijk referendum over vuurwerk is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Programma 2 Vitaliteit

Behoud en bescherming van historische stolpen, lasten € 30.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Stimuleringscampagne opzetten en uitvoeren. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Digitale toegankelijkheid erfgoed, lasten € 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Inventariseren en digitaliseren. Doelgroepgericht beschikbaar maken van de informatie via verschillende eindproducten. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Het maken van een beleidscultuur- en investeringsplan Alkmaar 2024, lasten € 100.000 in 2024

Werken met een langetermijnvisie voor kunst en cultuur die in relatie staat tot de groei van de stad en de ontwikkeling van de dorpen. Onderdeel van de visie is een investeringsplan voor de grote instellingen en voor de verdere versterking van het culturele leven in onze gemeente.

Behouden en uitbreiden van het vrijwilligersnetwerk van sportverenigingen, lasten € 50.000 in 2024

Onderzoek naar behoud en versterken vrijwilligersbeleid sportverenigingen en uitvoering geven aan onderzoek, zover dat past binnen tijd en geld. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Creëren van sportmogelijkheden in de buitenruimte zoals Olga Commandeurtuintjes, lasten € 100.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Creëren van sportmogelijkheden in de openbare ruimte naar behoefte met daarbij een activatieprogramma. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Outdoor Bike Experience in Geestmerambacht, lasten € 360.000 in 2024

Vorbereiding en uitvoering van de plannen.

Jongerenhuiskamers, lasten € 50.000 in 2024

Onderzoek naar de jongerenhuiskamers en investeren in en experimenteren met een gedifferentieerde aanpak. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Toekomstbestendige maatschappelijke opvang – frictiekosten, lasten € 500.000 in 2024 en € 250.000 in 2025

We zijn aan de slag met “Een Thuis, Een Toekomst” en het Actieplan Aanpak Dak- en Thuisloosheid, zoals afgesproken met het Rijk. Dat houdt in dat we de Maatschappelijke Opvang toekomstbestendig maken. We zetten door met de vier actielijnen uit het Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Opvang. We kijken kritisch naar instroom en maken met de cliënt direct een perspectiefplan gericht op zo snel mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk doorstromen naar de juiste plek. Onze voorzieningen zijn adequaat en voldoende, en bieden die opvang die de cliënt op dat moment nodig heeft om met de juiste begeleiding de doelen uit het perspectiefplan te kunnen halen. We bieden ook langdurige opvang voor de moeilijkste doelgroepen. Er zijn

20 extra plekken in de nachtopvang met passende begeleiding en er zijn bijzondere woonplekken voor de moeilijkste doelgroep uit de maatschappelijke opvang. De onderbesteding van het budget vrouwenopvang dekt de frictiekosten in 2024 en 2025. Overheveling van deze onderbesteding is gemeld in de 2de Bestuursrapportage 2023 en vindt plaats via de Algemene reserve.

Jongerenapp, lasten € 150.000 per jaar in 2024 en 2025

Verdere ontwikkeling van het digitale jongerencentrum als de centrale online plek voor jongeren. Ontwikkeling van een app met activiteiten voor jeugd, indien mogelijk als onderdeel van een app met activiteiten voor meer doelgroepen. Het bereik vergroten we door een campagne. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023, lasten € 400.000 per jaar in 2025 en 2026

In 2023 zijn de tarieven zijn op een reëel niveau gebracht (wettelijk passend, landelijke (CAO) afspraken) en vergelijkbaar met tarieven in andere regio's. De nieuwe inkoopstrategie is gericht op het ombuigen van de kostenstijging van jeugdhulp, zodat er naar verwachting vanaf 2026 een kostendaling te zien is. Daarbij wordt aangenomen dat intensievere hulp bij aanvang waar nodig, leidt tot betere oplossingen, kortere trajecten en minder stapeling van zorg. Dit gaat bij aanvang met een kostenstijging gepaard in 2025, een stabilisatie van de kosten in 2026 en daarna een daling van de kosten in 2026. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2025 en 2026.

Project realiseren landelijk gemiddelde jeugd, lasten € 300.000 in 2024

In Alkmaar ontvangt één op de acht kinderen jeugdzorg, het landelijk gemiddelde is één op de negen kinderen. De implementatie van het project om toe te groeien naar dit landelijk gemiddeld zou de lasten van jeugdzorg doen dalen.

Alkmaar Pas voor kinderen, lasten € 400.000 in 2024 en € 285.000 in 2025

Tegoeed Alkmaar Pas voor minima, lasten € 1.350.000 in 2024 en € 589.000 in 2025

Net als in 2023 wordt ook in 2024 en 2025 nog extra ingezet op het ondersteunen van minima. Deze tijdelijke extra inzet wordt gedekt uit de reserve Tijdelijke ondersteuning.

Bestrijding van discriminatie en uitsluiting in de samenleving en op de arbeidsmarkt, lasten € 17.500 in 2024 en € 5.000 in 2025

We zetten in op aanpak van discriminatie en uitsluiting in de samenleving, bijvoorbeeld door het aanbieden van programma's op scholen die gericht zijn op diversiteit en inclusie. Samen met het onderwijs bepalen wij onze gezamenlijke doelen hierin. We gaan discriminatie op de arbeidsmarkt tegen. Iedereen moet dezelfde kansen krijgen. We doen dit door in gesprek te blijven met ondernemers, onderwijs en overheidsinstanties. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024, 2025 en 2026.

Programma 3 Bedrijvigheid

Maatregelen/aanpak bestrijding leegstand panden binnenstad, lasten € 50.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Onderzoek voor aanpak van de leegstand van panden in de binnenstad, zodat de winkels er omheen daar ook van profiteren.

Programma 4 Leefbaarheid

Communicatiecampagnes veiligheid, lasten € 25.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Door gerichte communicatiecampagnes wordt veiligheid in Alkmaar vergroot. Inwoners en ondernemers worden actief betrokken om een bijdrage te leveren aan veiligheid in hun omgeving. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Verbeteren (telefonische) bereikbaarheid handhaving / inrichten veiligheidsbalie, lasten € 25.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026.

Om de (telefonische) bereikbaarheid van team handhaving te verbeteren worden de verschillende stappen gezet. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Spooronderdoorgang Helderseweg, lasten € 610.000 en baten € 250.000 in 2025

Vooruitlopend op de Mobiliteitsstrategie en de Mobiliteitsplannen wordt reeds gewerkt aan het project Ondertunneling Helderseweg onder het spoor door. Mede dankzij Europese subsidie is gestart met de onderzoeksfase van dit belangrijke knelpunt, waarbij de doelstelling is om deze fase begin 2024 afgerond te hebben.

Verlengen Alkmaar fietst, lasten € 80.000 per jaar in 2024 en 2025

Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Goede ontsluiting nieuwe woningen Alkmaars Kanaal, lasten € 50.000 per jaar in 2024 en 2025

Onderzoek doen naar maatregelen om een goede ontsluiting voor auto's vanaf de deelgebieden van het Alkmaars Kanaal naar de Ring Alkmaar te waarborgen. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Uitvoeren onderzoek ondertunneling Huiswaarderweg, lasten € 60.000 in 2025

Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Voetgangersbeleid, lasten € 50.000 in 2025

Opstellen van beleid om de verkeersveiligheid en positie van voetgangers te verbeteren. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Gebiedsontwikkeling Stationsgebied – projectleiding, lasten € 150.000 in 2024 en 2025

Uitvoering geven aan diverse deelgebied overstijgende civieltechnische- en mobiliteitsonderzoeken, voorwaardenscheppend voor het op gang brengen van de gebiedsontwikkeling. Vervolgens inzet van projectleiding voor het herontwikkelen van de deelgebieden Wognumsebuurt en kavel tegenover Rechtbank.

Onderhoud dijkwegen, lasten € 400.000 in 2024

Per 1 januari 2019 zijn de HHNK (dijk)wegen in het buitengebied overgedragen aan de gemeente Alkmaar en in beheer bij Stadswerk072. Op basis van onze praktijkervaringen en nadere onderzoeken, uitgevoerd door een extern bureau, constateren we dat de wegen in slechtere staat zijn dan aangenomen bij overdracht. Daarnaast zien we de eerste gevolgen van de dijkverzwaringen in de vorm van onder andere wegverzakkingen. Nu en op termijn zal gemeente Alkmaar daardoor geconfronteerd worden met onvoorzien (extra) wegonderhoud. Hierover zijn we in gesprek met HHNK.

Vastgesteld is dat vele wegen zullen moeten worden vervangen; hiervoor zijn echter geen kredieten beschikbaar vanuit de overdracht. Totdat de gesprekken met HHNK afgerond zijn worden de komende twee jaar die wegen aangepakt die onveilig dreigen te worden.

Ruimtelijk Ontwikkelperspectief, lasten € 75.000 in 2024 en 2025

Doel is het realiseren van een ruimtelijk ontwikkelperspectief NHN met een actieve, sturende rol richting provincie en Rijk en zelf. Door zelf aan het stuur te blijven regionaal invloed houden op het toekomstbeeld over de ruimtelijke ordening. Regionaal samenwerken om ruimtelijke keuzes op provinciaal en rijksniveau voor te leggen.

Herontwikkelen van de locatie Picassolaan voor woningbouw, lasten € 300.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026
Gevarieerd bouwen naar de lokale behoefte. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Stompetoren-West, lasten € 100.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Starten met de voorbereidingen voor woningbouw op locatie Stompetoren-West en samen met de provincie aansturen op snelle start van woningbouw. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

De Rode Toren, lasten € 100.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Een aantrekkelijk openbaar gebied voor heel Alkmaar waar inwoners, bezoekers en ondernemers graag komen. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Parken in Alkmaars Kanaal, lasten € 100.000 in 2024

In de binnenstedelijke ruimtelijke transformatie van Alkmaar is het Alkmaars Kanaalpark een belangrijk onderwerp. Een onderzoek en uitvoeringsplan naar de mogelijkheden van een Alkmaars Kanaalpark wordt momenteel uitgevoerd. Participatie heeft eerste helft 2023 plaatsgevonden en op basis van de inhoudelijke advisering en de ideeën uit de stad wordt 2e helft 2023 gewerkt aan een uitvoeringsplan.

Om ook in 2024 aan het Alkmaars Kanaalpark te kunnen blijven werken – en het uitvoeringsplan ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren is inzet van ambtelijke capaciteit (projectleider, inhoudelijk deskundigen) noodzakelijk. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Duurzame oevers, lasten € 50.000 in 2024

In de binnenstedelijke ruimtelijke transformatie van Alkmaar zijn groen en ecologie belangrijke thema's. Een onderzoek en uitvoeringsplan naar de mogelijkheden van een Alkmaars Kanaalpark wordt momenteel uitgevoerd. Een aparte onderzoeksvraag kan hieraan worden toegevoegd: hoe transformeren wij traditionele oevers naar duurzame oevers? Wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden. Hiervoor is apart onderzoek noodzakelijk. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Ruimtelijk advies bij diverse processen, lasten € 40.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Creëren van capaciteit voor advisering/begeleiding (inhuur) bij proces nieuwe buurthuizen Stompetoren/Schermerhorn, onderzoek Hoornse Vaart, herontwikkeling Karperton en herijking beleid paddocks/rijbakken. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Dorpen- en kernenbeleid, lasten € 400.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Om de dorpen vitaal en leefbaar te houden stellen we in samenspraak met de dorpen een actuele Dorpenvisie op. In die visie komt naast wonen, werken en bereikbaarheid ook het sociale en culturele leven aan de orde. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026. Onttrekkingen aan de Algemene reserve dekken lasten in de jaren 2024, 2025 en 2026.

Implementatiekosten Omgevingswet, lasten € 120.000 in 2024

De Omgevingswet gaat in op 1 januari 2023. Ter voorbereiding op deze nieuwe taak is een programmaplan opgesteld. De kosten van dit programmaplan, onder andere voor het verrichten van extra werkzaamheden en inspanningen op basis van aanwijzingen van het Rijk, noodzakelijke ICT-aanpassingen en inregeling en communicatiemiddelen, zijn implementatiekosten en daarmee incidenteel.

Blijvend adequate uitvoering VTH WABO, € 1.400.000 lasten en baten in 2024

Opstellen en uitvoeren van beleidsnota, uitvoeringsprogramma en jaarverslag VTH WABO volgens verbeterpunten van de provincie. Om de toegenomen aantallen aanvragen voor een omgevingsvergunning (activiteit bouwen) en principe verzoeken goed en tijdig te behandelen zetten we tijdelijk meer capaciteit in.

Extra begeleiding voor initiatiefnemers invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen, lasten € 90.000 in 2024

Extra begeleiding voor initiatiefnemers om de invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen klantvriendelijk te laten verlopen. Het omschakelen naar nieuwe werkwijzen maakt extra begeleiding van initiatiefnemers noodzakelijk.

Uitvoeren experimenten welstandsvrij bouwen, lasten € 50.000 in 2024

Kader opstellen voor nieuwe experimenten met welstandsvrij bouwen. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Digitale middelen om bouwplannen laagdrempeliger inzichtelijk te maken voor bewoners, lasten € 30.000 in 2024

Versnelling van procedures voor verkrijgen van omgevingsvergunning. De initiatiefnemer levert informatie, dit vraagt ook extra inzet van gemeente (m.n. ruimtelijke vormgeving, programma Smart City en Data & Digitalisering), zodat inwoners beter beeld krijgen van bouwplannen en beter kunnen participeren. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Erfpachtbeleid, lasten € 121.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Er moet een canonherziening plaatsvinden voor gronden met een aflopende erfpacht. Gelet op ervaringen uit andere gemeenten leidt dit tot onrust, wanneer het niet goed afgestemd is met de raad en bewoners. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Aantrekkelijker maken en uitbreiden P+R terreinen, lasten € 50.000 in 2025

Een onderzoek naar de benodigde maatregelen om de P+R terreinen aantrekkelijker te maken, inclusief integreren deelhubs. Waar nodig wordt de hoeveelheid P+R-terreinen uitgebreid. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Aanvullend onderzoek parkeergarage Karperton, lasten € 40.000 in 2024

Het uitvoeren van een onderzoek naar een nieuwe variant voor de Karperton-garage in hetzelfde gebied. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Focus en prioritering Alkmaars Kanaal, lasten € 400.000 in 2024

De Omgevingsvisie 2024 is het uitgangspunt voor alle gebiedsontwikkelingen, waarbij de focus ligt op het Alkmaars Kanaal. Minder inhuur, meer inzet van eigen personeel, een realistischere raming van de omvang van de baten en het tempo waarmee de gemeente de baten ontvangt, leiden tot een scherpere begroting voor de toekomst, waarbij voor 2024 incidenteel extra budget beschikbaar wordt gesteld om de prioriteitstelling binnen de gebiedsontwikkelingen te realiseren. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024.

Programma 5 Duurzaamheid

Kwaliteit openbare buitenruimte op orde houden en waar gewenst verhogen, lasten € 450.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Inventariseren van wensen stakeholders en daarna uitvoeren. Het is een extra inspanning binnen het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Kleine maatregelen Klimaatadaptatie, lasten € 333.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Stimuleren van 'kleine' klimaat adaptieve maatregelen bij particulieren op privaat terrein. Het is een extra inspanning binnen het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Windgang Molen van Piet, inclusief groencompensatie, lasten € 75.000 in 2024

Kap en snoei van bomen rond de molen, herinrichting omgeving van de molen, groencompensatie elders en hergebruik deel van het hout (bijvoorbeeld voor een bank of kunstwerk). Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Groen - Vijf extra minibosjes (tiny forests), lasten € 30.000 in 2024 en € 60.000 per jaar in 2025 en 2026

Voorbereiding (inhuur begeleiding IVN, contact scholen en geschikte locaties zoeken, ontwerp maken) en aanleg. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Opstellen duurzaamheidsagenda, lasten € 200.000 in 2024

Voor het opstellen van de eerste duurzaamheidsagenda wordt in 2024 incidenteel een bedrag geraamd.

Energietransitie: Investering verduurzaming en Regionale Ontwikkelingsmaatschappij, lasten € 50.000 in 2024

Verkennen, ontwikkelen en uitvoeren innovatieve energieprojecten. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Onderzoek naar het recyclen/inzamelen zonnepanelen en accu's, lasten € 55.000 in 2024 en € 15.000 in 2025

Onderzoek, samenwerking, ontwikkeling van recycling- en inzamelingsprogramma's en bewustwording om effectieve verwerking van zonnepanelen en accu's te bevorderen. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024 en 2025.

Regionale database en marktplaats (vraag en aanbod) voor circulaire materialen, lasten € 50.000 in 2024 en € 20.000 in 2025

Ontwikkelen van de technische infrastructuur, het bevorderen van bewustwording, het implementeren van een zoek- en matchingsysteem, het aangaan van samenwerkingen en het monitoren van de prestaties. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024 en 2025.

Faciliteren van een efficiënte en transparante uitwisseling van circulaire materialen binnen de regio, lasten € 70.000 in 2024 en € 80.000 in 2025

Een geclusterde locatie op Overstad waar kringloopwinkels en andere duurzame initiatieven samenkomen, om duurzaamheid te bevorderen door hergebruik, reparatie en een circulaire economie te stimuleren, zowel door het behouden als uitbreiden van de locatie. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024 en 2025.

Nieuwbouw wordt zoveel mogelijk circulair ontwikkeld, lasten € 10.000 in 2024.

Implementatie van de handreiking Circulaire gebiedsontwikkeling, MRA convenant, Toekomstbestendige woningbouw, kennisvergroting onder stakeholders circulair bouwen. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024.

Warmtenet HVC, lasten € 65.000 in 2024 en € 75.000 in 2025

Het betaalbaar uitbreiden van het aantal warmtenetaansluitingen onder woningeigenaren door participatie bijeenkomsten, onderzoek en bijdrage aansluiting warmtenet. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024 en 2025.

Meer zonnepanelen op daken, lasten € 10.000 in 2024 en € 5.000 in 2025

Benutten bestaande daken en nieuwbouw voor zonnepanelen door onderzoek naar zonnepanelen op daken. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2024 en 2025.

Meeuwenhinder, lasten € 10.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

De klachten die uit de Alkmaarse samenleving met betrekking tot meeuwenhinder aan Stadswerk072 gemeld worden, worden conform de randvoorwaarden van de aan Alkmaar verstrekte meeuwen-ontheffing afgehandeld. De ontheffing is verleend t/m 2026.

Programma 6 Financiën

Transparantie en inzicht, lasten € 50.000 in 2025

Het bieden van inzicht op een toegankelijke manier in de begroting en verantwoording, evenals in de verstrekte subsidies. Hiervoor zal een website worden ingericht die in opzet vergelijkbaar is met www.rijksfinancien.nl en/of andere websites waar inzicht in overheidsfinanciën. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Mutaties met reserves

Algemene reserve:

Kasschuif:

- *storting € 4.800.000 in 2025;*
- *onttrekking € 4.800.000 in 2026.*

In 2025 is een groter positief begrotingssaldo voorzien dan in 2026. Die ruimte in 2025 is gebruikt om het financiële tekort in 2026 te verlagen.

Generieke dekking voor incidentele posten, onttrekking € 3.904.000 in 2024, € 1.601.000 in 2025 en € 1.062.000 in 2026

Voor diverse incidentele lasten is dekking aangewezen vanuit de algemene reserve. Deze posten zijn bij de betreffende programma's toegelicht.

Dekking frictiekosten Maatschappelijke Opvang, onttrekking € 500.000 in 2024 en € 250.000 in 2025

De verwachte onderbesteding in 2023 van het budget vrouwenopvang wordt overgeheveld naar 2024. Bij de 2de Bestuursrapportage 2023 is melding van de onderbesteding gemaakt.

Incidenteel dekking voor lasten Maatschappelijke ondersteuning, onttrekking € 260.000 in 2024

De verwachte onderbesteding in 2023 van het budget beheersmaatregelen Sociaal Domein wordt overgeheveld naar 2024. Bij de 2de Bestuursrapportage 2023 is melding van de onderbesteding gemaakt.

Dekking voor incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023, onttrekking € 400.000 per jaar in 2025 en 2026

Zie toelichting op betreffende post bij programma 2 Vitaliteit.

Dekking dorpen- en kernenbeleid, onttrekking € 400.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026

Zie toelichting op betreffende post bij programma 4 Leefbaarheid.

Dekking Focus en prioritering Alkmaars Kanaal, onttrekking € 400.000 in 2024

Zie toelichting op betreffende post bij programma 4 Leefbaarheid.

Bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning, onttrekking € 1.750.000 in 2024 en € 784.000 in 2025

Zie toelichting op betreffende post bij programma 2 Vitaliteit.

Dekking van onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking € 485.000 aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK

Bij de overdracht van enkele wegen in het buitengebied aan de gemeente Alkmaar heeft het HHNK een bedrag ter compensatie van het onderhoud gestort, dit bedrag is gestort in een bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt € 485.000 onttrokken ter dekking van de onderhoudslasten totdat de bestemmingsreserve leeg is.

Vorming bestemmingsreserve Campus De Hoef, onttrekking aan bestemmingsreserve Prijsstijgingen investeringen € 700.000 in 2024 en toevoeging aan Bruto activeringsreserve SOED De Hoef € 700.000 in 2024.

Op 6 juli 2023 heeft de raad besloten om het krediet voor Campus De Hoef te verhogen om de gestegen bouwkosten en juiste alternatieven van het project te dekken in relatie tot de oorlog in Oekraïne. De reserve prijsstijgingen is bij de jaarrekening 2021 ingesteld, omdat bij een aantal projecten forse prijsstijgingen werden geconstateerd. Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V. (ADV) bouwt de campus, de gemeente huurt het gebouw van ADV. De Bruto activeringsreserve wordt ingezet om de gestegen huurlasten, als gevolg van de gestegen bouwkosten, te dekken.

Mutatie bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen, toevoeging € 55.000 in 2024

De te betalen bijdragen aan de bovenwijkse voorzieningen vanuit de actieve grondexploitaties (BIE) worden berekend naar rato van de gronduitgifte in dat jaar. De totale te betalen bijdragen (van alle grondexploitaties bij elkaar) van dat jaar worden gestort in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen, voor zover het resultaat van de grondexploitaties gezamenlijk dat toelaat.

III.2.5 EMU-saldo

Omschrijving	2023 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2024 x € 1000,- Volgens begroting 2024	2025 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2024
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-38.860	-10.930	-2.377
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	17.644	19.865	20.068
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.795	1.837	1.871
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	35.954	37.688	36.688
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	-55.374	-26.917	-17.127
Ruimte voor toelichting			

III.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(Bedragen x € 1.000)	2024			2025			2026			2027		
	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo
Reserve bruto activering Poppodium	-63		-63	-63		-63	-63		-63	-63		-63
Bestemmingsreserve sporthal Oostervan	-49		-49	-49		-49	-6		-6	0		0
3 Bedrijvigheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene reserve		31	31		31	31		31	31		31	31
Bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke panden	-2.450	2.438	-12	-2.450	2.438	-12	-2.450	2.438	-12	-2.450	2.438	-12
Reserve Afkoopsommen Erfpacht	-2.251		-2.251	-2.313		-2.313	-2.403		-2.403	-2.447		-2.447
Bestemmingsreserve onderhoud scholencomplexen	-550	550	0	-550	550	0	-550	550	0	-550	550	0
Egalisatiereserve verkoop gemeentelijk eigendom		704	704		780	780		302	302		302	302
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	-482		-482	-462		-462	-462		-462	-462		-462
Reserve betaalbare woningen starters	-130		-130	-130		-130	-130		-130	-130		-130
Reserve bruto activering van der Meij College	-186		-186	-188		-188	-190		-190	-192		-192
Reserve bruto activering wijkcentrum De Oever	-149		-149	-151		-151	-152		-152	-154		-154
Reserve bruto activering POCITYF / SMART WKO	-142		-142	-143		-143	-145		-145	-146		-146
Reserve bruto activering Masterplan Basisonderwijs	-54		-54	-55		-55	-55		-55	-56		-56
Reserve bruto activering Spinaker	-111		-111	-113		-113	-114		-114	-115		-115
Reserve bruto activering Energieleverend geluidscherm	-55		-55	-55		-55	-56		-56	-56		-56
Reserve bruto activering School Vronermeer Damakker	-60		-60	-60		-60	-60		-60	-60		-60
Reserve bruto activering POCITYF / WKO regular	-51		-51	-52		-52	-52		-52	-53		-53
Reserve bruto activering Geert Groteplein	-37		-37	-37		-37	-38		-38	-38		-38
Reserve bruto activering wijkcentrum MareNostrum	-29		-29	-29		-29	-29		-29	-29		-29
Reserve bruto activering Cai KGV Alkmaarse Boys	-21		-21	-21		-21	0		0	0		0
Reserve bruto activering Herinrichten Laat-West	-3		-3	-3		-3	-3		-3	-3		-3
Reserve bruto activering Verbouwing CJG Alkmaar-zuid	-16		-16	-16		-16	-16		-16	-16		-16
Reserve bruto activering Campus de Hoef	-14		-14	-14		-14	-15		-15	-15		-15
Bruto activeringsreserve Sportgebouw-kantine Vaart	-18		-18	-19		-19	-19		-19	-19		-19
Bruto activeringsreserve Kardinaal de Jong school	-18		-18	-18		-18	-18		-18	-18		-18
Reserve civieltechnische kunstwerken 2012		13	13		13	13		13	13		13	13
Bruto activeringsreserve AFC'34 kunstgrasveld 2016	-14		-14	-14		-14	-14		-14	-15		-15
Bruto activeringsreserve Herinrichting station Alkmaar	-12		-12	-12		-12	-13		-13	-13		-13
Reserve ivm brutoactivering Cai spiegelzaal H.Vaart	-7		-7	-7		-7	-7		-7	-7		-7
Bruto activeringsreserve Nachtopvang Helderseweg	-14		-14	-14		-14	-14		-14	-15		-15
Bruto activeringsreserve sportcomplex SV Grafdijk	-6		-6	-6		-6	-6		-6	-2		-2
Reserve bruto activering gymlokaal Snaarmanslaan	-3		-3	-3		-3	-3		-3	-3		-3
Reserve ivm brutoactivering Cai buitenldk. H.Vaart	-2		-2	-2		-2	-2		-2	-2		-2
4 Leefbaarheid	-6.885	3.736	-3.149	-6.937	3.812	-3.124	-7.016	3.334	-3.681	-7.065	3.334	-3.731
Reserve bruto activering ondergrondse containers centrum	-28		-28	-28		-28	-28		-28	-28		-28
Reserve bruto activering Vergroenen en biodiversiteit	-18		-18	-19		-19	-19		-19	-19		-19
6 Financiën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-7.043	3.736	-3.307	-7.095	3.812	-3.283	-7.131	3.334	-3.797	-7.176	3.334	-3.841

III.2.7 Geprognosticeerde balans 2024-2027

Bedragen x € 1.000.000

	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo
Activa	2024	2025	2026	2027
(Im)materiële vaste activa	487,2	503,8	526,1	544,4
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	1,3	1,2	1,1	1,1
Financiële vaste activa: Leningen	10,7	9,9	9,0	9,9
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	3,5	3,2	3,5	3,2
Totaal Vaste Activa	502,7	518,1	539,8	558,5
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	22,2	19,7	20,5	21,6
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	6,2	12,5	9,4	12,5
Uitzettingen <1 jaar	78,0	91,0	97,5	84,5
Liquide middelen	0,6	0,9	0,7	1,0
Overlopende activa	9,8	10,6	9,1	9,5
Totaal Vlottende Activa	116,9	134,7	137,2	129,0
Totaal Activa	619,7	652,7	677,0	687,5
Passiva				
Eigen vermogen	132,2	129,8	111,8	91,2
Voorzieningen	14,3	16,1	18,0	19,8
Vaste schuld	387,4	416,0	444,6	454,2
Totaal Vaste Passiva	534,0	562,0	574,4	565,2
Vlottende schuld	48,1	55,8	66,3	83,5
Overlopende passiva	37,6	35,0	36,3	38,8
Totaal Vlottende Passiva	85,7	90,8	102,6	122,3
Totaal Passiva	619,7	652,7	677,0	687,5

IV. Bijlagen

- IV.1 Investeringsplan 2024-2027
- IV.2 Overzicht reserves en voorzieningen
- IV.3 Transponeertabel taakvelden
- IV.4 Begrotingssubsidies
- IV.5 Subsidieplafonds
- IV.6 Overzicht stelposten
- IV.7 Lijst met afkortingen

IV.1 Investeringsplan 2024-2027

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2024	2025	2026	2027	Totaal
<u>Reguliere investeringen</u>									
2	2.2	E	Popelmanspoort/Nieuwlanderhek	40	50	PM	-	-	50
2	2.2	E	Rode Toren	40	50	PM	-	-	50
Totaal thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed					100	-	-	-	100
2	2.6	E	Aankoop Gebouw Robonsbosweg	40	100	PM	-	-	100
2	2.6	E	Verbouwing gebouw Robonsbosweg	40	PM	PM	-	-	-
Totaal thema 2.6 Iedereen doet mee					100	-	-	-	100
Totaal programma 2 Vitaliteit					200	-	-	-	200
4	4.1	E	Vervanging OOV-camera's	5	250	64	78	100	492
4	4.1	E	Mobiele camera's: hardware bedienplekken	5	42	-	-	-	42
4	4.1	E	Vervanging voorzieningen tbv modernisering haven	10	150	-	-	-	150
Totaal thema 4.1 Veiligheid					442	64	78	100	684
4	4.2	M	Vervangen verkeersregelinstallaties	15	249	213	213	213	888
4	4.2	M	Fietsenplan	15	200	200	200	200	800
4	4.2	M	Uitvoeringsplan Mobiliteit	30	200	200	200	200	800
4	4.2	M	Verbeteren van hoofdfietsroutes van en naar de	30	250	250	250	250	1.000
4	4.2	M	Herinrichting/verkeersmaatregelen Oudegracht (fietsalternatief voor Laat-West)	40	270	-	-	-	270
4	4.2	M	Herinrichting/verkeersmaatregelen Nieuwlandersingel (fietsalt. voor Laat-West)	40	280	-	-	-	280
4	4.2	M	Herinrichting omgeving NWZ Ziekenhuis (Metiusgracht en Wilhelminalaan)	40	200	-	-	-	200
4	4.2	M	Verkeersveiliger maken van gevaarlijke	40	60	PM	PM	-	60
4	4.2	M	Verkeersveiliger maken schoolomgevingen	40	30	PM	PM	-	30
4	4.2	M	Aanpassen infrastructuur tbv buslijn Vroonmeer Noord	40	100	-	-	-	100
4	4.2	M	Aanpassen verkeerssituatie Heul	40	150	PM	-	-	150
4	4.2	M	Aanleg vrije rechtsafstrook in combinatie met de herinrichting van het kruispunt Nollenweg – Herenweg.	40	-	-	PM	-	-
4	4.2	M	Herinrichting openbare ruimte Laat-midden	40	100	PM	-	-	100
4	4.2	M	Fietspaden	40	-	265	265	265	795
4	4.2	M	Reconstructie van wegen	40	4.156	3.509	3.506	3.506	14.677
4	4.2	M	Wegen: dijk- en polderwegen landelijk gebied	40	1.355	PM	PM	PM	1.355
4	4.2	M	Huiswaard maaiveld inrichting (Wegen)	40	-	PM	PM	PM	-
4	4.2	M	Openbare verlichting kabels 60 jr	60	285	235	235	235	990
4	4.2	M	Openbare verlichting masten 40 jr	40	114	94	94	94	396
4	4.2	M	Openbare verlichting armaturen 20 jr	20	573	472	472	472	1.989
4	4.2	M	Openbare verl voedingskasten 25 jr	25	156	129	129	129	543
4	4.2	M	Civiltechnische kunstwerken, vervangingsinvesteringen	40	2.179	1.786	1.786	2.224	7.976
4	4.2	M	Civiltechnische kunstwerken, asfalteringen	20	393	322	322	402	1.440
4	4.2	M	Kunstwerken: Vervanging videosysteem centrale	20	50	PM	PM	-	50
4	4.2	M	Vervanging remmingwerken Koedijkervlotbrug	10	500	PM	PM	-	500
4	4.2	M	Kademuur Tuingracht	40	-	100	2.500	2.500	5.100
4	4.2	M	Vervangen Machinewerk Huiswaarderbrug	10	800	-	-	-	800
4	4.2	M	Vervangen Beschoeiing Zanderssloot	35	300	-	-	-	300
4	4.2	M	Rotonde Zeswielen / Hertog Aalbrechtweg	40	375	375	5.575	-	6.325
4	4.2	M	Herinrichting Gedempte Nieuwsloot / Hofplein	40	2.500	-	-	-	2.500
4	4.2	M	Herinrichting Breedstraat	40	1.300	-	-	-	1.300
4	4.2	M	Aanpak top 10 onveilige kruispunten voor kwetsbare verkeersdeelnemers	30	500	-	-	-	500

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2024	2025	2026	2027	Totaal
4	4.2	M	Bewegwijzering Station / binnenstad	30	50	-	-	-	50
4	4.2	M	Langestraat Vergroenen	20	100	PM	PM	-	100
4	4.2	M	Kwaliteitsverbetering winkelstad	40	100	PM	PM	PM	100
Totaal thema 4.2 Bereikbaarheid					17.875	8.151	15.748	10.690	52.465
4	4.3	E	Huisvesting school Bergermeer Rank	40	-	2.000	-	-	2.000
4	4.3	E	Huisvesting school Oudorp	40	2.000	1.500	-	-	3.500
4	4.3	E	Rudolf Steinerschool	40	300	1.500	1.700	-	3.500
4	4.3	E	School Lierland/Cilinder	40	-	480	1.000	3.000	4.480
4	4.3	E	School t Baeken 2 (dislocatie)	40	180	600	1.000	-	1.780
4	4.3	E	School (ver)nieuwbouw De Mare	40	-	300	1.630	1.630	3.560
4	4.3	E	School De Spinaker SO	40	2.000	2.400	-	-	4.400
4	4.3	E	School Bergermeer Nicolaas Beets	40	-	2.000	2.000	-	4.000
4	4.3	E	Verduurzaming schoolgebouwen en verbetering binnenklimaat om in een gezonde omgeving onderwijs te	40	-	-	-	-	-
4	4.3	E	Groene schoolpleinen (uitvoering motie raad)	5	125	125	125	125	500
4	4.3	E	Programma huisvesting onderwijs (VVHO)	15	714	714	714	714	2.856
4	4.3	E	Voetgangersbrug Campus de Hoef	40	265	-	-	-	265
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Stompeloren (installaties)	15	-	33	32	-	65
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Stompeloren (bouwkundig)	40	-	163	162	-	325
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn (installaties)	15	-	133	132	-	265
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn (bouwkundig)	40	-	650	650	-	1.300
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren voorbereidingskosten	15	150	-	-	-	150
4	4.3	E	renovatie kunstgras sportvelden 10 jaar	10	610	760	760	760	2.890
4	4.3	E	renovatie fundering sportvelden 30 jaar	30	170	170	170	170	680
4	4.3	E	renovatie gras, hybride en overige sportvelden 15 jr	15	70	220	220	220	730
4	4.3	E	Renovatie/nieuwbouw Hoornse Vaart	40	400	PM	PM	PM	400
Totaal thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling					6.984	13.748	10.295	6.619	37.646
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Karperton	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Vervangen rolluik en camera's fietsenstallingen	5	-	-	-	28	28
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Kanaaleiland	10	65	-	-	-	65
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage de Kazerne	10	235	-	-	-	235
4	4.5	E	5-jaarlijks vervangen ICT onderdelen in de 6 parkeergarages (servers, camera's e.d.)	5	250	-	-	-	250
4	4.5	E	Camera's toegangssysteem binnenstad Parkeren	5	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Installaties fietsenstallingen	10	110	-	-	-	110
4	4.5	E	Herinrichting fietsenstallingen	10	275	-	-	-	275
4	4.5	E	Renovatie beheerdersloges fietsenstallingen	10	75	-	-	-	75
4	4.5	E	Apparatuur straatparkeren (incl. uitdunning, nu 125-->75--	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen busbaan (3)	10	-	-	200	-	200
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen overig (6)	10	-	-	400	-	400
4	4.5	E	Afsluiten bovengrondse parkeergarages	10	250	-	-	-	250
4	4.5	E	Afsluiten ondergrondse parkeergarages	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Parkeersystemen 6 garages vervangen	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	ParkeerRouteInformatieSysteem (2031)	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Parkeervoorziening Parcade	40	-	4.000	-	-	4.000
Totaal thema 4.5 Parkeren					1.260	4.000	600	28	5.888
Totaal programma 4 Leefbaarheid					26.561	25.963	26.721	17.437	96.683

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2024	2025	2026	2027	Totaal
5	5.1	EH	Afvalbeleidsplan ondergrondse betonputten	30	131	131	131	131	523
5	5.1	M	Vervangen papier- en afvalbakken	10	75	25	25	25	150
5	5.1	M	Impuls vergroenen en versterken biodiversiteit	20	350	350	375	-	1.075
5	5.1	M	Reconstructie Openbaar Groen	20	642	531	531	531	2.235
5	5.1	M	reconstructie groen dmv 5.000 bomen planten per jaar	20	500	500	500	500	2.000
5	5.1	M	Rak Midden vergroenen	20	-	PM	-	-	-
5	5.1	M	Vervangen/uitbreiden speelwerkhuizen	15	335	270	270	270	1.146
5	5.1	M	Bloemwijk - Deel 1 herinrichting openbare ruimte en vervangen riolering (BRM en WRM)	20	273	1.662	1.511	-	3.446
5	5.1	EH	Bloemwijk - Deel 2 vervangen riolering (BRM en WRM)	60	-	47	58	298	403
5	5.1	M	Watergangen	35	239	202	202	202	845
5	5.1	M	Maatregelen wateroverlast binnenstad	40	115	477	477	-	1.069
5	5.1	EH	Riolering vervangingsinvesteringen	60	7.058	7.560	6.142	3.821	24.581
5	5.1	EH	Riolering Huiswaard (werk met werk)	60	2.683	2.707	2.321	-	7.711
5	5.1	E	Verduurzaming gemeente panden/wagenpark	40	1.100	1.400	2.100	-	4.600
5	5.1	M	Klimaatadaptief inrichten van wijken	20	210	250	250	-	710
5	5.1	M	Groene parkeerpl, waterdoorlat. verhard	40	70	80	80	-	230
4	5.1	M	Windgang Molen van Piet	40	100	PM	PM	-	100
Totaal thema 5.1 Leefomgeving					13.881	16.193	14.973	5.778	50.824
Totaal Programma 5 Duurzaamheid					13.881	16.193	14.973	5.778	50.824
6	6.1	E	Vervanging Devices	4	-	-	965	-	965
6	6.1	E	Vervanging telefonie	3	-	218	-	-	218
6	6.1	E	Servers (storage en overige)	4	-	-	400	-	400
6	6.1	E	Meerjaren onderhoudsplan Facilitair	div.	201	365	25	199	789
Totaal thema 6.1 Overzicht Overhaed					201	583	1.390	199	2.372
Totaal programma 6 Financiën					201	583	1.390	199	2.372
I. Totaal reguliere investeringen					40.843	42.738	43.084	23.414	150.079
Bovenwijkse voorzieningen excl. Alkmaars Kanaal:									
4	4.2	M	Doorfietsroute Heerhugowaard / Uitgeest (incl. herinrichting nabij NWZ)	30	500	750	1.000	500	2.750
4	4.2	M	Herinrichten aansluiting N242 / Smaragdweg	40	-	-	1.500	1.500	3.000
4	4.2	M	Aanleg fietstunnel Huiswaarderweg / Schinkelwaard	40	-	500	3.500	-	4.000
4	4.2	M	Aanleg fietsbrug Beverkoog/BOL Spoorbrug	40	-	-	1.950	-	1.950
4	4.2	M	Aansluiting N242 / Diamantweg	40	-	-	-	4.500	4.500
4	4.2	M	Kruising N9 / Kogendijk	40	1.800	-	-	-	1.800
4	4.2	M	Scharlo / Stationsweg en Bergerhoutrotonde	40	1.000	1.000	-	-	2.000
4	4.2	M	Kruising Friesebrug	40	500	-	-	-	500
4	4.2	M	Herinrichting Kanaalkade tussen Friesebrug en	40	-	1.000	1.000	-	2.000
4	4.2	M	Realiseren tunnel Helderseweg onder spoor	40	-	-	-	10.000	10.000
4	4.2	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Viaanse Molen	40	-	-	-	300	300
4	4.2	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Oudorp	40	-	-	-	300	300
4	4.2	M	Aanleg fietsbrug ter hoogte Drechterwaard	40	1.629	1.629	1.629	1.629	6.516
4	4.2	M	Aanleg nieuwe fietsbrug Hoornse Vaart	40	780	-	-	-	780
Totaal bovenwijkse voorzieningen excl. Alkmaars Kanaal					6.209	4.879	10.579	18.729	40.396

Programma	Thema	Soort nut	Investing (bedragen x 1000)	looptijd	2024	2025	2026	2027	Totaal
<u>Alkmaars Kanaal:</u>									
4	4.2	M	Overstad aanleg fietstunnel onder het spoor door naar Huiswaard	40	-	-	-	-	-
4	4.2	M	Nieuwe oeververbinding Overdie-Oudorp	40	-	-	2.890	11.560	14.450
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Rijnstraat	40	-	-	-	287	287
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Saturnusstraat	40	-	-	-	287	287
4	4.2	M	Nieuwe fietsbrug Viaanse Molen - Alkmaar Noord	40	-	-	-	-	-
4	4.6	M	Nieuwe oeververbinding Overstad - Centrum LV brug (beweegbaar)	40	1.331	1.331	1.331	-	3.993
4	4.6	M	Hoogwaardige Kanaaloevers	15	-	-	1.666	1.666	3.332
Totaal Alkmaars Kanaal					1.331	1.331	5.887	13.800	22.349
<u>Stelpost bovenwijkse voorzieningen</u>									
4		M	Stelpost Bovenwijkse voorzieningen (dekking kapitaallaste	-	-1.213	-1.808	-1.646	-1.646	-6.313
Totaal Stelpost bovenwijkse voorzieningen					-1.213	-1.808	-1.646	-1.646	-6.313
II. Totaal investeringen Alkmaars kanaal en bovenwijkse voorzieningen					6.327	4.402	14.820	30.883	56.432
		M	Stelpost onderuitputting kredieten	20	-10.000	-5.000	-5.000	-5.000	-25.000
Totaal Meerjaren Investeringsprogramma 2024-2038					37.170	42.141	52.904	49.297	181.511
4	4.3	E	Budget strategische aankopen panden en gronden		15.000	15.000	15.000	15.000	60.000

IV.2 Overzicht reserves en voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)

Naam reserve	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen 2024	Onttrekkingen 2024	Mutaties 2024	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Mutaties 2025	Saldo 1-1-2026	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Mutaties 2026	Saldo 1-1-2027	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo 31-12-2027
Algemene reserve	54.852	51	-5.464	-5.413	49.439	4.856	-2.651	2.205	51.644	31	-13.719	-13.688	37.956	31	-16.329	-16.298	21.658
Reserve taakmutaties gemeentefonds	3.529			0	3.529			0	3.529			0	3.529			0	3.529
Reserve renteloze lening museum In 't Houten Huis	223			0	223			0	223			0	223			0	223
Reserve renteloze lening sportcomplex De Oosterven	103		-49	-49	55		-49	-49	6		-6	-6	0			0	0
Reserve betaalbare woningen starters	1.736		-130	-130	1.606		-130	-130	1.476		-130	-130	1.346		-130	-130	1.216
Reserve stimuleringsregeling Woningbouwprojecten	7			0	7			0	7			0	7			0	7
Reserve afkoopsommen erfpacht	23.724		-2.251	-2.251	21.473		-2.313	-2.313	19.160		-2.403	-2.403	16.757		-2.447	-2.447	14.310
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	2.000			0	2.000			0	2.000			0	2.000			0	2.000
Bestemmingsreserve Uitvoeringkosten Tozo	3.493			0	3.493			0	3.493			0	3.493			0	3.493
Bestemmingsreserve Bijzondere bijstand TONK	2.534		-1.750	-1.750	784		-784	-784	-			0	-			0	-
Bestemmingsreserve Transitiekosten Zaffier	18			0	18			0	18			0	18			0	18
Bestemmingsreserve asbestsanering	377			0	377			0	377			0	377			0	377
Bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke panden	2.216	2.438	-2.450	-12	2.204	2.438	-2.450	-12	2.193	2.438	-2.450	-12	2.181	2.438	-2.450	-12	2.169
Bestemmingsreserve onderhoud scholencomplexen	1.022	550	-550	0	1.022	550	-550	0	1.022	550	-550	0	1.022	550	-550	0	1.022
Reserve civieltechnische kunstwerken 2012	930	13		13	942	13		13	955	13		13	968	13		13	981
Egalisatiereserve verkoop gemeentelijk eigendom	1.534	704		704	2.238	780		780	3.018	302		302	3.320	302		302	3.622
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	8.514		-482	-482	8.032		-462	-462	7.570		-462	-462	7.109		-462	-462	6.647
Reserve overdracht wegen HHNK	2.130		-485	-485	1.645		-485	-485	1.160		-485	-485	675		-485	-485	191
Reserve Re-integratie en mobiliteit	252			0	252			0	252			0	252			0	252
Reserve vernieuwing financiële informatievoorziening	1.619			0	1.619			0	1.619			0	1.619			0	1.619
Reserve grondexploitatie Boekelermeer	1.992			0	1.992			0	1.992			0	1.992			0	1.992
Reserve grondexploitatie Vroonermeer Noord	1.203			0	1.203			0	1.203			0	1.203			0	1.203
Reserve bovenwijkse voorzieningen	792	55		55	848			0	848			0	848			0	848
Bestemmingsreserve Alkmaars kanaal	2.146			0	2.146			0	2.146			0	2.146			0	2.146
Bestemmingsreserve Energie	-			0	-			0	-			0	-			0	-
Bestemmingsreserve prijsstijgingen investeringen	3.054		-700	-700	2.354			0	2.354			0	2.354			0	2.354
Bestemmingsreserve Crisis en Herstelmaatregelen Corona	1.293			0	1.293			0	1.293			0	1.293			0	1.293
Diverse bruto activeringsreserves	21.859	700	-1.132	-432	21.427	0	-1.142	-1.142	20.285	0	-1.131	-1.131	19.155	0	-1.137	-1.137	18.018
Totaal gemeentelijke reserves	143.151	4.512	15.442-	-10.930-	132.220	8.637	11.015-	2.377-	129.843	3.334	21.335-	-18.001-	111.842	3.334	23.990-	-20.655-	91.187
Totaal algemeen	143.151	4.512	-15.442	-10.930	132.220	8.637	-11.015	-2.377	129.843	3.334	-21.335	-18.001	111.842	3.334	-23.990	-20.655	91.187

NB Het onverdeelde resultaat van de begroting van het betreffende jaar is opgenomen in het verloop van de Algemene Reserve

(Bedragen x € 1.000)

Naam voorziening	Saldo begin 2024	Toevoegingen 2024	Onttrekkingen 2024	Mutaties 2024	Saldo begin 2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Mutaties 2025	Saldo begin 2026	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Mutaties 2026	Saldo begin 2027	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo eind 2027
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	621			0	621			0	621			0	621			0	621
Voorziening wachtgeld wethouder																	
Voorziening APPA	3.609	52		52	3.661	52		52	3.713	52		52	3.765	52		52	3.817
Voorziening nog te maken kosten ubp's *	1.011			0	1.011			0	1.011			0	1.011			0	1.011
Verliesvoorziening Stompeloren Dorpshart	882			0	882			0	882			0	882			0	882
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.123	52	0	52	6.175	52	0	52	6.227	52	0	52	6.279	52	0	52	6.331
Onderhoudsegalisatievoorzieningen																	
Voorziening onderhoud interieur panden Facilitair	280	94	-61	33	313	94	-61	33	346	94	-61	33	379	94	-61	33	413
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	280	94	-61	33	313	94	-61	33	346	94	-61	33	379	94	-61	33	413
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting																	
Ripping Bunnik Fonds	328			0	328			0	328			0	328			0	328
Voorziening parkeerfonds Overstad	45			0	45			0	45			0	45			0	45
Voorziening afkoopsommen begrafenisrecht	2.759	487	-400	87	2.846	487	-400	87	2.933	487	-400	87	3.020	487	-400	87	3.107
Voorziening afvalstoffenheffing *	733			0	733			0	733			0	733			0	733
Voorziening Stichting Life 072 /Drietien	24			0	24			0	24			0	24			0	24
Totaal door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	3.888	487	-400	87	3.975	487	-400	87	4.062	487	-400	87	4.149	487	-400	87	4.236
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven																	
Voorziening riolering GRP (egalisatiedeel) *	709			0	709			0	709			0	709			0	709
Voorziening rioolheffing (spaardeel)	1.525	1.604		1.604	3.130	1.638		1.638	4.767	1.672		1.672	6.440	1.707		1.707	8.147
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	2.234	1.604	0	1.604	3.839	1.638	0	1.638	5.477	1.672	0	1.672	7.149	1.707	0	1.707	8.856
Totaal	12.525	2.237	-461	1.776	14.302	2.271	-461	1.810	16.112	2.305	-461	1.844	17.956	2.340	-461	1.880	19.836

* Deze voorzieningen muteren bij de jaarrekening op basis van de werkelijk geboekte bedragen

Toelichting reserves

Hieronder worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in 2024 die groter zijn dan € 100.000 toegelicht.

Reserves

Algemene reserve

Onttrekkingen:

Onttrekking aan de Algemene reserve als dekking voor aanvragen coalitieakkoord	€ 2.621.000
Onttrekking aan de Algemene reserve als dekking voor energiekosten	€ 1.000.000
Onttrekking aan de Algemene reserve als dekking voor de frictiekosten MO	€ 500.000
Onttrekking aan de Algemene reserve voor het dorpen- en kernenbeleid	€ 400.000
Onttrekking aan de Algemene reserve voor het project Alkmaars Kanaal	€ 400.000
Onttrekking aan de Algemene reserve als dekking voor diverse autonome ontwikkelingen	€ 285.000
Onttrekking aan de Algemene reserve als dekking voor de beheersmaatregelen MO	€ 260.000

Bestemmingsreserve Onderhoud gemeentelijke panden

Toevoeging:

Jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve voor onderhoud gemeentelijke panden	€ 2.438.441
--	-------------

Onttrekking:

Op basis van het opgestelde onderhoudsplan is de jaarlijkse onttrekking bepaald op	€ 2.450.003
--	-------------

Bestemmingsreserve Afkoopsommen erfpacht

Onttrekking:

Afgekochte erfpachtcanons worden in een reserve gestort. Jaarlijks valt een bedrag vrij aan de algemene middelen	€ 2.250.751
--	-------------

Bestemmingsreserve Tonk

Onttrekking:

Ten behoeve van de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (Tonk) wordt in 2024 een bedrag onttrokken	€ 1.750.000
--	-------------

Bestemmingsreserve Egalisatie verkoop gemeentelijke eigendommen

Toevoeging:

Het college heeft op 19 januari 2021 ingestemd met het besluit omtrent de aanpak van oneigenlijk gebruik gemeentegrond. Voor de uitvoering wordt in de periode 2021-2024 een bedrag beschikbaar gesteld.

De verwachte opbrengsten worden in 2024 toegevoegd	€ 704.000
--	-----------

Bestemmingsreserve prijsstijgingen investeringen

Onttrekking:

Onttrekking ter dekking van de kapitaallasten van de investering Campus de Hoef	€ 700.000
---	-----------

Bestemmingsreserve bruto activering Campus de Hoef

Toevoeging:

Dotatie aan de nieuwe bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten van de investering Campus de Hoef	€ 700.000
--	-----------

Bestemmingsreserve Onderhoud scholencomplexen*Toevoeging:*

Jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve voor onderhoud scholencomplexen € 550.000

Onttrekking:

Op basis van het opgestelde onderhoudsplan is de jaarlijkse onttrekking bepaald op € 550.000

Bestemmingsreserve overdracht wegen HHNK*Onttrekking:*

Beheer en onderhoud wegen buiten de bebouwde kom € 484.900

Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed*Onttrekking:*

De overdracht van vastgoed aan ADV B.V. is budgettair neutraal verwerkt. Voor- en nadelen worden verrekend met een egalisatiereserve. In de programmabegroting 2022 leidde dat tot een storting van het voordeel in de egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed, in 2023 tot een onttrekking van het nadeel en in 2024 ook tot een onttrekking van het nadeel over 2024 € 481.725

Bestemmingsreserve bruto activering Van der Meij College*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten Van der Meij College (masterplan voortgezet onderwijs) € 186.199

Bestemmingsreserve bruto activering Wijkcentrum De Oever*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten wijkcentrum De Oever € 149.087

Bestemmingsreserve bruto activering POCITYF / SMART WKO*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten POCITYF / SMART WKO € 142.024

Bestemmingsreserve Betaalbare woningen starters

Gemeente ondersteunt starters bij aankoop van de eerste woning.

Onttrekking:

Doel van de reserve is om de kansen voor starters op een eigen woning te vergroten door middel van subsidiëring van nieuwbouw en door het verstrekken van startersleningen € 130.000

Bestemmingsreserve bruto activering De Spinaker*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten van De Spinaker € 111.434

IV.3 Transponeertabel taakvelden

(Bedragen x € 1.000)

Taakvelden	2024			2025			2026			2027		
	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Bestuur en ondersteuning												
T0.1 Bestuur	504	5.092	-4.588	504	5.092	-4.588	504	5.092	-4.588	504	5.092	-4.588
T0.2 Burgerzaken	1.953	6.104	-4.151	1.953	6.030	-4.077	1.953	6.022	-4.069	1.953	6.028	-4.075
T0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	15.180	15.176	4	15.169	14.913	256	14.322	13.809	513	14.338	13.687	650
T0.4 Overhead	1.428	31.091	-29.663	1.428	30.434	-29.006	1.428	30.219	-28.791	1.428	30.238	-28.810
T0.5 Treasury	2.709	243	2.466	2.526	288	2.237	2.526	106	2.419	2.526	-244	2.770
T0.61 OZB woningen	11.311	460	10.850	11.311	460	10.850	11.311	460	10.850	11.311	460	10.850
T0.62 OZB niet-woningen	16.996	684	16.312	16.996	684	16.312	16.996	684	16.312	16.996	684	16.312
T0.63 Parkeerbelasting	9.602	-	9.602	9.762	-	9.762	10.062	-	10.062	10.062	-	10.062
T0.64 Belastingen overig	1.432	161	1.271	1.432	161	1.271	1.432	161	1.271	1.432	161	1.271
T0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	286.355	-	286.355	289.570	-	289.570	269.471	-	269.471	265.721	-	265.721
T0.8 Overige baten en lasten	1.000	375	625	-	-1.785	1.785	-	-1.785	1.785	-	-1.785	1.785
T0.10 Mutaties reserves	5.414	-	5.414	3.035	4.800	-1.765	6.262	-	6.262	-	-	-
Veiligheid												
T1.1 Crisisbeheersing en brandweer	47	10.338	-10.291	47	10.338	-10.291	47	10.079	-10.032	47	10.079	-10.032
T1.2 Openbare orde en veiligheid	354	8.503	-8.149	354	8.714	-8.359	354	8.606	-8.252	354	8.562	-8.208
Verkeer, vervoer en waterstaat												
T2.1 Verkeer en vervoer	1.150	24.441	-23.291	1.150	24.818	-23.669	1.150	24.199	-23.049	1.150	25.141	-23.992
T2.2 Parkeren	4	6.818	-6.813	4	6.854	-6.849	4	6.902	-6.898	4	6.656	-6.652
T2.4 Economische havens en waterwegen	112	533	-420	112	514	-401	112	510	-397	112	516	-404
T2.5 Openbaar vervoer	250	1.071	-821	-	446	-446	-	446	-446	-	446	-446
Economie												
T3.1 Economische ontwikkeling	0	2.225	-2.225	0	2.119	-2.119	0	2.115	-2.115	0	2.065	-2.065
T3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.019	11.302	-283	9.093	9.376	-283	8.325	8.608	-283	7.582	7.865	-283
T3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	14	2.083	-2.069	14	2.083	-2.069	14	2.083	-2.069	14	2.083	-2.069
T3.4 Economische promotie	1.209	3.640	-2.432	1.209	3.640	-2.432	1.209	3.639	-2.431	1.209	3.639	-2.431
Onderwijs												
T4.1 Openbaar basisonderwijs	-	76	-76	-	101	-101	-	101	-101	-	101	-101
T4.2 Onderwijshuisvesting	2.113	6.306	-4.192	1.413	5.596	-4.183	1.413	5.722	-4.309	1.413	5.891	-4.478
T4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.217	15.438	-7.221	8.217	14.966	-6.750	8.216	15.140	-6.924	8.215	15.185	-6.970
Sport, cultuur en recreatie												

(Bedragen x € 1.000)

Taakvelden	2024			2025			2026			2027		
	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Sport, cultuur en recreatie												
T5.1 Sportbeleid en activering	659	3.773	-3.114	659	3.624	-2.965	659	3.511	-2.852	25	2.777	-2.752
T5.2 Sportaccommodaties	5.098	13.473	-8.375	5.098	13.440	-8.342	5.034	13.195	-8.161	5.028	13.135	-8.107
T5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	63	11.718	-11.654	63	11.618	-11.555	63	11.592	-11.528	63	11.666	-11.602
T5.4 Musea	87	6.521	-6.434	87	6.541	-6.454	87	6.522	-6.434	87	6.442	-6.354
T5.5 Cultureel erfgoed	-	2	-2	-	2	-2	-	2	-2	-	2	-2
T5.6 Media	-	3.398	-3.398	-	3.398	-3.398	-	3.398	-3.398	-	3.398	-3.398
T5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	111	14.439	-14.327	111	14.637	-14.526	111	14.622	-14.510	111	14.720	-14.608
Sociaal domein												
T6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	548	9.232	-8.683	544	9.214	-8.670	544	9.001	-8.457	76	8.408	-8.332
T6.2 Wijkteams	746	16.111	-15.365	731	16.046	-15.315	731	16.046	-15.315	-	15.315	-15.315
T6.3 Inkomensregelingen	39.393	59.120	-19.727	39.393	58.529	-19.136	39.393	57.637	-18.244	39.393	57.637	-18.244
T6.4 Begeleide participatie	1	12.330	-12.329	1	12.300	-12.299	1	12.221	-12.220	1	12.188	-12.187
T6.5 Arbeidsparticipatie	-	6.547	-6.547	-	6.363	-6.363	-	6.509	-6.509	-	6.507	-6.507
T6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	123	6.281	-6.158	123	6.285	-6.163	123	6.285	-6.163	123	6.285	-6.163
T6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	10.723	-10.723	-	10.775	-10.775	-	10.775	-10.775	-	10.775	-10.775
T6.71b Begeleiding (WMO)	906	12.650	-11.744	906	12.709	-11.803	1.806	12.709	-10.903	1.806	12.709	-10.903
T6.71c Dagbesteding (WMO)	-	834	-834	-	834	-834	-	834	-834	-	834	-834
T6.72a Jeugdhulp begeleiding	1.239	38.513	-37.274	1.239	37.737	-36.499	1.239	37.737	-36.499	1.239	37.337	-36.099
T6.72c Jeugdhulp dagbehandeling	-	2.993	-2.993	-	2.993	-2.993	-	2.993	-2.993	-	2.993	-2.993
T6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	232	-232	-	232	-232	-	232	-232	-	232	-232
T6.74c Gesloten plaatsing	-	372	-372	-	372	-372	-	372	-372	-	372	-372
T6.81a Beschermd wonen (WMO)	558	14.537	-13.979	558	15.163	-14.605	558	15.161	-14.603	558	15.161	-14.603
T6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	34	12.765	-12.731	34	11.515	-11.481	34	10.775	-10.741	34	10.775	-10.741
T6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volksgezondheid en milieu												
T7.1 Volksgezondheid	154	5.147	-4.993	154	5.148	-4.994	154	5.148	-4.994	154	5.148	-4.994
T7.2 Riolering	11.207	8.484	2.724	11.418	8.705	2.714	11.636	8.954	2.683	11.860	9.129	2.731
T7.3 Afval	18.169	14.656	3.513	18.044	14.539	3.505	18.044	14.547	3.498	18.044	14.534	3.511
T7.4 Milieubeheer	2.197	9.521	-7.324	2.055	9.728	-7.673	37	7.578	-7.541	37	7.699	-7.662
T7.5 Begraafplaatsen en crematoria	897	1.728	-831	897	1.726	-829	897	1.726	-829	897	1.726	-828
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
T8.1 Ruimtelijke ordening	2.484	9.269	-6.785	2.084	9.195	-7.111	2.084	9.003	-6.920	1.684	8.063	-6.380
T8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	456	1.188	-732	153	885	-732	19	750	-732	19	750	-732
T8.3 Wonen en bouwen	5.204	9.975	-4.770	3.804	8.537	-4.732	3.804	8.474	-4.670	3.804	8.476	-4.672
Eindtotaal	468.710	468.690	20	463.458	463.432	25	444.170	451.227	-7.057	431.415	447.744	-16.329

IV.4 Begrotingssubsidies

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Stichting Media Platform Alkmaar	€	162.709
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed		
Theater De Vest/Grote Sint Laurens Kerk	€	5.585.681
Stedelijk Museum Alkmaar	€	3.398.401
Bibliotheek Kennemerwaard	€	3.397.802
Artiance	€	1.622.325
Poppodium Alkmaar (Poppodium Victorie	€	1.465.685
Karavaan Exeptionelle	€	285.147
Beeldende Kunst NK (Kunstuitleen)	€	116.442
Museum In 't Houten Huis	€	106.070
Filmhuis Alkmaar	€	100.235
Grafisch Atelier	€	95.690
8 October Vereeniging Alkmaars Ontzet	€	53.100
Unieke Zaken	€	34.450
Hollands Kaasmuseum	€	30.547
Thema 2.3 Sport		
Sport N.V.: structurele subsidie (excl. BTW)	€	10.665.675
Thema 2.6 Iedereen doet mee		
St. Hart van Noord-Holland: AlkmaarPas	€	334.446
Jeugdfonds Sport en Cultuur	€	101.000
Stichting Leergeld	€	77.000
Voedselbank	€	35.000
Thema 2.7 Diversiteit		
Art. 1 NHN	€	86.582

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

Programma 3: Bedrijvigheid		
Thema 3.1 Economie en toerisme		
Ondernemersfonds	€	2.000.000
Stichting Hart van Noord-Holland: merkontwikkeling/merkbewaking, promotie/productontwikkeling en stimuleren/ondersteunen initiatieven	€	434.132
Stichting Hart van Noord-Holland: VVV	€	76.889
Stichting Doesgoed	€	53.500
Investa	€	53.100
Stichting Kaeskoppenstad	€	45.857
Stichting Midwinterfeest	€	21.240
Stichting Alkmaar Pride	€	8.615
Stichting Land van Leeghwater	€	7.283
Stichting Alkmaar Agrarisch Centrum	€	5.547
Stichting Intocht Sint Nicolaas Alkmaar	€	2.773
Stichting Informatiecentrum voor Toerisme	€	2.697
Programma 4: Leefbaarheid		
Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling		
Federatie van Amateursverenigingen Alkmaar e.o.	€	22.588
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
New Energy Coalition	€	50.000
Stichting Animo	€	21.580

IV.5 Subsidieplafonds

Subsidieplafonds zijn gebaseerd op artikel 5 van de Algemene subsidieverordening Alkmaar 2019.

Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Nadere Regels Subsidie Bewonersinitiatieven	€	249.425
Nadere Regels Subsidie Bewonersorganisatie	€	27.874
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.3 Sport		
Nadere Regels Subsidie verenigingsaccommodaties buitensport	€	275.000
Thema 2.6 Iedereen doet mee		
Isolatiemaatregelen lage inkomens Alkmaar 2023	€	391.104
Witgoedregeling lage inkomens Alkmaar 2023	€	249.479
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
Subsidie Groene daken Alkmaar	€	60.000
Subsidie Duurzaamheid	€	100.000

IV.6 Overzicht stelposten

In de programmabegroting zijn de volgende stelposten verwerkt:

Thema 1.1 Algemeen bestuur

Omschrijving: <i>Bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Oud beleid schrappen voor nieuw beleid	2.000	2.000	2.000	2.000
Subsidies meerjarig maken		950	950	950
Totaal 1.1 Algemeen bestuur	2.000	2.950	2.950	2.950

Thema 4.6 Alkmaars Kanaal

Omschrijving: <i>Bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Focus aanbrengen in Alkmaars Kanaal	600	600	600	600
Totaal 4.6 Alkmaars Kanaal	600	600	600	600

Thema 5.1 Duurzaamheid

Omschrijving: <i>Bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Bestaande formatie inzetten bij klimaatgelden	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal 5.1 Duurzaamheid	1.000	1.000	1.000	1.000

Thema 6.1 Overzicht Overhead

Omschrijving: <i>Bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Efficiency overhead (o.a. inhuur omzetten naar vast personeel)	1.000	1.500	1.500	1.500
Totaal 6.1 Overzicht Overhead	1.000	1.500	1.500	1.500

IV.7 Lijst met afkortingen

A

ADV	Alkmaar Duurzaam Vastgoed
ALV	Algemene Ledenvergadering
APPA	Algemene Pensioenwet politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASNV	Alkmaar Sport NV
AUM	Alkmaarder- en Uitgeestermeer
AvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders

B

B&W	Burgemeester en wethouders
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BIE	Bouwgrond in exploitatie
Bldo	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BV	Besloten Vennootschap
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C

Cai	Centrale antenne inrichting
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CMK	Cultuureducatie met Kwaliteit
CO ₂	Koolstofdioxide
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus Disease 2019
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CW	Contante waarde

D

DAEB	Diensten van algemeen economisch belang
DECRA	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar
DJC	Digitaal Jongeren Centrum
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

E

ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie
EW	Eindwaarde

F

Fido	Wet financiering decentrale overheden
Fte	Fulltime-equivalent

FUGR	Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen
G	
G40	Stedennetwerk van 40 (middel)grote Nederlandse steden
GAB	Geestmerambacht
GALA	Gezond en Actief Leven
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
Ggz	Geestelijke gezondheidszorg
GNMI	Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur
GR	Gemeenschappelijke Regeling
H	
HALT	Het ALternatief
HbA	Holland boven Amsterdam
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Hof	(Wet) Houdbare overheidsfinanciën
HVC	Huisvuilcentrale
HVO	Hypotheekfonds Overheidspersoneel
I	
IBAO	integraal bestuurlijk afstemmingsoverleg (Noord-Holland Noord)
IBP	Interbestuurlijk programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IDEA	Incubator Duurzame Energie Alkmaar
loaw	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
loaz	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
IT	Informatietechnologie
ITF	International Tennis Federation
ITGC	IT General Controls
IVN	Instituut voor Natuurbeschermingseducatie
IVO	Intergemeentelijk Verkeersoeverleg
J	
JKP	Jongeren in Kwetsbare Positie
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
K	
K&L	Kabels en leidingen
KCC	Klantcontactcentrum
Kg	Kilogram
KGV	Kunstgrasveld
KPI	Kritische prestatie-indicator
Kw	Kilowatt
L	

LHBTI	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen
LTA	Landelijk Transitiearrangement
M	
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MER	Milieu effect rapportage
MIP	Meerjareninvesteringsprogramma
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJOP	Meerjarig Onderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijf
Mkwh	Miljoen kilowattuur
MO	Maatschappelijke ondersteuning
MPG	Meerjaren Prognose Grondexploitatie
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MVA	Materiële vaste activa
MVOI	Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop
N	
NEN	Nederlandse Norm
NH	Noord-Holland(s)
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NHN	Noord-Holland Noord
NIS 2	Network en Information Security Directive
NL	Nederland
NO ₂	Stikstofdioxide
NPO	Nationaal Programma Onderwijs, ook: Nederlandse Publieke Omroep
NPR	Nationaal Parkeer Register
NV	Naamloze Vennootschap
NWZ	Noordwest ziekenhuisgroep
O	
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OBS	Openbare basisschool
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OD	Omgevingsdienst
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
P	
P&C	Planning & Control
P+R	Park and Ride
PIP	Persoonlijk Integratie Plan
PM	Pro memorie, ook: particulate matter (fijnstof)
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankenkartons
POCITYF	Positive Energy City Transformation Framework
PVVB	Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad

PWN Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland

R

RAUM Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
RAV Regionale Ambulancevoorziening
RES Regionale energiestrategie
RHCA Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIEC Regionale Informatie- en Expertise Centra
RMC Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RMP Regionaal Mobiliteitsprogramma
ROM Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
RPAhn Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord
Ruddo Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RWS Rijkswaterstaat
RWZI Rioolwaterzuiveringsinstallatie

S

SDG Sustainable Development Goals
SHPV Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten
SIO Strategisch informatie-overleg
SiSa Singel information, single audit
SOED Scholen onder één dak
STAK Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord
SPUK Specifieke uitkering sport
SV Sportvereniging

T

TMG Telegraaf Media Groep
Tonk Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TWh Terawattuur

U

U&H-strategie Handhavings- en Uitvoeringsstrategie
UA Uitgesloten Aansprakelijkheid
UBP Uitgenomen bestemmingsplannen
Ufdo Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
UP Uitvoeringsprogramma
UvW Unie van Waterschappen

V

VE Voorschoolse educatie
VNG Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO Voortgezet onderwijs
Vpb Vennootschapsbelasting
VR Veiligheidsregio
VRNHN Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
VSV Vroegtijdig schoolverlaten
VTH Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VVE Voor- en vroegschoolse educatie
VVHO Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
W	
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBI	Woningbouwimpuls
Wet Hof	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WEQ	Woningequivalent
WGM	Wet Marktordening Gezondheidszorg
WHO	World Health Organization
WKB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKO	Warmte-en koudeopslag
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WO	Wetenschappelijk onderwijs
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgeversservicepunt
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening, ook: Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Z	
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen